

Nr. 2 – 2007
Side 151 – 357

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 2
Utgitt 15. mars 2007

Innhold

	Side
Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet	
2007	
Jan. 26.	26. Lov nr. 3 om endr. i tvisteloven (endringer i straffeprosessloven og andre lover)..... 151
Jan. 26.	26. Lov nr. 4 om målenheter, måling og normaltids..... 215
Feb. 9.	9. Lov nr. 5 om endr. i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer) 220
Feb. 16.	16. Lov nr. 6 om endr. i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover 220
Feb. 16.	16. Lov nr. 7 om endr. i lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven)..... 223
Feb. 16.	16. Lov nr. 8 om endr. i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 223
Feb. 16.	16. Lov nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) 225
Feb. 23.	23. Lov nr. 10 om endr. i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.) 241
2006	
Des. 6.	6. Deleg. av myndighet til Kredittilsynet etter lov om verdipapirhandel § 8–12 tredje ledd (Nr. 1679) 258
2007	
Jan. 26.	26. Ikrafttr. av lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltids (Nr. 86) 281
Jan. 26.	26. Forskrift om ikraftsetting av lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) og om overgangsregler til tvisteloven (Nr. 88) 283
Feb. 9.	9. Ikrafttr. av lov 9. februar 2007 nr. 5 om endring i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer) (Nr. 147) 327
Feb. 9.	9. Delvis ikrafts. av lov 17. juni 2005 nr. 101 om eideomsregistrering (Nr. 150) 329
Feb. 9.	9. Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. (Nr. 154).... 331
Feb. 9.	9. Deleg. av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter aksjeloven § 16–17 tredje ledd og allmennaksjeloven § 16–17 tredje ledd (Nr. 155) 331
Feb. 16.	16. Ikrafttr. av lov 16. februar 2007 nr. 8 om endringer i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 (Nr. 168) 336
Feb. 16.	16. Deleg. av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter sjømannsloven § 34 annet ledd (Nr. 169)..... 336
Feb. 16.	16. Ikrafttr. av lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) (Nr. 170) 336
Feb. 16.	16. Deleg. av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet, Miljøverndepartementet og Forsvarsdepartementet etter skipssikkerhetsloven og utpeking av tilsynsmyndighet (Nr. 171) 336
Feb. 16.	16. Ikrafttr. av lov 16. februar 2007 nr. 6 om endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover (Nr. 172) 338
Feb. 23.	23. Endr. i delegering av myndighet etter lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (Nr. 193)..... 357
Forskrifter	
2006	
Des. 7.	7. Forskrift for graden Philosophiae doctor (Ph.D.) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) (Nr. 1682)..... 258
2007	
Jan. 16.	16. Forskrift om gebyr for luftfartens offentlige forretninger (Gebyrregulativet) (Nr. 75)..... 263
Jan. 18.	18. Forskrift om grunnskoleopplæring og videregående opplæring på Svalbard (Nr. 76)..... 275
Jan. 22.	22. Forskrift om forsøksordning med rettsmekling for jordskifterettene (Nr. 80) 277
Jan. 25.	25. Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone sør for 62° N i 2007 (Nr. 85) 280
Jan. 26.	26. Forskrift om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007 (Nr. 87)..... 281
Jan. 22.	22. Forskrift om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for elektronisk kommunikasjon (Nr. 89) 284

Jan.	26.	Forskrift om avgifter til folketrygden for året 2007 for misjonærer mv. som er opptatt i folketrygden i medhold av folketrygdloven § 2–8 (Nr. 91)	288
Jan.	26.	Forskrift om avgifter til folketrygden for året 2007 for arbeidstakere utsendt til Norge fra Amerikas forente stater og Canada (Nr. 92)	289
Jan.	26.	Forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 (Nr. 98)	295
Jan.	26.	Forskrift om etablering av et felles europeisk luftrom (Nr. 99)	295
Jan.	23.	Forskrift om adgang til å delta i fangst av vågehval i 2007 (Nr. 106)	296
Jan.	26.	Forskrift om rammer for delegering mellom stat og kommune om oppgaveutførelsen i de felles lokale kontorene i arbeids- og velferdsforvaltningen (Nr. 107)	297
Jan.	30.	Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2007 (Nr. 109)	299
Feb.	1.	Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012 (Nr. 112)	303
Feb.	1.	Forskrift om felles krav for yting av flysikringstjenester (Nr. 114)	308
Jan.	30.	Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007 (Nr. 120)	314
Jan.	31.	Forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv. (Nr. 121)	315
Jan.	31.	Forskrift om utvidet sensurfrist for fjernundervisningsemner ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (Nr. 134)	321
Feb.	2.	Forskrift om stengning av et område i Kongsfjorden på Svalbard for fiskeaktivitet (Nr. 136)	321
Feb.	5.	Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved import av fiskevarer fra Guinea (Nr. 137)	322
Feb.	5.	Forskrift om fastsettelse av kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 140)	323
Feb.	5.	Forskrift om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2007 (Nr. 141)	323
Feb.	5.	Forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i Grønlands fiskerisone i 2007 (Nr. 142)	324
Feb.	9.	Forskrift om sanksjonar mot Iran (Nr. 149)	327
Feb.	9.	Forskrift om iverksettning av matrikkelen (Nr. 151)	329
Feb.	9.	Midl. forskrift om avskåret klagerett ved billighetserstatning til tidligere beboere ved barnehjem i Bergen kommune (Nr. 153)	331
Feb.	13.	Forskrift om rentesats etter ekteskapsloven og skifteloven (Nr. 164)	335
Jan.	31.	Forskrift om opptak til høyere utdanning (Nr. 173)	338
Feb.	11.	Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Islands økonomiske sone sesongen 2006–2007 (Nr. 176)	349

Endringsforskrifter

2005

Des.	20.	Endr. i forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.D.) – med utfyllende bestemmelser for Norges idrettshøgskole (Nr. 1822)	243
------	-----	--	-----

2006

Feb.	20.	Endr. i forskrift om studentopptak, eksamen og vurdering av praksis ved Dronning Mauds Minne Høgskole (Nr. 1676)	249
Nov.	28.	Endr. i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer (Nr. 1678)	257

2007

Jan.	19.	Endr. i forskrift om midlertidig regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 (Nr. 77)	275
Jan.	19.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007 (Nr. 78)	277
Jan.	22.	Endr. i forskrift om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften) (Nr. 79)	277
Jan.	23.	Endr. i forskrift om omsetningsforbud av chili, chiliprodukter, karrapulver, gurkemeie og palmeolje som inneholder Sudan rød I, Sudan rød II, Sudan rød III eller Sudan rød IV (Nr. 81)	279
Jan.	24.	Endr. i forskrift om aromaer mv til næringsmidler (Nr. 83)	279
Jan.	24.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007 (Nr. 84)	280
Jan.	23.	Endr. i forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften) (Nr. 90)	288
Jan.	26.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 93)	289
Jan.	26.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 94)	289
Jan.	26.	Endr. i forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK) (Nr. 95)	290

Jan.	26.	Endr. i forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK) (Nr. 96)	290
Jan.	26.	Endr. i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007 (Nr. 97).....	194
Jan.	30.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2007 (Nr. 108).....	298
Jan.	30.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 (Nr. 110)	301
Jan.	31.	Endr. i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer (Nr. 111)	301
Feb.	1.	Endr. i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst (Nr. 113).....	307
Feb.	1.	Endr. i forskrift om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjenesten og bakkjetjenesten (BSL A 1–9) (Nr. 115)	308
Feb.	1.	Endr. i forskrift om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2–1) (Nr. 116)	311
Feb.	1.	Endr. i forskrift om bruk av system for sikkerhetsvurdering og sikkerhetsoppfølgingsplaner innen flysikringstjenesten (BSL A 1–10) (Nr. 117).....	312
Feb.	1.	Endr. i forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå mv., samt forordning (EF) nr. 488/2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA-forskriften) (Nr. 118)	313
Feb.	3.	Endr. i forskrift om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap (Nr. 119).....	314
Feb.	2.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007 (Nr. 122)	317
Feb.	2.	Endr. i forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007 (Nr. 123).....	318
Feb.	2.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 125)	318
Feb.	2.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 126)	319
Jan.	30.	Endr. i forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner og i forskrift rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet (Nr. 133)	320
Feb.	2.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 (Nr. 135)	321
Feb.	5.	Endr. i forskrift om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak (Nr. 138)	322
Feb.	5.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2007 (Nr. 139).....	323
Feb.	6.	Endr. i forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgforskriften) (Nr. 143)	325
Feb.	7.	Endr. i forskrift om engangsavgift på motorvogner (Nr. 144)	325
Feb.	8.	Endr. i forskrift om tilsetning av menighetsprest (Nr. 146).....	326
Feb.	9.	Endr. i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. (Nr. 148)	327
Feb.	9.	Endr. i forskrift om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2007 (Nr. 152)	330
Feb.	12.	Endr. i forskrift om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften) (Nr. 156).....	331
Feb.	12.	Endr. i forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften) (Nr. 157)	332
Feb.	12.	Endr. i forskrift om materiale og opplysninger i petroleumsvirksomheten (opplysningspliktforskriften) (Nr. 163).....	333
Feb.	14.	Endr. i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter (Nr. 165)	335
Feb.	9.	Endr. i forskrift om vin (Nr. 174).....	347
Feb.	14.	Endr. i forskrift om fastsettelse av kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 177).....	349
Feb.	16.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 178).....	349
Feb.	19.	Endr. i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) (Nr. 179).....	351
Feb.	19.	Endr. i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) (Nr. 180).....	352
Feb.	19.	Endr. i forskrift om tiltak mot sjukdommer på bier (Nr. 181).....	352
Feb.	15.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 187).....	352
Feb.	20.	Endr. i forskrift om jakt, fangst og fiske i statsallmenning (Nr. 188)	353

Feb.	20.	Endr. i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg (Nr. 189).....	355
Feb.	20.	Endr. i forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon (Nr. 190)	355
Feb.	21.	Endr. i forskrift om tilretteleggingstilskudd (Nr. 191).....	356
Feb.	22.	Endr. i forskrift om nedsatt tollsats for konserverindustrien (Nr. 192).....	356

Diverse

2007

Jan.	23.	Opph. av midlertidig forskrift om kringkastingsavgift (Nr. 82).....	279
Feb.	2.	Opph. av forskrift om rentesats etter ekteskapsloven § 70 annet ledd (Nr. 124)	318
Feb.	2.	Vedtak om inndeling av riket i helseregioner – Sammenslåing av Helseregion Sør og Helseregion Øst (Nr. 127).....	320
Feb.	8.	Vedtak om pris på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd bokstav a nr. 3 for inntektsåret 2006 (Nr. 145)	325
Feb.	14.	Kunngjøring av rentesats for inntektsåret 2006 til bruk ved fremføring av underskudd og overskytende friinntekt i henhold til forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum (Nr. 166).....	336
Feb.	14.	Kunngjøring av normrentesats for inntektsåret 2006 til bruk ved anvendelse av forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen (Nr. 167).....	336
Feb.	9.	Endr. i instruks til tilsynsveterinæren i Mattilsynet – distriktskontoret for kartlegging av og tiltak mot Campylobacter i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfeslakterier (Nr. 175)	348

Rettelser

		Nr. 14/2004 s. 2167 (i forskrift 17. november 2004 nr. 1473 om endring i generell forskrift 26. oktober 1995 nr. 871 for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspoleieprodukter)	357
--	--	--	-----

		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 15. mars 2007

Nr. 2

26. jan. Lov nr. 3 2007

Lov om endringer i tvisteloven (endringer i straffeprosessloven og andre lover).

Ot.prp.nr.74 (2005–2006), Innst.O.nr.7 (2006–2007) og Besl.O.nr.9 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. november og 7. desember 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 26. juni 1926 nr. 2 om forandring i lovgivningen om Høyesterett.
- 2 Lov 7. juni 1985 nr. 51 om utmarkskommisjon for Nordland og Troms.
- 3 Lov 25. mars 1994 nr. 6 om granskingskommisjon for granskning av påstander om ulovlig overvåking av norske borgere.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 20. juli 1893 nr. 2 om Stranding og Vrag.
- 2 Lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse.
- 3 Lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov.
- 4 Lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
- 5 Lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene (domstoloven).
- 6 Lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v.
- 7 Lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker.
- 8 Lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer.
- 9 Lov 14. august 1918 nr. 2 om utdrag i tvistemål og straffesaker.
- 10 Lov 14. august 1918 nr. 4 om rettergangsordningens ikrafttræden.
- 11 Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.
- 12 Lov 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister.
- 13 Lov 21. februar 1930 om skifte.
- 14 Lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929.
- 15 Lov 5. februar 1932 nr. 2 om rettergangsmanen i riksstvister.
- 16 Lov 27. mai 1932 nr. 2 om veksler.
- 17 Lov 27. mai 1932 nr. 3 om chekker.
- 18 Lov 17. juni 1932 nr. 2 om enkelte bestemmelser om fremmede konsulers rettsstilling.
- 19 Lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing.
- 20 Lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner.
- 21 Lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner.
- 22 Lov 2. mai 1947 nr. 1 um prisereglar og prisedomstolar.
- 23 Lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold.
- 24 Lov 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere.
- 25 Lov 21. mars 1952 nr. 1 om avståing av grunn m.v. til drift av ikke mutbare mineralske forekomster.
- 26 Lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.
- 27 Lov 29. mai 1953 nr. 1 om rett til handverkarar o.a. til å selja ting som ikkje vert henta.
- 28 Lov 17. juli 1953 nr. 2 om erstatning for krigsskade på eiendom og interesse.
- 29 Lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret.
- 30 Lov 26. november 1954 nr. 3 om stønad ved krigsskade på person.
- 31 Lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kreditinstitusjoner, forsikringselskaper og verdipapirhandel m.v. (kreditilsynsloven).
- 32 Lov 14. desember 1956 nr. 7 om forsynings- og beredskapstiltak.
- 33 Lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister.
- 34 Lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd.
- 35 Lov 18. desember 1959 nr. 1 om mortifikasjon av skuldbrev m.v.
- 36 Lov 3. mars 1961 nr. 1 om utlevering av lovbrytere til Danmark, Finland, Island og Sverige.
- 37 Lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker.
- 38 Lov 23. mars 1961 nr. 1 om forsvunne personer m.v.
- 39 Lov 5. mai 1961 om grannegjerde.
- 40 Lov 16. juni 1961 nr. 15 om rettshøve mellom grannar (grannelova).
- 41 Lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen.
- 42 Lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.
- 43 Lov 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner.
- 44 Vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4.

- 45 Lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige.
- 46 Lov 25. juni 1965 nr. 1 om forpaktning.
- 47 Lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven).
- 48 Lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten.
- 49 Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- 50 Lov 7. juli 1967 nr. 13 om husleieregulering m.v. for boliger.
- 51 Lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter.
- 52 Lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning.
- 53 Lov 17. april 1970 nr. 21 om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere.
- 54 Lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land.
- 55 Lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern.
- 56 Lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m.
- 57 Lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet.
- 58 Lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk.
- 59 Lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten.
- 60 Lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler.
- 61 Lov 21. mars 1975 nr. 9 om nordisk vitneplikt.
- 62 Sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18.
- 63 Lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v.
- 64 Lov 10. juni 1977 nr. 71 om anerkjennelse og fullbyrding av nordiske dommer på privatrettens område.
- 65 Lov 10. juni 1977 nr. 73 om jernbaneansvar (jernbaneansvarsloven).
- 66 Lov 28. april 1978 nr. 18 om behandling av forbrukertvister.
- 67 Lov 2. juni 1978 nr. 38 om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner.
- 68 Lov 9. juni 1978 nr. 49 om reindrift.
- 69 Lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer (foreldelsesloven).
- 70 Lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a (jordskifteloven).
- 71 Lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant.
- 72 Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).
- 73 Lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp.
- 74 Lov 6. mars 1981 nr. 5 om barneombud.
- 75 Lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern om forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- 76 Lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven).
- 77 Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 78 Lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.
- 79 Lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.
- 80 Lov 8. juni 1984 nr. 55 om linjekonferanser m.v.
- 81 Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs (konkursloven).
- 82 Plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77.
- 83 Lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. (foretaksnavneloven).
- 84 Lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og komandittselskaper (selskapsloven).
- 85 Lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven).
- 86 Lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven).
- 87 Lov 20. mai 1988 nr. 32 om militær disiplinærmyndighet.
- 88 Lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven).
- 89 Lov 8. juli 1988 nr. 72 om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn.
- 90 Lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap.
- 91 Lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte.
- 92 Lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. (sosialtjenesteloven).
- 93 Lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefiske og innlandsfisk m.v.
- 94 Lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger.
- 95 Lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdsloven).
- 96 Lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven).
- 97 Lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven).
- 98 Lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte.
- 99 Lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett.
- 100 Lov 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap.
- 101 Lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven).
- 102 Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).
- 103 Lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer.
- 104 Lov 3. februar 1995 nr. 7 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste.
- 105 Lov 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser (pakkereiseloven).
- 106 Lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.
- 107 Lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste.
- 108 Lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).
- 109 Lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner (eierseksjonsloven).
- 110 Lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig (tidspartloven).
- 111 Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
- 112 Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).
- 113 Lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel.
- 114 Lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass (passloven).
- 115 Lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper.
- 116 Lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler (husleieloven).
- 117 Lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven).
- 118 Lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven).
- 119 Lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven).
- 120 Lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell (helsepersonelloven).
- 121 Lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser.
- 122 Lov 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven).

- 123 Lov 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus.
124 Lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriksstjenesten.
125 Lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova).
126 Lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven).
127 Lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven).
128 Lov 6. juni 2003 nr. 38 om bustadbyggjelag (bustadbyggjelagslova).
129 Lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova).
130 Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven).
131 Lov 12. september 2003 nr. 94 om overtakelse av formuesposisjoner mv. ved endret ansvarsfordeling i matforvaltningen.
132 Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven).
133 Lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift.
134 Lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetraffikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetraffikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven).
135 Lov 7. januar 2005 nr. 2 om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfart (sjøloven) og i enkelte andre lover.
136 Lov 1. april 2005 nr. 14 om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) (SE-loven).
137 Lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler.
138 Lov 29. april 2005 nr. 20 om innkreving av underholdsbidrag mv. (bidragsinnkrevingsloven).
139 Lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven).
140 Lov 3. juni 2005 nr. 33 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven).
141 Lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven).
142 Lov 10. juni 2005 nr. 40 om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven).
143 Lov 10. juni 2005 nr. 53 om endringer i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn m.m.
144 Lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven).
145 Lov 17. juni 2005 nr. 67 om lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).
146 Lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (finnmarksloven).
147 Lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).

I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–4 annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

For mindreåriges rett til innsyn i dokumenter gjelder § 14–1 første ledd.

§ 6–2 første ledd ny bokstav c skal lyde:

- c) saker om patenter, kretsmønstre til integrerte kretser, planteforedlerretter, varemerker og design,

Nåværende bokstav c til e blir bokstav d til f.

§ 6–3 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Når en sak skal behandles i forliksrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7, regnes utleggsbegjæringen som forliksklage.

Nåværende fjerde ledd blir femte ledd.

§ 6–4 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Når en sak er tatt til behandling etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7, regnes nedtegningen av saksøktes innvendinger som tilsvar.

§ 6–13 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) gebyr for behandlingen i forliksrådet, samt gebyret for utleggsbegjæringen når en sak behandles i forliksrådet etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–7,

§ 6–13 første ledd bokstav d skal lyde:

- d) et beløp inntil fire ganger rettsgebyret for retts hjelp ved forliksklage eller tilsvar og saksforberedelse ellers, men inntil rettsgebyret dersom klageren i tillegg krever erstatning for kostnader ved utenrettslig inndriving etter annet ledd, og

§ 10–4 første ledd skal lyde:

(1) Hvis ikke saken avsluttes på annen måte, skal den normalt være avsluttet med dom innen tre måneder etter at stevning ble inngitt.

§ 14–1 første ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Mindreårige parter over 15 år har samme rett til innsyn. Parter under 15 år kan gis innsyn når deres alder og modenhet tilsier det, men skal ikke gjøres kjent med opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt.

§ 19–1 annet ledd bokstav b skal lyde:

- b) som hever en sak som av andre grunner enn nevnt i bokstav a bortfaller uten realitetsavgjørelse,

§ 22–3 første ledd skal lyde:

Det kan ikke føres bevis når dette vil krenke lovbestemt taushetsplikt for den som har opplysningene som følge av tjeneste eller arbeid for stat eller kommune, familievernkontor, postoperatør, tilbyder eller installatør av elektronisk kommunikasjonsnett eller -tjeneste, teknisk kontrollorgan eller statens lufthavnselskap.

§ 22–5 første ledd skal lyde:

(1) Retten kan ikke ta imot bevis fra prester i statskirken, prester eller forstandere i registrerte trossamfunn, advokater, forsvarere i straffesaker, meklere i ekteskapsaker, leger, psykologer, apotekere, jordmødre eller sykepleiere om noe som er betrodd dem i deres stilling. Det samme gjelder underordnede og medhjelpere som i stillings medfør er kommet til kunnskap om det som er betrodd de nevnte personer.

§ 28–5 annet ledd første punktum skal lyde:

Dersom begjæringen om bevissikring er nødvendiggjort av at en motpart etter § 28–3 annet ledd uten rimelig grunn har motsatt seg å medvirke til bevissikring og bevilgang eller uten rimelig grunn har bestridt begjæringen, kan plikten etter første ledd helt eller delvis falle bort.

§ 32–7 annet ledd skal lyde:

(2) Dersom det er fare ved opphold, kan kjennelse som beslutter midlertidig sikring treffes uten muntlig forhandling.

§ 32–11 første ledd tredje punktum skal lyde:

Ved midlertidige forføyninger til sikring av hovedkrav som bygger på at bestemmelser som ivaretar miljøhensyn, er overtrådt, og som er besluttet på grunnlag av at kravet er sannsynliggjort, jf. § 34–2 første ledd, og etter muntlig forhandling, jf. § 32–7 første ledd, plikter saksøkeren bare å erstatte skade som nevnt i første punktum, dersom denne visste eller burde vite at kravet ikke bestod da sikringen ble besluttet.

§ 36–10 tredje ledd bokstav d skal lyde:

d) dommen går ut på tvang som ikke er vedtatt av fylkesnemnda.

§ 37–3 skal lyde:

1. I lov 20. juli 1893 nr. 2 om Stranding og Vrag gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Det kan gis oppfriskning mot oversitting av fristen.

§ 10 tredje ledd første punktum skal lyde:

Gjelder søksmål i samsvar med annet ledd størrelsen av bergelønn, og er eieren framleis ukjent, reises det mot staten.

2. I lov 28. november 1898 om Umyndiggjørelse gjøres følgende endringer:

§ 2 annet til fjerde ledd skal lyde:

Denne skal bestaa av sorenskriveren – eller, hvor der i tingretten er flere dommere, en av disse – som leder samt to av forlikradsmedlemmene efter rækkefølgen i oppnævnelsen. Er nogen av disse ved forfald eller ugildhet forhindret fra at gjøre tjeneste, indtræder det tredje forlikradsmedlemmet og derefter varamedlemmene.

For tjeneste i retten og for skyss- og kostutgifter i den forbindelse har forlikradsmedlemmene krav på godtgjørelse av staten etter forskrifter gitt av Kongen. Godtgjørelsen fastsettes av rettens leder. Fastsettingen kan ankes til lagmannsretten etter reglene i rettsbøken § 27.

Rettens leder er tillike dens skriver.

§ 8 første ledd femte punktum skal lyde:

Udebliver han uden lovligt fravær, kan Retten, hvor den finder hans Afhørelse nødvendig til Sagens Oplysning, lade ham afhente ved Politiet enten til samme eller et senere Retsmøde.

§ 12 annet punktum skal lyde:

Iøvrig gjælder med hensyn til vidner og saksyndige samme regler som for sivile tvister.

§ 13 første og annet punktum skal lyde:

Kan der ikke uden øiensynlig Skade eller Fare for Vedkommendes Velfærd udsættes med at fatte Beslutning om Umyndiggjørelse, indtil Undersøgelsen er tilendebragt, kan Retten eller, om ei heller dennes Beslutning kan oppebies, dens leder foreløbig beslutte Anordning af Værgemaal. Denne Beslutning, der ei kan ankes, forbliver gjældende, indtil Sagen af Retten endelig er afgjort, hvilket bør ske snarest muligt.

§ 14 første ledd skal lyde:

Rettens avgjørelse træffes ved dom.

§ 15 første ledd skal lyde:

Rettsens avgjørelse, hvorved vergemaal besluttes anordnet eller begjæringen derom avslaaes, kan paaankes til lagmandsret efter de regler, som gjælder for sivile tvister.

§ 16 skal lyde:

Foruten i de tilfælde, som nævnes i tvisteloven §§ 29–12, 29–13, 30–3 og 30–4, kan anken avgjøres uten ankeforhandling, hvis den paaankede avgjørelse gaar ut paa anordning av vergemaal, og ankedomstolen enstemmig finder det utvilsomt, at den bør oppheves som uriktig i sit indhold.

§ 17 oppheves.

§ 18 skal lyde:

Blir anken ikke avgjort etter § 16, skjer den videre behandling etter reglene i tvisteloven kapittel 29 og 30.

§ 21 skal lyde:

Blir en avgjørelse, hvorved vergemaal er besluttet anordnet, opphævet, kan ankedomstolen bestemme, at det anordnede vergemaal som foreløbig fremdeles skal forbli i kraft, indtil saken paany er avgjort.

§ 26 annet og tredje ledd skal lyde:

Ellers kan anke anvendes saavel av den, hvem erstatningspligt er paalagt – for den umyndiggjorte av vergen – som av overøvrigheten paa det offentliges vegne, dog kun paa det grundlag, at erstatningsspørsmålet er avgjort i strid med loven.

Øvrige avgjørelser kan ankes etter reglene som gjelder for sivile tvister.

§ 34 første punktum skal lyde:

Rettsens avgjørelse, hvorved vergemalet oppheves eller negtes opphævet, træffes ved dom.

3. I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov gjøres følgende endringer:

§ 3 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dog skal ved anke og begjæring om gjenåpning ikke tages Hensyn til Bestemmelser, der først er blevne gjældende, efterat den Afgjørelse blev truffen, i Anledning af hvilken der ankes eller begjæres gjenåpning.

§ 39 a sjette ledd skal lyde:

Kongen gir forskrifter med nærmere bestemmelser om gjennomføringen av tvungen omsorg, herunder bestemmelser om hvilke vedtak som kan overprøves etter reglene i tvisteloven kapittel 36.

§ 110 første ledd skal lyde:

En Dommer, et lagrettemedlem eller et skjønnsmedlem, der som saadan handler mod bedre Vidende, straffes med Fængsel indtil 5 Aar.

§ 249 nr. 4 bokstav b skal lyde:

- b) dersom retten enstemmig finner det utvilsomt at beskyldningen er utilbørlig uansett dens sannhet og at nektelse av bevisførsel er ønskelig av hensyn til den fornærmede. Sådan bevisførsel må aldri nektes dersom påtalemyndigheten eller saksøkeren på forhånd har tilkjennegitt at der vil bli påstått straff efter § 248 eller at der bare vil bli gjort sivile krav gjeldende.

4. I lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. gjøres følgende endringer:

§ 19 første ledd annet punktum skal lyde:

Han er i dette øyemed berettiget til å gjøre seg kjent med sakens akter, å rette begjæring til retten, å stille spørsmål til vitnene, direkte eller gjennom rettsens leder, og å gjøre de protokolltilførsler han måtte finne nødvendig.

§ 28 første ledd første punktum skal lyde:

Skjønnsmedlemmenes antall er to.

§ 31 skal lyde:

Det er ikke adgang til overskjønn, anke eller gjenåpning.

5. I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

De alminnelige domstoler er:

1. Høyesterett
2. lagmannsrettene
3. tingrettene

Forlikrådene er meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet som angitt i tvisteloven § 6–10.

§ 4 skal lyde:

Når saksmengden gjør det påkrevd, kan Høyesterett, for saker som skal avgjøres av fem dommere, deles i flere avdelinger etter bestemmelse av Kongen. For saker som skal avgjøres av tre dommere, kan Høyesterett nedsette ett eller flere utvalg, som betegnes som Høyesteretts ankeutvalg. Høyesteretts domstolleder leder behandlingen i avdelinger og utvalg og behandlingen av saker i storkammer eller plenum, som hun eller han er med i. Ellers ledes behandlingen av eldste dommer som er med.

§ 5 skal lyde:

I saker som etter lov skal avgjøres av Høyesteretts ankeutvalg, settes Høyesterett med tre dommere. Det kan bestemmes at slike saker skal avgjøres i avdeling med fem dommere.

I andre saker enn etter første ledd første punktum settes Høyesterett med fem dommere.

I særlig tidkrevende saker kan det bestemmes at ytterligere en eller to dommere følger forhandlingene og deltar i avgjørelsen i tilfelle forfall.

I saker etter første og annet ledd som er av særlig viktighet, kan det bestemmes at saken, eller rettsspørsmål i den, skal avgjøres av Høyesterett i storkammer, satt med 11 dommere. Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om det oppstår spørsmål om å sette til side en rettsoppfatning Høyesterett har lagt til grunn i en annen sak, eller om saken reiser spørsmål om konflikt mellom lover, provisoriske anordninger eller stortingsbeslutninger og Grunnloven eller bestemmelser Norge er bundet av i internasjonalt samarbeid. I helt særlige tilfeller kan det bestemmes at saken, eller rettsspørsmål i saken, skal avgjøres av Høyesterett i plenum, som da består av alle Høyesteretts dommere som ikke er ugilde eller har forfall.

Får noen av rettens medlemmer forfall i saker etter fjerde ledd, kan retten avgjøre saken så lenge det er minst fem dommere tilbake. Er det ved avgjørelsen et like antall dommere, fratrer yngste dommer.

§ 6 skal lyde:

Avgjørelse om at Høyesterett skal ha en annen sammensetning enn den som følger av § 5 første ledd første punktum, treffes før saken er fordelt til forberedende dommer, av Høyesteretts domstolleder. Etter fordeling treffes avgjørelsen av ankeutvalget, men slik at domstollederen treffer eventuell avgjørelse om at saken skal behandles i storkammer eller plenum.

Avgjørelse om at Høyesterett skal ha en annen sammensetning enn den som følger av § 5 annet ledd, treffes av domstollederen før den muntlige ankeforhandling er begynt, eller i skriftlige saker før partene har inngitt sitt siste skriftlige innlegg. Etter dette tidspunkt, kan to av avdelingens fem dommere kreve at avgjørelsen skal treffes med en sammensetning etter § 5 fjerde ledd. Domstollederen avgjør da om retten skal settes med 11 eller med alle Høyesteretts dommere.

Når det er truffet avgjørelse om at Høyesterett skal settes i storkammer, kan Høyesteretts domstolleder i stedet bestemme at avgjørelsen skal treffes av Høyesterett i plenum. Det skal gjøres hvis minst seks av Høyesteretts dommere krever det. Vedtak etter første punktum og krav etter annet punktum må i tilfelle settes fram før ankeforhandlingen eller den avsluttende skriftlige behandlingen i den forsterkede rett påbegynnes.

§ 7 skal lyde:

Når Høyesterett skal treffe avgjørelser som ikke gjelder de enkelte rettssaker, skal fem dommere være med ved avgjørelsen hvis ikke annet er bestemt ved lov.

I de avgjørelser som er nevnt i § 8 annet punktum, skal alle dommere være med, men avgjørelse kan treffes selv om noen av dommerne har forfall.

§ 8 skal lyde:

Høyesteretts domstolleder leder rettens forretninger, fastsetter tiden for dens møter og for behandlingen av sakene og fordeler forretningene mellom rettens medlemmer og i tilfelle dens avdelinger og utvalg. Alminnelige regler om dette kan fastsettes i en forretningsorden.

Har domstollederen forfall, gjør eldste dommer tjeneste så lenge ingen annen er oppnevnt.

§ 12 første ledd annet punktum skal lyde:

Istedenfor førstelagmannen eller en lagmann kan en av lagdommerne gjøre tjeneste som rettens leder.

§ 14 skal lyde:

I straffesaker sættes lagmandsretten med lagrette eller med meddommere og i sivile saker med meddommere i de tilfælde, som straffeprosessloven og tvisteloven bestemmer.

§ 15 første ledd annet punktum skal lyde:

Både i sivile tvister og straffesaker må en dommer som etter § 12 første ledd kan gjøre tjeneste som rettens leder, alltid være med.

§ 20 annet ledd skal lyde:

Domstoladministrasjonen kan oppnevne en særskilt dommer til en eller flere bestemte straffesaker eller til å styre skjønn, ekspropriasjonssaker eller saker som reises under ett etter tvisteloven § 4–5 første ledd, når det er påkrevet fordi saken er vidløftig eller fordi forretningene bør ledes av samme dommer i flere domssokn. For skjønn,

ekspropriasjonssaker og saker etter tvisteloven § 4–5 første ledd kan domstoladministrasjonen oppnevne et varamedlem som skal følge forhandlingene og tre inn i retten om formannen får forfall.

§ 21 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Retten settes med meddommere i de tilfelle som tvisteloven og straffeprosessloven bestemmer.

§ 30 skal lyde:

Naar en overordentlig domstol nedsættes eller naar en særskilt dommer opnævnes efter § 20 til at utføre forretninger i flere domssogn, skal det, hvis ikke loven gir regler om det, tillike bestemmes, hvilken domstol skal behandle anke og begjæring om gjenåpning.

§ 33 c annet ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

For Høyesterett fastsetter Kongen antall dommerstillinger.

§ 36 annet ledd første punktum skal lyde:

Ved denne prøvelse legger retten i sivile tvister og private straffesaker saksøkerens fremstilling til grund, saalænge det ikke er godtgjort, at den er uriktig.

§ 37 skal lyde:

Har en domstol tat en sak til behandling, og saken ikke hører under norsk domsmyndighet, kan vedkommende regjeringsdepartement paa det offentliges vegne fremsætte indsigelse og erklære anke til Høiesteret for at faa saksbehandlingen og avgjørelsen kjendt ugyldig. For denne anke gjælder ingen tidsfrist eller ankesum.

§ 38 tredje til femte punktum skal lyde:

Dersom den domstol som i tilfelle skal overta saken, motsetter seg overføring, avgjøres spørsmålet av den domstol som er nærmest overordnet den domstol som saken er brakt inn for, eller av Høyesteretts ankeutvalg dersom saken står for lagmannsretten. Søknad om overføring har bare oppsettende virkning når retten bestemmer det. Beslutninger etter denne paragraf kan ikke angripes.

§ 39 oppheves.

§ 43 første ledd annet punktum skal lyde:

I andre saker end straffesaker foregaar bevisoptagelsen efter reglerne i tvisteloven.

§ 43 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Også i de her nevnte tilfelle gjelder reglene om bevisopptak i sivile tvister når ikke annet er bestemt ved lov.

§ 45 første ledd annet punktum skal lyde:

Anke kan erklæres baade av parterne og av den ret, som har stillet anmodningen.

§ 46 annet ledd annet punktum skal lyde:

Når hensiktsmessighetsvurderinger tilsier at flere domstoler er kompetente, avgjør departementet ved hvilken rett handlingen skal finne sted.

§ 46 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Rettsens avgjørelse kan ankes av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 47 annet ledd skal lyde:

Før beslutningen treffes, skal retten i sivile tvister gi motparten høve til å uttale seg og i straffesaker påtalemyndigheten, siktede og forsvareren dersom forsvarer er oppnevnt.

§ 51 a første ledd annet punktum skal lyde:

Rettsens beslutning om at et tolkningsspørsmål skal eller ikke skal forelegges for EFTA-domstolen, kan ikke angripes ved anke.

§ 53 første ledd annet punktum skal lyde:

For meddommere og skjønnsmedlemmer gjelder ikke krav om statsborgerskap forutsatt at de fyller vilkårene i § 65.

§ 60 første punktum skal lyde:

Alle dommere unntatt meddommere og skjønnsmedlemmer skal gi skriftlig forsikring om at de samvittighetsfullt vil oppfylle sine plikter.

§ 63 a tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Taushetsplikten gjelder heller ikke om det som er framkommet i de deler av et saksdokument som allmennheten kan gis innsyn i etter reglene i tvisteloven kapittel 14.

Overskriften til 4de kapittel skal lyde:

Utvalg av lagrettemedlemmer, meddommere og skjønnsmedlemmer.

§ 71 første ledd annet punktum skal lyde:

Til hvert av utvalgene velges to ganger så mange meddommere som det antas at det i løpet av ett år vil falle rettsdager i sivile tvister og straffesaker med meddommere fra disse utvalgene.

§ 86 a fjerde ledd skal lyde:

Rettens avgjørelse etter denne paragraf kan ikke angripes.

§ 87 første ledd første punktum skal lyde:

Meddommere av de særlige utvalg i lagsognet eller rettskretsen oppnevnes av rettens leder blant dem som er særlig kyndige i den bedrift eller i den gren av bedriften som det er spørsmål om, idet reglene i § 86 a får tilsvarende anvendelse.

§ 91 første ledd første punktum skal lyde:

Treffer loddet et lagrettemedlem eller en meddommer, som etter § 106 eller § 107 ville være utelukket fra å gjøre tjeneste i noen av sakene, eller som har meldt eller vites å ha gyldig fravær, skal han forbigås.

§ 91 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Avgjørelsen treffes av rettens leder eller en annen dommer.

§ 95 første ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder sørger for at de lagrettemedlemmer eller meddommere som er trukket ut, får meddelse om det.

§ 95 tredje ledd skal lyde:

Viser det seg at et lagrettemedlem eller en meddommer har gyldig fravær eller at vedkommende skulle vært slettet av fortegnelsen etter § 81 første, annet eller tredje ledd, eller er siktet for en straffbar handling som kan antas å medføre frihetsstraff eller tap av offentlig stemmerett, eller melder forfall eller nekter å møte, trekkes et nytt lagrettemedlem eller ny meddommer i vedkommendes sted.

§ 97 første punktum skal lyde:

Er antallet av de lagrettemedlemmer som møter og kan gjøre tjeneste i en sak, mindre enn 12, eller når lagretten skal settes med flere enn 10 lagrettemedlemmer, mindre enn 14, varamedlemmene iberegnet, uten at lagrettelisten i sin helhet er ugyldig, tilkaller rettens leder det nødvendige antall blant de utvalgsmedlemmer som hurtigst kan komme til stede.

§ 98 skal lyde:

Varamedlemmene for meddommere kan etter omstendighetene innkalles til rettsmøtet eller varsles om å holde seg ferdige til å møte. Møter alle meddommere, kan varamedlemmene straks fritas for å være til stede.

Uteblir en meddommer, eller må han fratre, kan rettens leder i ethvert tilfelle tilkalle en av de meddommere som bor nærmest rettstedet.

§ 99 tredje ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder lar snarest mulig sette opp en liste over de lagrettemedlemmer eller meddommere som har gjort tjeneste.

§ 100 første ledd skal lyde:

Første gang noen gjør tjeneste som meddommer, skal rettens leder foreholde ham de plikter, som paahviler en meddommer, og ta imot hans forsikring om, at han saavel i denne sak som i alle fremtidige saker vil gi vel agt paa alt, som forhandles i retten, og at han vil dømmes saaledes, som han vet sandest og rettest at være efter loven og sakens bevisligheter.

§ 101 annet ledd første punktum skal lyde:

Enhver som er oppført i det seneste manntall for kommunale valg i domssognet, plikter å gjøre tjeneste som rettsvitne, herunder vitne ved tvangsforretning og registreringsforretning, med mindre vedkommende vil være utelukket etter § 110 eller har gyldig fravær.

§ 105 skal lyde:

Hvis et lagrettemedlem, en meddommer eller et rettsvidne har gyldig fravær, plikter han at melde det i tide.

Til gyldig fravær medregnes omstendigheter som fører til at vedkommende ikke uten fare for helbred eller velferd eller uten å forsømme viktige og uoppsettelige forretninger eller plikter kunne ha møtt. Som gyldig fravær kan også godtas særlig lang reisetid eller reiselengde mellom bopel og rettssted. For lagrettemedlemmer og meddommere regnes ingen andre offentlige verv som gyldig fravær enn vervet som medlem av fylkesting, militærtjeneste og tjeneste ved høyere rett.

§ 105 a første ledd første punktum skal lyde:

Godtgjørelsen til lagrettemedlem, jordskiftemeddommer og meddommer fastsettes av rettens leder etter forskrifter gitt av Kongen.

§ 105 a tredje ledd skal lyde:

Avgjørelser om godtgjørelse etter paragrafen her kan ankes etter reglene i lov av 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. § 12.

§ 107 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Beslutningen kan ikke angripes.

§ 112 skal lyde:

Naar en enedommer eller leder av retten er i et tilfælde, som er nævnt i § 106 eller § 107, skal han selv træffe de nødvendige forføininger.

Andre tjenestemænd som er i et saadant tilfælde, skal i tide si fra til rettens leder.

§ 113 første ledd annet punktum skal lyde:

Har retten flere medlemmer, bør han si fra til rettens leder, som beslutter, hvad der videre skal foretages.

§ 113 annet ledd skal lyde:

Er et lagrettemedlem, et rettsvitne, en protokollfører eller en annen embets- eller tjenestemann i sådan stilling, skal han si fra til rettens leder.

§ 115 skal lyde:

Før forhandlingen i den enkelte sak begynner, skal rettens leder gjøre lagrettemedlemmene eller meddommerne oppmerksom på, at de er utelukket fra å gjøre tjeneste, hvis de er i noget tilfelle som er nevnt i § 106 eller § 107, eller hvis der for deres vedkommende foreligger sådanne omstendigheter som omhandlet i § 108, og han skal opfordre dem og partene til å si fra, hvis det måtte være tilfellet.

§ 117 skal lyde:

Reises spørsmål om utelukking forut for det rettsmøte i Høyesterett hvor saken skal behandles, kan det settes rett til å avgjøre spørsmålet.

Også i andre domstoler kan spørsmål om utelukking avgjøres forut for det rettsmøte hvor saken skal behandles. I så fall kan rettens leder treffe avgjørelsen alene dersom retten har flere medlemmer, men det kan også settes alminnelig rett til å avgjøre spørsmålet på forhånd når det kan gjøres uten vesentlig ulempe eller utgift. Er det spørsmål om å utelukke en enedommer eller domstolens leder eller to av domstolens faste medlemmer, kan enedommeren eller lederen beslutte at spørsmålet isteden skal forelegges for den nærmest overordnede domstol, eller for Høyesteretts ankeutvalg dersom saken står for lagmannsretten.

§ 119 første ledd skal lyde:

Har en part krevd at alle eller de fleste dommerne ved en domstol skal vike sete som ugilde til å delta i behandlingen av en sak, kan den nærmest overordnede domstol, eller Høyesteretts anke utvalg dersom saken står for lagmannsretten, etter søknad fra domstolens formann beslutte at saken skal overføres til en annen domstol av samme orden. Den overordnede domstolens avgjørelse kan ikke angripes.

§ 120 skal lyde:

Hvis den myndighet, som skal opnævne stedfortræder for en utelukket tjenestemand, finder, at utelukkelsen savner grund, kan den anke kjendelsen med opsættende virkning. Avsiges kjendelsen under hovedforhandling, gjælder dette bare, naar saken allikevel utsættes.

Ellers kan en kjendelse, som avgjør, at nogen er ugild, ikke angripes.

En kjendelse, som negter utelukkelse i de tilfælde, som er nævnt i § 110 tredje led, kan heller ikke angripes.

§ 122 første ledd skal lyde:

Ved retsmøter forstaaes de møter, som en ret holder til forhandling mellem parter eller for at avhøre parter, vidner eller sakkyndige eller undersøke realbevis, eller som loven særskilt har betegnet som retsmøter.

§ 123 første ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder aapner, leder og slutter forhandlingen.

§ 123 annet ledd skal lyde:

Har retten flere medlemmer, avgjør den samlede ret innsigelser mot lederens procesledning.

§ 129 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Forbud etter annet ledd skal oppheves når det antas at grunnen til forbudet ikke lenger er til stede og kan ankes av dem som har vært til stede under forhandlingen.

§ 130 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Enhver kan anke et forbud eller en nektelse av å oppheve et forbud etter leddet her.

§ 132 annet ledd skal lyde:

Rettens leder kan begrense antallet av tilhørere for at hindre, at rummet blir overfylt.

§ 133 første ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder vaaker over, at forhandlingen foregaar med orden og værdighet.

§ 133 annet ledd skal lyde:

Naar en part eller hans stedfortræder, procesfuldmægtig eller forsvarer er tilrettevist, kan retten beslutte at frata ham ordet, hvis han fremdeles optræder utilbørlig.

§ 133 fjerde ledd skal lyde:

Naar det regnes like med fravær i saken, at en part eller hans stedfortræder eller procesfuldmægtig vises ut eller fratages ordet, bør han først være gjort opmerksom paa denne følge.

§ 140 annet ledd første punktum skal lyde:

I rettsferiene løper ikke frister for prosesshandlinger som er nødvendige for å avverge fraværavgjørelser.

§ 140 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Beslutningen kan ikke angripes.

Overskriften til 8de kapittel skal lyde:

Frister

§ 145 skal lyde:

Naar denne lov eller lovene om rettergangsmaaten for sivile tvister og i straffesaker eller loven om tvangsfuldbyrdelse har fastsat en frist, som maa gives ved innkaldelse til retsmøte eller til møte for dommer, skal til fristen lægges den tid, som antagelig vil gaa med til at reise fra oppholdsstedet til retsstedet og til at forberede reisen.

§ 151 tredje ledd oppheves.

§§ 153 til 158 oppheves.

§ 163 a fjerde ledd skal lyde:

Advokater som skal innkalle vitner etter tvisteloven § 13–3 ved forkynning av vitnestevning, kan forkynne vitnestevningen gjennom posten, enten i vanlig brev vedlagt mottakskvittering eller i rekommandert brev.

§ 193 annet ledd første punktum skal lyde:

Forkynnelser og meddelelser om anke mot avgjørelser som avslutter en sak eller en selvstendig del av en sak, eller om oppfriskning eller gjenåpning kan ikke rettes til prosessfullmektigen, med mindre prosessfullmakten uttrykkelig hjemler det eller tillike bemyndiger til å foreta de nevnte rettergangsskritt.

§ 195 første ledd annet punktum skal lyde:

Rettens beslutning kan ikke angripes.

§ 200 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

Erstatningssøksmål om en tjenstemanns eller det offentliges ansvar i anledning av rettslige avgjørelser kan ikke reises uten at

- a) avgjørelsen er opphevet eller forandret,
- b) avgjørelsen er bortfalt med den virkning at rettidig anke mot den ikke kunne tas under behandling eller avgjøres, eller
- c) tjenstemannen ved dom er kjent skyldig i straffbart forhold ved avgjørelsen.

For krav om at staten erstatter sakskostnader på grunn av feil ved rettens behandling, gjelder tvisteloven § 20–12.

§ 202 første til tredje ledd skal lyde:

En part som åpenbart uten grunn har anlagt søksmål eller latt det komme til søksmål eller erklært anke over dom eller begjært oppfriskning eller gjenåpning, skal pålegges å erstatte det offentlige helt eller delvis utgiftene ved saken; ved siden herav kan han straffes med bøter.

Det samme gjelder en partshjelper, stedfortreder, procesfuldmægtig eller rettslig medhjelper.

Straff av bøter kan også ilegges en part, partshjelper, stedfortreder, prosessfullmektig eller rettslig medhjelper, når han unødige vidløftiggjør saken, eller når han ved falske eller åpenbart intetsigende påstander eller påskudd eller ved annen uredelighet har søkt å hindre sakens rette opplysning eller å trekke den utilbørlig i langdrag.

§ 203 skal lyde:

Den, som åpenbart uten grunn har erklært anke over kjennelse eller beslutning, kan straffes med bøter. Hvis anken efter loven har opsættende virkning, kan det ogsaa paalægges ham helt eller delvis at erstatte de omkostninger, som er voldt ved utsættelsen. § 202 andet led faar tilsvarende anvendelse.

§ 205 skal lyde:

Uteblir et vidne uten gyldig fravær, eller har det forsømt at melde sit fravær i tide, eller forlater det retsstedet uten tilladelse, før møtet er slut, kan det straffes med bøter og paalægges helt eller delvis at erstatte de omkostninger, som er voldt.

Har vidnet faat ny indkaldelse eller opfordring til at møte, og det uteblir igjen, kan det ilægges straf og erstatningsansvar én gang til.

Like med uteblivelse uten gyldig fravær regnes det, at et vidne maa vises bort, fordi det er beruset.

§ 207 skal lyde:

Unnlater eller nekter et vitne å etterkomme et pålegg fra retten om å undersøke registrerte regnskapsopplysninger, regnskapsmateriale, brev eller andre ting eller å gjøre og ta med seg optegnelser, regnes det likt med uteblivelse uten gyldig fravær.

§ 208 skal lyde:

Negter en sakkyndig eller en retstolk at overta hvervet, og han ikke opgir nogen grund eller bare opgir en grund, som er forkastet ved retskraftig kjendelse, eller uteblir han fra et retsmøte uten gyldig fravær eller uten at melde sit fravær i tide, eller forlater han retsstedet uten tilladelse, før møtet er slut, eller gjør han sig skyldig i andet forsømmelig eller utilbørlig forhold, kan han straffes med bøter og paalægges helt eller delvis at erstatte de omkostninger, som er voldt.

§ 209 skal lyde:

Undlater nogen, som ikke er part, at etterkomme et paalæg fra retten om at fremlægge eller gi tilgang til realbevis, og han ikke opgir nogen grund eller bare opgir en grund, som er forkastet ved retskraftig kjendelse, kan han ilægges straf og erstatningsansvar efter samme regler som for negtet vidnesbyrd.

§ 210 første punktum skal lyde:

Straf og erstatningsansvar efter §§ 205, 206, 207 og 209 kan ogsaa ilægges parter og stedfortredere, naar de efter tvisteloven § 23–1 eller § 23–2 pligter at møte, avgi forklaring eller forsikring, eller naar de efter samme lovs § 26–8 annet ledd pligter at fremlægge eller gi tilgang til realbevis.

§ 213 første ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Forliksrådet kan ikke ilegge straff eller erstatning etter dette kapitlet. Spørsmål om ansvar i anledning en sak for forliksrådet kan bringes inn for tingretten.

§ 217 første ledd skal lyde:

Avgjørelser, som ilægges straf eller erstatning paa den maate, dette kapitel tillater, eller som forkaster en begjæring om at ilægge erstatning eller straf i andre tilfælde, end §§ 202 og 203 nævner, kan ankes. Hvis saken er avgjort ved dom, er bevisbedømmelsen i hovedsaken bindende for ankedomstolen.

§ 217 tredje ledd skal lyde:

Ankes en kjendelse, som ilægges nogen straf, fordi han har negtet at etterkomme en retsavgjørelse, kan ankedomstolen ogsaa prøve rigtigheten av den avgjørelse, som ikke er etterkommet.

§ 221 annet ledd skal lyde:

Den som vil avlegge prøve, må sende Høyesteretts domstolleder erklæring fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet om at vedkommende kan få tillatelse hvis prøven består. Prøven omfatter utføringen av to muntlige saker. Minst en av disse må være en sivil sak for den ankende part med mindre Høyesteretts ankeutvalg av særlige grunner gir tillatelse til annet. For statsadvokat og fullmektig hos riksadvokaten kan en straffesak godkjennes som prøvesak selv om vilkårene etter første ledd nr 1 og 2 ikke er oppfylt. I samme sak kan det bare være en prøveadvokat, med mindre Høyesteretts ankeutvalg av særlige grunner gir tillatelse til annet.

§ 223 første ledd skal lyde:

Enhver advokat har rett til å ha en autorisert fullmektig til å opptre for seg i rettergang. Fullmektigen kan ikke opptre for Høyesterett, ved saker som behandles muntlig for lagmannsrett eller ved hovedforhandling for tingrett i saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år, uten at vedkommende har tillatelse etter § 221 eller § 220 til å være advokat ved vedkommende rett. Lagmannsretten kan for den enkelte sak tillate at en advokat opptre ved autorisert fullmektig ved hovedforhandling i andre saker enn saker om straff for forbrytelser som etter loven kan medføre fengsel i mer enn 6 år. I sivile saker kan fullmektigen opptre for Høyesteretts ankeutvalg når anken gjelder kjennelser og beslutninger avsagt av lagmannsrettene.

§ 230 første ledd tredje punktum oppheves. Fjerde punktum blir nytt tredje punktum.

§ 238 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i tvisteloven om vitneplikt og vitneførsel gjelder så langt de passer.

§ 239 tredje ledd fjerde punktum oppheves.

6. I lov 21. juli 1916 nr. 2 om vidners og sakkyndiges godtgjørelse m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder for ledsagere for barn, alvorlig sinnslidende eller betydelig psykisk utviklingshemmede vitner og for vitner og sakkyndige som møter eller på annen måte avgir forklaring for gjenopptakelseskommisjonen, jf straffeprosessloven kapittel 27.

§ 10 annet ledd skal lyde:

I andre saker end sivile saker og private straffesaker kan ogsaa sakkyndige, som ikke er opnævnt, efter omstændighetene tilkjendes saadan godtgjørelse som ovenfor nævnt.

§ 11 første punktum skal lyde:

Naar en, som ikke er part i en sivil sak maa fremlægge eller gi adgang til skriftlige bevis eller andre ting, som er i hans besiddelse, skal vedkommende part erstatte ham de utgifter, som er forbundet med det.

§ 12 innledningen og nr. 1 og 2 skal lyde:

Avgjørelser om godtgjøring etter denne lov kan ankes eller påklages på følgende måte:

1. Avgjørelser truffet av en domstol kan ankes til overordnet domstol etter reglene i retts hjelploven § 27. Avgjørelser truffet av Arbeidsretten og gjenopptakelseskommisjonen kan ikke ankes. Avgjørelser truffet ved norsk konsulrett kan ankes til Borgarting lagmannsrett.
2. Avgjørelser truffet av Trygderetten kan ankes til Borgarting lagmannsrett etter reglene i retts hjelploven § 27.

7. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

De bestemmelser, som er git i tvisteloven første, annen, fjerde, femte og sjette del, med unntak for kapittel 6 og 16 III, samt § 9–6, faar tilsvarende anvendelse paa skjønssaker, forsaavidt dertil er anledning og ikke andet er bestemt ved lov.

§ 3 oppheves.

§ 5 første ledd skal lyde:

Når ikke annet er bestemt ved lov, skal skjønnsforretninger holdes av tingretten som herunder tiltres av skjønnsmedlemmer.

§ 5 annet ledd annet punktum skal lyde:

Bemyndigelse gis av domstoladministrasjonen eller av domstolens leder etter bestemmelser gitt av domstoladministrasjonen.

§ 8 første ledd skal lyde:

Begjæring om en skjønnsforretning fremsettes ved prosesskriv eller muntlig for den rett eller den lensmann som skal styre forretningen.

§ 8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Videre bør opplyses om det kreves skjønnsmedlemmer med særlige kvalifikasjoner og i tilfelle hvilke.

§ 11 skal lyde:

Antall skjønnsmedlemmer skal være fire når skjønnet styres av en dommer, og to når det styres av en lensmann, dersom ikke annet er bestemt ved lov. Skjønn som styres av en dommer, settes med to skjønnsmedlemmer dersom en av partene krever det og skjønnsstyreren finner det ubetenkelig. I særlig vanskelige og omfattende saker settes retten med seks skjønnsmedlemmer dersom partene krever det og skjønnsstyreren finner det påkrevet.

I vidtløftige saker kan skjønnsstyreren bestemme at en eller to varamedlemmer skal følge forhandlingene for å tre inn i retten om noen av skjønnsmennene får forfall.

Får høyst et skjønnsmedlem forfall etter at forhandlingene er begynt i sak, hvor antallet skjønnsmedlemmer er minst 4, kan de gjenværende medlemmer av retten ved enstemmig kjennelse beslutte at behandlingen av saken skal fortsette. Slik beslutning kan bare treffes når det ikke finnes betenkelig av omsyn til rettens sammensetning, jfr. § 12. Kjennelsen kan omgjøres dersom det senere likevel finnes betenkelig av omsyn som nevnt.

Kjennelse etter tredje ledd første punktum kan bare angripes ved anke som erklæres innen tre dager. Anken har oppsettende virkning.

§ 12 skal lyde:

Skjønnsmedlemmer tas av det utvalg som omhandles i § 14 første ledd. Styres skjønnet av lensmannen, foretar tingretten oppnevningen. Ellers foretas oppnevningen av skjønnsstyreren.

Skjønnsmedlemmer oppnevnes blant dem som har kyndighet i det skjønnet gjelder, med sikte på å få en sammensetning som sikrer en allsidig vurdering og tilstrekkelig kjennskap til lokale forhold.

Er det nødvendig for å få skjønnsmedlemmer med særlig kyndighet på et eller flere områder, kan det oppnevnes medlemmer fra utvalg i andre fylker eller utenfor utvalgene.

Er partene blitt enige om hvilke skjønnsmedlemmer de vil ha, skal som regel disse oppnevnes.

§ 13 skal lyde:

Når det etter § 7 eller etter lov om domstolene § 20 er oppnevnt en særskilt skjønnsstyret for en forretning som strekker seg gjennom flere kretser, skal de samme skjønnsmedlemmer gjøre tjeneste i alle kretser. Ved rettslig skjønn oppnevnes skjønnsmedlemmer i så fall av skjønnsstyreren og ved skjønn som styres av lensmannen, av den tingrett som vedkommende lensmannsdistrikt hører under.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

I hvert fylke skal det være et utvalg av skjønnsmedlemmer som oppnevnes av fylkestinget etter forslag fra tingrettene og fra kommunestyrene.

§ 14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Fylkesrådmannen skal sende oppgave over alle skjønnsmedlemmer i det fylkesvise utvalg til tingrettene og jordskifterettene i fylket og til vedkommende lagmannsrett.

§ 15 skal lyde:

Sletting av skjønnsmedlemmer fra utvalget, jf § 14, foretas av fylkesrådmannen når et skjønnsmedlem flytter fra fylket eller for øvrig vilkårene for sletting foreligger etter reglene i domstolloven § 81. Før avgjørelse treffes, skal vedkommende skjønnsmedlem så vidt mulig få høve til å uttale seg, og han skal om mulig gis meddelelse om resultatet. Reglene i domstolloven § 82 om klage over urettelig føring m m i fortegnelsen gjelder tilsvarende. Klagen går til lagmannsretten. I stedet for et skjønnsmedlem som er slettet, oppnevner fylkesrådmannen en annen.

Beslutning om endringer i skjønnsmedlemutvalget meddeles tingrettene og jordskifterettene i fylket og vedkommende lagmannsrett.

§ 16 skal lyde:

Ektefeller, foreldre og barn, søsken eller noen, som er i like så nært svogerskap, må ikke ta del i samme forretning som bestyrer eller skjønnsmedlemmer.

§ 17 første ledd skal lyde:

Om ugildhet for skjønnsbestyrere og skjønnsmedlemmer gjelder de samme regler som for dommere.

§ 17 annet ledd annet punktum skal lyde:

I stedet for kjendelse træder en begrundet beslutning og istedenfor anke klage til retten etter § 31.

§ 18 skal lyde:

Bestyreren sørger for, at de skjønnsmedlemmer, som skal gjøre tjeneste, faar meddelelse om det.

Så vidt mulig bør skjønnsmedlemmene få tre dagers varsel hvis de bor i den by hvor forretningen holdes, og ellers en ukes varsel. I innkallingen skal de gjøres kjent med hvor lang tid forretningen med skjønnskonferansen kan antas å ville ta. Skjønnskonferansene bør holdes i umiddelbar tilknytning til skjønnsforretningen.

Varamedlemmer kan etter omstændighetene tilsiges til at møte eller til at holde sig færdige til at møte. Møter alle skjønnsmedlemmene, kan varamedlemmene straks fritages for at være tilstede.

Uteblir et skjønnsmedlem, eller maa medlemmet fratræde, kan bestyreren i ethvert tilfælde tilkalde et av de skjønnsmedlemmene, som bor nærmest forretningsstedet.

§ 19 skal lyde:

Hvis et skjønnsmedlem har gyldig fravær, pligter vedkommende at melde det i tide.

Til gyldig fravær medregnes saadanne omstændigheter som, at skjønnsmedlemmet ikke uten fare for helbred eller velfærd eller uten at forsømme vigtige og uopsættelige forretninger eller pligter kunde ha møtt. Av offentlige hverv regnes bare hvervet som medlem av fylkesting samt militær tjeneste og tjeneste ved høiere ret som gyldig fravær.

§ 20 skal lyde:

Første gang nogen gjør tjeneste som skjønnsmedlem, skal bestyreren foreholde medlemmet de pligter, som paahviler et skjønnsmedlem, og ta imot medlemmets forsikring om, at medlemmet saavel i denne sak som i alle fremtidige saker vil utføre sit hverv som skjønnsmedlem samvittighetsfuldt og efter bedste overbevisning.

§ 20 a skal lyde:

Godtgjørelse til skjønnsmedlemmer fastsettes av skjønnsbestyreren etter forskrifter gitt av Kongen. Ved skjønn som styres av en lensmann, kan fastsettingen påklages til tingretten etter reglene i § 31. Ved skjønn som holdes av en domstol kan fastsettingen ankes etter reglene i rettshjelploven § 27.

§ 21 første og annet ledd skal lyde:

En skjønnsbegjæring som er tatt til følge, skal straks sendes til forkynning for den annen part med en kort frist for å gi uttalelse. Retten skal aktivt styre saksforberedelsen for å oppnå en rask, prosessøkonomisk og forsvarlig saksbehandling ved å ha kontakt med partene og gi nødvendig veiledning. Det skal særlig legges vekt på om det er grunnlag for en minnelig ordning. Etter utløpet av fristen etter første punktum oppnevnes skjønnsmedlemmer. Innen en måned etter fristen skal skjønnsstyreren fastsette tid og sted for hovedforhandling eller et møte til muntlig saksforberedelse. Hovedforhandlingen eller saksforberedelsesmøtet skal holdes så snart som mulig, likevel slik at det

som regel gis minst to ukers frist. Omberømmelse som medfører utsetting, kan bare finne sted når det foreligger særlige grunner. Etter forhandlinger under muntlig saksforberedelse kan retten avsi skjønn eller avgjøre tvist som nevnt i § 26 dersom den har forsvarlig grunnlag for det og partene har samtykket i slik behandling. Retten kan i samsvar med tvisteloven § 9–9 tredje og fjerde ledd pålegge partene å avgi skriftlige redegjørelser som inngår i avgjørelsesgrunnlaget.

Fører ikke saksforberedelsesmøtet til at saken i sin helhet blir avgjort eller hevet, fastsettes snarest og senest en måned deretter tid og sted for hovedforhandling. Retten kan fastsette et tidspunkt for avslutning av saksforberedelsen.

§ 22 første ledd skal lyde:

Under skjønnsforretningen skal skjønnsstyreren avklare skjønnsforutsetningene og partenes standpunkter om verdsettingen, og partene skal gjøre rede for sitt syn og føre bevis. Saksøkeren gis som regel ordet før saksøkte. For skjønnsforretningen får tvisteloven §§ 9–11, 9–13 og 9–14 tilsvarende anvendelse. Om innføring i rettsbok og opptak av forklaringer gjelder tvistelovens regler for hovedforhandling tilsvarende under skjønnsforretningen. Etter avsluttet saksforberedelse gjelder reglene i tvisteloven § 9–16 for tilbud av nye bevis.

§ 23 skal lyde:

Har en part fravær i saken, og det er opplyst eller sandsynlig, at han har gyldig fravær, skal forretningen utsættes, enten motparten møter eller ikke møter. Dog skal den fremmes, hvis der er fare eller uforholdsmessig ulempe ved opphold, eller hvis motparten møter, og den som ikke møter har samtykket i, at forretningen fremmes.

Har saksøkeren fravær i saken, uten at det er opplyst eller sandsynlig, at han har gyldig fravær, skal saken avvises, dersom ikke saksøkte møter og krever saken fremmet.

Har saksøkte fravær i saken, uten at det er opplyst eller sandsynlig, at han har gyldig fravær, men saksøkeren møter, skal forretningen etter hans forlangende fremmes eller utsættes.

§ 24 skal lyde:

Når skjønnsforretningen styres av lensmann, kan denne be stedets tingrett om å avgjøre tvist om bevisstilling.

§ 27 første ledd skal lyde:

I alle avgjørelser under forretningen tar saavel bestyreren som skjønnsmedlemmene del.

§ 30 skal lyde:

Kjendelser og beslutninger som træffes under en retslig skjønnsforretning kan ikke ankes av parterne uten i følgende tilfælde:

1. naar de avviser saken eller hæver, stanser eller utsætter den, eller naar de forkaster en avvisningspaastand i tilfælde, hvor retsmøtet paa forhaand er begrænset til avvisningsspørsmålet;
2. naar de angaar straf-, omkostnings- eller erstatningsansvar eller tredjemands pligt til at avgi forklaring eller forsikring, at gi tilgang til realbevis eller at gjøre tjeneste som sakkyndig.
3. Når kjennelsen tillater fortsatt behandling av saken i forfallstilfelle, jfr. § 11 tredje og fjerde ledd.

§ 31 annet ledd annet punktum skal lyde:

Retten kan gi oppfriskning på de samme vilkår som ville gjelde om avgjørelsen var truffet under rettergang.

§ 32 tredje og fjerde ledd skal lyde:

For samtykke til fremme av overskjønn for lagmannsretten gjelder bestemmelsene i tvisteloven § 29–13 første, tredje og femte ledd jf. kapittel 17 tilsvarende så langt de passer.

Når den ene part begjærer overskjønn over deler av et skjønn, får også den annen part rett til å begjære overskjønn, selv om kravet til ankegenstandens verdi ikke er oppfylt eller fristen til å begjære overskjønn er oversittet. Slik aksessorisk begjæring må framsettes innen den frist som fastsettes etter § 33 a første ledd. Bestemmelsene i tvisteloven § 29–7 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 33 skal lyde:

Begjæring om overskjønn må nevne:

- 1) den rett overskjønnet hører under, partene i overskjønnsaken og i tilfelle deres lovlige stedfortredere,
- 2) det underskjønn som kreves overprøvd,
- 3) om det er hele underskjønnetts avgjørelse eller bare deler av den som kreves overprøvd,
- 4) de feil ved avgjørelsen som begjæringen om overskjønn grunnes på, og
- 5) de omstendigheter som er avgjørende for retten til å kreve overskjønn.

§ 33 a første ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

Så vel i dette tilfelle som når begjæringen framsettes for tingretten, forkynnes begjæringen for motparten, og det settes samtidig frist for uttalelse. Fristen bør normalt være tre uker.

§ 33 a annet ledd og tredje ledd tredje punktum oppheves. Nåværende tredje ledd første og annet punktum blir annet ledd.

§ 34 tredje ledd skal lyde:

Under skjønnsforretningen tiltrer skjønnsmedlemmer i samme antall som ved underskjønnet. Når en part krever det og rettens leder finner det påkrevet, kan antallet skjønnsmedlemmer økes til fire ved overskjønn over skjønn med to skjønnsmedlemmer og til seks ved overskjønn over skjønn med fire skjønnsmedlemmer. Når tre dommere deltar, avgjør rettens leder om det skal være med to eller fire skjønnsmedlemmer.

§ 36 skal lyde:

For øvrig får de regler som foran er gitt om rettslig skjønn, også anvendelse på overskjønn så langt de passer. Tvistelovens bestemmelser om anke i §§ 29–6, 29–10 første ledd, 29–16 annet til fjerde ledd og 29–19 gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 37 annet ledd skal lyde:

Er underskjønnet avsagt av feil skjønnsmyndighet, kan saken fremmes til avgjørelse dersom retten er rett domstol for overprøving og hensynet til partene ikke tilsier ny prøving av rett skjønnsmyndighet. Ellers skal skjønnet oppheves på grunn av feilen. Etterpå sendes da saken til rett skjønnsmyndighet, eller skjønnet avvises dersom det ikke er adgang til fortsatt behandling.

§ 38 første ledd skal lyde:

Et overskjønn kan bare ankes på grunn av feil i rettsanvendelsen eller den saksbehandling som ligger til grunn for avgjørelsen. Anken behandles etter reglene om anke over dommer i tvisteloven kapittel 29 eller 30.

§ 39 første punktum skal lyde:

Ved fortsatt behandling av et opphevet skjønn skal skjønnsmyndigheten sammensettes med annen skjønnsstyrer og andre skjønnsmedlemmer med mindre partene erklærer at de ikke ønsker dette.

§ 40 skal lyde:

En skjønnsforretning kan forlanges gjenåpnet etter reglene i tvisteloven kapittel 31. Er skjønnet styrt av en lensmann, settes begjæringen fram for tingretten.

Det, som der er bestemt om dommere og domme, faar tilsvarende anvendelse paa skjønnsmedlemmer og skjøn.

§ 41 annet punktum skal lyde:

Tvisteloven § 19–13 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

§ 43 første ledd skal lyde:

I andre saker enn de som er nevnt i § 42, avgjøres spørsmålet om dekning av omkostningene etter reglene i tvisteloven kapittel 20. Feil begått av en lensmann kan ikke kreves erstattet etter reglene i tvisteloven § 20–12.

§ 45 første ledd skal lyde:

De bestemmelser, som er git i lov om domstolene § 200 første og annet ledd og § 204, faar tilsvarende anvendelse paa skjøn, som styres av lensmanden.

§ 48 annet ledd skal lyde:

En kjennelse hvorved saken som følge av en slik tvist nektes fremmet, er gjenstand for anke etter reglene for anke over dommer.

§ 49 første ledd skal lyde:

Hvis det oppstår tvist som nevnt i § 48 første ledd under en skjønnsforretning som styres av en lensmann, namsfogd eller politistasjonssjef, skal avgjørelse som går ut på å nekte saken fremmet, treffes ved beslutning av bestyreren og skjønnsmedlemmene.

§ 49 tredje ledd skal lyde:

Rettens kjennelse etter annet ledd er gjenstand for anke etter reglene for anke over dommer.

§ 54 b første ledd skal lyde:

Ved anke fra saksøkerens side gjelder bestemmelsene i § 54. Tilsvarende gjelder når det er saksøkte som anker, dersom han helt eller i det vesentlige får medhold. Ellers avgjøres spørsmålet om erstatning av saksomkostninger etter reglene i tvisteloven kapittel 20.

§ 58 første ledd annet punktum oppheves.

8. I lov 14. desember 1917 nr. 17 om vasdragsreguleringer skal § 20 nr. 1 første ledd lyde:

1. Skjønnsmedlemmer bør fortrinnsvis oppnevnes blant dem som har kjennskap til sådanne jord- og skogbruksforhold som er av særlig betydning i vedkommende distrikt.

9. I lov 14. august 1918 nr. 2 om utdrag i tvistemål og straffesaker gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om utdrag i sivile saker og straffesaker.

§ 1 skal lyde:

Når det skal avholdes muntlig ankeforhandling i Høyesterett, påhviler det den advokat eller part som først skal ha ordet, å bringe i stand et utdrag av saken til bruk under bevisførselen. Retten kan gi pålegg om å bringe i stand utdrag når det skal holdes rettsmøte etter tvisteloven § 30–9 tredje ledd.

§ 2 første ledd skal lyde:

Utdraget skal i tidsfølgende orden inneholde alle avgjørelser, paastande, skriftlige fremstillinger om faktiske spørsmål og skriftlige bevis, som kan være gjenstand for prøvelse av Høyesteret, samt ankeerklæringen og i tilfælde senere forberedende innlæg.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Indleveringen skal ske inden en frist, som rettens leder fastsætter.

§ 6 første ledd første punktum skal lyde:

I sivile saker plikter den part som har istandbragt utdrag, å betale utgiftene ved mangfoldiggjørelsen.

10. I lov 14. august 1918 nr. 4 om rettergangsordningens ikrafttræden gjøres følgende endringer:

§§ 9, 10, 11, 95, 97, 103 og 105 oppheves.

11. I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 10 første og annet ledd skal lyde:

Skjønn i ekspropriasjonssaker avgis av tre skjønnsmedlemmer. Overskjønn avgis av fem skjønnsmedlemmer og styres av sysselmannen.

Er saken særlig viktig, kan Kongen etter begjæring av en part bestemme at en skjønnsstyrer som oppnevnes av Kongen og to skjønnsmedlemmer skal avgi skjønnet. Overskjønn avgis i så fall av fem skjønnsmedlemmer og styres av en skjønnsstyrer som Kongen oppnevner.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Skjønnsmedlemmer og rettsvitner oppnevnes av retten.

12. Lov 26. juni 1926 nr. 2 om forandring i lovgivningen om Høyesterett oppheves.

13. I lov 5. mai 1927 nr. 1 om arbeidstvister gjøres følgende endringer:

§ 8 annet ledd skal lyde:

Medlem eller underavdeling som etter første ledd ikke har søksmålsrett, kan heller ikke opptre som partshjelper medmindre den som har søksmålsrett gir sitt samtykke.

§ 19 nr. 4 annet punktum skal lyde:

Tvisteloven § 22–9 gjelder tilsvarende.

§ 19 nr. 4 tredje og fjerde punktum oppheves.

§ 20 skal lyde:

§ 20. Partenes fravær.

Hvis noen av partene uteblir, og det er oplyst eller sannsynlig, at han har gyldig fravær, skal saken utsettes.

Er det ikke oplyst eller sannsynlig, at han har gyldig fravær, og den annen part møter, kan han kreve saken fremmet. Saken skal i så fall så vidt gjørlig behandles, som om den fraværende part hadde vært til stede.

Hvis ingen part møter, og det ikke er oplyst eller sannsynlig, at noen av dem har gyldig fravær, skal saken heves.

§ 21 nr. 1 skal lyde:

1. Enhver plikter etter innkallelse fra rettens leder å møte som vidne for Arbeidsretten, når han bor eller opholder sig i Norge. Ved innkallingen skal det bestemmes om forklaringen skal gis direkte for Arbeidsretten eller ved fjernavhør.

§ 26 overskriften og nr. 1 til 3 skal lyde:

Anke.

1. Kjennelse hvorved Arbeidsretten avviser en sak fra Arbeidsretten eller fra tingrett, kan ankes til Høyesteretts ankeutvalg. Ankefristen er en måned.

2. Den, som ikke er part, kan anke en kjennelse eller beslutning som pålegger ham å avgi forklaring eller forsikring, fremlegge eller gi adgang til skriftlige bevis eller andre ting eller gjøre tjeneste som sakkyndig, eller som ilegger ham straff- eller omkostningsansvar. Partene kan anke kjennelser, som ilegger dem selv straff- og omkostningsansvar etter §§ 41 og 43.

Anken må erklæres straks, hvis vedkommende er til stede i retten, men ellers senest tre dager, etterat han har fått meddelelse om avgjørelsen. Såfremt noen har optrådt som motpart eller kan betraktes som motpart, bør han underrettes om anken. Den har opsettende virkning for den ankende.

3. Rettens leder sender uten opphold ankeerklæringen med de nødvendige dokumenter og utskrifter til Høyesteretts ankeutvalg. Retten, den ankende og andre, som anken har betydning for, kan gi skriftlig uttalelse om saken. Påberopes kjennsgjerninger, som ikke tidligere er nevnt, skal uttalelsen alltid sendes gjennom retten.

§ 26 b nr. 1 skal lyde:

1. For saker som etter § 7, nr. 3 og 4 hører under tingrett gjelder denne lovs regler om rettergangsmåten for Arbeidsretten.

§ 26 b nr. 3 til 5 skal lyde:

3. Anke over dom i sak som nevnt i nr. 1 går til Arbeidsretten. For ankeretten gjelder ingen verdigrense. Anke over kjennelse som avviser en sådan sak fra tingrett, hører også under Arbeidsretten.

Ankefristen er en måned.

4. For anke til Arbeidsretten gjelder reglene i tvisteloven kapittel 29 med de endringer som følger av denne lov. Anken behandles av Arbeidsretten etter de regler som gjelder for andre arbeidsrettssaker.

5. For anke over andre kjennelser enn i nr. 3 nevnt og for anke over beslutninger gjelder reglene i tvisteloven kapittel 29.

§ 39 overskriften og første ledd skal lyde:

Anke.

Sådanne kjennelser, som § 26 nr. 2 nevner, kan ankes etter de regler, som der er gitt.

§ 43 overskriften og nr. 1 skal lyde:

Fravær m.v.

1. Hvis et vidne eller noen, som ellers har fått særlig pålegg om å møte personlig, uteblir uten gyldig fravær eller ikke i tide har meldt forfall eller uten lov forlater møtet før det er slutt, kan han ved kjennelse under saken ilegges bøter og pålegges helt eller delvis å erstatte de omkostninger, som han har voldt.

Uteblir han etter ny innkallelse eller opfordring til å møte, kan han enda en gang ilegges bøter og omkostningsansvar.

Like med uteblivelse uten gyldig fravær regnes det, at en sakkyndig uten gyldig grunn nekter å overta sitt hverv eller forsømmer sin plikt, og at noen må avvises fordi han møter beruset.

§ 44 skal lyde:

§ 44. Ansvar for anke.

For åpenbart grunnløs anke kan Høyesteretts ankeutvalg ilegge bøter og omkostningsansvar.

14. I lov 21. februar 1930 om skifte gjøres følgende endringer:

§ 22 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i tvisteloven første, annen, fjerde, femte og sjette del, med unntak for kapittel 5, 6 og 16 III, samt § 9–6 får, for så vidt de passer, og ikke annet er bestemt, tilsvarende anvendelse på tvister for tingretten under offentlig skiftebehandling, dog således at det med hensyn til bevis og bevisførsel gjelder samme regler som under hovedforhandling i tvistemål. For adgangen til å opptre som prosessfullmektig gjelder tvisteloven § 3–3 første til fjerde ledd. Ved behandling av tvister i søksmåls former og ved anke gjelder tvisteloven § 3–3 første til tredje ledd.

§ 23 skal lyde:

Rettens avgjørelser er dommer når de avgjør en rettsvist. De er kjennelser når avgjørelsen etter lov om domstolene eller tvisteloven vilde ha vært kjennelse om avgjørelsen var truffet under søksmål.

§ 24 skal lyde:

Før retten avsier en dom etter § 23 første punktum, skal den så vidt mulig gi den eller dem som den angår, anledning til å uttale sig enten muntlig eller skriftlig.

I forhold til loddeiere kan oplesning av dommen i skiftesamling tre istedenfor forkynnelse.

§ 25 skal lyde:

Retten avgjør om en avgjørelse som er avsagt under behandlingen av boet, skal legges til grunn for den videre behandling før den er blitt rettskraftig.

§§ 26 og 27 oppheves.

§ 28 skal lyde:

Fristen for anke overfor en avgjørelse som ikke skal forkynnes eller meddeles vedkommende regnes fra den dag avgjørelsen blev truffet. Skal en avgjørelse meddeles vedkommende, regnes fristen for anke fra den dag meddelelsen er avsendt, såfremt den gis i brev.

Oppfriskning mot forsømmelse av frister eller rettsmøter under skiftebehandling gis ikke etterat boet er utloddet. Etter dette tidspunkt kan gjenåpning ikke kreves.

§ 29 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i § 20 får tilsvarende anvendelse når rettens avgjørelser angripes ved anke. Retten opnevner i disse tilfelle en prosessfullmektig hvis der ikke er bestyrer som saken overlates til.

§ 30 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Rettens beslutning om å samtykke i eller henvide til søksmålsbehandling kan ikke angripes ved anke.

§ 31 annet ledd annet punktum skal lyde:

Men ellers kommer de almindelige regler om søksmål i tvisteloven til anvendelse, hvis ikke annet følger av bestemmelsene i denne lov.

§ 31 fjerde ledd skal lyde:

Rettens beslutninger etter denne paragraf kan ikke angripes ved anke.

§ 35 skal lyde:

Boets deling foretas ved utlodning, som fastsettes ved kjennelse.

§ 40 første ledd skal lyde:

Fristen for å anke over kjennelse om utlodning er en måned regnet fra utlodningsdagen. For slik anke gjelder reglene om ankesumgrense i tvisteloven § 29–13 tilsvarende.

§ 88 annet ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i tvisteloven §§ 32–5 til 32–8 og 34–2 til 34–7 får tilsvarende anvendelse.

§ 91 f annet ledd skal lyde:

Kjennelsen er gjenstand for anke.

§ 96 skal lyde:

For fordringer som er fastslått ved dom eller annet tvangsgrunnlag overfor avdøde eller samtlige ansvarlige loddeiere eller som er avgjort av retten i medhold av § 95, kan tvangsfullbyrdelse søkes både i de under rettens forvaltning stående midler og i loddeierens formue for øvrig.

§ 125 annet ledd skal lyde:

Skiftetakst hører under tingretten som herunder tiltres av skjønnsmedlemmer. Dommeren styrer og deltar i taksten dersom noen gjør gjeldende rett til på skifte å overta eiendom i kraft av odels- eller åsetesrett eller dommeren ellers finner grunn til det. I så fall settes retten med to eller fire skjønnsmedlemmer etter dommerens bestemmelse. Ellers holdes taksten av tre skjønnsmedlemmer alene, med påfølgende avhjemling i rettsmøte.

§ 125 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Ved overtakst deltar fire skjønnsmedlemmer.

§ 125 fjerde ledd femte punktum skal lyde:

Spørsmålet om betaling av omkostningene ved overtaksten avgjøres etter reglene i tvisteloven kapittel 20.

15. I lov 12. juni 1931 nr. 1 i henhold til konvensjonen mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929 gjøres følgende endringer:

§ 18 nr. 1 første punktum skal lyde:

1. Svensk innvåner som fløter i Norge og ikke representeres gjennom en norsk fløtningsforening plikter å ha en fullmektig bosatt her i riket som på hans vegne svarer for domstolene og andre myndigheter og mottar meddelelser i sivile tvister og andre anliggender som vedrører fløtningen.

§ 27 første punktum skal lyde:

Den som har tillatelse til et foretagende og som ikke har bopel her i riket kan av vedkommende departement pålegges å opnevne en av dette godkjent fullmektig som skal være bosatt innen riket og som på hans vegne svarer for domstolene og andre myndigheter og mottar meddelelser i sivile tvister og andre anliggender som vedrører foretagedet.

16. I lov 5. februar 1932 nr. 2 om rettergangsmåten i riksrettssaker gjøres følgende endringer:

§ 9 annet ledd skal lyde:

Retten kan dog beslutte at et bevis skal føres gjennom særskilt bevisoptagelse, som i så fall foretas ved tingretten på vedkommende sted etter reglene i tvisteloven. Anke mot tingrettens avgjørelser går til Riksretten.

§ 9 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Dette utvalg som velges av retten skal i tilfelle ha tre medlemmer, derav én høiesterettsdommer, som tjenestegjør som leder, og to medlemmer av Lagtinget.

§ 10 tredje ledd første punktum skal lyde:

For øvrig gjelder om vidneplikten og plikten til å gjøre tjeneste som sakkyndig, og om fremgangsmåten ved innkallelse og avhøring av vidner og sakkyndige, reglene i tvisteloven.

17. I lov 27. mai 1932 nr. 2 om veksler skal § 71 første ledd lyde:

Vekselforeldelsen avbrytes
ved at stevning er sendt til retten eller i tilfelle klage til forliksrådet, eller ved at vekselkravet under rettssak gjøres gjeldende til motregning, eller for øvrig inndras i saken (jf. tvisteloven § 15–1) eller
ved at vekselfordringen anmeldes i skyldnerens bo dersom dette behandles av offentlige myndigheter eller
ved at den mot hvem søksmål (motregningskrav) som foran omtalt er reist, gir en formann varsel om søksmålet (tvisteloven § 15–9). Den som har mottatt sådan innvarsling, kan avbryte foreldelsen ved likeledes å gi sin formann prosessvarsel.

18. I lov 27. mai 1932 nr. 3 om chekker skal § 53 første ledd lyde:

Sjekkforeldelse avbrytes
ved at stevning er sendt til retten eller i tilfelle klage til forliksrådet, eller ved at sjekkkravet under rettssak gjøres gjeldende til motregning, eller for øvrig inndras i saken (jf. tvisteloven § 15–1) eller
ved at chekkfordringen anmeldes i skyldnerens bo dersom dette behandles av offentlige myndigheter eller
ved at den mot hvem søksmål (motregningskrav) som foran omtalt er reist, gir en formann varsel om søksmålet (tvisteloven § 15–9). Den som har mottatt sådan innvarsling, kan avbryte foreldelsen ved likeledes å gi sin formann prosessvarsel.

19. I lov 17. juni 1932 nr. 2 om enkelte bestemmelser om fremmede konsulers rettsstilling skal § 1 første ledd bokstav b annet punktum lyde:

Tvistelovens regler om bevisopptak i rettssak får i så fall anvendelse.

20. I lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Avgjørelser av registerføreren kan ankes av enhver som har rettslig interesse.

For anke etter første ledd gjelder reglene i tvisteloven og domstoloven dersom ikke annet følger av § 10. Anken hører under lagmannsretten i det lagdømme der registerføreren har sete, og behandles etter reglene om anke over kjennelser og beslutninger. Reglene i tvisteloven § 29–3 om begrensninger i ankegrunnene gjelder ikke.

§ 9 første ledd annet punktum skal lyde:

Den som har forlangt tinglysingen, skal straks i rekommandert brev underrettes om nektelsen og grunnen til den samt om adgangen til anke og fristen for det.

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

For den som har fått underretning etter § 9, er fristen for å anke en måned fra den dag da underretningen ble sendt.

§ 10 annet og tredje ledd skal lyde:

Om oversitting av ankefristen gjelder forvaltningsloven § 31 tilsvarende, jf. likevel §§ 10 a og 10 b.

Registerføreren skal tilrettelegge saken for ankeinstansen og gi slik redegjørelse for saken som er nødvendig for ankeinstansen.

§ 10 a skal lyde:

Erklæres anke over at et dokument er nektet tinglyst etter utløpet av fristen etter § 10 første ledd første punktum eller i tilfelle tredje punktum, kan anken ikke tas til følge dersom dette kan medføre tap for noen som i god tro har fått dagbokført et dokument etter at det dokument som ble nektet tinglyst, var innført i dagboken.

Er det senere dagbokførte dokument en pantobligasjon som følger reglene for omsetningsgjeldsbrev, kan en anke heller ikke tas til følge dersom dette kan medføre tap for noen som i god tro har ervervet obligasjonen etter utløpet av fristen i § 10 første ledd første punktum. Innehaveren av en slik pantobligasjon som er dagbokført etter det dokument som anken gjelder, plikter etter pålegg av registerføreren å innlevere obligasjonen til påtegning om anken eller til oppbevaring under saken. Registerføreren kan nedlegge forbud mot at innehaveren avhender obligasjonen før påtegning er gitt eller anken er endelig avgjort. Anken kan ikke tas til følge uten at obligasjonen er gitt påtegning eller oppbevares hos registerføreren eller på annen betryggende måte.

§ 10 b skal lyde:

Anke over at en pantobligasjon som følger reglene for omsetningsgjeldsbrev, er blitt tinglyst, kan ikke tas til følge dersom obligasjonen etter utløpet av fristen i § 10 første ledd første punktum er ervervet av noen i god tro.

Innehaveren av obligasjonen plikter etter pålegg av registerføreren å innlevere den til påtegning om anken eller til oppbevaring under saken. § 10 a annet ledd tredje og fjerde punktum gjelder tilsvarende.

21. I lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner skal § 30 nr. 2 lyde:

2. Rikstrygdeverket kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov la innhente forklaringer gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

22. I lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner skal § 39 nr. 2 lyde:

2. Rikstrygdeverket kan, når det finnes nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov la innhente forklaringer gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

23. I lov 2. mai 1947 nr. 1 um prisereglar og prisedomstolar gjøres følgende endringer:

§ 6 skal lyde:

Prisedomstol er i fyrste instans tingretten.

§ 8 skal lyde:

For sakfyrehavinga gjeld reglane i tvisteloven, med dei avvik som er fastsett i denne lov.

§ 9 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen avgjer kven som skal føra saki for staten, anten ein advokat eller ein embetsmann i påtalemakti.

§ 11 annet ledd oppheves.

§ 12 tredje ledd første punktum skal lyde:

Last som ikkje toler liggja, kan retten taka ved skal seljast gjennom namsmyndigheten etter reglane om tvangssal så langt dei høver eller på annen forsvarleg måte.

§ 13 første punktum skal lyde:

Når skip eller last vert oreigna eller selde etter reglane i § 12 andre til fjerde leden, skal retten setja salssumen inn i Noregs Bank eller um det ikkje let seg gjera, setja pengane fast på annan måte etter beste skyn.

24. I lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold gjøres følgende endringer:

§ 13 skal lyde:

Anke over kjennelse eller beslutning har ikke i noe tilfelle oppsettende virkning med mindre vedkommende rett eller ankeinstansen bestemmer det.

§ 14 skal lyde:

Når forholdene er slik som nevnt i § 7 og det på grunn av særlige forhold vil medføre uforholdsmessig eller skadelig forsinkelse av rettergangen å bringe saker inn for Høyesterett, kan Kongen med virkning for hele riket eller for deler av det bestemme at lagmannsretten skal gjøre tjeneste som domstol i siste instans. Slik bestemmelse har den virkning at adgangen til å anvende anke mot avgjørelser av lagmannsrett faller bort, og avgjørelser som allerede er truffet, blir endelige, selv om anke er erklært.

25. I lov 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere skal § 39 tredje ledd lyde:

Twister som måtte oppstå mellom trygdekontorer innbyrdes om krav og forpliktelser etter denne lov, avgjøres av Rikstrygdeverket.

26. I lov 21. mars 1952 nr. 1 om avståing av grunn m.v. til drift av ikke mutbare mineralske forekomster skal § 10 første ledd lyde:

Ved skjønn etter denne lov skal sakkyndige skjønnsmedlemmer oppnevnes hvis oppnevningmyndigheten finner det ønskelig.

27. I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt skal § 48 nr. 5 femte punktum lyde:

Det kan gis oppfriskning mot oversittelse av fristen på de vilkår som er fastsatt i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14.

28. I lov 29. mai 1953 nr. 1 om rett til handverkarar o.a. til å selja ting som ikkje vert henta skal § 4 første punktum lyde:

Er det reist sak om eit spørsmål som har noko å seia for retten til å selja eller kasta tingen, kan retten ikkje nyttast før saka er endeleg avgjort.

29. I lov 17. juli 1953 nr. 2 om erstatning for krigsskade på eiendom og interesse gjøres følgende endringer:

§ 6 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Reglene i tvisteloven §§ 28–3 til 28–5 gjelder tilsvarende.

§ 12 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Oppfriskning kan gis etter reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14.

30. I lov 17. juli 1953 nr. 9 om sivilforsvaret skal § 34 femte ledd lyde:

Kongen kan bestemme at skjønnet i stedet skal avgis av de nemnder som er oppnevnt etter lov om militære rekvisisjoner av 29. juni 1951, § 13, jfr. § 14, eller at to skjønnsmedlemmer som fylkesmannen oppnevner til disse, skal være medlemmer av de nemnder som oppnevnes etter denne paragraf.

31. I lov 26. november 1954 nr. 3 om stønad ved krigsskade på person skal § 37 nr. 2 lyde:

2. Finner Rikstrygdeverket det påkrevd, kan bevis opptas i samsvar med tvisteloven.

32. I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kreditinstitusjoner, forsikringselskaper og verdipapirhandel m.v. skal § 5 annet ledd lyde:

Som ledd i sitt tilsynsarbeid kan Kredittilsynet kreve bevissikring ved domstolene etter domstoloven § 44. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes. For øvrig gjelder tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4.

33. I lov 14. desember 1956 nr. 7 om forsynings- og beredskapstiltak skal § 7 annet og tredje ledd lyde:

Skjønnsnemnd som nevnt i første ledd skal ha 1 leder og 4 medlemmer, som alle med personlige varamedlemmer oppnevnes av Høyesteretts domstolleder. Lederen og varamedlem for lederen skal ha utøvet virksomhet som embetsdommer. De øvrige medlemmer og varamedlemmer skal fylle vilkårene etter domstoloven § 53.

Nemndas avgjørelser er ikke gjenstand for overskjønn, men kan påankes til Høyesterett på grunn av feil i saksbehandlingen eller rettsanvendelsen. For øvrig gjelder skjønnslovens regler om rettslige skjønn så langt de passer når ikke annet framgår av denne lov.

34. I lov 18. juli 1958 nr. 2 om offentlige tjenestetvister skal § 25 første ledd nr. 2 annen del lyde:

To av medlemmene med varamedlemmer skal oppnevnes etter innstilling fra det departement som statens lønnsaker hører under, og de to andre medlemmer med varamedlemmer skal oppnevnes etter forslag fra de forhandlingsberettigede hovedsammenslutninger i samsvar med reglene i lov om arbeidstvister § 11 nr. 1 annet og tredje punktum, nr. 2 og nr. 3.

35. I lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd skal § 45 lyde:

Rikstrygdeverket kan, dersom det finner det nødvendig for avgjørelsen av en sak etter denne lov, innhente forklaring gjennom bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

36. I lov 18. desember 1959 nr. 1 om mortifikasjon av skuldbrev m.v. gjøres følgende endringer:

§ 4 første og annet ledd skal lyde:

I mortifikasjonssak som høyrer under norsk domstol, gjeld vernetingsreglane i denne lova og i tvisteloven §§ 4–3, 4–4 og 4–7.

Krav om mortifikasjon lyt søkjaren bera fram for tingretten i den rettskrinsen der han har det alminnelege vernetinget sitt, men der dokumentet er underskrive, om søkjaren ikkje har alminneleg verneting i riket. Når to eller fleire som har rett eller skyldnad etter eit dokument, saman krev mortifikasjon, kan kravsmålet berast fram for retten i den rettskrinsen der ein av dei har alminneleg verneting.

§ 4 fjerde ledd skal lyde:

Kravsmål om mortifikasjon av atkomstdokument til leigerett til bustad med tilhøyrande dokument kan berast fram anten for retten i den rettskrinsen der søkjaren har det alminnelege vernetinget sitt eller for retten i rettskrinsen der bustaden er.

§ 6 annet ledd annet punktum skal lyde:

Reglane i tvisteloven om opptak av prov i rettssak, gjeld då på tilsvarande måte så langt dei høver.

§ 8 annet ledd skal lyde:

Melder nokon seg før fristen er ute og gjer motmæle mot at dokumentet vert mortifisert, held saka fram etter dei vanlege reglane i tvisteloven.

§ 14 annet punktum oppheves.

37. I lov 3. mars 1961 nr. 1 om utlevering av lovbrytere til Danmark, Finland, Island og Sverige gjøres følgende endringer:

§ 11 tredje til femte punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ankes i samsvar med reglene i straffeprosessloven kap 26. Fristen for å anke beslutningen er dog 3 dager. Anke har alltid oppsettende virkning.

§ 16 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ankes etter straffeprosessloven kap 26.

38. I lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker gjøres følgende endringer:

§ 21 b annet ledd skal lyde:

Første ledd gjelder tilsvarende dersom Patentstyret antar at en eldre søknad som blir gjenopptatt etter § 19 tredje ledd eller tatt under behandling etter § 60, ville utgjort registreringshinder for en yngre søknad som allerede er imøtekomet.

§ 44 skal lyde:

Retten sender Patentstyret utskrift av dommer i sivil sak som er reist etter loven her.

§ 60 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom en som søker om registrering av et varemerke, oversitter en frist fastsatt i eller i medhold av kapittel 2 slik at søknaden av den grunn ikke kan imøtekommes, skal søknaden på begjæring likevel tas under behandling såfremt det godtgjøres at søkeren selv og i tilfelle også dennes fullmektig har utvist all den omhu som med rimelighet kan kreves.

§ 60 tredje ledd første og annet punktum skal lyde:

Patentstyrets sjef bestemmer hvem som skal avgjøre begjæring etter første ledd. Avslag på begjæringen kan påklages til Patentstyrets annen avdeling.

39. I lov 23. mars 1961 nr. 1 om forsvunne personer m.v. gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd skal lyde:

Kjennelsen kan foruten av den som avgjørelsen går imot, ankes av påtalemyndigheten som skal få melding om en avgjørelse om godtaking av beviset.

§ 6 første ledd annet punktum skal lyde:

Saken reises i den rettskrets hvor den forsvunne hadde sitt alminnelige vernting.

§ 9 skal lyde:

Dom i sak om dødsformodning kan påankes og begjæres gjenåpnet av enhver som etter § 5 er eller ville ha vært rett saksøker, av vergen eller fullmektigen til den forsvunne samt av påtalemyndigheten.

40. I lov 5. mai 1961 om grannegjerde gjøres følgende endringer:

§ 16 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Om skjønnskostnaden elles gjeld det som er fastsett i tvisteloven kapittel 20.

§ 17 første ledd tredje punktum skal lyde:

Føresegna i tvisteloven § 19–13 tredje og fjerde stykket gjeld tilsvarande.

41. I lov 16. juni 1961 nr. 15 om rettshøve mellom grannar skal § 16 femte ledd annet punktum lyde:

Når avgjerda er endeleg, skal leiaren av retten tinglysa opplysning om erstatningsskyldnaden eller vederlagsskyldnaden og panteretten.

42. I lov 22. juni 1962 nr. 8 om Stortingets ombudsmann for forvaltningen skal § 7 annet og tredje ledd lyde:

Reglane i tvisteloven kapittel 22, med unntak for §§ 22–2, 22–6 og 22–7, får tilsvarende anvendelse for Ombudsmannens rett til å kreve opplysninger.

Ombudsmannen kan kreve bevisopptak ved domstolene etter reglene i domstolsloven § 43 annet ledd. Rettsmøtene er ikke offentlige.

43. I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

§ 28 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Opplysningsplikt som påhviler noen som ikke er eller ikke antas å være, yter eller mottaker av avgiftspliktige midler, eller loddeier i boet, er begrenset som bestemt i tvisteloven §§ 22–9 til 22–11.

§ 37 annet punktum skal lyde:

Skjønnsbestyreren kan gi oppfriskning mot oversittelse av fristen.

44. I lov 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Saken behandles etter reglene i tvisteloven for så vidt ikke annet følger av bestemmelsene nedenfor.

§ 6 annet ledd skal lyde:

Hvis den vernepliktige uten gyldig fravær unnlater å møte når han er innkalt til å møte personlig i retten, kan retten bestemme at han skal hentes av politiet til samme eller et senere rettsmøte.

§ 7 skal lyde:

Erklæring om anke og begjæring om gjenåpning kan uansett avgjørelsens utfall fremsettes av staten.

Gjenåpning kan kreves så lenge plikten til militær eller sivil verneplikt er til stede, og også på grunn av forhold som først er oppstått etter at saken er avgjort ved rettskraftig dom. Tvisteloven § 31–6 gjelder ikke.

Er fritaking innvilget, kan avgjørelsen omgjøres hvis det foreligger slike omstendigheter som kan begrunne gjenåpning. Reglene i §§ 4 flg. gjelder i så fall tilsvarende.

§ 8 annet ledd første punktum skal lyde:

Har den vernepliktige erklært anke eller begjært gjenåpning uten at resultatet blir endret til hans fordel, kan retten beslutte at han helt eller delvis skal erstatte omkostningene ved behandlingen i høyere instans eller ved gjenåpning, hvis retten finner at han ikke hadde rimelig grunn til å anvende vedkommende rettsmiddel.

§ 9 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Departementet avgjør i det enkelte tilfellet hvorvidt begjæring om gjenåpning av dom i sak om fritaking skal ha tilsvarende virkninger.

45. I vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 gjøres følgende endringer:

§ 31 a fjerde ledd fjerde punktum skal lyde:

Avgjørelsen treffes ved kjennelse og kan ankes.

§ 47 annet ledd skal lyde:

Undersøkelsermyndigheten kan kreve bevissikring utenfor rettssak etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

46. I lov 18. juni 1965 nr. 6 om sameige gjøres følgende endringer:

§ 6 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Avgjerda kan ankast.

§ 15 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Avgjerda høyrer under tingretten og skal takast i orskurd som kan ankast.

47. I lov 25. juni 1965 nr. 1 om forpaking gjøres følgende endringer:

§ 11 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Skjønnsmedlemene bør så langt råd er vere dei same ved dei to skjønna.

§ 12 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Leiaren av skjønnet fastset tid og stad for forretninga og kallar inn partane. Dersom ein part ikkje møter, og det er opplyst eller truleg at han har gyldig fråvere, skal forretninga til vanleg utsettast.

§ 12 annet og tredje ledd skal lyde:

Skjønnsmedlemene skal gå over eigedomen og gi ei skriftleg utgreiing om dei einskilde jorde, gjerde, grøfter, vegar, bruer, vassleidningar m.m. Dei skal òg gje skriftleg utgreiing om forpaktarbustad eller husvære, driftsbygningar og andre bygningar eller innretningar som forpakinga omfattar. Over skjønnsforretninga skal det

utferdast eit dokument som blir underskrive av skjønnsmedlemene. Rettkjend utskrift av forretninga skal snarast sendast til kvar av partane.

Vidare skal skjønnsmedlemene i tilfelle halde takst over buskap i samsvar med § 14 og over reiskap i samsvar med § 15.

48. I lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll gjøres følgende endringer:

§ 8 nr. 3 bokstav b skal lyde:

b) som vitneprov eller ved dokumenttilgang under rettergang.

§ 39 første ledd første punktum skal lyde:

I midlertidige forføyninger til sikring av immaterialrettigheter etter tvisteloven § 34–7 skal det angis hvilke varer tollvesenet skal holde tilbake og i hvor lang tid tollvesenet skal søke å avdekke slike varer.

§ 39 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Er forføyningen besluttet uten innkalling til muntlig forhandling, kan vareeieren og enhver annen som er rammet av forføyningen, kreve etterfølgende muntlig forhandling som nevnt i tvisteloven § 32–8.

§ 39 sjettede ledd annet punktum skal lyde:

I tilfeller som nevnt i tvisteloven § 34–6 kan tollvesenet anmode retten om å treffe avgjørelse om at forføyningen er falt bort.

49. I lov 16. desember 1966 nr. 9 om anke til Trygderetten gjøres følgende endringer:

§ 8 annet ledd femte punktum skal lyde:

Er det på tale å utelukke Trygderettens leder eller to av Trygderettens faste medlemmer kan Trygderettens leder beslutte at saken skal forelegges for Høyesteretts ankeutvalg.

§ 15 nr. 2 annet punktum og nytt tredje punktum skal lyde:

Forklaring kan foruten av retten selv, opptas av en av dens medlemmer, saksforberedere, ved de alminnelige domstoler etter reglene om bevissikring i tvisteloven § 28– 3 tredje ledd og § 28–4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

§ 15 nr. 3 annet og tredje punktum skal lyde:

For øvrig plikter enhver å avgi forklaring og gi tilgang til gjenstander mv. som kan utgjøre bevis, med de begrensninger som er nevnt i tvisteloven §§ 22– 1 til 22–12. Den som opptar forklaringer etter reglene i nr. 2, kan gi fritak som nevnt i tvisteloven § 22–8 annet ledd og påbud som nevnt i tvisteloven § 22–10 annet punktum.

§ 15 nr. 4 oppheves, og nåværende nr. 5–7 blir nr. 4–6. Nr. 4 første ledd skal lyde:

4. Retten kan kreve at besitteren legger fram eller gir tilgang til bevis når reglene i tvisteloven kapittel 22 ikke utelukker eller fritar for dette. Tvisteloven § 26–7 gjelder tilsvarende.

§ 15 nr. 6 skal lyde:

6. Avgjørelser som nevnt under nr. 1–5 kan også treffes av rettens administrator.

§ 18 skal lyde:

En part har rett til å la seg bistå av prosessfullmektig etter samme regler som fastsatt i tvisteloven kapittel 3 i søksmål for lagmannsrett og for tingrett.

§ 23 annet ledd skal lyde:

Søksmål kan av partene bringes inn uten forliksmegling for lagmannsretten i det lagdømme hvor den ankende part for Trygderetten har sitt alminnelige verneting.

§ 23 tredje ledd fjerde punktum oppheves.

§ 23 femte ledd annet punktum skal lyde:

Det kan gis oppfriskning mot oversitting av søksmålsfristen etter reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14.

§ 25 fjerde ledd skal lyde:

Rettens avgjørelser om saksomkostninger kan ankes separat. Bestemmelsene i tvisteloven §§ 20–9 og 20–10 gjelder tilsvarende. Ankesdomstol er den lagmannsrett som er nevnt i § 23 andre ledd i loven her. Ankefristen er én måned fra den dag vedkommende mottok underretning om avgjørelsen.

50. I lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) saker som forvaltningsorganet selv behandler eller avgjør i medhold av rettspleielovene (straffeprosesslovene, domstolloven, tvisteloven, voldgiftsloven, tvangsfullbyrdelsesloven, skjønnsloven) eller lover som knytter seg til disse lovene (konkursloven, skifteloven og gjeldsordningsloven), eller jordskifteloven eller rettsgebyrloven.

§ 27 tredje ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

Er det etter § 27 b i loven her eller etter særskilt lovbestemmelse et vilkår for søksmål at klageadgangen er nyttet, eller at søksmålet anlegges innen en viss frist, skal parten i underretningen om vedtaket også gjøres oppmerksom på dette. I motsatt fall kommer slike vilkår for søksmål ikke til anvendelse overfor parten.

Ny § 27 b skal lyde:

§ 27 b. *(vilkår for å reise sak for domstolene om vedtaket).*

Det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket, kan bestemme at søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtak eller krav om erstatning som følge av vedtaket ikke skal kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen. Søksmål skal likevel i alle tilfelle kunne reises når det er gått 6 måneder fra klage første gang ble framsatt, og det ikke skyldes forsømmelse fra klagerens side at klageinstansens avgjørelse ikke foreligger.

51. I lov 7. juli 1967 nr. 13 om husleieregulering m.v. for boliger gjøres følgende endringer:

§ 14 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Tvisteloven § 18–3 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 15 annet ledd annet punktum skal lyde:

Retten kan gi oppfriskning for oversittelse av fristen.

§ 15 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Tvisteloven § 18–3 tredje ledd gjelder tilsvarende.

52. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter gjøres følgende endringer:

§ 22 annet ledd annet punktum skal lyde:

Er søknaden henlagt eller avslått, skal dokumentene likevel ikke holdes tilgjengelige med mindre søkeren begjærer gjenopptakelse, påklager avgjørelsen eller begjærer søknaden tatt under behandling i medhold av § 72 eller § 73.

§ 50 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Begjæring om foregrepet tvangskraft må fremsettes før forhandlingene forut for dommen er avsluttet.

§ 52 femte ledd oppheves. § 53 annet ledd skal lyde:

Søksmålsfristene i § 52 fjerde ledd kommer tilsvarende til anvendelse på søksmål som her omhandlet.

§ 72 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom en patentsøker, bortsett fra i de tilfelle som er nevnt i annet ledd, har oversittet en frist fastsatt i eller i medhold av denne lov, og som følge av dette har lidt rettstap, skal saken likevel tas under behandling såfremt han godtgjør at han og hans fullmektig har utvist all den omhu som med rimelighet kan kreves.

§ 72 annet ledd annet punktum skal lyde:

Begjæringen må likevel være framsatt og årsavgiften betalt senest seks måneder etter fristens utløp.

§ 73 første ledd innledningen skal lyde:

Har søkeren i de tilfelle som er omhandlet i §§ 31 eller 38, sendt dokument eller avgift med postoperatør og sendingen ikke kommer frem til Patentstyret i rett tid, skal søknaden tas under behandling dersom handlingen blir foretatt innen to måneder fra søkeren innså eller burde ha innsett at fristen var overskredet, likevel senest innen ett år fra fristens utløp, og

§ 73 annet ledd skal lyde:

Vil søkeren kreve søknaden tatt under behandling etter første ledd, må han innen den frist som der er nevnt, fremsette skriftlig begjæring om det til Patentstyret.

§ 74 første ledd skal lyde:

Er en patentsøknad som etter § 22 er tilgjengelig for enhver, henlagt eller avslått eller er et patent bortfalt, og får søkeren saken tatt under behandling på grunn av hva som foreskrives i § 72 eller § 73, skal Patentstyret utferdige kunngjøring om det.

§ 75 første punktum skal lyde:

Patentstyrets sjef bestemmer hvem som skal avgjøre begjæringene i henhold til §§ 72 og 73.

53. I lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning gjøres følgende endringer:

Ny § 3–8 skal lyde:

§ 3–8. (*adgang til ny sak*)

Et avsluttet oppgjør om menerstatning eller erstatning for tap i framtidig erverv eller utgifter, kan kreves opptatt til ny behandling hvis en forverring av skadelidtes helse rokker ved det som ble lagt til grunn for oppjøret, og det er klar sannsynlighetsovervekt for at dette vil gi rett til en vesentlig høyere erstatning.

§ 3–9 tredje punktum skal lyde:

Når det finnes grunn til det, kan tingretten i den rettskrets der skadelidte har alminnelig verneting, etter begjæring av en part ved kjennelse helt eller delvis omgjøre terminbeløp til engangserstatning.

§ 3–10 tredje ledd skal lyde:

Avgjørelse etter denne paragraf treffes ved kjennelse av tingretten i den rettskrets der skadelidte har sitt alminnelige verneting med mindre spørsmålet bringes inn for den dømmende rett eller Pasientskadenemnda til avgjørelse i samband med avgjørelsen av erstatningskravet eller ved kjennelse forut for dette.

54. I lov 17. april 1970 nr. 21 om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere skal § 14 annet ledd oppheves.

55. I lov 5. juni 1970 nr. 35 om utlevering for å få iverksatt vedtak om frihetsinngrep truffet av myndighet i annet nordisk land gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom vedkommende er lite å bebreide for oversittelse av fristen, kan retten likevel tillate prøving.

§ 6 annet ledd skal lyde:

Om anke og om saksbehandlingen ellers gjelder straffeprosesslovens regler, dog er fristen for anke 3 dager.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Om anke og saksbehandlingen ellers gjelder straffeprosesslovens regler.

56. I lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern gjøres følgende endringer:

§ 20 a første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Departementet kan forlenge denne fristen, og kan også gi oppfriskning for oversittelse av fristen. Reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 gjelder her så langt de passer.

§ 20 b fjerde punktum skal lyde:

Reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 gjelder så langt de passer.

57. I lov 3. mars 1972 nr. 5 om arv m.m. skal § 73 tredje ledd første punktum lyde:

Retten skal ta avgjerd om tap av arverett etter første og andre ledd i dom.

58. I lov 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet skal § 46 nr. 2 lyde:

2. Er atomulykken skjedd utenfor riket, kan søksmål bare reises i den rettskrets der vedkommende atomanlegg her i riket ligger, eller – når saken gjelder ansvar for innehaver av atomanlegg i utlandet – i samsvar med tvisteloven § 4–3 annet ledd.

59. I lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk gjøres følgende endringer:

§ 5 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Ved overskjønn kommer tvisteloven kapittel 20 til anvendelse for behandlingen i den høyere instans.

§ 37 tredje ledd femte punktum skal lyde:

Ved overskjønn kommer tvisteloven kapittel 20 til anvendelse for behandlingen i den høyere instans.

60. I lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten gjøres følgende endringer:

§ 59 skal lyde:

For odelsløysingssaker gjeld føresegnene i tvisteloven, så langt ikkje anna er fastsett i dette kapitlet.

§ 61 første ledd første punktum skal lyde:

Om stemninga gjeld føresegnene i tvisteloven § 9–2.

§ 64 annet punktum skal lyde:

I så fall held saka fram etter dei vanlege reglane i tvisteloven.

§ 65 første ledd første punktum skal lyde:

Når saka ikkje sluttar med frifinningsdom etter § 64 eller med forlik og heving, og domaren ikkje finn grunn til vidare saksførebuing med mekling, fastset han tid og stad for eit rettsmøte til førehaving av løysingssaka.

§ 69 tredje ledd skal lyde:

Har saksøkte motsegner mot løysingskravet, som ikkje er avgjorde tidlegare, held saksførehavinga fram etter dei vanlege reglane for sivile tvistar. Skal retten setjast med meddommarar, kan desse etter loddrekning takast mellom dei som har vore skjønnsmedlemer i saka.

§ 74 tredje ledd sjuende punktum skal lyde:

Mot oversitjing av fristen etter dette stykket kan det ikkje gjevast oppfrisking.

61. I lov 20. desember 1974 nr. 68 om vegfraktavtaler gjøres følgende endringer:

§ 41 femte ledd skal lyde:

Et krav som er foreldet, kan heller ikke gjøres gjeldende overfor en saksøker eller til motregning under rettergang.

§ 42 tredje ledd skal lyde:

Ved innenriks befordring kan søksmål foruten i rettskrets hvor det etter tvisteloven kapittel 4 er vernet, også reises i rettskrets hvor godset ble overtatt til befordring eller hvor bestemmelsesstedet ligger.

§ 43 annet ledd første punktum skal lyde:

Dom, herunder fraværdom, avsagt av domstol i en konvensjonsstat, og forlik inngått eller bekreftet for slik domstol, kan fullbyrdes her i riket når dommen eller forliket kan kreves fullbyrdet i den stat der dommen er avsagt eller forliket inngått.

§ 47 første punktum skal lyde:

Bortsett fra når krav mot saksøkeren eller motregningsinnsigelse gjøres gjeldende i søksmål om krav som grunnes på samme fraktavtale, kan søksmål om ansvar for tap, skade eller forsinket utlevering bare reises mot den første eller den siste fraktfører eller mot fraktføreren ved den del av befordringen hvorunder den hending inntraff som voldte tapet, skaden eller forsinkelsen.

62. I lov 21. mars 1975 nr. 9 om nordisk vitneplikt gjøres følgende endringer:

§ 1 tredje ledd skal lyde:

Reglane i straffeprosesslova og tvisteloven om innkalling og avhøyr av vitne gjeld tilsvarende, når ikkje anna følgjer av denne lova.

§ 3 skal lyde:

Ingen må påleggast å gje vitneforklaring i strid med reglane i straffeprosessloven §§ 117 til 125 eller tvisteloven kapittel 22 (jf likevel barnelova § 21), eller med lovgjevinga i det landet der vitnet er busett.

§ 4 annet ledd skal lyde:

Reglane i straffeprosesslova § 115 første ledd og tvisteloven § 24–5 første alternativ, om avhenting av vitne som ikkje møter, kan ikkje brukast mot vitne så lenge det oppheld seg utanfor Norge.

§ 7 femte ledd skal lyde:

Fastsetting av godtgjersle etter denne lova kan ankast til høgare domstol etter reglane i rettshjelpsloven § 27.

§ 8 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Ein part som ikkje møter og som oppheld seg her i landet, kan avhentas etter reglane i tvisteloven § 23–1 fjerde leden.

§ 8 fjerde ledd skal lyde:

Elles gjeld reglane om partar i tvisteloven og barnelova tilsvarende.

63. I sjømanslov 30. mai 1975 nr. 18 gjøres følgende endringer:

§ 20 nr. 2 annet punktum skal lyde:

Twisteloven §§ 16–12 til 16–14 får tilsvarende anvendelse.

§ 50 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Twisteloven §§ 16–12 til 16–14 får tilsvarende anvendelse.

64. I lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. gjøres følgende endringer:

§ 17 nr. 3 skal lyde:

3. Kjennelsen kan ankes i samsvar med reglane i straffeprosessloven kapittel 26. Fristen for å anke kjennelsen er 3 dager. Anke har alltid oppsettende virkning.

§ 19 nr. 2 fjerde punktum skal lyde:

Kjennelse om bruk av tvangsmidler kan ankes etter straffeprosessloven kapittel 26.

§ 20 nr. 1 fjerde punktum skal lyde:

Rettsens kjennelse om bruk av tvangsmidler kan ankes etter reglene i straffeprosessloven kapittel 26.

65. I lov 10. juni 1977 nr. 71 om anerkjennelse og fullbyrding av nordiske dommer på privatrettens område skal § 8 nr. 1 bokstav c lyde:

- c) en vernetingsavtale som ikke fyller kravene i tvisteloven § 4–6, såfremt avgjørelsen gjelder en saksøkt som på avtaletidspunktet hadde alminnelig vernetting i Norge og framleis har det.

66. I lov 10. juni 1977 nr. 73 om jernbaneansvar (jernbaneansvarsloven) skal § 7 lyde:

Søksmål kan reises i rettskrets hvor det er vernetting etter tvisteloven kapittel 4 II, og dessuten i rettskrets på avreise- eller bestemmelsesstedet.

67. I lov 28. april 1978 nr. 18 om behandling av forbrukertvister gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd annet punktum skal lyde:

Er en sak for domstolene stanset etter § 15 annet ledd, må prosesskriv med begjæring om fortsettelse avgis innen samme frist.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Stevning, eventuelt prosesskriv, sendes Forbrukertvistutvalget som videresender dokumentet til tingrett.

§ 11 fjerde ledd skal lyde:

Ved oversittelse av fristen i første ledd kan Forbrukertvistutvalget etter reglene i forvaltningsloven § 31 vedta at saken tas til (fortsatt) behandling i tingretten. Vedtaket om fristoversittelsen kan ankes til tingretten.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Gjenåpning.

Reglene om gjenåpning i tvisteloven kapittel 31 gjelder tilsvarende for saker ved Forbrukertvistutvalget i den utstrekning de passer.

68. I lov 2. juni 1978 nr. 38 om anerkjennelse av utenlandske skilsmisser og separasjoner skal § 4 tredje ledd lyde:

Anerkjennesspørsmålet kan også avgjøres av domstolene etter reglene i ekteskapsloven kapittel 5.

69. I lov 9. juni 1978 nr. 49 om reindrift skal § 27 tredje ledd lyde:

Rettsens leder skal snarest mulig foreta befarings etter at krav om skjønn er innkommet. Med på befarings skal være representant fra vedkommende kommune og reindriftsetaten, for å bistå rettsens leder med faglige vurderinger. Om mulig skal også lederen i vedkommende reinbeitedistrikt være med, foruten den som har krevet skjønn. Er det åpenbart at det ikke er skjedd noen skade voldt av rein kan rettsens leder avvise saken av eget tiltak.

70. I lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer gjøres følgende endringer:

§ 10 nr. 3 skal lyde:

3. Dersom skyldneren har forlatt landet etter at fordringen oppsto, og fordringshaveren bare kan avbryte foreldelse ved skritt etter § 23, inntreffer foreldelse tidligst 1 år etter den dag da fordringshaveren fikk eller burde ha skaffet seg kunnskap om at skyldneren igjen har alminnelig vernetting her i riket, eller om at foreldelsen kan avbrytes ved andre skritt enn etter § 23.

§ 15 nr. 1 nytt fjerde punktum skal lyde:

Foreldelse avbrytes også ved at fornærmede begjærer at påtalemyndigheten fremmer kravet i straffesak etter straffeprosessloven § 427.

§ 15 nr. 2 ny bokstav c skal lyde:

- c) når fornærmede fremmer krav til pådømmelse i straffesak etter straffeprosessloven § 428.

§ 15 nr. 3 første og annet punktum skal lyde:

Er det avtalt at tvist om en fordring skal avgjøres ved voldgift, avbrytes foreldelse når voldgiftsak er innledet etter voldgiftsloven § 23. Er det ellers hjemmel for annen særskilt avgjørelsesmåte, avbrytes foreldelse ved at fordringshaveren gjør det som fra dennes side trengs for å sette saken i gang.

Nåværende § 15 nr. 3 annet punktum blir tredje punktum.

Ny § 15 a skal lyde:

§ 15 a. (Gruppesøksmål)

(1) Ved stevning i gruppesøksmål avbrytes foreldelsen for de krav som faller innenfor rammen av søksmålet. Godkjennes ikke gruppesøksmålet, får avbrytelsen bare virkning for krav hvor det innen én måned etter at avvinningskjennelsen er endelig, er tatt nytt skritt til avbrytelse av foreldelsesfristen.

(2) Ved godkjenning av gruppesøksmål avbrytes foreldelsen for krav som omfattes av godkjenningen, om avbrytelse ikke allerede har skjedd etter første ledd. I gruppesøksmål etter tvisteloven § 35–6 blir avbrytelsen bare virksom dersom fordringshaveren registreres som gruppe medlem.

(3) For den som trer ut som gruppe medlem, fortsetter foreldelsesfristen å løpe fra det tidspunkt retten mottar melding om utreden.

§ 19 nr. 1 skal lyde:

1. Er forfølgning i samsvar med §§ 15 eller 16 nr. 1 i rett tid innledet mot en av flere skyldnere, skal fordringen anses rettidig påtalt overfor de øvrige når fordringshaveren, før foreldelse er inntrådt, har gitt dem varsel om forfølgningen på den måten som er fastsatt i tvisteloven § 15–9, og senere forfølger sin fordring mot vedkommende innen 1 år etter at saken er avsluttet ved forlik, dom eller på annen måte.

§ 22 nr. 1 nytt femte punktum skal lyde:

Når fornærmede trekker sin begjæring om å få pådømt krav i straffesak, varer virkningen av rettidig påtale etter § 15 i ett år fra fornærmede meddelte domstolen eller påtalemyndigheten om tilbaketrekkingen.

71. I lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. gjøres følgende endringer:

§ 6 b tredje og fjerde ledd skal lyde:

I saker etter § 6 første, andre og tredje ledd der både skjønnsmedlemer frå skjønnsmedlemutvalet og jordskiftemeddommarar frå jordskiftemeddommarutvalet tek del, jf. § 9 siste ledd første, andre og tredje punktum, skal alle ha godtgjersle etter reglane for skjønnsmedlemer, jf. lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker § 20 a.

Ved krav om skjønn etter § 6 første, andre og tredje ledd gjeld tvisteloven §§ 18–1 og 18–2.

§ 9 første ledd skal lyde:

I den einskilde saka er jordskifteretten samansett av ein jordskiftedommar som leiar og 2 oppnemnde jordskiftemeddommarar, og jordskifteoverretten av ein jordskifteoverdommar som leiar og 4 oppnemnde jordskiftemeddommarar.

§ 9 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Jordskiftedommaren nemner opp jordskiftemeddommarane frå dei utvala som er nemnde i § 8, ubunden av kommunegrensene.

§ 9 sjettede ledd første punktum skal lyde:

Når nokon av dei oppnemnde ikkje møter, eller ikkje kan gjere teneste, og heller ikkje nokon av dei oppnemnde varamedlemmer kan kome tilstades på rimeleg tid, kan jordskiftedommaren nemne opp andre for møtet.

§ 11 første punktum skal lyde:

Første gongen nokon gjer teneste som jordskiftemeddommar, skal jordskiftedommaren gjere han kjend med dei pliktene ein jordskiftemeddommar har.

§ 12 annet ledd skal lyde:

Jordskiftedommaren kan avvise kravet av eige tiltak etter reglane i tvisteloven § 16–5.

§ 13 første ledd første punktum skal lyde:

Jordskiftedommaren fastset kva tid saka skal behandlast på åstaden.

§ 15 annet punktum skal lyde:

Retten kan sette frist for partane til å leggje fram dei endelege krava sine, jf. tvisteloven § 9–16.

§ 17 fjerde ledd skal lyde:

Dommen skal grunngivast i samsvar med tvisteloven § 19–6.

§ 17 b annet ledd skal lyde:

Reglane om dommar, orskurder og andre rettslege avgjerder i tvisteloven kapittel 19 I–III gjeld tilsvarande for vedtak, med unntak av § 19–4 femte ledd og § 19–5.

§ 18 første punktum skal lyde:

Partar og vitne har plikt til å møte og forklare seg i samsvar med reglane i tvisteloven kapittel 22–24.

§ 22 første ledd skal lyde:

Partane skal få melding om avgjerder under saka. Dommar, orskurder og vedtak som vert sett til påanke, skal forkynnast.

§ 22 tredje ledd første punktum skal lyde:

For rettsboka og føringa av den gjeld reglane i tvisteloven kapittel 13 II og 14.

§ 24 skal lyde:

Så snart råd er etter at saka er rettskraftig, skal jordskiftedommaren ta eit rettskjent utdrag av rettsboka og få dette tinglyst. Alt av varig verdi skal takast med i utdraget. Dersom det er oppretta nye matrikkeleiningar i saka, må dette vere ført inn i matrikkelen før utdraget blir sendt til tinglysing. Etter tinglysinga skal utdraget oppbevarast på jordskiftekontoret.

Så snart saka er rettskraftig, skal jordskiftedommaren gi melding til kommunen i samsvar med lov om eigedomsregistrering.

Når jordskiftedommaren finn grunn til det, kan melding om reglar i medhald av §§ 23 og 60, avgjerd etter § 62 siste ledd og om anna som gjeld rettshøva i skiftefeltet, tinglysast på dei eigedomane det gjeld. Det same gjeld når eit avslutta jordskifte ikkje trår i kraft på grunn av anke.

§ 29 tredje ledd skal lyde:

I samband med jordskifte kan jordskiftedommaren gi attest for samanslåing i samsvar med lov om eigedomsregistrering § 18.

§ 60 annet ledd første punktum skal lyde:

Blir dom etter § 17 anka til lagmannsrett etter at jordskiftet er avslutta, kan jordskiftedommaren endre vedtak som nemnt i første ledd i tida fram til ankesaka er endeleg avgjort, når føremålet for reglane har falle bort eller kan oppnåast på annan måte enn opphavleg fastsett.

§ 61 annet ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje til sjette punktum blir annet til femte punktum. Tredje til femte punktum skal lyde:

Det same gjeld for vedtak etter § 62 fjerde og femte ledd i saker der jordskifteretten held skjønn etter § 6 første til tredje ledd. I saker som nemnt i § 6 b andre ledd første punktum, kan rettsbruken, sakshandsaminga og erstatningsutmålinga ankast til lagmannsretten. Andre avgjerder av jordskifteretten i saker som nemnt i § 6 første til fjerde ledd, kan berre ankast etter tredje ledd.

§ 61 tredje ledd innledningen skal lyde:

Desse avgjerdene kan ankast til lagmannsretten:

§ 61 tredje ledd bokstav c skal lyde:

- c) Avgjerd om godtgjersle til vitne og sakkunnige m.m. som etter særleg lovregel kan ankast til høgare domstol.

§ 61 tredje ledd bokstav e og f skal lyde:

- e) Avgjerd i spørsmål om oppfrisking mot fristforsøming.
- f) Avgjerd om gjenopning etter § 73 første ledd.

§ 61 tredje ledd bokstav h skal lyde:

- h) Andre avgjerder om saksbehandlinga eller rettsbruken som jordskifteretten i særlege høve fastset kan ankast særskilt.

§ 61 nytt femte ledd skal lyde:

Lagmannsretten skal behandle anke etter andre ledd etter tvisteloven § 29–16 og anke etter tredje ledd etter tvisteloven § 29–15.

§ 62 tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde til sjette ledd blir tredje til femte ledd. Tredje ledd skal lyde:

Avgjerder som nemnt i § 61 tredje ledd kan ankast straks. Opplysning om dette, om frist etter § 63 første ledd og at avgjerda ikkje kan ankast seinare, skal takast inn i avgjerda.

§ 63 annet ledd oppheves. Nåværende tredje til sjette ledd blir annet til femte ledd. Annet og tredje ledd skal lyde:

Anke skal givast inn til den jordskifteretten som har tatt den avgjerda som anken gjeld. Jordskiftedommaren skal snarast råd gjere alle interesserte partar kjende med anken.

For anke til lagmannsrett gjeld elles tvisteloven kapittel 29, så langt reglane høver.

§ 64 skal lyde:

Slutting eller iverksetting av jordskiftet må utsettast dersom det i rett tid er anka etter § 61 andre ledd første til fjerde punktum eller etter § 61 fjerde ledd. Overjordskifte kan ikkje fremmast så lenge anke til lagmannsrett som nemnt i første punktum, ikkje er endeleg avgjort.

Om anke etter § 61 tredje ledd skal ha oppsetjande verknad på same måten, skal avgjerast etter tvisteloven § 19–13 andre og tredje ledd.

§ 65 første ledd skal lyde:

Så snart råd er etter at anke til lagmannsrett er endeleg avgjort, skal jordskifteretten halde fram med eller ta opp att og gjere om skiftet i den mon det følgjer av den endelege avgjerda.

§ 70 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Orskurdene som har ført til vedtak om tilbakevising, får rettskraft om dei ikkje blir anka innan fristen er ute.

§ 71 første ledd annet og nytt tredje punktum skal lyde:

Dommar og rettsfastsettande vedtak etter § 17 a kan ankast til lagmannsretten. For andre avgjerder i jordskifteoverretten gjeld reglane i § 61 tredje ledd tilsvarande.

§ 71 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd. Annet og nytt tredje ledd skal lyde:

Om fristar, frå kva tid det er høve til anke og om saksbehandlinga gjeld same reglar som for anke i samband med jordskifte.

Lagmannsretten skal behandle anke etter første ledd første og andre punktum etter tvisteloven § 29–16 og anke etter første ledd tredje punktum etter tvisteloven § 29–15.

§ 73 første og annet ledd og tredje ledd første punktum skal lyde:

Avgjerder teke av jordskifteretten eller jordskifteoverretten kan bli gjenopna etter reglane i tvisteloven kapittel 31.

Vidare kan eit jordskifte bli gjenopna dersom føresetnader som er lagde til grunn for skiftet, blir endra på ein slik måte at avgjerande tiltak i skifteplanen ikkje kan gjennomførast og det er tvillaust at vilkåret i § 3 bokstav a ikkje er oppfylt for minst ein part. Det kan likevel ikkje krevjast gjenopning etter dette leddet når fristen etter § 59 for gjennomføring av tiltaket er ute.

Jordskifteretten utfører dei endringar som gjenopning etter første og andre ledd fører med seg.

§ 74 fjerde ledd annet og nytt tredje punktum skal lyde:

For anke til lagmannsrett gjeld reglane i lov 17. desember 1982 nr. 86 § 8 tilsvarande. Når anken etter denne lov skal behandlast etter reglane for anke over dommar, gjeld same lov § 8 første ledd tredje punktum.

§ 74 sjette ledd første punktum skal lyde:

For krav om gjenopning skal ein betale 5 gonger rettsgebyret.

§ 75 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Blir krav om gjenopning tatt til følgje, skal kostnadene utliknast på partane etter nytten av heile skiftet.

§ 81 første ledd skal lyde:

Vederlag for kostnader til sakkunnig hjelp i tvistar blir avgjorde etter reglane i tvisteloven kapittel 20.

§ 81 annet ledd tredje punktum skal lyde:

I sak etter § 6 første, andre eller tredje ledd gjeld lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker §§ 42, 54–54 b og 58 ved avgjerd i jordskifteretten og ved anke jf. § 61.

§ 87 annet punktum skal lyde:

Ved anke gjeld reglane i § 61 andre og fjerde ledd.

§ 97 første ledd første punktum skal lyde:

Etternemnde reglar i tvisteloven gjeld i jordskifte-, rettsutgreiingssaker og grensegangssaker, enten

- a) på tilsvarande måte så langt dei høver, for kapittel 2 og 3, § 4–5 første ledd, kapittel 8 I, § 9–6 første og andre ledd, § 9–16, kapittel 11, § 13–3, § 15–2 første ledd bokstav b, §§ 15–6 til 15–8, kapittel 16 I og III, § 18–1, kapittel 19, kapittel 21–28, § 29–6 og § 29–10 første ledd, eller
- b) slik det er vist til i ymse paragrafar i loven her, for § 9–16, kapittel 13 II og 14, § 16–5, §§ 18–1 og 18–2, kapittel 19 I–III, kapittel 20, kapittel 22–24, kapittel 29 og kapittel 31.

§ 97 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

I dei same sakene gjeld lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift kapittel 9 tilsvarande så langt dei høver.

§ 97 annet ledd skal lyde:

For rettsutgreiingssak og grensegangssak etter kap. 11 gjeld også tvisteloven § 18–2.

72. I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant skal § 6–4 tredje ledd femte punktum lyde:

I så fall kan retten også fastsette en godtgjørelse for skjønnsmedlemmene som fraviker fra de satsene som ellers gjelder ved skiftetakst.

73. I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) skal § 3–13 nr. 3 bokstav b lyde:

- b. som vitneprov eller dokumenttilgang under rettergang.

74. I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp gjøres følgende endringer:

§ 16 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. for den et tvangstiltak retter seg mot i saker om overprøving av administrative tvangsvedtak i helse- og sosialsektoren etter tvisteloven kap. 36.

§ 23 første ledd skal lyde:

Dersom en part som har fri rettshjelp, vinner saken, skal saksomkostninger etter tvisteloven kap. 20 i tilfelle tilkjennes det offentlige i den utstrekning det er nødvendig for å dekke utgiftene til fri rettshjelp.

§ 27 skal lyde:

§ 27. Anke

Avgjørelser etter denne lov som er truffet av en domstol, kan ankes til overordnet domstol. Avgjørelser truffet av Arbeidsretten kan ikke ankes. Avgjørelser truffet av Trygderetten kan ankes til Borgarting lagmannsrett.

For anke etter første ledd gjelder reglene i tvistemålsloven og domstolloven dersom ikke annet følger av paragrafen her.

For den som har fått underretning om avgjørelsen, er fristen for å erklære anke én måned fra den dag vedkommende mottok underretningen. For andre er fristen én måned fra den dag da vedkommende har fått eller burde ha skaffet seg kjennskap til avgjørelsen, men likevel ikke utover tre måneder fra det tidspunkt avgjørelsen ble truffet.

Domstolen skal tilrettelegge saken for ankedomstolen og gi slik redegjørelse for saken som er nødvendig for ankedomstolen.

Om dekning av saksomkostnader av det offentlige gjelder forvaltningsloven § 36 første ledd og tredje ledd første og annet punktum tilsvarende.

75. I lov 6. mars 1981 nr. 5 om barneombud skal § 4 tredje ledd første punktum lyde:

Reglene i tvisteloven §§ 22–1, 22–2, 22–4 til 22–11 får tilsvarende anvendelse for Ombudets rett til å kreve opplysninger.

76. I lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern om forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) skal § 64 første ledd første punktum lyde:

Søksmål om erstatning eller krav som gjelder fast eiendom kan samlet reises i enhver rettskrets hvor det er verneting for ett av kravene, såfremt grunnlaget for kravene er det samme eller vesentlig likeartet.

77. I lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre gjøres følgende endringer:

§ 14 skal lyde:

For farskapssaker gjeld reglane i dette kapittel, domstolloven og tvisteloven.

§ 15 skal lyde:

Saka skal reisast ved det alminnelege vernetinget til barnet. Lever ikkje barnet eller bur det utanfor riket, skal saka reisast ved det alminnelege vernetinget til mora. Er også ho død eller busett utanfor riket, skal saka reisast ved det alminnelege vernetinget til den oppgjevne faren.

§ 17 tredje ledd skal lyde:

Kjem det fram opplysningar som tyder på at nokon annan kan vere faren, skal retten ved prosesskriv gjere han til saksøkt.

§ 19 annet ledd oppheves.

§ 21 tredje ledd skal lyde:

I farskapssaker kan ingen nekte å svare på spørsmål fordi svaret kan føre til vesentleg tap av sosialt omdøme eller anna vesentleg velferdstap for vedkomande, jf. tvisteloven § 22–9.

§ 24 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Elles gjeld tvangsfyllbyrdelsesloven § 13–8 på tilsvarende måte.

I § 28 skal overskriften lyde:

Særreglar for ankesaker

§ 28 annet ledd oppheves.

§ 28 a skal lyde:

§ 28 a. Særreglar om gjenopning

Dersom det ikkje låg føre ein DNA-analyse i saka, kan ei rettskraftig avgjerd krevjast gjenopna utan omsyn til vilkåra i tvisteloven §§ 31–3 til 31– 6. Vert det kravd gjenopning, skal retten gje pålegg om blodprøve og DNA-analyse. Når DNA-analysen ligg føre, gjeld regelen i § 25 første stykket.

I andre farskapssaker gjeld ikkje fristen i tvisteloven § 31–6 andre stykket for å krevje gjenopning av saka.

Nytt kapittel 4 A skal lyde:

Kapittel 4 A. Rettargang i andre slektskapssaker enn farskapssaker.**§ 29 a. Verkeområdet og tilhøvet til allmenne rettargangsreglar**

Reglane i dette kapitlet gjeld sak for domstolane om ein slektskap i rett opp- eller nedstigande line (slektskapssak), anna enn farskap.

I ei slektskapssak kan andre tvistar berre takast opp når dei følgjer av slektskapen eller slektskapssaka.

Reglane i domstoloven og tvisteloven gjeld så langt ikkje anna er sagt.

§ 29 b. Kven som kan vere part i slektskapssak

Berre dei som det er påstått er i slekt, kan reise slektskapssak seg imellom. Saka må reisast mot den eller dei som er påstått nærast i slekt.

For å vareta offentlege interesser har fylkestrygdekontoret rett til å møte i ei slektskapssak og til å anke eller krevje gjenopning av saka. Retten skal gje melding til fylkestrygdekontoret om saka og om nokon av partane ikkje møter.

Dersom nokon som påstår å vere lengre ute i slekt har reist sak, har livsarvingane etter ein slektning som ikkje lenger er i live, rett til å gå inn i saka og til å anke eller krevje gjenopning av saka.

Døyr ein part før dom er sagt, kan dei næraste slektningane i rett opp- eller nedstigande line til den avlidne halde fram med saka. Døyr ein part etter at dom er sagt, kan dei som er nemnde i første punktum, dødsbuet eller arvingar om dommen rører ved interessene deira, anke eller krevje at saka vert gjenopna.

§ 29 c. Stillinga til verja

Verja kan ikkje reise slektskapssak for ein umyndig som har fylt 15 år, utan samtykke frå den umyndige med mindre den umyndige er alvorleg psykisk sjuk eller utviklingshemma.

§ 29 d. Utvida rettskraft

Rettskraftig dom i ei slektskapssak gjeld for og mot alle og skal leggjast til grunn i alle høve der slektskapen har noko å seie.

Er saka reist mellom nokon som det er påstått er lengre ut i slekt, gjeld dommen berre mot ein nærare slektning eller livsarvingane hans eller hennar dersom vedkommande er gått inn i saka eller varsla om ho.

Det same gjeld for den som sjølv krev å vere forelder eller den som slektskapssaka gjeld.

§ 29 e. Gjenopning

Fristen for gjenopning av saka etter tvisteloven § 31–6 andre ledd gjeld ikkje i slektskapssaker.

§ 55 tredje ledd skal lyde:

Saka må bringast inn for den fylkesmannen der barnet har alminneleg verneting på den tida saka vert reist.

§ 57 første og annet punktum skal lyde:

Sak etter § 56 må reisast for den domstolen der barnet har alminneleg verneting på den tida saka vert reist. Dersom saka gjeld søsken med ulikt alminneleg verneting, kan felles sak for barna reisast der eitt av barna har alminneleg verneting.

§ 59 tredje ledd skal lyde:

Domstoloven og tvisteloven gjeld for retten si handsaming av saker etter kapitlet her, så langt ikkje anna følgjer av reglane her.

Overskriften til § 62 skal lyde:

Anke over avgjerder under saksførebuinga

§ 62 første ledd første punktum skal lyde:

Retten val av tiltak etter § 61 første stykket kan ikkje ankast.

78. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 3 tredje ledd skal lyde:

De krav som er nevnt i første og annet ledd anses som sivile krav og behandles etter reglene i kap 29.

§ 6 nr. 1 skal lyde:

1) anke i saker som er behandlet ved tingretten og

§ 6 nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nr. 2.

§ 7 nytt annet punktum skal lyde:

Anke over kjennelser og beslutninger avgjøres av Høyesteretts ankeutvalg.

§ 8 skal lyde:

Med samtykke av Høyesteretts ankeutvalg kan en anke over dom som hører under lagmannsrett, bringes direkte inn for Høyesterett når anken gjelder et spørsmål av betydning utenfor den foreliggende sak, eller det er særlig viktig å få saken hurtig avgjort.

Søknad om samtykke fremsettes sammen med ankeerklæringen og sendes med sakens dokumenter til ankeutvalget. Før samtykke gis, skal motparten ha fått adgang til å uttale seg.

§ 9 oppheves.

§ 13 første ledd tredje punktum skal lyde:

En avgjørelse om å foreta eller unnlate forening av forfølgning mot samme person for flere straffbare handlinger kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 30 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved dom avgjøres også anke over dom når saken ikke blir avvist, eller når anken ikke blir avvist eller nektet fremmet.

§ 31 annet ledd skal lyde:

Bare protokollføreren har adgang til å overvære rådslagningen og stemmegivningen om ikke rettens leder gir særlig tillatelse til andre som av hensyn til sin juridiske utdanning eller av liknende grunner ønsker å være til stede.

§ 32 skal lyde:

Lederen leder forhandlingene, stiller spørsmålene og teller opp stemmene. Avstemningen foregår muntlig i den rekkefølge lederen fastsetter.

En dommer som er blitt overstemt, skal ta del i de følgende avstemninger som saken gir grunn til, om ikke annet er bestemt ved lov.

I Høyesterett foregår stemmegivningen offentlig i den orden rettens leder bestemmer. Lederen stemmer alltid sist. Hver av dommerne grunngir den avgjørelsen han stemmer for.

§ 39 tredje ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder skriver dommen, om ikke retten bestemmer noe annet.

§ 43 første ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

Etter at det har vært holdt rådslagning og stemmegivning etter § 31, kan retten enstemmig beslutte at bare rettens leder behøver å være til stede når dommen blir avsagt. I så fall underskrives dommen av de øvrige dommerne før rettens leder avsier dommen ved underskriving eller avlesing.

§ 47 skal lyde:

Mot beslutninger etter §§ 44–46 kan anke bare erklæres på grunn av feil ved saksbehandlingen eller fordi en retting går videre enn loven hjemler.

Når det er begjært retting etter §§ 44 eller 45, løper ingen frist for anke over dommen før spørsmålet er avgjort. Er det anket, skal den overordnede domstol underrettes.

Er det foretatt retting etter § 45, løper en ny frist for anke over dommen. Dette skal siktede gis opplysning om når rettingen blir forkynt.

§ 52 annet ledd skal lyde:

Retten sørger for at en kjennelse snarest mulig blir meddelt siktede eller andre som den angår. Er det adgang til anke, skal retten gi vedkommende opplysning om frist og fremgangsmåte.

§ 52 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Forsvareren kan anke avgjørelsen på den siktedes vegne.

§ 67 første ledd skal lyde:

Politiet kan etterforske og reise siktelse i alle saker, herunder begjære rettens avgjørelse om bruk av tvangsmidler etter kap 14–17 og anke slike avgjørelser.

§ 68 første ledd skal lyde:

Den myndighet som har besluttet tiltale, gjør vedtak om anke over dom.

§ 68 fjerde og femte ledd skal lyde:

Anke mot kjennelse om avvisning erklæres av den som har myndighet til å anke en dom. Den som utfører saken, erklærer anke over øvrige kjennelser og beslutninger.

Riksadvokaten gjør vedtak om å begjære gjenåpning.

§ 74 sjette ledd skal lyde:

Ellers kan en forfølgning bare tas opp på ny ved omgjøring av overordnet myndighet etter § 75 annet ledd, ved avgjørelse i klagesak etter § 59 a eller når vilkårene for gjenåpning er oppfylt.

§ 78 annet ledd annet punktum skal lyde:

Rettsens fastsetting kan ankes etter reglene i rettshjelploven § 27.

§ 88 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom en siktet som er stevnet i samsvar med § 42 annet ledd jf domstoloven § 159 a eller § 86 og § 87 første eller tredje ledd, uteblir fra rettsmøtet eller fra fremmøteforkynnelsen uten at det er opplyst at han har gyldig fravær, kan retten beslutte at han skal pågripes for straks å fremstilles eller for å holdes fengslet inntil han kan bli fremstilt.

§ 91 første ledd og annet ledd første punktum skal lyde:

Rettsens leder spør siktede om han er villig til å forklare seg og oppfordrer ham i så fall til å forklare seg sannferdig.

Siktede avhøres først av rettsens leder.

§ 93 annet ledd skal lyde:

Nekter siktede å svare, eller forklarer han seg forbeholdent, kan rettsens leder gjøre ham oppmerksom på at dette kan bli ansett for å tale mot ham.

§ 107 c fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Advokaten skal videre gis adgang til å uttale seg om sivile krav som tilkommer fornærmede også når kravet fremmes av påtalemyndigheten.

§ 112 skal lyde:

Vitne som antar at det har gyldig fraværsgrunn, skal uten ugrunnet opphold meddele dette til retten.

§ 115 første ledd første punktum skal lyde:

Retten kan bestemme at et vitne som uteblir eller forlater rettsstedet uten gyldig fravær, skal avhentes til samme eller senere rettsmøte.

§ 115 tredje ledd første punktum skal lyde:

Er det grunn til å frykte at et vitne vil utebli uten gyldig fravær fra en hovedforhandling som han er lovlig innkalt til, og uteblivelse vil føre til en ikke uvesentlig forsinkelse av saken, kan retten straks treffe beslutning etter første ledd.

§ 118 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Denne redegjørelsen skal meddeles partene.

§ 121 første punktum skal lyde:

Selv om forholdet ikke går inn under § 119, kan retten fritta et vitne for å svare på spørsmål om noe som er blitt betrodd det under sjelesorg, sosialt hjelpearbeid, medisinsk behandling, retts hjelp i medhold av domstoloven § 218 annet ledd eller liknende virksomhet.

§ 123 første ledd skal lyde:

Et vitne kan nekte å svare på spørsmål når svaret vil kunne utsette vitnet eller noen det står i slikt forhold til som nevnt i § 122 første eller annet ledd for straff. Retten kan likevel pålegge et vitne å forklare seg når det er rimelig etter en samlet vurdering av sakens art, forklaringens betydning for sakens opplysning og følgene for vitnet av å gi forklaring. Retten kan fritta for forklaring ved vesentlig tap av sosialt omdømme eller vesentlig velferdstap av annen art for vitnet eller noen av dets nærmeste etter § 122 første eller annet ledd når det ut fra en vurdering av sakens art, forklaringens betydning for sakens opplysning og forholdene ellers ville være urimelig å pålegge vitnet å forklare seg.

§ 125 første, annet og tredje ledd skal lyde:

Redaktøren av et trykt skrift kan nekte å svare på spørsmål om hvem som er forfatter til en artikkel eller melding i skriftet eller kilde for opplysninger i det. Det samme gjelder spørsmål om hvem som er kilde for andre opplysninger som er betrodd redaktøren til bruk i hans virksomhet.

Samme rett som redaktøren har andre som har fått kjennskap til forfatteren eller kilden gjennom sitt arbeid for vedkommende forlag, redaksjon, pressebyrå eller trykkeri.

Når vektige samfunnsinteresser tilsier at opplysningen gis og den er av vesentlig betydning for sakens oppklaring, kan retten etter en samlet vurdering likevel pålegge vitnet å oppgi navnet. Dersom forfatteren eller kilden har avdekket forhold som det var av samfunnsmessig betydning å få gjort kjent, kan vitnet bare når det finnes særlig påkrevd pålegges å oppgi navnet.

§ 125 femte ledd skal lyde:

Bestemmelsene i paragrafen her gjelder tilsvarende for kringkastingssjef og for medarbeidere i kringkasting eller annen medievirksomhet som i hovedtrekk har samme formål som aviser og kringkasting.

§ 128 første ledd første punktum skal lyde:

Før avhøringen skal rettens leder formane vitnene til å forklare den fulle sannhet uten å skjule noe.

§ 130 skal lyde:

Rettens leder spør vitnet om navn, fødselsdato, stilling, bopel og forhold til siktede og fornærmede. Er det særlig grunn til det, spørres vitnet også om andre omstendigheter som kan ha innflytelse på bedømmelsen av forklaringen.

I stedet for bopel kan vitnet oppgi arbeidssted. Oppgir vitnet arbeidsstedet, kan rettens leder dersom det er behov for det, i tillegg pålegge vitnet å oppgi bopelen skriftlig til retten. Er det fare for at vitnet eller noen som vitnet står i et slikt forhold til som nevnt i § 122, kan bli utsatt for en forbrytelse som krenker livet, helsen eller friheten, eller for vesentlig velferdstap av annen art, kan lederen beslutte at opplysning om bopelen eller arbeidsstedet bare skal opplyses skriftlig til retten.

§ 130 a femte ledd annet punktum skal lyde:

I tingretten tar rettens leder avgjørelsen.

§ 131 skal lyde:

Før forklaring avgis, spør rettens leder vitnet: «Forsikrer du at du vil forklare den rene og fulle sannhet og ikke legge skjul på noe?» Til dette svarer vitnet stående: «Det forsikrer jeg på ære og samvittighet.»

§ 135 skal lyde:

Hver part avhører de vitner som er innkalt etter hans begjæring. Når han er ferdig med å avhøre et vitne, kan motparten avhøre det videre, og deretter kan ytterligere spørsmål fra begge sider rettes til vitnet, om rettens leder tillater det. Når partene er ferdige med sin avhøring, kan rettens medlemmer stille spørsmål.

Møter verken påtalemyndighet eller forsvarer, foretar rettens leder avhøringen. Dersom enten påtalemyndighet eller forsvarer ikke møter, foretar rettens leder avhøring i hans sted.

Vitner som retten har innkalt av eget tiltak, avhøres av rettens leder, når han ikke finner grunn til å overlate avhøringen til partene.

§ 136 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Rettens leder skal overta avhøringen dersom den foregår på en utilfredsstillende måte eller andre grunner taler for det.

§ 187 første ledd første punktum skal lyde:

Er siktede i varetektsfengsel når det avsies ubetinget dom på frihetsstraff eller dom som forkaster anke over slik dom, kan han fortsatt holdes fengslet i inntil 4 uker etter domsavsigelsen om ikke retten treffer annen bestemmelse.

§ 187 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Blir det på stedet avgitt erklæring om anke over dom, eller om at det vil bli innstilt på slik anke, kan den rett som har avsagt dommen, når særlige grunner taler for det, ved kjennelse bestemme at siktede kan holdes fengslet i et bestemt tidsrom.

§ 213 annet ledd annet punktum skal lyde:

Retten kan bestemme at beslag av bevismidler skal opprettholdes også etter at det foreligger rettskraftig dom i saken, såfremt og så lenge det er grunn til å regne med at saken kan bli begjært gjenåpnet eller andre særlige forhold tilsier det.

§ 217 annet ledd skal lyde:

En avgjørelse av retten kan ikke ankes av siktede.

§ 230 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Påtalemyndigheten kan beslutte at en mistenkt eller et vitne skal avhentes for straks å fremstilles dersom den mistenkte eller vitnet har fått innkallingen lovlig forkynt for seg eller på annen måte har fått kjennskap til innkallingen, og har uteblitt uten gyldig fravær.

§ 242 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Forsvareren kan anke et avslag om innsyn etter første punktum på den siktedes vegne.

§ 242 a tredje ledd annet punktum skal lyde:

Den siktede og hans forsvarer kan bare gjøres kjent med prosesskriv fra påtalemyndigheten og delta i rettsmøter i den utstrekning det kan skje uten at opplysninger som er begjært unntatt fra innsyn, gjøres kjent.

§ 242 a femte ledd tredje punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse etter paragrafen her kan ikke brukes som ankegrunn ved anke over dom.

§ 261 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Begjæring om gjenåpning av sak som er avgjort ved forelegg, settes frem for tingretten. Begjæringen må angi grunnlaget for gjenåpning og de bevis som vil bli påberopt.

§ 261 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Rettsens beslutning kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 261 fjerde ledd første til tredje punktum skal lyde:

Retten avgjør ved kjennelse om gjenåpning skal tillates. Reglene i § 54 kommer ikke til anvendelse. Blir gjenåpning besluttet, behandles saken av tingretten.

§ 262 første ledd tredje punktum skal lyde:

Rettsens leder kan om han finner behov for det, be om utlån av sakens dokumenter.

§ 264 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Forsvareren kan anke et avslag om innsyn etter første punktum på den tiltaltes vegne.

§ 266 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dens avgjørelse kan ikke ankes.

§ 272 annet ledd skal lyde:

Slik beslutning kan ikke ankes.

§ 272 femte ledd annet punktum skal lyde:

Er spørsmålet etter anke avgjort i høyere instans, kan avgjørelsen ikke omgjøres under hovedforhandlingen uten på grunnlag av nye opplysninger.

§ 272 a tredje ledd annet punktum skal lyde:

Rettsens beslutning om ikke å omgjøre en kjennelse kan ikke ankes.

§ 274 første ledd annet punktum skal lyde:

I tingretten tar rettsens leder avgjørelsen.

§ 276 annet ledd annet punktum skal lyde:

Beslutningen kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 276 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Domstolens leder avgjør hvem som skal være rettsens leder.

§ 276 femte ledd skal lyde:

I vidløftige saker kan rettsens leder bestemme at ett eller to varamedlemmer for meddommerne skal følge forhandlingene og tre inn i retten om noen får forfall.

§ 277 annet ledd skal lyde:

I andre saker hvor det er behov for det, kan rettsens leder beslutte å oppnevne fagkyndige meddommere etter reglene i domstoloven § 87 eller § 88.

§ 278 annet ledd første punktum skal lyde:

Rettsens leder sørger for at forhandlingen så vidt mulig blir gjennomført uten avbrytelse.

§ 281 første ledd nr. 2 skal lyde:

2. er uteblitt uten at det er opplyst eller sannsynliggjort at han har gyldig fravær eller

§ 282 første ledd første punktum skal lyde:

Den som er domfelt når hovedforhandling er fremmet etter § 281 første ledd nr. 2, kan begjære saken behandlet på ny, når han gjør sannsynlig at han hadde gyldig fravær og at det ikke kan legges ham til last at han har unnlatt å melde fra i tide.

§ 282 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Avgjørelsen kan tas av rettsens leder.

§ 282 fjerde ledd femte punktum skal lyde:

Avgjørelsen kan tas av rettsens leder.

§ 282 femte ledd skal lyde:

Uteblir domfelte ved den nye hovedforhandling uten at det er opplyst eller sannsynlig at han har gyldig fravær, heves saken, og den avsatte dom blir stående ved makt.

§ 283 første ledd annet punktum skal lyde:

Bevisopptaket foretas av rettens leder.

§ 288 annet ledd nr. 2 siste punktum skal lyde:

2. Kjennelsen trenger ikke grunner og kan ikke ankes.

§ 289 første ledd annet punktum skal lyde:

Rettens leder spør så tiltalte om han erkjenner seg skyldig, og oppfordrer ham til å følge forhandlingen med oppmerksomhet.

§ 297 første ledd annet punktum skal lyde:

Opplesing kan alltid skje når tiltalte uteblir uten gyldig fravær i sak hvor forelegg er utferdiget eller som bare gjelder inndragning.

Overskriften til kapittel 23 skal lyde:

Anke over dommer

§ 306 tredje ledd skal lyde:

Når det gjelder dom av lagmannsrett i sak som er behandlet med lagrette, kan det til skade for siktede heller ikke ankes over lovanvendelsen vedkommende skyldspørsmålet, med mindre anken grunnes på at den protokollerte redegjørelsen fra rettens leder om rettssetningene har vært uriktig.

§ 315 tredje ledd skal lyde:

Ved prøving av saksbehandlingen er ankeinstansen ikke bundet av avgjørelser truffet etter anke over kjennelser og beslutninger. Likevel er lagmannsretten bundet av den rettsoppfatning som ligger til grunn for avgjørelse i Høyesteretts ankeutvalg.

§ 320 skal lyde:

Ved anke til Høyesterett treffer Høyesteretts ankeutvalg avgjørelser etter §§ 317–319.

§ 321 sjette ledd skal lyde:

Nektelse etter paragrafen her eller avslag på begjæring om omgjøring av slik nektelse kan ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen. For øvrig kan avgjørelser etter paragrafen her ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 323 første ledd første punktum skal lyde:

Anke til Høyesterett kan ikke fremmes uten samtykke av Høyesteretts ankeutvalg.

§ 325 annet punktum skal lyde:

Henvisningsavgjørelsen kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 327 annet ledd skal lyde:

Avgjørelser som nevnt i § 54, med unntak av bevisopptak etter § 338 annet ledd, kan under saksforberedelsen for Høyesterett treffes av den dommer som forbereder ankeforhandlingen eller etter dennes innstilling av Høyesteretts ankeutvalg.

§ 329 tredje ledd skal lyde:

Om utarbeidelse av utdrag gjelder lov 14. august 1918 nr. 2 om utdrag i sivile saker og straffesaker.

§ 332 første ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

I vidløftige saker kan rettens leder bestemme at ett eller flere varamedlemmer for meddommerne skal følge forhandlingene og tre inn i retten om noen av meddommerne får forfall. I saker hvor det er behov for det, kan rettens leder beslutte at to av meddommerne skal være fagkyndige.

§ 333 femte ledd skal lyde:

Beslutning om skriftlig behandling kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 336 første ledd første punktum skal lyde:

Er siktede stevnet i samsvar med § 335 første punktum og uteblir uten at det er opplyst eller sannsynlig at han har gyldig fravær, skal hans anke over bevisbedømmelsen avvises.

§ 336 tredje ledd skal lyde:

Skal retten ikke prøve bevisene under skyldspørsmålet, kan saken alltid fremmes i siktetes fravær, med mindre han er innkalt eller skal innkalles til ankeforhandlingen og det er opplyst eller sannsynlig at han har gyldig fravær.

§ 336 fjerde ledd første punktum skal lyde:

En ankesak kan heves dersom det har gått mer enn to år siden siktede erklærte anke og ankeforhandling ikke er holdt fordi det har vært umulig å innkalle siktede eller fordi siktede har hatt gyldig fravær.

§ 336 fjerde ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

Ankefristen løper fra det tidspunktet kjennelsen er avsagt. Dersom siktede har forsvarer, har også forsvareren rett til å anke kjennelsen.

§ 337 første ledd første punktum skal lyde:

Kjennelse om avvising etter § 336 første ledd første punktum kan omgjøres dersom siktede gjør sannsynlig at han hadde gyldig fravær og at det ikke kan legges ham til last at han har unnlatt å melde fra i tide.

§ 337 annet ledd første punktum skal lyde:

Begjæring om omgjøring må fremsettes innen utløpet av ankefristen.

§ 338 annet ledd skal lyde:

Begjæring om bevisopptak fremsettes for Høyesteretts ankeutvalg, som avgjør om begjæringen skal tas til følge.

§ 345 annet ledd skal lyde:

Dersom retten i andre tilfelle ikke finner grunn til å endre eller oppheve den påankede dom, forkastes anken. I motsatt fall avsier retten ny dom dersom de nødvendige forutsetninger er til stede; ellers oppheves den angrepne dom.

§ 346 oppheves.

§ 355 annet ledd første punktum skal lyde:

I vidløftige saker kan rettens leder beslutte at 11 eller 12 lagrettemedlemmer skal følge forhandlingene.

§ 355 tredje ledd skal lyde:

Før forhandlingen begynner, bringer rettens leder på det rene om noen av lagrettemedlemmene eller varamedlemmene er ugilde, jf domstolsloven § 115.

§ 359 skal lyde:

Retten gjør lagrettens medlemmer kjent med gangen i rettsforhandlingene og lagrettens oppgaver og ansvar. Han skal særskilt foreholde lagrettens medlemmer at de inntil lagrettekjennelsen er endelig avgitt, ikke må ha samtale eller forbindelse med noen annen enn retten når det gjelder saken, og at de ikke uten tillatelse av rettens leder må forlate rådslagningsrommet etter at de har trukket seg tilbake for å svare på de spørsmål som er stilt.

§ 360 første ledd skal lyde:

Deretter spør rettens leder lagrettens medlemmer: «Forsikrer du at du vil gi vel akt på alt som forhandles i retten og svare på de spørsmål som blir forelagt deg, slik som du vet sannest og rettest å være etter loven og bevisene i saken?» Lagrettens medlemmer skal stående og hver for seg svare: «Det forsikrer jeg.»

§ 361 første ledd første punktum skal lyde:

Under ledelse av rettens leder velger lagretten ved lukkede sedler en ordfører.

§ 363 annet ledd første punktum skal lyde:

Retten leder utarbeider spørsmålene og forelegger dem for partene.

§ 368 første og annet ledd skal lyde:

Når spørsmålene er fastsatt, leser rettens leder dem opp. Hvert lagrettemedlem får en avskrift av spørsmålene.

Retten leder gjennomgår i et kort foredrag bevisene i saken og forklarer spørsmålene og de rettssetninger som skal legges til grunn.

§ 369 første ledd annet punktum skal lyde:

Den skal ta med seg spørsmålsskriftet som rettens leder har undertegnet.

§ 370 annet ledd skal lyde:

Finner lagretten at den trenger ytterligere klargjøring av spørsmålene, av de rettssetninger som skal legges til grunn, eller av den fremgangsmåte som skal følges, eller finner den at spørsmålene bør forandres eller nye spørsmål stilles, vender den tilbake til rettssalen for at rettens leder kan foreta det som er påkrevd. Lagretten kan tilkalle rettens leder for å få veiledning vedrørende de spørsmål som er nevnt i første punktum.

§ 376 a tredje ledd annet punktum skal lyde:

Beslutningen kan ankes på grunn av feil ved saksbehandlingen eller lovanvendelsen.

§ 376 d skal lyde:

Når ny behandling er besluttet etter § 376 c, kan tiltalte ikke dømmes etter strengere straffebestemmelser enn han ville blitt dømt etter dersom lagrettens kjennelse i den første behandlingen av saken var lagt til grunn, med mindre vilkårene for gjenåpning foreligger.

I kapittel 26 skal overskriften lyde:

Anke over kjennelser og beslutninger

§ 377 første ledd skal lyde:

Kjennelse eller beslutning kan ankes etter dette kapittel av enhver som avgjørelsen rammer, med mindre den kan ankes etter kapittel 23 eller vedkommende kan bruke den som ankegrunn mot en dom eller den etter sin art eller etter særskilt lovregel er uangripelig.

§ 378 innledningen skal lyde:

Kjennelser og beslutninger under hovedforhandlingen kan ikke ankes uten i følgende tilfelle:

§ 379 skal lyde:

Ankefristen er to uker, når ikke annet er bestemt. Reglene i § 310 tredje ledd og § 318 første ledd gjelder tilsvarende.

Anke fra den som er pålagt å gi forklaring eller forsikring, underkaste seg granskning, utlevere bevis eller gjøre tjeneste som sakkyndig, må erklæres straks om vedkommende er til stede i retten, og ellers innen tre dager.

§ 380 skal lyde:

Anke erklæres skriftlig eller muntlig for den rett hvis avgjørelse angripes. Reglene i § 312 annet ledd og § 319 annet ledd gjelder tilsvarende.

Anke over avgjørelser om hvorvidt en siktet skal varetektsfengsles, skal behandles snarest mulig.

§ 381 skal lyde:

Finner retten anken grunnet, skal den forandre sin avgjørelse, såfremt det er adgang til det. Ellers oversender den uten opphold erklæringen med tilhørende dokumenter til ankedomstolen.

Finner retten at det ikke er adgang til å anke, eller at anken er erklært for sent, skal den gjøre den ankende oppmerksom på det, men saken oversendes likevel, om ikke anken blir tatt tilbake.

Senest ved oversendelsen gir retten motparten melding om anken, såfremt noen har opptrådt som motpart eller kan betraktes som motpart. Melding gis likevel ikke når påtalemyndigheten anker et avslag på begjæring om bruk av tvangsmiddel, såfremt det er fare for at slik melding vil forspille formålet med forføyningen.

§ 382 skal lyde:

Anke har ikke oppsettende virkning uten når loven bestemmer det, eller den rett hvis avgjørelse angripes eller ankedomstolen bestemmer det.

Anke fra tredjemann som er pålagt å avgi forklaring eller forsikring, utlevere bevis eller gjøre tjeneste som sakkyndig, har oppsettende virkning for ham.

§ 383 første ledd skal lyde:

Den ankende og andre som anken har betydning for, kan inngi skriftlig uttalelse om saken. Det samme kan den rett som har truffet den angrepne avgjørelse.

§ 384 første punktum skal lyde:

Ankedomstolen kan innhente ytterligere opplysninger og beslutte bevisopptak.

§ 385 skal lyde:

Anken avgjøres ved kjennelse uten muntlig forhandling.

Finnes anken grunnet, treffer ankedomstolen ny avgjørelse når den har grunnlag for det; ellers oppheves den angrepne avgjørelse. Fører anken ikke fram, forkastes den.

Er det påberopt feil ved saksbehandlingen, gjelder reglene i § 343 tilsvarende. Foreligger det en saksbehandlingsfeil som ikke er påberopt, kan ankedomstolen etter omstendighetene oppheve den ankede avgjørelsen såfremt den antar at feilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold, eller feilen hører til dem som er nevnt i § 343 annet ledd.

I stedet for å oppheve etter reglene i tredje ledd kan ankedomstolen selv treffe avgjørelse i saken når det nødvendige grunnlag er til stede og retten finner det ubetenkelig.

§ 386 skal lyde:

Når anken er avgjort, sendes saksdokumentene med kjennelsen til påtalemyndigheten, som sørger for melding til siktede eller andre som kjennelsen angår og til den rett som har truffet den angrepne avgjørelse.

§ 387 skal lyde:

Når særlige grunner taler for det, kan retten beslutte å holde muntlig forhandling om anken og herunder avhøre parter og vitner eller foreta annen umiddelbar bevisførsel. Rettens beslutning kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn. Føring av rettsboken under den muntlige forhandling foregår etter reglene i § 21.

Holdes muntlig forhandling, skal siktede alltid ha forsvarer når anken berører ham. Retten kan oppnevne prosessfullmektig for en tredjemann som er part i ankesaken etter dette kapittel. For prosessfullmektigen gjelder reglene i kap 9 så langt de passer.

Når det etter første ledd blir holdt muntlig forhandling i Høyesteretts ankeutvalg eller i Høyesterett etter beslutning etter domstoloven § 5 første eller fjerde ledd, gjelder de samme begrensninger for bevisførselen som følger av § 340 i denne lov.

§ 387 a skal lyde:

Dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at en anke til Høyesteretts ankeutvalg ikke kan føre frem, kan det avvise eller forkaste anken uten annen begrunnelse enn en henvisning til bestemmelsen her. Avgjørelsen kan omgjøres til gunst for siktede når særlige grunner foreligger.

En anke fra påtalemyndigheten, som ikke er til gunst for siktede, kan utvalget på tilsvarende måte avvise når det enstemmig finner at anken gjelder spørsmål av mindre betydning eller at det ellers ikke er grunn til at anken tas under behandling.

§ 388 skal lyde:

Lagmannsrettens avgjørelse av en anke over en kjennelse eller beslutning kan ikke ankes videre uten i følgende tilfelle:

1. når den avviser en sak fra den underordnede rett fordi saken ikke hører under domstolene, eller fordi den allerede er rettskraftig avgjort,
2. når anken gjelder saksbehandlingen ved lagmannsretten,
3. når anken gjelder tolking av en lovforskrift,
4. når anken gjelder avgjørelse om vitneplikt etter § 125.

Dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner at verken avgjørelsens betydning utenfor den foreliggende sak eller andre forhold tilsier at en anke mot lagmannsrettens avgjørelse av en ankesak tas under behandling, kan det avvise anken. Avgjørelsen om avvisning treffes ved beslutning, som kan omgjøres til gunst for siktede når særlige grunner foreligger.

Overskriften til kapittel 27 skal lyde:

Gjenåpning

§ 389 skal lyde:

En sak som er avgjort ved rettskraftig dom, kan etter begjæring av en part gjenåpnes til ny prøving når vilkårene i §§ 390–393 foreligger. Er dommen avsagt av lagmannsretten og den omfatter bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, kan saken gjenåpnes selv om dommen ikke er rettskraftig.

Reglene i §§ 307–309 gjelder tilsvarende.

Avgjørelse om inndragning eller mortifikasjon kan gjenåpnes særskilt når vilkårene etter tvisteloven § 31–3 første ledd bokstav a til d og §§ 31–4 og 31–5 er oppfylt. Om behandlingen av saken gjelder reglene i dette kapittel.

§ 390 skal lyde:

Gjenåpning kan kreves når en dommer eller et lagrettemedlem som har deltatt i behandlingen av saken, etter loven var utelukket fra dommerstillingen eller ugild, og det er grunn til å anta at dette kan ha hatt betydning for avgjørelsen.

Gjenåpning kan likevel ikke kreves av en part som har eller kunne ha gjort feilen gjeldende under saken.

§ 391 innledningen skal lyde:

Til gunst for siktede kan gjenåpning kreves:

§ 391 nr. 2 bokstav b skal lyde:

- b. saksbehandlingen som ligger til grunn for avgjørelsen er i strid med en folkerettslig regel som Norge er bundet av, hvis det er grunn til å anta at saksbehandlingsfeilen kan ha innvirket på avgjørelsens innhold, og gjenåpning er nødvendig for å bøte på den skade som feilen har medført.

§ 392 første ledd skal lyde:

Selv om vilkårene i §§ 390 eller 391 ikke er til stede, kan gjenåpning til gunst for siktede besluttes når Høyesterett har fraveket en lovtolking som den tidligere har lagt til grunn, og som dommen bygger på.

§ 393 første ledd innledningen skal lyde:

Til skade for siktede kan påtalemyndigheten kreve gjenåpning:

§ 393 annet ledd skal lyde:

Dersom den straffbare handling som påstås forøvd, etter loven ikke kan medføre fengsel i mer enn 3 år, kan gjenåpning bare finne sted på det grunnlag at siktede har gjort seg skyldig i straffbart forhold med hensyn til saken.

§ 394 skal lyde:

Begjæringen settes frem for kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker (gjenopptakelseskommisjonen). Begjæringen må angi den avgjørelsen som angripes, grunnlaget for gjenåpning og bevis av betydning for saken.

Dersom særlige grunner taler for det, kan kommisjonen bestemme at en avgjørelse som retter seg mot en avdød person, skal gjenåpnes uten at noen har begjært det.

§ 395 tredje ledd skal lyde:

Kommisjonens avgjørelser kan bare ankes eller brukes som ankegrunn der det er uttrykkelig sagt i loven. Avgjørelsen treffes med alminnelig flertall hvis den ikke tas av kommisjonens leder eller nestleder.

§ 397 første ledd skal lyde:

Kommisjonen har plikt til å veilede den som begjærer gjenåpning, slik at han eller hun kan vareta sitt tarv best mulig. Kommisjonen skal av eget tiltak vurdere om siktede har behov for veiledning.

§ 397 tredje ledd første punktum skal lyde:

Gjelder begjæringen en avgjørelse som etter sin art ikke kan gjenåpnes, eller inneholder den ingen grunn som etter loven kan føre til gjenåpning, kan kommisjonen uten nærmere behandling forkaste begjæringen etter reglene om kjennelse.

§ 398 a annet ledd femte punktum skal lyde:

Avgjørelsen treffes med alminnelig flertall, og kan bringes inn for lagmannsretten etter reglene om anke over kjennelser og beslutninger.

§ 399 første punktum skal lyde:

Reglene om kjennelse gjelder for kommisjonens avgjørelse av om gjenåpning skal tillates.

§ 400 første ledd første punktum skal lyde:

Er gjenåpning besluttet, skal saken henvises til ny fullstendig behandling ved en domstol som er sideordnet den rett som har avsagt den angrepne dom.

§ 400 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Er dommen som skal gjenåpnes avsagt av tingretten, sender kommisjonen sin avgjørelse til lagmannsretten, som peker ut en tingrett med tilgrensende rettskrets til å behandle begjæringen. Er dommen avsagt av lagmannsretten, sender kommisjonen sin avgjørelse til Høyesteretts ankeutvalg, som peker ut en lagmannsrett med tilgrensende rettskrets til å behandle begjæringen.

§ 400 sjette ledd skal lyde:

Beslutninger etter paragrafen her kan ikke ankes eller brukes som ankegrunn.

§ 401 skal lyde:

Overfor kjennelse som avviser en sak, eller som avviser en anke over dom, kommer reglene om gjenåpning av dommer til anvendelse så langt de passer. Det samme gjelder for beslutning som nekter en anke over dom fremmet.

Overskriften til sjuende del skal lyde:

Private straffesaker og sivile krav

§ 407 femte ledd fjerde punktum skal lyde:

For øvrig gjelder reglene om anke over dom fra en saksøker.

§ 410 annet ledd skal lyde:

Ellers kan saksøkeren opptre personlig eller ved prosessfullmektig etter reglene i tvisteloven kapittel 3.

§ 419 første ledd skal lyde:

Om megling og forlik i retten gjelder tvisteloven kapittel 8 I og 19 IV.

§ 419 tredje ledd første punktum skal lyde:

Uteblir saksøkeren fra rettsmøte som nevnt i § 412 tredje ledd eller § 414 eller fra hovedforhandlingen, uten at det er opplyst eller sannsynlig at han har gyldig fravær, og heller ikke noen prosessfullmektig møter for ham, betraktes han som trådt tilbake.

§ 420 annet punktum skal lyde:

Begjæring om omgjøring må fremsettes innen utløpet av fristen for å anke kjennelsen.

§ 421 første ledd første punktum skal lyde:

Vil saksøkeren anke dommen til lagmannsrett, må han anta en advokat til å utføre saken.

§ 422 første punktum skal lyde:

Møter ingen advokat for saksøkeren ved sakens behandling i Høyesterett eller lagmannsretten eller under rettsmøte som nevnt i § 412 siste ledd eller § 414, og det ikke er opplyst eller sannsynlig at det foreligger gyldig fravær, avvises saken.

§ 423 første punktum skal lyde:

Når saksøkte anker dommen i sak som ikke gjelder ærekrenkelse, overtar påtalemyndigheten forfølgningen og sørger for at ankeerklæringen blir forkynt for saksøkeren.

§ 424 første ledd skal lyde:

Når saksøkte anker dommen i sak om ærekrenkelse, gjelder reglene i § 421 og § 422 første og annet punktum tilsvarende for ham.

§ 425 skal lyde:

Når en anke over dom er avvist etter § 422 eller § 424 første ledd, eller saken er hevet etter § 424 annet ledd, gjelder reglene i § 420 tilsvarende.

Overskriften til kapittel 29 skal lyde:

Sivile krav

§ 427 første ledd første punktum skal lyde:

I offentlig sak kan påtalemyndigheten på begjæring fremme sivile krav som nevnt i § 3.

§ 427 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Når sivilt krav fremmes mot en annen enn siktede, får vedkommende stilling som part for dette spørsmåls vedkommende.

§ 427 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Er dette ikke gjort, kan det sivile kravet bare fremmes i den utstrekning saksøkte samtykker eller retten finner at han likevel har hatt gode nok muligheter til å forberede sitt forsvar.

§ 428 første ledd første punktum skal lyde:

Den som har et sivilt krav som nevnt i § 3, kan selv fremme dette i forbindelse med offentlig sak, såfremt hovedforhandling blir holdt.

§ 429 skal lyde:

I private straffesaker kan saksøkeren gjøre sivile krav gjeldende på samme måte som påstand om straff.

§ 431 skal lyde:

Retten kan bestemme at forhandlingen om et sivilt krav skal utsettes til straffesaken er pådømt.

§ 432 annet, tredje og fjerde ledd skal lyde:

Når en sak avgjøres ved tilståelsesdom, kan sivile krav bare pådømmes i den utstrekning retten finner dem utvilsomme.

Om frist for oppfyllelse m.m. gjelder reglene i tvisteloven § 19–7.

Den som mener å ha ytterligere krav enn det han har fått dom for etter første eller annet ledd, kan reise sak om restkravet etter reglene i tvisteloven.

§ 433 skal lyde:

Etter at hovedforhandling er begynt, kan begjæring om pådømmelse av det sivile kravet ikke tas tilbake uten at kravet samtidig frafalles, med mindre saksøkte eller retten samtykker.

§ 434 første ledd innledningen skal lyde:

Ved anke over dom i straffesaken kan partene kreve ny behandling også av de sivile krav dersom vilkårene i §§ 427 til 433 er oppfylt og anken gjelder

§ 434 tredje, fjerde og femte ledd skal lyde:

Ved gjenåpning av straffesak kan en part på samme vilkår som nevnt i første ledd kreve ny behandling av de sivile krav dersom fristen i tvisteloven § 31–6 ikke er utløpt.

Begjæring om behandling av sivile krav sammen med straffesaken må sammen med opplysning om de bevis som vil bli ført, settes fram så tidlig at den annen part har tilstrekkelig tid til å forberede seg på behandlingen.

Dersom et sivilt krav ikke avgjøres i straffesaken, skal retten sørge for at melding om dette blir forkynt for den som har krevd ny behandling av spørsmålet. Parten skal samtidig orienteres om adgangen til fortsatt behandling etter tvistelovens regler og om fristen i tredje punktum. Parten må innen én måned etter at slik melding ble forkynt for ham, gi retten melding om at han krever fortsatt behandling av det sivile kravet. Om slikt krav ikke fremsettes, skal denne delen av saken heves.

§ 435 skal lyde:

Særskilt anke mot avgjørelsen av sivile krav finner sted etter tvistelovens regler. Det samme gjelder gjenåpning.

§ 436 annet ledd første punktum skal lyde:

Når avgjørelsen ved anke eller begjæring om gjenåpning fra siktede går ham imot, gjelder regelen i første ledd tilsvarende.

§ 438 tredje ledd skal lyde:

Dersom en sak som har blitt gjenåpnet ender med frifinnelse, og særlige grunner gjør det rimelig, kan retten helt eller delvis tilkjenne andre enn siktede dekning av omkostninger som knytter seg til tiltak som har hatt vesentlig betydning for at saken ble gjenåpnet.

§ 439 første ledd skal lyde:

Når fornærmede under en offentlig forfølgning selv fremmer sivile krav, gjelder bestemmelsene om erstatning for saksomkostninger i tvisteloven kapittel 20 tilsvarende for omkostninger vedkommende disse krav.

§ 440 første ledd skal lyde:

I privat sak etter denne lov gjelder bestemmelsene om erstatning for saksomkostninger i tvisteloven kapittel 20 tilsvarende.

§ 442 annet punktum og nytt tredje punktum skal lyde:

Ellers kan det ankes på det grunnlag at omkostningsavgjørelsen er avgjort i strid med loven. Slik anke behandles etter reglene i kapittel 26.

§ 444 annet ledd skal lyde:

En domfelt har også rett til erstatning for økonomisk tap som skyldes fullbyrdet straff som overstiger den straff som idømmes etter gjenåpning.

§ 449 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Saken behandles etter reglene i tvisteloven.

§ 450 annet ledd skal lyde:

Om saksomkostnader ved behandling for retten gjelder reglene i tvisteloven kapittel 20, likevel slik at saksøkeren kan pålegges å erstatte statens saksomkostnader bare dersom søksmålet var grunnløst.

§ 450 tredje ledd oppheves.

§ 452 annet ledd skal lyde:

Angripes en rettskraftig dom ved anke eller er en begjæring om gjenåpning tatt til følge, kan den rett som skal behandle saken, ved kjennelse beslutte at fullbyrding helt eller delvis skal utstå.

§ 470 første ledd første punktum skal lyde:

Retten leder eller en dommer skal i tilstrekkelig tid før hovedforhandlingen i saken ta ut militære meddommere ved loddtrekking fra de listene som er nevnt i § 468.

79. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd første punktum skal lyde:

Den som har begjært forretningen eller vedkommende rettergangsskritt dekker også alle utgifter til meddommere, skjønnsmedlemmer, sakkyndige, vitner, oversettelser, særlige undersøkelser og andre sideutgifter.

§ 2 annet ledd nye tredje, fjerde og femte punktum skal lyde:

Når retten har funnet det nødvendig med oversettelser til og fra samisk, dekkes utgiftene av staten. Sideutgifter som må ses som en følge av at saken har prinsipiell betydning for den ene parten, kan denne parten pålegges å betale. Godtgjøring til rettsmekler og hjelper som er fastsatt etter tvisteloven § 8–4 tredje ledd dekkes med lik andel av partene.

§ 3 nye sjettede og sjuende ledd skal lyde:

Er det ikke betalt tilstrekkelig forskudd når erklæring om et rettergangsskritt blir satt fram, skal retten sette en kort frist for betalingen. Skjer betaling ikke innen utløpet av denne fristen, skal erklæringen avvises med mindre reglene i § 5 får anvendelse. Skjer betaling innen utløpet av fristen, har det ikke betydning for bedømmelsen av spørsmålet om når erklæringen ble satt fram, at betaling først fant sted etterpå.

Ved manglende betaling for rettergangsskritt som skal betales av en part etter § 2 annet ledd femte punktum, kan rettergangsskrittet likevel foretas. § 5 annet ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

§ 4 første punktum skal lyde:

Gebyrplikten for sivile tvister, skjønn, tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring inntreer når saken er ført inn i sakslisten og for overprøving ved høyere instans innføring i denne saksliste.

§ 5 nye annet og tredje ledd skal lyde:

Hvis en part som har begjært et rettergangsskritt, har fått henstand etter første ledd eller slik henstand kan påregnes, skal domstolen tillate at vedkommende rettergangsskritt foretas. I andre tilfeller kan domstolen tillate at et rettergangsskritt foretas dersom den parten som har begjært det, ikke kan betale straks, og det vil være til skade eller vesentlig ulempe for parten om rettergangsskrittet ikke foretas. Krever rettergangsskrittet utbetalinger, kan pengene legges ut av det offentlige.

Når rettergangsskritt er foretatt med henstand, skal retten sette en frist for betalingen. Inntil betaling har skjedd, eller fristen er utløpt, skal retten bare foreta slike skritt i saken som den finner nødvendige. Skjer betaling ikke innen utløpet av fristen, avsies fraværavgjørelse etter tvisteloven § 16–9 eller § 16–10.

§ 5 a innledningen og nr. 1, 4 og 5 skal lyde:

Avgjørelser etter denne lov eller etter bestemmelser gitt i medhold av denne lov kan ankes eller påklages på følgende måte:

1. Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 2, 3, 4 og 5 hos en domstol kan ankes til overordnet domstol etter de regler som gjelder for anke i forbindelse med forretningen. Avgjørelser truffet av Arbeidsretten kan ikke ankes.
4. Avgjørelser som gjelder forretninger som nevnt i kapittel 6 og 7 kan ankes eller påklages etter de regler som gjelder for overprøving av tinglysings- og registreringsavgjørelser under forretningen.
5. Avgjørelser etter § 27 a kan ankes etter de regler som gjelder for anke mot avgjørelser under vedkommende forretning.

§ 5 b første og annet ledd skal lyde:

Anke eller klage etter § 5 a har ikke oppsettende virkning.

For anke eller klage etter § 5 a betales ikke gebyr. For anke mot en domstols avgjørelse av en anke eller en klage etter § 5 a betales 6 ganger rettsgebyret.

§ 7 skal lyde:

For behandling av en sak ved forlikrådet betales rettsgebyret selv om forliksklagen senere blir trukket tilbake eller avvist. Dersom samme sak bringes inn for forlikrådet på ny etter å ha vært behandlet i utenrettslig tvistenemnd som omhandlet i tvisteloven § 6–2 annet ledd bokstav c, betales ikke nytt gebyr.

Trekkes en forliksklage før pålegg om tilsvar eller innkalling er sendt innklagede, påløper ikke gebyr. Betalt gebyr tilbakebetales.

Blir en forliksklage avvist på grunn av manglende gebyrbetaling, påløper ikke gebyr.

§ 8 første ledd tredje punktum oppheves. Nåværende fjerde til sjette punktum blir tredje til femte punktum.

§ 8 annet ledd første punktum skal lyde:

Det betales inngangsgebyr som for særskilt sak når saksøkte har brakt inn krav til pådømming, og for regressøksmål.

§ 8 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

For ny behandling etter at begjæring om oppfriskning mot fraværavgjørelse eller gjenåpning er tatt til følge, betales også som for særskilt sak.

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Er avgjørelse i en sak opphevet og sendt til videre behandling fra ankeinstansen, betales ikke nytt gebyr for behandlingen.

§ 8 femte ledd annet punktum skal lyde:

Trekkes saken tilbake eller forlik inngås på et senere tidspunkt eller under hovedforhandling, eller fraværdom avsies, betales halvparten av fullt gebyr.

§ 8 sjuende og nye åttende og niende ledd skal lyde:

For behandling av anke mot kjennelser og beslutninger og krav om gjenåpning betales 6 ganger rettsgebyret. Blir anken avvist, nektet fremmet eller hevet, betales 2 ganger rettsgebyret. Blir anke avvist på grunn av manglende gebyrbetaling, betales ikke gebyr. For anke til tingrett over beslutninger i forlikrådet betales 2 ganger rettsgebyret. For anke over avgjørelser om avslag på fri sakførsel etter lov om fri rettshjelp § 27 betales ikke gebyr.

For saker som behandles etter tvisteloven kapittel 10 betales 3,5 ganger rettsgebyret. Ved anke mot slik dom gjelder første ledd, men slik at det bare betales 4 ganger rettsgebyret hvis lagmannsretten opphever dommen etter tvisteloven § 29–12 annet ledd.

Når saken først har vært behandlet i forlikrådet, reduseres betalingen etter første ledd første punktum og etter åttende ledd med rettsgebyret.

§ 10 nr. 12 skal lyde:

12. sak etter tvisteloven kapittel 36 om administrative tvangsvedtak i helse- og sosialsektoren, jfr. også lov om fri rettshjelp § 16 første ledd nr. 2.

§ 11 første ledd annet punktum skal lyde:

Ved gebyrberegningen tas ikke med dager da bare skjønnsmedlemmene er samlet til gransking eller verdsettelse.

§ 14 første ledd siste punktum skal lyde:

Det betales ikke gebyr etter første punktum når det første gang fremmes ny begjæring om utlegg for krav som er fastslått i dom, kjennelse eller rettsforlik etter behandling i forlikrådet etter tvangfullbyrdelsesloven § 7–7 med mindre den opprinnelige utleggssaken ble fortsatt etter tvangfullbyrdelsesloven § 7–7 tredje ledd.

§ 23 a skal lyde:

For anke mot tinglysings- og registreringsavgjørelser betales 6 ganger rettsgebyret.

§ 27 a skal lyde:

For følgende særlige anker betales 6 ganger rettsgebyret:

1. anke etter rettsbistandloven § 27 eller etter bestemmelser som viser til rettsbistandloven § 27.
2. anke mot avgjørelser under notarialforretninger.

80. I lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. gjøres følgende endringer:

§ 19 nr. 4 første punktum skal lyde:

4. For søksmål gjelder domstolloven og tvisteloven, med de særregler som følger av denne paragraf og arbeidsmiljøloven §§ 17–1 fjerde ledd, 17–6 og 17–7.

§ 19 nr. 5 annet ledd annet punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse etter foregående punktum kan ikke angripes.

81. I lov 8. juni 1984 nr. 55 om linjekonferanser m.v. gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) reises mot en part som har alminnelig verneeting her;

§ 7 annet ledd skal lyde:

Reises det tvist mot en konferanse som har et linjerederi med alminnelig verneeting her i riket som medlem, kan forkynnelse foregå for linjederiet.

§ 8 skal lyde:

Et internasjonalt meglingsforslag som er bindende vedtatt, anses som utenlandsk offentlig forlik i forhold til reglene i tvisteloven § 19–16 og tvangsfullbyrdsloven § 4–1 annet ledd bokstav f.

82. I lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs gjøres følgende endringer:

§ 3 annet ledd skal lyde:

Lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 3 tredje og femte ledd og § 5 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 4 tredje ledd annet og tredje punktum skal lyde:

En kjennelse som tar begjæringen til følge, kan ikke angripes ved anke. En kjennelse som avslår begjæringen, kan ankes innen tre dager.

§ 10 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Retten kan gi oppfriskning under de samme vilkår som om avgjørelsen var tatt under rettergang.

§ 16 tredje ledd fjerde punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse av spørsmålet om forlengelse av fristen kan ikke ankes.

§ 31 annet ledd femte punktum skal lyde:

I særlige tilfeller kan retten fravike satsene for godtgjørelse av skjønnsmedlemmer som ellers gjelder ved skiftetakst.

§ 39 skal lyde:

§ 39. Skyldnerens møteplikt.

Skyldneren plikter å være til stede på fordringshavermøter og et eventuelt avstemningsmøte, hvis ikke skyldneren har gyldig fravær eller har fått tillatelse av gjeldsnemnda til å være fraværende.

§ 46 annet ledd femte punktum skal lyde:

Skyldneren plikter å være til stede i møtet dersom han eller hun ikke har gyldig fravær, eller har fått rettens tillatelse til å være fraværende.

§ 46 fjerde ledd skal lyde:

Rettens avgjørelse etter denne paragraf er ikke gjenstand for anke.

§ 47 første ledd tredje punktum skal lyde:

Avgjørelsen tas i forbindelse med avgjørelsen av spørsmålet om stadfestelse og kan bare ankes sammen med denne.

Overskriften i § 52 skal lyde:

Stadfestelseskjennelsen. Anke.

§ 52 annet og tredje ledd skal lyde:

En kjennelse som stadfester akkorden, kan ankes av skyldneren og av enhver fordringshaver som vil bli bundet av akkorden. Skyldneren vedblir å stå under gjeldsnemndas tilsyn inntil kjennelsen er blitt rettskraftig.

Dersom tingretten eller ankeinstansen nekter stadfestelse, skal den samtidig treffe de avgjørelser som er nevnt i § 57.

§ 54 annet ledd annet og tredje punktum skal lyde:

En kjennelse som tar begjæringen til følge, kan innen tre dager ankes av skyldneren. En kjennelse som avslår begjæringen, kan ikke ankes.

§ 57 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Ved anke over kjennelsen gjelder § 72 annet ledd tilsvarende.

§ 67 annet ledd skal lyde:

Lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 3 tredje og femte ledd og § 5 annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 71 overskriften og første ledd første punktum skal lyde:

Utsettelse av rettsmøtet. Utveksling av prosesskriv.

Retten kan ved kjennelse utsette behandlingen av en konkursbegjæring til et senere rettsmøte når den finner det nødvendig for at det kan bli innhentet ytterligere opplysninger, fordi det er grunn til å tro at skyldneren har gyldig fravær, eller av andre lignende grunner.

§ 71 annet og tredje ledd skal lyde:

Dersom retten finner at en begjæring om åpning av konkurs reiser faktiske eller rettslige spørsmål som bør utredes nærmere, kan den ved kjennelse beslutte at partene skal gis adgang til å inngi prosesskriv. Fristen for å inngi prosesskriv må normalt ikke være over fire dager, og samtlige prosesskriv bør være kommet inn til retten innen to uker.

Rettens avgjørelser etter denne paragraf kan ikke angripes ved anke.

Overskriften i § 72 skal lyde:

Kjennelse om konkursåpning. Anke.

§ 72 annet ledd skal lyde:

Ved anke over kjennelse om åpning av konkurs skal også boet være part. Anken har ikke oppsettende virkning, men før en kjennelse om åpning av konkurs er blitt rettskraftig, bør det som regel ikke foretas andre disposisjoner over skylderens eiendeler enn de som trengs for å hindre tap for boet.

§ 75 første ledd første punktum skal lyde:

Er begjæring om konkurs fremsatt, kan tingretten eller den domstol som etter anke behandler begjæringen, på anmodning av en fordringshaver eller etter eget tiltak bestemme at skyldnerens rådighet over eiendeler som omfattes av beslagsretten i konkurs, helt eller delvis skal oppheves inntil konkursbegjæringen er avgjort, dersom det finnes sannsynlig at skyldneren ellers ville forføye over eiendelene til skade for fordringshaverne.

§ 75 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Anke har ikke oppsettende virkning med mindre retten bestemmer det.

§ 76 tredje ledd skal lyde:

Dersom krav etter første og annet ledd bringes inn for retten, treffer den sin avgjørelse ved dom som er gjenstand for anke.

§ 82 skal lyde:

§ 82. *Anke.*

Rettens avgjørelser etter § 77 annet ledd og §§ 78 til 80 kan ikke angripes ved anke.

§ 83 fjerde ledd skal lyde:

Rettens avgjørelser etter første ledd kan ikke angripes ved anke.

§ 97 tredje punktum skal lyde:

Avgjørelsen har bare virkning for spørsmålet om fordringshaverens stemmerett og kan ikke ankes.

§ 103 skal lyde:

§ 103. *Skyldnerens plikt til å møte på skiftesamlinger.*

Skyldneren plikter å være til stede på alle skiftesamlinger når denne ikke har gyldig fravær eller har fått tillatelse av bostyreren til å være fraværende.

§ 105 fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

En avgjørelse om frihetsinnskrenkninger som er tatt uten muntlig forhandling, kan ikke ankes særskilt.

§ 117 a fjerde ledd tredje punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse kan ikke ankes.

§ 124 første ledd tredje og fjerde punktum skal lyde:

En kjennelse som nekter behandling, kan ankes innen tre dager. Går kjennelsen ut på at forslaget skal behandles, er den ikke gjenstand for anke.

§ 125 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Retten kjennelse kan ankes av skyldneren og enhver fordringshaver som vil bli bundet av akkorden.

§ 132 annet ledd skal lyde:

Dersom en utlodning blir påklaget eller anket, kan retten bestemme at utbetaling skal skje i den utstrekning utlodningen antas ikke å ville bli berørt av klagen eller anket.

§ 143 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Anke kan gis oppsettende virkning av den rett som har fått sin kjennelse anket, eller av ankedomstolen.

§ 145 femte ledd skal lyde:

Skyldneren kan bringe sitt krav etter § 76 inn for tingretten etter denne lov, eller ved ordinært søksmål etter tvistelovens regler.

§ 146 første ledd annet punktum skal lyde:

I andre tilfeller hører behandlingen under tingretten i den rettskrets hvor skyldneren har sitt alminnelige verneting.

§ 148 tredje ledd skal lyde:

Ved behandlingen av rettstvister er dommeren inhabil i samme utstrekning som i sivile saker.

§ 149 første ledd skal lyde:

Bestemmelsene i tvisteloven første, fjerde, femte og sjette del, kapittel 8 og §§ 9–6, 9–11 og 9–16 får tilsvarende anvendelse så langt de passer og ikke annet er bestemt. Med hensyn til vitners og sakkyndiges møteplikt gjelder samme regler som under hovedforhandling i sivile tvister.

§ 149 annet ledd første punktum skal lyde:

For adgangen til å opptre som prosessfullmektig under gjeldsforhandling og konkurs gjelder tvisteloven § 3–3 første til fjerde ledd.

§ 149 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Ved begjæring om konkurs, ved behandling av tvister ved allmennprosess etter tvisteloven og ved anke gjelder tvisteloven § 3–3 første til tredje ledd.

§ 149 tredje ledd første punktum skal lyde:

Retten kan ved konkursbehandling i særlige tilfeller beslutte bevisopptak etter tvisteloven kapittel 27 til avklaring av boets rettigheter eller forpliktelser.

§ 150 skal lyde:

§ 150. Tingrettens avgjørelser.

Foruten i de tilfeller som domstolloven og tvisteloven bestemmer, er tingrettens avgjørelser kjennelser når denne lov kaller dem så eller de avgjør en rettstvist som ikke skal avgjøres ved dom.

§ 152 første ledd annet punktum skal lyde:

Etter at partene har fått anledning til å uttale seg, kan retten bestemme at anke over kjennelse i tvist om anmeldte fordringer skal behandles etter reglene om anke over kjennelser.

§ 152 tredje ledd skal lyde:

Overfor kjennelser som åpner konkurs, kan gjenåpning kreves etter reglene for dommer i tvisteloven kapittel 31.

§ 153 skal lyde:

§ 153. Frister for rettsmidler.

Fristen for anke er en måned, hvis ikke annet følger av §§ 4 tredje ledd, 54 annet ledd og 124 første ledd.

Fristene for anke over en avgjørelse som ikke skal forkynnes eller meddeles vedkommende, regnes fra den dag avgjørelsen ble tatt. Skal avgjørelsen meddeles vedkommende, regnes fristen fra den dag meddelelsen er avsendt. For utlodninger regnes fristen alltid fra utlodningsdagen. For anke over kjennelser som nevnt i §§ 52 annet ledd og 125 første ledd regnes fristen fra avsigelsen.

Etter at stadfestelse av tvangsakkord eller sluttutlodning er blitt rettskraftig, kan oppfriskning mot forsømmelser under bobehandlingen ikke gis og gjenåpning ikke kreves.

§ 154 overskriften og første ledd skal lyde:

Behandling av tvist ved allmennprosess.

En tvist som hører under tingretten etter denne lov, kan behandles ved allmennprosess, dersom denne behandlingsformen anses mest hensiktsmessig på grunn av rettsspørsmålets art eller de opplysninger som kreves, og retten gir samtykke.

§ 154 fjerde og femte ledd skal lyde:

Skal en tvist behandles ved allmennprosess, fastsetter retten hvem som skal reise søksmålet, og innen hvilken frist det må anlegges.

Megling i forlikrådet foretas ikke. Ellers gjelder reglene for allmennprosess hvis ikke annet følger av bestemmelsene i denne lov.

§ 154 sjuende ledd skal lyde:

Rettens beslutninger etter denne paragraf kan ikke angripes ved anke.

§ 155 første og nytt annet punktum skal lyde:

Twisteloven § 16–16 første ledd bokstav c gjelder tilsvarende hvor skyldneren er part i en voldgiftssak i Norge som er begynt før konkursåpningen. Gjelder saken krav mot skyldneren, kan boet trekkes inn som part dersom kravet gjøres gjeldende mot boet.

Nåværende § 155 annet punktum blir tredje punktum.

83. Lov 7. juni 1985 nr. 51 om utmarkskommisjon for Nordland og Troms oppheves.

84. I plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 gjøres følgende endringer:

§ 58 første ledd skal lyde:

Søksmål for å prøve lovligheten av refusjonsvedtaket må anlegges innen 2 måneder fra det er meddelt. Det kan ikke gis oppfriskning for fristoversittelse.

§ 60 annet ledd skal lyde:

Lederen i skjønnsretten med personlig varamedlem oppnevnes av departementet, de øvrige medlemmer med varamedlem oppnevnes av tingretten. Oppnevningen gjelder for 4 år. Lederen og dennes varamedlem skal ha de egenskaper som er foreskrevet for tingrettsdommere.

85. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn mv. skal § 3–8 fjerde ledd tredje punktum lyde:

Det kan ikke gis oppfriskning mot oversittelse av søksmålsfristen, som skal nevnes i meldingen om vedtaket.

86. I lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og komandittselskaper skal § 2–41 annet ledd annet punktum lyde:

Rettens avgjørelse treffes ved kjennelse som kan ankes.

87. I lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold gjøres følgende endringer:

§ 3–4 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. Enhver har rett til å inngi prosesskriv med bilag, skriftlige bevis eller andre skriftlige henvendelser på samisk. Skal domstolen formidle henvendelsen til en motpart, sørger den for oversettelse til norsk. Oversettelse kan unnlates dersom motparten samtykker.

§ 3–4 første ledd nr. 4 og 5 skal lyde:

4. Når en part begjærer det, kan rettens leder bestemme at forhandlingsspråket skal være samisk. Nr. 3 andre punktum gjelder tilsvarende.
5. Er forhandlingsspråket samisk, kan rettens leder bestemme at også rettsboken skal føres på samisk. Domstolen sørger for oversettelse til norsk.

88. I lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav skal § 23 første ledd annet punktum lyde:

Gjelder tvisten fordringshaverens krav på å få dekket kostnadene ved inndrivningen, kan den likevel bringes inn etter tvistelovens regler til behandling for de alminnelige domstolene sammen med hovedkravet.

89. I lov 20. mai 1988 nr. 32 om militær disiplinærmyndighet skal § 36 første punktum lyde:

Søksmål etter tvisteloven kan bare reises når klageadgangen er uttømt.

90. I lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 36 første ledd skal lyde:

Utlending kan kreve at opplysninger som ikke kan fremlegges på annen tilfredsstillende måte i sak etter loven, innhentes ved rettslig avhør etter fremgangsmåten i tvisteloven kapittel 28 om bevissikring utenfor rettssak. Utlendingsmyndighetene har tilsvarende adgang. Retten avgjør om bevissikring er nødvendig.

§ 42 femte ledd fjerde punktum skal lyde:

Dersom retten tar til følge begjæring om å holde rettslig avhør etter § 36 i sak hvor utlending har krav på fritt rettsråd, skal også utgiftene til juridisk bistand under bevissikring dekkes etter lov om fri rettshjelp.

91. I lov 8. juli 1988 nr. 72 om anerkjennelse og fullbyrding av utenlandske avgjørelser om foreldreansvar m v og om tilbakelevering av barn skal § 14 første punktum lyde:

Begjæring om fullbyrding av en avgjørelse som nevnt i § 6 skal være ledsaget av en kopi av avgjørelsen, og dersom det framgår at avgjørelsen er truffet under saksøktes fravær i saken, et dokument som viser om saksøkte har fått forkynt eller på annen tilbørlig måte er blitt gjort kjent med stevningen eller tilsvarende dokument.

92. I lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap gjøres følgende endringer:

§ 7 bokstav e annet ledd femte og sjette punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ankes av den som avgjørelsen går mot. Er bevisene godtatt, skal retten gi melding til fylkesmannen, som kan anke kjennelsen.

§ 25 nytt tredje ledd skal lyde:

Har bevillingsvedtaket vært gjenstand for klage, regnes ikke vedtaket som endelig før etter utløpet av søksmålsfristen i § 29 femte ledd.

I kapittel 5 skal ny § 25 a lyde:

§ 25 a. Virkeområde

Reglene i dette kapitlet kommer til anvendelse i saker:

- a) om separasjon og skilsmisse som reises for fylkesmannen, eller
- b) om et ekteskap består eller ikke består, om oppløsning av ekteskap og om separasjon som reises for domstolene (ekteskapsak).

For spørsmål som bringes inn i saken etter § 30 d første ledd bokstav a og c, gjelder § 30 b om norske domstolars kompetanse og § 30 c om verneting tilsvarende. For spørsmål som bringes inn i saken etter § 30 d første ledd bokstav b, gjelder barnelova § 82 om norske domstolars kompetanse og denne lov § 30 c om verneting tilsvarende.

Ny § 28 skal lyde:

§ 28. Partsrettigheter for umyndig ektefelle mv.

Sak for fylkesmannen om separasjon eller skilsmisse og ekteskapsak for domstolene reises av eller mot en ektefelle personlig også når han eller hun er umyndig. Når sak er reist, kan vergen opptre til støtte for den umyndige. Vergen skal varsles om saken av fylkesmannen. Er sak reist for domstolene, skal stevning også forkynnes for vergen.

En verge kan fremme sak på vegne av en ektefelle som mangler rettslig handleevne, dersom det er påtrengende nødvendig av hensyn til denne ektefellen. Disse sakene behandles i alle tilfeller av domstolene, som også avgjør om det er grunnlag for saksanlegget.

Dersom en myndig ektefelle har fått oppnevnt hjelpeverge i medhold av vergemålsloven §§ 90 a flg., og det faller innenfor hjelpevergens oppdrag å opptre i eller fremme sak om separasjon eller skilsmisse eller ekteskapsak, gjelder reglene i første og annet ledd tilsvarende for hjelpevergen.

For behandling av spørsmål om bidrag og andre økonomiske spørsmål i forbindelse med ekteskapsak gjelder tvisteloven § 2–3. Dette gjelder også for en hjelpeverge hvis det faller innenfor hjelpevergens oppdrag å tre inn i saken.

§ 29 tredje ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Begjæring om oppreisning for oversittelse av klagefristen må settes fram så snart som mulig, og senest én måned etter at klagefristen løp ut. Er det gitt skilsmissebevilling, er oppreisning utelukket dersom en av ektefellene i mellomtiden har inngått nytt ekteskap.

Nåværende tredje og fjerde punktum blir femte og sjette punktum.

§ 29 fjerde ledd skal lyde:

Dør en av partene under saken, gjelder § 30 f tilsvarende ved klage over fylkesmannens avgjørelser.

§ 29 nytt femte ledd skal lyde:

Søksmål om gyldigheten av et vedtak om separasjon eller skilsmisse kan bare reises når parten fullt ut har benyttet sin adgang til å klage over avgjørelsen. Søksmål må reises innen én måned etter det endelige vedtaket ble forkynt for parten, og må rettes både mot staten ved departementet og den andre ektefellen. Er det gitt skilsmissebevilling, kan det ikke gis oppfriskning for oversittelse av søksmålsfristen dersom den ene av ektefellene i

mellomtiden har inngått nytt ekteskap. § 30 e annet ledd gjelder tilsvarende. Inngår en av ektefellene ekteskap etter at søksmål er reist, skal saken heves.

§ 30 skal lyde:

§ 30. Partene i en ekteskaps sak

Ekteskaps sak kan bare reises for domstolene av en av ektefellene selv eller av den som påstår å være eller ikke være saksøkt ektefelle, når ikke annet framgår av loven.

Reises slik sak av den ene ektefellen, stevnes den andre ektefellen som motpart. Blir saken reist av andre, stevnes begge ektefeller som motparter. Blir sak om oppløsning reist på grunn av tidligere ekteskap, skal også ektefellen i det tidligere ekteskapet stevnes som motpart.

Nye §§ 30 a til 30 f skal lyde:

§ 30 a. Fylkesmannens adgang til å opptre for å ivareta offentlige interesser

I saker som anlegges for å få dom for at et ekteskap består eller ikke består, eller for å få det oppløst etter § 24 første ledd, kan fylkesmannen opptre for å ivareta offentlige interesser. Retten skal gi ham melding om saken. Fylkesmannen kan erklære anke og begjære gjenåpning. Ellers er inntreden i saken bare tillatt etter § 30 f.

§ 30 b. Når ekteskaps sak kan anlegges i Norge

Dersom ikke annet er fastsatt ved overenskomst med fremmed stat, kan ekteskaps sak reises ved norsk domstol:

- a) når saksøkte har bopel i riket, eller
- b) når saksøkeren har bopel i riket og enten har bodd her de siste to år eller tidligere har hatt bopel her, eller
- c) når saksøkeren er norsk statsborger og det godtgjøres at hun eller han på grunn av sitt statsborgerskap ikke vil kunne reise sak i det land hvor vedkommende har bopel, eller
- d) når begge ektefeller er norske statsborgere og saksøkte ikke motsetter seg at saken reises for norsk domstol, eller
- e) når det blir søkt om skilsmisse på grunnlag av separasjon som er meddelt her i riket, i løpet av de fem foregående år.

§ 30 c. Vernetting

Ekteskaps sak anlegges ved saksøktes alminnelige vernetting etter tvisteloven § 4–4. I saker som nevnt i § 30 annet ledd annet og tredje punktum, anlegges saken der en av de saksøkte har alminnelig vernetting.

Hører saken under norsk domsmyndighet uten at saksøkte har alminnelig vernetting i riket, kan saken anlegges i den rettskrets hvor ektefellene hadde sin siste felles bopel eller saksøkeren har bopel.

Blir saken reist av fylkesmannen, kan den anlegges i den rettskretsen hvor en av ektefellene kunne vært saksøkt.

§ 30 d. Inndragning av andre krav i en ekteskaps sak

I ekteskaps sak kan også behandles:

- a) spørsmål om bidrag,
- b) spørsmål etter barnelova om felles barn,
- c) spørsmål etter ekteskapslovens øvrige bestemmelser med mindre det er begjært offentlig skifte, og
- d) krav som er en følge av søksmålet.

Hvis ikke spørsmål som nevnt i første ledd bokstav a og b er trukket inn i saken, skal retten av eget tiltak undersøke om partene er uenige om slike spørsmål, og i tilfelle treffe avgjørelse i saken. Det gjelder likevel ikke hvis partene er enige om å holde spørsmålet utenfor, eller den ene parten uteblir, og den møtende ønsker å holde spørsmålet utenfor, eller hvis en av partene er bosatt utenfor riket.

Når spørsmål etter barnelova om felles barn trekkes inn i saken etter første ledd, får saksbehandlingsreglene i barnelova kap. 7 anvendelse for behandlingen av disse spørsmålene.

Ellers kan en ekteskaps sak bare forenes med sivile tvister om andre rettsforhold så langt vilkårene i tvisteloven § 15–1 er til stede, og kun i den utstrekning retten tillater det.

§ 30 e. Rettskraft, oppfriskning og gjenåpning

En rettskraftig dom om spørsmål som nevnt i § 25 a første ledd bokstav b (ekteskaps sak), virker for og mot alle og legges til grunn i alle forhold hvor spørsmålet har betydning. Går dommen ut på skilsmisse eller på separasjon, gjelder det samme selv om dommen ikke er rettskraftig, hvis ikke annet er bestemt.

Er et ekteskap erklært for ikke å bestå, eller er det oppløst, er oppfriskning for oversittelse av ankefristen og gjenåpning utelukket hvis en av ektefellene har inngått nytt ekteskap før avgjørelsen om oppfriskning eller henvisning til hovedforhandling er forkynt for ham eller henne.

§ 30 f. Parten dør. Barns og arvingers rett til å tre inn i saken

Dør en part før dom er avsagt i en sak om hans eller hennes eget ekteskap, heves saken. Gjelder saken oppløsning av ekteskap etter § 24 første ledd eller spørsmålet om et ekteskap består, eller om en separasjon er uten rettsvirkning etter § 20 annet ledd, kan den likevel fortsettes så vel av som mot den avdødes barn eller arvinger hvis avgjørelsen har rettslig betydning.

Dør parten etter at dom er avsagt, kan under samme betingelse anke og gjenåpning anvendes av eller mot barna eller arvingene hvis dommen går ut på oppløsning av ekteskapet eller på separasjon, eller saken gjelder spørsmålet om ekteskapet består, eller om en separasjon er uten rettsvirkning etter § 20 annet ledd.

Har flere søksmåls- eller ankeberettigede trådt inn i saken, må de opptre i fellesskap. Har en enkelt trådt inn, kan andre søksmåls- eller ankeberettigede slutte seg til.

§ 57 første ledd bokstav c tredje punktum skal lyde:

Kravet avgjøres ved dom av den tingretten som delingen hører under.

§ 57 første ledd bokstav c fjerde punktum oppheves. Femte og sjette punktum blir fjerde og femte punktum og skal lyde:

Reglene om behandling av skiftetvister gjelder så langt de passer. En dom om deling skal tinglyses etter reglene for ektepakter.

§ 91 første punktum skal lyde:

Er det etter at separasjon er krevd eller søksmål om skilsmisse er reist, grunn til å frykte at en ektefelle vil unndra eiendeler fra delingen eller på annen måte gjøre det vanskelig å oppfylle den andre ektefellens rettigheter etter kapitlene 12 til 14, kan vedkommende ektefelle kreve midlertidig forføyning etter tvisteloven kapittel 32 og 34.

§ 93 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom det pågår sak om kravet eller sak for domstolene etter kapittel 5, treffes midlertidig avgjørelse etter § 92 av den retten som behandler saken.

93. I lov 20. juli 1991 nr. 67 om overføring av domfelte skal § 9 tredje punktum lyde:

Avgjørelse etter gyldighetskonvensjonen art. 39 nr. 2 første punktum treffes ved kjennelse, som kan ankes etter reglene om anke over dommer.

94. I lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v. gjøres følgende endringer:

§ 4A–12 første ledd første punktum skal lyde:

Vedtak i klagesak etter § 4A–11 annet ledd kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36.

§ 4A–12 fjerde og femte ledd oppheves.

§ 9–8 tredje ledd skal lyde:

Om vitneplikt og vitneførsel og om plikt til å tilby dokumentbevis, gjelder bestemmelsene i tvisteloven så langt de passer.

§ 9–9 første ledd annet punktum skal lyde:

Vedtaket skal begrunnes etter reglene i tvisteloven om begrunnelse av dommer.

§ 9–10 skal lyde:

§ 9–10. Overprøving av fylkesnemndas vedtak.

Nemndas vedtak kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36 av den private part eller av kommunen. Kommunen er part i saken. Om adgangen for et barn til å reise søksmål gjelder § 8–3 annet ledd.

Fristen for å reise søksmål er to måneder fra den dag den som har rett til å reise søksmål, fikk melding om vedtaket. Det kan gis oppfriskning etter tvisteloven mot oversittelse av fristen.

Kommunen dekker sine egne omkostninger i saken.

§ 9–10 a oppheves.

95. I lov 15. mai 1992 nr. 47 om laksefiske og innlandsfisk m.v. skal § 27 tredje ledd fjerde punktum lyde:

Reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 gjelder så langt de passer.

96. I lov 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger gjøres følgende endringer:

§ 1–7 tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder tilsvarende for varsel om bevisopptak etter tvisteloven § 27–3 annet ledd første punktum og for øvrig for andre underretninger til parter i forbindelse med rettergang.

§ 1–8 tredje ledd skal lyde:

Ved anvendelse av rettsmidler (anke, oppfriskning, gjenåpning) mot bruksberettigede som nevnt i første ledd gjelder bestemmelsene i denne paragraf tilsvarende, slik at de ordinære rettsmiddelfrister alltid forlenges med syv dager, jfr. § 1–7 annet ledd.

97. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om tvangsfullbyrdelse.

I § 1–1 fjernes ordene «og midlertidig sikring».

§ 1–2 første ledd annet punktum oppheves. I annet ledd fjernes ordene «eller sikres etter kapittel 14».

I følgende bestemmelser fjernes uttrykket «eller midlertidig sikring»:

§§ 1–3 første ledd, 1–6 tredje ledd, 2–1 annet ledd, 2–2 tredje ledd og 3–7 i nåværende tredje ledd.

I følgende bestemmelser fjernes uttrykket «og midlertidig sikring»:

§§ 1–5 første til tredje ledd, 1–6 første ledd første og annet punktum, 1–7 første og annet punktum, 2–8 første ledd og 3–6 første ledd.

§ 1–8 femte ledd skal lyde:

Med en persons alminnelige verneting menes i denne loven den rettskrets eller det namsmannsdistrikt hvor vedkommende har bopel eller slik tilknytning som nevnt i tvisteloven § 4–4 tredje til femte ledd. Den som har bopel i flere rettskretser eller namsmannsdistrikter, har alminnelig verneting i alle disse.

§ 1–9 bokstav b til d skal lyde:

- b) Et krav som gjelder bruksrett eller servitutt over løsøre, anses for å være både der løsøregjenstanden er og der rettighetshaveren har alminnelig verneting. Dersom rettighetshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses kravet dessuten for å være der eieren av løsøret har alminnelig verneting.
- c) Et krav som er knyttet til verdipapir, anses for å være der verdipapiret er.
- d) Et krav av annen art anses for å være der kravshaveren har alminnelig verneting. Dersom kravshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses et krav som en bestemt person er forpliktet til å oppfylle, for å være der den forpliktete har alminnelig verneting. Dersom rettighetshaveren ikke har alminnelig verneting i riket, anses en immaterialrettighet som er registrert i et særskilt register, for å være der den registrerte fullmektig har alminnelig verneting. Finnes ingen registrert fullmektig med alminnelig verneting i riket, anses immaterialrettigheten for å være der registeret føres.

§ 2–7 annet punktum skal lyde:

Om oppfriskning for oversittelse av frist for å klage til tingretten etter § 5–16 gjelder tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 tilsvarende.

§ 2–12 skal lyde:

Om rettsmidler mot rettens avgjørelser gjelder tvisteloven sjette del og kapittel 17. Gjenåpning kan bare begjæres når avgjørelsen rettskraftig avgjør et krav, eller hever eller avviser en sak, eller når det ellers er bestemt i denne lov.

§ 3–2 tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 gjelder tilsvarende.

§ 3–3 første punktum skal lyde:

Tvisteloven kapittel 20 gjelder for partenes ansvar for sakskostnader ved rettens behandling av tvister og klage etter § 5–16 og ved rettsmidler mot rettens avgjørelser.

§§ 3–4, 3–5 og 3–7 annet ledd oppheves. Nåværende §§ 3–6 og 3–7 blir §§ 3–4 og 3–5. Nåværende § 3–7 tredje ledd blir § 3–5 annet ledd.

§ 4–1 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) dom eller kjennelse av en norsk domstol, og andre avgjørelser av en norsk domstol som har virkning som dom eller kjennelse eller som avgjør krav om erstatning for sakskostnader.

§ 4–1 annet ledd bokstav g skal lyde:

- g) avgjørelse av utenlandsk domstol som vil være bindende her i riket etter tvisteloven § 19–16 annet og tredje ledd.

§ 4–1 nytt tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Når krav på erstatning for sakskostnader i rettergang er fastsatt i et alminnelig tvangsgrunnlag etter annet ledd bokstav a, b, d og e, omfatter grunnlaget også forsinkelsesrente av kravet etter forsinkelsesrenteloven.

(4) Et alminnelig eller særlig tvangsgrunnlag for krav på forsinkelsesrente etter forsinkelsesrenteloven gir for den del av kravet som har oppstått etter grunnlaget, fordringshaveren rett til dekning etter den rentesats som gjelder etter §§ 3 og 4 i loven. Er det ikke sannsynliggjort om grunnlaget gir rett til alminnelig forsinkelsesrente eller forsinkelsesrente i forbrukerforhold, beregnes kravet etter laveste sats.

Nåværende tredje ledd blir femte ledd.

§ 4–6 skal lyde:

§ 4–6. Hvem som kan begjære tvangsfullbyrdelse

Tvangsfullbyrdelse kan bare begjæres av den som i tvangsgrunnlaget er nevnt som berettiget, herunder gruppe medlem som er omfattet av avgjørelse i gruppesøksmål, eller som lovlig har ervervet kravet.

Når tvangsgrunnlaget er avgjørelse i gruppesøksmål etter tvisteloven § 35–7, og slutningen angir framgangsmåten for direkte oppfyllelse overfor gruppe medlemmene, kan tvangsfullbyrdelse også begjæres av den som var grupperepresentant i saken.

§ 5–1 første ledd og annet ledd første punktum skal lyde:

Om partsevne, prosessdyktighet og stedfortredere gjelder tvisteloven kapittel 2 tilsvarende.

Om prosessfullmektig gjelder tvisteloven kapittel 3 tilsvarende.

§ 5–1 annet ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje til femte punktum blir annet til fjerde punktum. Fjerde punktum skal lyde:

For prosessfullmektig etter tredje punktum gjelder tvisteloven § 12–1 på tilsvarende måte som for advokater.

§ 5–8 første ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom saksøkeren uteblir uten at det er opplyst eller sannsynlig at vedkommende har gyldig fravær, kan saken heves.

§ 5–15 annet punktum skal lyde:

Om retting av namsmannens avgjørelser gjelder tvisteloven § 19–8 første ledd tilsvarende.

§ 6–1 første ledd skal lyde:

Tvisteloven første, fjerde og femte del, med unntak for kapittel 4, 16 III og IV og 20, samt kapittel 8 gjelder for tingretten.

§ 6–1 tredje ledd skal lyde:

Om rettsbøker for tingrettens rettsmøter gjelder tvisteloven kapittel 13 II og 14. Om innføring i rettsbok og opptak av forklaringer gjelder samme regler som under hovedforhandling.

§ 6–2 skal lyde:

Inkassobevillingshaver hos en inkassator som driver inkassovirksomhet i medhold av inkassobevilling etter inkassoloven, kan være prosessfullmektig etter samme regler som advokater under tvangsfullbyrdelse i inkassooppdrag som inkassatoren har for parten. Videre kan den som har rett til å drive rettshjelpsvirksomhet etter domstoloven § 218 annet ledd nr. 1 til 3, være prosessfullmektig under tvangsfullbyrdelse i rettshjelpsoppdrag som vedkommende har for parten. For prosessfullmektig etter annet punktum gjelder tvisteloven § 12–1 på tilsvarende måte som for advokater. Reglene i første til tredje punktum gjelder ikke ved behandling av tvister ved allmennprosess.

§ 6–3 første ledd første punktum skal lyde:

Tingrettens avgjørelser treffes ved kjennelse når fullbyrdelsen nektes fremmet, heves eller utsettes, ved avgjørelse av tvist eller når det ellers er bestemt i tvisteloven eller loven her.

§ 6–5 første ledd tredje punktum skal lyde:

Retten avgjørelser etter denne paragrafen kan ikke angripes.

§ 6–6 overskriften og første ledd første punktum skal lyde:

Behandling av tvister ved allmennprosess.

Reiser saksøkte innvending mot at tvangsfullbyrdelsen gjennomføres, kan retten beslutte at tvisten skal behandles ved allmennprosess dersom det er hensiktsmessig på grunn av de faktiske og rettslige spørsmål som tvisten reiser.

§ 6–6 annet og tredje ledd skal lyde:

Partene i tvisten skal gis adgang til å uttale seg før retten beslutter at en tvist skal behandles ved allmennprosess. I beslutningen skal retten fastsette innen hvilken frist søksmålet må reises. Beslutningen kan ikke angripes.

Ved behandling ved allmennprosess kan det krav innvendingen bygger på, bringes inn til avgjørelse dersom kravet kan bringes inn for norsk domstol. Megling i forlikrådet foretas ikke.

§ 7–3 første ledd skal lyde:

Begjæring om utlegg skal settes fram for namsmannen i det distriktet der saksøkte har alminnelig verneing.

§ 7–3 annet ledd første punktum bokstav a og d og annet punktum skal lyde:

- a) det er sannsynlig at det ikke vil være tilstrekkelige eller hensiktsmessige formuesgoder å ta utlegg i i det distrikt der saksøkte har alminnelig verneing,
- d) saksøkte ikke har kjent alminnelig verneing i riket,

For saksøkte som har kjent alminnelig verneing i riket, kan utleggstrekk bare besluttes av namsmannen i det distrikt der saksøkte har alminnelig verneing.

§ 7-5 annet ledd første punktum skal lyde:

En begjæring om utlegg etter § 7-2 bokstav f skal i tillegg oppfylle kravene til forliksklager i tvisteloven § 6-3.

§ 7-7 nytt tredje ledd skal lyde:

Avsluttes en sak som er behandlet i forliksrådet etter annet ledd, med en kjennelse eller dom i forliksrådet som pålegger innklagede en betalingsplikt overfor klageren, kan klageren innen en måned etter utløpet av dennes frist for å overprøve avgjørelsen uten oppfriskning ved begjæring til namsmannen kreve at utleggssaken skal fortsette. Avsluttes saken med rettsforlik i forliksrådet, kan slikt krav fremmes innen en måned etter at forliket er inngått.

§ 7-12 første ledd femte punktum skal lyde:

Tvisteloven kapittel 22 gjelder tilsvarende.

Overskriften til § 7-23 skal lyde:

Endring av utleggstrekk og skifte av arbeidsgiver eller alminnelig vernetting.

§ 8-20 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 8-21 første ledd tredje punktum skal lyde:

Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 8-21 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for tingretten for den rettskrets der namsmannen har sitt kontor, eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 9-12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Tvisteloven kapittel 17 og § 29-13 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 9-12 fjerde ledd skal lyde:

Foretar retten ny verdsetting, skal to skjønnsmedlemmer ta del i verdsettingen. Når en part krever det og retten anser det påkrevd, skal fire skjønnsmedlemmer delta.

Overskriften til § 9-13 skal lyde:

Begrensning i ankeadgangen.

§ 10-9 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Reiser saksøkeren søksmål til innkreving, skal saksøkeren underrette saksøkte om søksmålet med oppfordring om å tre inn i saken som partshjelper.

§ 11-3 annet og tredje ledd skal lyde:

Begjæring om tvangsdekning i skip og luftfartøy skal settes fram for tingretten i den krets der skipet eller luftfartøyet er eller ventes å komme i nær fremtid. Dersom begjæringen gjelder tvangsbruk av norsk skip eller luftfartøy, skal begjæringen isteden settes fram for tingretten ved alminnelig vernetting til den som er registrert som eier, eller til en representant som kan motta søksmål på vedkommendes vegne.

Begjæring om tvangsdekning i akvakultur tillatelsen skal settes fram for tingretten ved det alminnelige vernettinget til den som er registrert som innehaver, eller ved den rettskrets hvor akvakultur tillatelsen er registrert dersom innehaver av tillatelsen ikke har alminnelig vernetting i Norge.

§ 11-33 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Er det begjært oppfriskning mot oversittelse av fristen for å påanke stadfestelseskjennelsen før skjøte er utstedt, skal utstedelsen utstå til angrepet er rettskraftig avgjort.

§ 11-34 annet ledd skal lyde:

Ankefristen er en måned regnet fra avsigelsen. Det kan ikke begjæres oppfriskning for oversittelse av ankefristen etter at skjøte er registrert eller kjøpesummen er utbetalt. Begjæres det oppfriskning etter at skjøte er utstedt, skal retten straks sørge for at det anmerkes i realregisteret at stadfestelsen er angrepet.

§ 11-35 sjette ledd annet punktum skal lyde:

For øvrig gjøres krav etter fjerde og femte ledd gjeldende ved ordinært søksmål etter tvistelovens regler.

§ 11-37 første punktum skal lyde:

Fordelingskjennelsen kan angripes ved anke og gjenåpning.

§ 11-38 første ledd femte punktum skal lyde:

Er det begjært oppfriskning mot oversittelse av fristen for å anke stadfestelseskjennelsen før kjøpesummen er utbetalt, skal utbetalingen utstå til angrepet er rettskraftig avgjort.

§ 11–39 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for den tingrett som har behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 11–40 første ledd tredje punktum skal lyde:

Søksmålet reises for den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 11–40 annet ledd femte punktum skal lyde:

Søksmålet reises for den tingrett som behandlet tvangssalget eller for den domstol som saken hører under etter tvisteloven.

§ 13–3 tredje ledd første punktum skal lyde:

Begjæring om tvangsfullbyrdelse av andre krav settes fram for tingretten i det distrikt hvor saksøkte har alminnelig verneting.

Tredje del, kapittel 14 og 15 oppheves. Nåværende fjerde del blir tredje del. Nåværende kapittel 16 blir kapittel 14. §§ 16–1 til 16–3 blir §§ 14–1 til 14–3.

98. I lov 17. juli 1992 nr. 99 om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner gjøres følgende endringer:

§ 3–1 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Namsmyndighetens avgjørelse om å åpne gjeldsforhandling på vilkår kan også påklages eller ankes av skyldneren.

§ 3–7 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Klage og anke etter denne paragraf har oppsettende virkning.

§ 5–1 femte ledd første punktum skal lyde:

Dersom det benyttes rettsmidler mot en avgjørelse om å nekte stadfestelse av tvungen gjeldsordning eller dersom en kjennelse om tvungen gjeldsordning blir opphevet av ankeinstansen, skal gjeldsforhandlingsperioden anses å løpe inntil rettskraftig avgjørelse foreligger i saken.

§ 5–4 annet ledd tredje punktum skal lyde:

En kjennelse som nekter stadfestelse kan bare ankes av skyldneren.

99. I lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester gjøres følgende endringer:

§ 7–1 (i) oppheves.

§ 7–1 (j) og (k) blir § 7–1 (i) og (j).

Ny § 7–6 skal lyde:

§ 7–6. Rettslig prøving av fylkesnemndas vedtak

Nemndas vedtak kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36 av den private part eller av kommunen. Kommunen er part i saken. Om adgangen for et barn til å reise søksmål gjelder § 6–3 annet ledd.

Fristen for å reise søksmål er to måneder fra den dag den som har rett til å reise søksmål, fikk melding om vedtaket. Det kan gis oppfriskning mot oversittelse av søksmålsfristen.

Kommunen dekker sine egne kostnader med saken.

100. I lov 27. november 1992 nr. 117 om offentlig støtte skal § 4 første ledd fjerde punktum lyde:

Anke over beslutningen har ikke oppsettende virkning.

101. I lov 12. mars 1993 nr. 32 om planteforedlerrett skal § 26 første ledd annet punktum lyde:

Nærmere bestemmelser om søknader om planteforedlerrett, om behandlingen av dem, om offentlighet for dokumentene i den enkelte sak og om å få sin sak tatt under behandling ved oversittelse av frister m.m. gis i forskrift.

102. I lov 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap skal § 5 lyde:

Uavhengig av bestemmelsen i ekteskapsloven § 30 b kan sak om oppløsning av registrert partnerskap som er inngått her i landet, alltid reises for norsk domstol.

103. I lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart gjøres følgende endringer:

§ 3–21 fjerde ledd skal lyde:

De innskrenkninger i adgangen til å ta anke til følge som er fastsatt i tinglysingsloven §§ 10 a og 10 b, gjelder tilsvarende ved klage over registreringsmyndighetens avgjørelser.

§ 3–22 annet ledd annet punktum skal lyde:

Det samme gjelder beslutning om en midlertidig forføyning i medhold av tvisteloven kapittel 32 og 34.

§ 7–18 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Regelen om oppfriskning i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14 gjelder tilsvarende.

§ 10–28 annet ledd nr. 2 skal lyde:

2. fraktføreren også i den staten utøver lufttransportvirksomheten i lokaler som eies eller leies av fraktføreren selv, eller av en annen fraktfører som denne har en forretningsavtale med. Søksmål etter første punktum må reises ved passasjerens alminnelige verneting på ulykkestidspunktet.

§ 10–36 annet ledd skal lyde:

Blir søksmål reist mot bare den ene fraktfører og vil denne gjøre regresskrav gjeldende mot den annen, kan han dra regresskravet inn i saken i samsvar med tvisteloven § 15–2 annet og tredje ledd uten hensyn til om det hører under norsk domsmyndighet.

§ 12–17 skal lyde:

§ 12–17. Bevisikring

Undersøkellesmyndigheten kan kreve bevisikring utenfor rettssak etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4. Krav om bevisikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

§ 13–2 fjerde ledd skal lyde:

Reglene i første og andre ledd får anvendelse i den grad de ikke kommer i konflikt med lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse, tvisteloven sjuende del og Overenskomst om innføring av visse ensartede regler om arrest i luftfartøyer av 29. mai 1933.

104. Lov 25. mars 1994 nr. 6 om granskingskommisjon for gransking av påstander om ulovlig overvåking av norske borgere oppheves.

105. I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten gjøres følgende endringer:

§ 19 tredje ledd første punktum skal lyde:

Klage som gis etter utløpet av klagefristen, kan tas til behandling etter reglene i forvaltningsloven § 31, jf likevel paragrafen her fjerde ledd.

§ 19 fjerde ledd skal lyde:

Reglene i tinglysingsloven §§ 10 a og 10 b om enkelte innskrenkinger i adgangen til å ta en anke til følge gjelder tilsvarende.

§ 19 femte ledd annet punktum skal lyde:

Forvaltningsloven § 27 b annet punktum gjelder likevel tilsvarende.

§ 19 sjette ledd skal lyde:

Vedkommende forvaltningsorgan kan bestemme at mulig søksmål må reises innen 3 uker fra det tidspunkt da melding om fristfastsettingen kom fram til vedkommende part. Ved oversittelse av fristen kan retten likevel tillate søksmålet fremmet dersom særlige grunner taler for det og det ikke foreligger forhold som er til hinder for å ta en klage til følge, jf paragrafen her fjerde ledd.

§ 35 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ankes.

§ 35 femte ledd første punktum skal lyde:

Melder noen seg før fristens utløp og påstår å ha bedre rett til skipet enn saksøkeren, fortsetter saken etter de vanlige regler i tvisteloven.

§ 91 første ledd skal lyde:

Reglene her gjelder for arrest i skip etter tvisteloven kapittel 32 og 33. Reglene gjelder tilsvarende for midlertidig forføyning etter tvisteloven kapittel 32 og 34 når forføyningen går ut på tilbakehold av et skip.

§ 91 annet ledd annet punktum skal lyde:

For disse tilfellene gjelder reglene i tvisteloven kapittel 32 til 34 fullt ut.

§ 95 annet ledd første punktum skal lyde:

Et skip som er arrestert etter tvisteloven § 33–2 tredje ledd, må ikke forlate det sted det ligger før tvangssalg er holdt eller tvangsbruk iverksatt.

§ 95 tredje ledd skal lyde:

For realregistrerte skip som er arrestert etter tvisteloven § 33–2 første ledd eller holdt tilbake etter tvisteloven kapittel 34, kan det gis pålegg som nevnt i annet ledd og for øvrig iverksettes tiltak som der bestemt dersom retten finner det nødvendig for å sikre arresten.

§ 98 overskriften og innledningen skal lyde:

Forholdet til tvangsfullbyrdelsesloven og tvisteloven

For øvrig gjelder reglene i tvangsfullbyrdelsesloven og tvisteloven sjuende del, herunder reglene om

§ 117 annet punktum skal lyde:

Søksmålet reises i den rettskrets hvor partrederiet har alminnelig verneting.

§ 118 første ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Er det uenighet om stedet for salget, avgjøres spørsmålet av tingretten ved partrederiets alminnelige verneting. Avgjørelsen treffes i form av kjennelse, som kan ankes.

§ 118 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Avgjørelsen hører under tingretten og treffes i form av kjennelse, som kan ankes.

§ 231 annet ledd skal lyde:

Reglene i tvisteloven får tilsvarende anvendelse med mindre annet følger av kapitlet her.

§ 234 fjerde ledd skal lyde:

Kjennelsen kan ankes.

§ 245 annet punktum skal lyde:

Gjenåpning kan bare finne sted for så vidt gjelder retten til ansvarsbegrensning.

§ 454 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Retten skal forene sakene til felles behandling og avgjørelse i den utstrekning det er adgang til det, jf tvisteloven § 15–6 første punktum.

§ 474 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Videre kan foretas besiktelse av skipet og det sted der hendelsen fant sted, og foretas annen undersøkelse av realbevis for så vidt det hensiktsmessig kan skje i forbindelse med vitneavhøringen.

§ 476 fjerde ledd annet til fjerde punktum skal lyde:

Godtgjørelsen fastsettes av rettens leder. Fastsettelsen kan ankes til lagmannsretten etter reglene i rettskjøpsloven § 27. For fastsettelser foretatt av norsk konsulrett i utlandet er Borgarting lagmannsrett ankeinstans.

§ 481 første ledd første punktum skal lyde:

Avhøringen av skipsføreren og de andre vitnene finner sted etter reglene i tvisteloven §§ 21–5 og 21–10 og kapittel 22 og 24 for så vidt ikke annet er bestemt i det følgende.

§ 481 annet ledd første punktum skal lyde:

Rettens leder foretar avhøringen, dersom denne ikke finner å kunne overlate den til sjøfartsinspektøren eller en annen representant for påtalemyndigheten eller til rederen, lasteierne, assurandørene eller andre interesserte.

§ 481 tredje ledd skal lyde:

Undersøkelse av realbevis finner sted etter reglene i tvisteloven kapittel 26 og 27.

§ 488 skal lyde:

§ 488. *Rettens sammensetning m.m.*

Skjønnsmedlemmenes antall er to. Dersom rettens leder finner det ønskelig, skal antallet være fire.

Skjønnsmedlemmene gis så vidt mulig en dags varsel.

I særlige tilfelle kan lederen unnlate å delta i skjønnet og overlate til skjønnsmedlemmene å holde det alene med påfølgende avhjemling i rettsmøte.

§ 490 skal lyde:

§ 490. *Avhør, dokumentasjon, gransking*

Skjønnsmedlemmene har rett til å stille spørsmål til de personer som blir avhørt.

Forklaringer som blir gitt under skjønnet, skal dokumenteres for så vidt en part eller annen fremmøtt interessert krever det, eller retten antar at forklaringene har betydning for vurderingen av en skades årsak eller omfang eller ansvarsforholdet, eller retten ellers finner grunn til det. Dokumentasjonen foretas etter reglene i tvisteloven § 13–9 første ledd.

I den utstrekning det er forsvarlig og ikke uforenlig med lederens deltakelse i skjønnsavgjørelsen, kan lederen overlate den nærmere gransking til skjønnsmedlemmene alene, dersom det ville kreve uforholdsmessig lang tid for lederen å delta fullt ut i hele granskingsarbeidet.

§ 491 første ledd skal lyde:

Det er ikke adgang til overskjønn, anke eller gjenåpning.

106. I lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer gjøres følgende endringer:

§ 5–7 annet ledd annet punktum skal lyde:

Reglene i tvisteloven om dommers innhold og begrunnelse gjelder tilsvarende.

§ 5–9 skal lyde:

§ 5–9. Overprøving av tvangsvedtak

Smittevernemndas vedtak kan bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36. Dette gjelder også hastevedtak etter § 5–8.

Søksmål kan reises av den vedtaket retter seg mot eller vedkommendes nærmeste, av fylkeslegen eller statens helsetilsyn. En mindreårig kan opptre som part og gjøre partsrettigheter gjeldende dersom vedkommende er fylt 12 år og forstår hva saken gjelder.

107. I lov 3. februar 1995 nr. 7 om kontroll med etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste skal § 5 femte ledd annet punktum lyde:

Tvisteloven §§ 22–1 og 22–3 gjelder ikke.

108. I lov 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser skal § 10–6 tredje ledd lyde:

Departementet kan ved forskrift også fastsette regler om konsekvensene av at nemndas virksomhet opphører.

109. I lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet skal § 8–6 fjerde ledd lyde:

Ved oversittelse av fristen i annet ledd kan klageinstansen etter reglene i forvaltningsloven § 31 vedta at tingretten tar saken til behandling. Vedtak om fristoversittelsen kan ankes til tingretten.

110. I lov 20. desember 1996 nr. 106 om tomtefeste gjøres følgende endringer:

§ 36 annet ledd skal lyde:

Er kravet sett fram seinare, kan Kongen gje oppfrisking om oversitjinga er orsakande. Når innløysingsvilkåra vert fastsett ved skjønn etter § 37 andre ledd, høyrer også spørsmål om oppfrisking under skjønnet.

§ 43 annet ledd annet punktum skal lyde:

Det skal vere to skjønnsmedlemmer både ved skjønn og overskjønn.

111. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd skal § 21–4 femte ledd lyde:

Trygdens organer har vidare rett til å innhente nødvendige opplysninger ved bevissikring etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4 eller ved politiet. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

112. I lov 23. mai 1997 nr. 31 om eierseksjoner skal § 16 femte ledd lyde:

Rettens avgjørelser etter tredje og fjerde ledd er kjennelser og kan ankes etter tvistelovens regler.

113. I lov 13. juni 1997 nr. 37 om salg av tidsparter i fritidsbolig skal § 4 annet ledd lyde:

Forbrukeren kan ikke vedta annet verneting for tvist om forhold som er regulert i denne lov enn de lovbestemte, med unntak av sitt alminnelige verneting.

114. I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 5–12 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse etter tredje punktum kan ikke ankes.

§ 18–3 annet og tredje ledd skal lyde:

Kjennelser og beslutninger som tingretten treffer etter denne loven, kan ankes.

Anke etter annet ledd kan ikke grunnes på at avgjørelsen er uhensiktsmessig eller uheldig. Dette gjelder ikke kjennelse etter §§ 5–25 til 5–27 og § 8–4.

115. I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 5–12 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse kan ikke ankes.

§ 18–3 annet og tredje ledd skal lyde:

Kjennelser og beslutninger som tingretten treffer etter denne loven, kan ankes.

Anke etter annet ledd kan ikke grunnes på at avgjørelsen er uhensiktsmessig eller uheldig. Dette gjelder ikke kjennelse etter §§ 5–25 til 5–27 og § 8–4.

116. I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel gjøres følgende endringer:

§ 12–2b annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Anke over beslutningen har ikke oppsettende virkning.

§ 14–2 tredje ledd sjette punktum skal lyde:

Saken følger lov om mekling og rettergang i sivile tvister.

117. I lov 19. juni 1997 nr. 82 om pass skal § 5 første ledd bokstav b lyde:

b) når utreiseforbud følger av tvisteloven § 33–11 eller konkursloven § 102;

118. I lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper gjøres følgende endringer:

§ 34 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse treffes ved kjennelse som kan ankes.

§ 34 sjette ledd tredje punktum skal lyde:

Deltaker hvis representanter ikke representerer flertallet i sak om fordeling av likvidasjonsutbytte, kan bringe spørsmålet om fordelingen inn for tingretten som fastsetter fordelingen i kjennelse som kan ankes.

119. I lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler gjøres følgende endringer:

§ 12–2 tredje ledd femte punktum skal lyde:

Retten kan gi oppfriskning for oversittelse av frist som nevnt i annet punktum.

§ 12–2 fjerde ledd sjette punktum skal lyde:

Partene kan anke kjennelsen innen fjorten dager.

§ 12–2 femte ledd skal lyde:

Blir saken brakt inn for retten etter tredje ledd, kan retten avgjøre spørsmålet om ansvar for kostnadene med takstnemnd etter tvisteloven kapittel 20.

§ 12–3 annet punktum skal lyde:

Saksbehandlingsreglene i tvisteloven kapittel 32 og 34 gjelder tilsvarende.

§ 12–5 annet og tredje punktum skal lyde:

Departementet kan fastsette regler om saklig myndighetsområde, oppnevning, sammensetning, organisering, saksbehandling, vedtak, tvangskraft, sakskostnader, gebyr, gjenåpning, forholdet til voldgiftsklausuler, bransjenemnder og de alminnelige domstolene og andre forhold av betydning for tvisteløsningen. Departementet kan også bestemme at reglene i § 12–2 ikke skal gjelde i områder hvor Husleietvistutvalget gjelder.

§ 13–2 annet ledd bokstav e fjerde punktum skal lyde:

For dommer forkynt etter lovens ikrafttredelse gjelder ankefristene i tvisteloven § 29–5.

120. I lov 25. juni 1999 nr. 46 om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven) skal § 4 fjerde ledd annet punktum lyde:

Bestemmelsen i første punktum er likevel ikke til hinder for tvangfullbyrdelse etter tvangfullbyrdesloven eller midlertidig sikring etter tvisteloven.

121. I lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) gjøres følgende endringer:

§ 6–4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Enhver har plikt til å møte for kommisjonen som vitne eller sakkyndige etter reglene i tvisteloven kapittel 24 og 25.

§ 6–4 åttende ledd nytt annet punktum skal lyde:

Har saken vært prøvd for retten etter reglene i tvisteloven kapittel 36, kan det ikke framsettes slik klage for kontrollkommisjonen før det er gått minst seks måneder etter at dommen ble rettskraftig.

§ 7–1 første punktum skal lyde:

Kontrollkomisjonens vedtak i sak om videre undersøkelse, etablering eller opprettholdelse av tvungent psykisk helsevern etter §§ 3–8 og 3–9, kan av pasienten eller vedkommendes nærmeste bringes inn for tingretten etter reglene i tvisteloven kapittel 36.

122. I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) skal § 8–5 annet punktum lyde:

Reglene i tvisteloven kapittel 22 får tilsvarende anvendelse for ombudets rett til å kreve opplysninger.

123. I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell (helsepersonelloven) oppheves § 71 annet ledd første punktum. Nåværende annet punktum blir annet ledd.

124. I lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser skal § 8 annet ledd første punktum lyde:

Ved begjæring om midlertidig forføyning mot overtredelser under anskaffelsesprosedyrer innenfor sektorene vannforsyning, energi, transport og telekommunikasjon kan det heller ikke før kontrakt er inngått, besluttet midlertidige forføyninger som nevnt i tvisteloven § 34–3 første ledd.

125. I lov 21. desember 2000 nr. 105 om opplysningsplikt og angrerett m.v. ved fjernsalg og salg utenfor fast utsalgssted (angrerettloven) skal § 4 annet ledd lyde:

Dersom ikke annet følger av lov, kan forbrukeren ikke vedta annet verneting enn de lovbestemte, med unntak av sitt alminnelige verneting.

126. I lov 26. april 2002 nr. 12 om notarius publicus skal § 5 overskriften og første til femte ledd lyde:

Anke

Dersom ikkje anna er fastsett i eller i medhald av lov, kan avgjerd under notarialforretningar ankast til lagmannsretten. For anke gjeld reglane i tvisteloven og domstollova dersom ikkje anna følgjer av andre til sjettem leddet.

Anken høyrer under lagmannsretten i lagdømet der notarius publicus har sete. For avgjerd teken av norsk notarius publicus i utlandet er Borgarting lagmannsrett ankeinstans. For avgjerd teken av Sysselmannen på Svalbard som notarius publicus, er Hålogaland lagmannsrett ankeinstans.

For den som har fått underretning om avgjerda, er fristen for å anke avgjerda ein måned frå den dag vedkomande mottok meldinga. For andre er fristen ein måned frå den dag då vedkomande har fått eller burde ha skaffa seg kjennskap til avgjerda, likevel ikkje ut over tre månader frå tidspunktet avgjerda blei teken.

Er fristen for anke gått ut, gjeld forvaltningslova § 31 tilsvarende.

Notarius publicus skal leggje saka til rette for ankeinstansen og gjere greie for saka på forsvarleg måte.

127. I lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenrikstjenesten skal § 20 annet ledd første punktum lyde:

Utsendt utenrikstjenestemann, andre utsendinger og utsendt administrativt personell, som oppholder seg utenlands i norsk statstjeneste har alminnelig verneting i Oslo hvis vedkommende ikke har bopel annet sted i riket.

128. I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) skal § 34 lyde:

Styringsorgan som har gjort vedtak etter denne lova, kan fastsetje at fristen for å reise søksmål skal vere to månader frå det kom fram melding om vedtaket til vedkommande part.

129. I lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven) gjøres følgende endringer:

I § 15–5 skal overskriften lyde:

Beregning av frister. Oversittelse

§ 15–5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Melding, erklæring eller klage som gis etter utløpet av frist etter denne lov, kan bare tas til behandling hvis fristoversittelsen skyldes forhold den som plikter å overholde fristen, ikke hadde herredømme over og heller ikke kunne forutse.

130. I lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven) gjøres følgende endringer:

§ 36 fjerde ledd skal lyde:

Avgjørelsen om å avvise eller avslå et krav om

1. gjenopptakelse etter § 19 fjerde ledd,
2. unntak fra offentlighet etter §§ 21 fjerde ledd, 27 sjette ledd og 38 femte ledd,
3. innsyn i dokumenter i saker etter loven her,
4. fornyelse av en designregistrering etter § 24, eller

5. at en sak skal tas under behandling etter § 50, kan påklages til Patentstyrets annen avdeling av den som har fremsatt kravet.

§ 39 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Det kan ikke gis oppfriskning mot oversittelse av søksmålsfristen.

§ 48 skal lyde:

Retten skal sende Patentstyret utskrift av dommer i sivil sak etter loven her.

I § 50 skal overskriften lyde:

Fristoversitting

§ 50 første ledd første punktum skal lyde:

Den som overfor Patentstyret har oversittet en frist fastsatt i eller i medhold av bestemmelsene i kapittel 2, 4 eller 6, og som følge av dette har lidt rettstap, skal når denne krever det, likevel få en sak tatt under behandling hvis det godtgjøres at vedkommende selv og eventuelt fullmektigen har vist den aktsomhet som med rimelighet kan forventes.

§ 50 annet ledd annet punktum skal lyde:

Heller ikke kan klage på avgjørelser som nevnt i § 36 annet ledd, tas til behandling dersom fristen i § 37 er oversittet.

131. I lov 6. juni 2003 nr. 38 om bustadbyggjelag (bustadbyggjelagslova) gjøres følgende endringer:

§ 5–12 første ledd tredje punktum skal lyde:

Har tingretten innkalla generalforsamlinga, skal retten peike ut den som skal opne møtet, og den avgjerda kan ikke ankast.

§ 12–2 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) Orskurdar og vedtak som tingretten gjer etter lova her, kan ankast.

(3) Anke etter andre ledd kan ikkje grunnast på at avgjerda er utenleg eller uheldig. Dette gjeld ikkje orskurd etter §§ 5–24 til 5–26.

132. I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) skal § 13–2 annet og tredje ledd lyde:

(2) Orskurdar og vedtak som retten gjer etter lova her, kan ankast.

(3) Ein anke etter andre ledd kan ikkje grunnast på at avgjerda er utenleg eller uheldig. Dette gjeld ikkje orskurd etter §§ 7–14 til 7–16.

133. I lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) gjøres følgende endringer:

§ 11–1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Forvaltningsloven § 27 b gjelder ikke.

§ 11–2 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Forvaltningsloven § 27 b gjelder ikke.

§ 11–3 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Forvaltningsloven § 27 b gjelder ikke.

134. I lov 12. september 2003 nr. 94 om overtakelse av formuesposisjoner mv. ved endret ansvarsfordeling i matforvaltningen skal § 6 femte ledd lyde:

Utgiftene til nemndas virksomhet dekkes i forhold til bestemmelsene i tvisteloven kapittel 20.

135. I lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) gjøres følgende endringer:

§ 25 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Anke over beslutningen har ikke oppsettende virkning.

§ 29 fjerde ledd sjette punktum skal lyde:

Twisteloven gjelder så langt den passer.

136. I lov 14. mai 2004 nr. 25 om voldgift gjøres følgende endringer:

§ 6 tredje ledd første punktum skal lyde:

Reglene i tvisteloven gjelder for domstolenes befatning med saken dersom ikke annet fremgår av loven her.

§ 6 tredje ledd siste punktum skal lyde:

Søksmål om å sette til side en voldgiftsdom etter kapittel 9 behandles etter de alminnelige reglene i tvisteloven.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Midlertidig sikring

Domstolene kan beslutte bruk av midlertidig sikring etter tvisteloven kapittel 32 til 34 selv om en tvist hører under voldgift.

§ 13 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Oppnevningen kan ikke ankes.

§ 15 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ikke ankes.

§ 16 første ledd tredje punktum skal lyde:

Kjennelsen kan ikke ankes.

137. I lov 10. desember 2004 nr. 82 om internasjonal jernbanetrafikk og om samtykke til at Norge tiltrer Protokoll av 3. juni 1999 om endring av Overenskomst om internasjonal jernbanetrafikk (COTIF) av 9. mai 1980 (COTIF-loven) gjøres følgende endringer:

§ 4 første ledd første punktum skal lyde:

Dommer, fraværdommer og rettsforlik, som er avsagt av en kompetent domstol i en konvensjonsstat med grunnlag i overenskomsten, og som etter konvensjonsstatens rett gir adgang til tvangsfullbyrdelse, kan fullbyrdes her i riket.

§ 5 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Enhver transportør som ønsker å gjøre sin regressrett gjeldende kan reise søksmål ved domstol i Norge om en av transportørene som har deltatt i transporten har alminnelig verneting i Norge.

Når søksmål skal reises mot flere transportører som har alminnelig verneting i Norge, har den regressøkende transportør rett til å velge i hvilken av disse kretser den vil anlegge saken.

138. I lov 7. januar 2005 nr. 2 om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfart (sjøloven) og i enkelte andre lover gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 481 skal lyde:

Bevissikring

§ 481 første ledd skal lyde:

Undersøkelsesmyndigheten kan kreve bevissikring utenfor rettssak etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller skip skal undersøkes. Krav kan også fremmes for tingretten for en havn skipet kommer til, eller tingretten for en havn mannskapet oppholder seg i.

§ 481 tredje ledd første punktum skal lyde:

For skipsføreren, rederen, skadelidte og andre berørte gjelder tvistelovens alminnelige vilkår for bevissikring utenfor rettssak.

Fjerde ledd oppheves. Femte ledd blir fjerde ledd.

139. I lov 1. april 2005 nr. 14 om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) (SE-loven) skal § 8 annet ledd lyde:

En anke over kjennelse om oppløsning når et europeisk selskap ikke lenger oppfyller kravene i SE-forordningen artikkel 7, har oppsettende virkning.

140. I lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler skal § 12–1 annet ledd første punktum lyde:

Rektor er institusjonens rettslige representant, stedfortreder og institusjonens talsperson overfor offentlige myndigheter og allmennheten.

141. I lov 29. april 2005 nr. 20 om innkreving av underholdsbidrag mv. skal § 6 annet punktum lyde:

Bidrag som blir krevd inn før en dom er rettskraftig, eller etter at en farskapssak er gjenåpnet eller det er reist sak om endring av farskapet, skal avsettes og gjøres opp først når saken er endelig avgjort.

142. I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 3 femte ledd skal lyde:

Ved domfellelse etter gjenåpning anvendes samme lovgivning som ved den opprinnelige avgjørelsen.

§ 64 tredje ledd skal lyde:

Kongen gir forskrift med nærmere bestemmelser om gjennomføringen av tvungen omsorg, herunder bestemmelser om hvilke vedtak som kan overprøves etter reglene i tvisteloven kapittel 36.

143. I lov 3. juni 2005 nr. 33 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven) gjøres følgende endringer:

§ 12 annet ledd annet punktum skal lyde:

Dette gjelder ikke i saker for Høyesterett.

§ 12 fjerde ledd skal lyde:

En prosessfullmektig skal ved siden av fullmakt som nevnt i tvisteloven § 3–4 annet ledd til samme tid fremlegge skriftlig orientering fra organisasjonen om prosessfullmektigens kvalifikasjoner.

144. I lov 3. juni 2005 nr. 34 om varsling, rapportering og undersøkelse av jernbaneulykker og jernbanehendelser m.m. (jernbaneundersøkelsesloven) skal § 15 lyde:

§ 15. *Bevissikring*

Undersøkelsesmyndigheten kan kreve bevissikring utenfor rettssak etter reglene i tvisteloven § 28–3 tredje ledd og § 28–4. Krav om bevissikring fremmes for den tingrett hvor de som skal avhøres, bor eller oppholder seg eller realbevis skal undersøkes.

145. I lov 10. juni 2005 nr. 40 om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd annet til fjerde punktum skal lyde:

Slike opplysninger kan også kreves av andre som har vitneplikt etter tvisteloven. Tvisteloven § 24–8 tredje ledd gjelder tilsvarende. Avgjørelse som nevnt i tvisteloven § 22–6 første ledd annet punktum, § 22–7, § 22–8 annet ledd, § 22–9 annet til fjerde ledd, § 22–10 annet punktum og § 22–11 annet ledd treffes av tingretten.

§ 12 første ledd tredje punktum skal lyde:

Forvaltningsloven § 27 b annet punktum gjelder tilsvarende.

146. I lov 10. juni 2005 nr. 53 om endringer i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn m.m. skal § 7 overskriften og første ledd første punktum lyde:

Gjenopning

Ei sak kan bli gjenopna av dei som er nemnde i § 5 bokstav a til d, dersom det kjem til nye opplysningar.

147. I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) gjøres følgende endringer:

§ 17–1 første ledd skal lyde:

I søksmål om rettigheter eller plikter etter denne lov gjelder domstoloven og tvisteloven, med de særregler som går fram av dette kapittel.

§ 17–1 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Rettens avgjørelse etter forrige punktum kan ikke angripes.

Overskriften til § 17–5 skal lyde:

Fristforlengelse og oppfriskning ved oppsigelse under sykdom, svangerskap, foreldrepermisjon, militærtjeneste mv.

§ 17–5 tredje ledd skal lyde:

Ved oppsigelse under permisjon ved svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorg for små barn etter §§ 12–1 til 12–6 eller under permisjon ved militærtjeneste mv. etter § 12–12 kan retten gi oppfriskning for oversittelse av fristene for å kreve forhandlinger eller for søksmål, dersom arbeidstaker krever det og retten finner det rimelig.

§ 17–7 første ledd skal lyde:

Under hovedforhandling og under ankeforhandling i lagmannsrett settes retten med to meddommere.

148. I lov 17. juni 2005 nr. 67 om lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) gjøres følgende endringer:

§ 17–1 femte ledd tredje punktum skal lyde:

Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14.

I § 19–3 nr. 11 skal endringen av lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 11–1 nr. 4 tredje punktum lyde:

Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i tvisteloven §§ 16–12 til 16–14.

149. I lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (finnmarksloven) gjøres følgende endringer:

§ 38 annet ledd annet punktum skal lyde:

Avgjørelser etter leddet her kan ikke angripes.

§ 39 annet ledd tredje punktum skal lyde:

Avvisning etter paragrafen her kan ikke angripes.

§ 40 fjerde ledd skal lyde:

Beslutninger etter paragrafen her kan ikke angripes.

§ 42 skal lyde:

§ 42. Anke

Utmarksdomstolens avgjørelser kan påankes til Høyesterett når anke ikke er avskåret etter loven her.

§ 43 tredje ledd annet og nytt tredje punktum skal lyde:

En part kan også bli pålagt å erstatte motpartens sakskostnader så langt disse er pådradd ved partens forsømmelser eller rettsstridig atferd. Tilsvarende gjelder når en part har trukket saken i langdrag eller gjort den utilbørlig vidløftig.

§ 43 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

For anke over utmarksdomstolens avgjørelser gjelder lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 8.

§ 46 annet ledd skal lyde:

Domstolloven og tvisteloven gjelder så langt de passer for utmarksdomstolens virksomhet, dersom ikke annet er bestemt i loven her.

26. jan. Lov nr. 4 2007

Lov om målenheter, måling og normaltids.

Ot.prp.nr.81 (2005–2006), Innst.O.nr.24 (2006–2007) og Besl.O.nr.37 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 5. og 13. desember 2006. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

Følgende lover oppheves:

- 1 Log 29. juni 1894 nr. 1 um sams normaltids fyr kongeriket Norig.
- 2 Lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt.

Endring i følgende lov:

Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.

Kapittel 1 Innledning

§ 1. Formål

Lovens formål er å sikre en måleteknisk infrastruktur som har tillit nasjonalt og internasjonalt samt å bidra til en effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Loven skal bidra til at målinger og måleresultater er tilfredsstillende nøyaktige ut fra formålet om effektiv bruk av samfunnets ressurser og ivaretagelse av beskyttelsesverdige interesser.

§ 2. Virkeområde og definisjoner

Denne lov stiller bare krav til måleredskaper, målinger (bruk av måleredskaper), angivelse av måleresultater og produkter kvantitative innhold når dette er særlig bestemt i eller i medhold av denne lov. Loven gjelder ikke for målinger og anvendelse av måleresultater til privat bruk.

Med måling forstås i denne lov bruk av måleredskaper eller målemetoder med det formål å bestemme den kvantitative størrelsen på det som måles. Den kvantitative størrelsen (måleresultatet) angis i målenheter, prosent eller antall.

Med måleredskap forstås i denne lov ethvert redskap, utstyr, instrument eller system som brukes for å fremskaffe et måleresultat. Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette nærmere bestemmelser om hva som skal anses som måleredskap eller deler av et måleredskap etter første punktum. Departementet kan på samme måte også fastsette at noe som er et måleredskap etter loven, likevel ikke skal betraktes som måleredskap.

§ 3. Myndighet

Justervesenet er nasjonal måleteknisk myndighet. Kongen kan fastsette at andre enn Justervesenet skal være måleteknisk myndighet på særskilte områder. Myndigheten har på disse særskilte områdene samme myndighet som den Justervesenet er gitt i denne lov, med mindre annet er bestemt.

Myndigheten skal ha nødvendig måleteknisk kompetanse og dokumentert sporbarhet for de målinger myndigheten foretar. Departementet kan fastsette nærmere krav til myndighetens kompetanse og andre forhold av betydning for myndighetens måletekniske virksomhet etter loven.

Kapittel 2 Grunnleggende måleteknisk infrastruktur

§ 4. Målenheter

Kongen fastsetter i forskrift de målenheter som gjelder i Norge.

Kongen kan i forskrift tillate at andre målenheter i særlige tilfeller kan angis i tillegg til de gjeldende målenheter.

§ 5. Realisering av målenheter

Det nasjonale behovet for realisering av målenheter skal være dekket. Justervesenet skal sette i verk nødvendige tiltak for å sikre dette.

Dersom Justervesenet ikke selv realiserer de målenheter det er behov for, kan Justervesenet utpeke laboratorier som skal ha ansvar for å realisere en eller flere målenheter som skal være nasjonal referanse for andre målinger. Justervesenet kan stille vilkår for utpekingen samt endre eller trekke tilbake utpekingen.

Kongen kan i forskrift fastsette kriterier for utpeking, endring og tilbaketrekking av utpeking av laboratorier.

§ 6. Norsk normaltid

Normaltiden i Norge er én time foran koordinert universaltid (UTC+1).

Kongen kan fastsette en avvikende normaltid for særskilte årstider.

Kapittel 3 Krav ved salg mv. av måleredskaper

§ 7. Krav til måleredskapers egenskaper ved salg mv.

Kongen kan i forskrift bestemme at det skal fastsettes nærmere krav til måleredskaper som tilbys for salg eller selges, når det

- a) stilles krav til slike måleredskaper når de brukes, jf. kapittel 4,
- b) følger av internasjonale forpliktelser at krav skal stilles eller
- c) ellers anses nødvendig for å sikre lovens formål, jf. § 1.

De nærmere krav som skal stilles til disse måleredskapenes egenskaper, fastsettes av Justervesenet i forskrift eller enkeltvedtak.

Kongen kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette at også andre former for overdragelse skal likestilles med salg etter denne lov.

§ 8. Samsvarsvurdering

Samsvarsvurdering som fastslår at måleredskapet oppfyller fastsatte krav (beslutning om samsvar), skal være gjennomført og dokumentert før måleredskapet tilbys for salg, med mindre annet er bestemt av Justervesenet. Med samsvarsvurdering forstås i denne lov en vurdering som avgjør om et måleredskap har slike egenskaper at det oppfyller de kravene som er fastsatt i eller i medhold av denne lov.

Justervesenet fastsetter i forskrift hvilke samsvarsvurderinger som skal foretas og prosedyrer for gjennomføring av samsvarsvurderinger. I særlige tilfeller kan Justervesenet fastsette krav til samsvarsvurderinger og prosedyrer for samsvarsvurderinger i enkeltvedtak.

§ 9. Bortfall av beslutning om samsvar

Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak bestemme at beslutning om samsvar skal ha begrenset gyldighetstid. Ved fornyet beslutning om samsvar skal de krav som foreligger på fornyelsestidspunktet legges til grunn, med mindre særlige forhold tilsier noe annet.

Beslutning om samsvar kan også bli ugyldig før gyldighetstidens utløp dersom det viser seg at de krav som ligger til grunn for beslutningen, er klart mangelfulle. Endelig vedtak om at beslutningen er ugyldig, kan tidligst fattes av Justervesenet ett år etter at varsel om ugyldigheten er gitt i Norsk Lysingsblad eller på annen hensiktsmessig måte. Dersom videre tilbud og salg av måleredskapet kan få store samfunnsmessige konsekvenser, kan departementet vedta at beslutningen umiddelbart skal erklæres ugyldig.

Kapittel 4 Krav ved bruk av måleredskaper (målinger)

§ 10. Krav til målinger for å sikre tilstrekkelig nøyaktige måleresultater

Kongen fastsetter i forskrift hvilke bruksformål som de nærmere kravene til måleredskaper og målemetoder fastsatt i medhold av kapittelet her, skal gjelde for. Med bruksformål menes hva det måleresultatet som er fremskaffet ved målingen, skal anvendes til.

I de tilfeller krav skal gjelde, jf. første ledd, fastsetter Justervesenet i forskrift eller enkeltvedtak

- a) nærmere krav til måleredskapers egenskaper når de er i bruk,
- b) nærmere bestemmelser om måleredskapers tillatte bruksformål og
- c) krav til bruk, installasjon, vedlikehold, omgivelser og andre forhold som kan påvirke det måleresultatet som fremskaffes ved bruk av et måleredskap.

Krav etter bestemmelsen her kan kun fastsettes når dette anses nødvendig for å sikre lovens formål om tilstrekkelig nøyaktige målinger og måleresultater.

§ 11. *Krav til bruk av særskilte måleredskaper og målemetoder*

Når det etter § 10 er bestemt at det skal stilles krav til målinger foretatt for bestemte bruksformål, kan Justervesenet i forskrift eller enkeltvedtak fastsette hvilke måleredskaper og målemetoder som skal være tillatt brukt ved måling for disse bruksformålene.

§ 12. *Krav til måleredskaper som allerede er tatt i bruk*

Krav til måleredskaper gjelder også for måleredskaper som allerede er i bruk når kravene fastsettes. Justervesenet fastsetter i forskrift eller enkeltvedtak i hvilken grad nye krav til måleredskaper likevel ikke skal gjelde for måleredskaper som allerede er tatt i bruk.

§ 13. *Krav til gyldig beslutning om samsvar*

Dersom måleredskap er underlagt krav om beslutning om samsvar etter § 8, er måleredskapet kun tillatt å bruke når det foreligger slik beslutning. Justervesenet kan gi unntak fra dette kravet. I de tilfeller der beslutningen er ugyldig i medhold av § 9 annet ledd, er måleredskapet ikke lenger tillatt å bruke.

§ 14. *Krav på grunn av måleredskapets plassering*

Bestemmelsene i dette kapitlet kommer også til anvendelse på måleredskaper som det ikke gjelder nærmere krav til etter § 10, dersom

- a) måleredskapet befinner seg på samme sted som måleredskaper det stilles nærmere krav til, og
- b) måleredskapet kan forveksles med de måleredskapene som er underlagt nærmere krav.

Kapittel 5 Krav ved angivelse av måleverdier

§ 15. *Krav ved angivelse av måleresultater*

Det skal være samsvar mellom det reelle måleresultatet og det måleresultatet som angis, i de tilfeller hvor det stilles krav til målingen og måleresultatet etter kapittel 4, jf. § 10.

Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette nærmere krav til hvordan tilfredsstillende angivelse av måleresultater skal sikres og når samsvar anses å foreligge.

§ 16. *Krav til produkters kvantitative innhold*

Departementet kan i forskrift fastsette

- a) at produkter bare kan markedsføres eller selges i bestemte kvantitative størrelser, og
- b) at et produkts vekt, volum, alkoholinnhold eller annet kvantitativt innhold skal angis på produktet.

Når det kvantitative innholdet angis for et produkt, kan Justervesenet i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvilke krav som skal gjelde til

- a) produktets kvantitative innhold, herunder hvordan det kvantitative innholdet skal beregnes,
- b) kontroll av produktets kvantitative innhold, herunder krav om godkjenningsordninger, og
- c) merking som skal gi informasjon om produktets kvantitative innhold, herunder særlige krav til merking av produkter som er underlagt kontroll etter bestemmelsen her.

Kapittel 6 Særlige plikter og krav

§ 17. *Plikter for å sikre etterlevelse av regelverket*

Departementet kan i forskrift bestemme at de ansvarlige etter denne lov selv skal iverksette konkrete tiltak for å sikre etterlevelse av regelverket. Departementet kan også stille krav om godkjenningsordninger for måleredskaper under bruk.

De ansvarlige etter denne lov skal sørge for at det er mulig å gjennomføre kontroll med at lovens krav er oppfylt. Justervesenet kan gi nærmere bestemmelser om dette i forskrift eller enkeltvedtak.

Departementet kan i forskrift pålegge den som selger eller på annen måte overdrar måleredskaper

- a) å informere kjøper av et måleredskap om at måleredskapet er underlagt spesielle krav etter denne lov eller etter bestemmelser fastsatt i medhold av loven, og
- b) å rapportere til Justervesenet ved salg av måleredskaper.

§ 18. *Plikter for andre som har oppgaver i forhold til måleredskaper og målinger*

Reparatør, installatør, den som vedlikeholder og andre som har oppgaver i forhold til målinger og måleredskaper som er underlagt krav fastsatt i eller i medhold av denne lov, må ha tilstrekkelig kompetanse for de oppgavene de utfører. Kompetansen må kunne dokumenteres på forespørsel fra Justervesenet. Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak presisere nærmere hva som er tilstrekkelig kompetanse. Departementet kan i forskrift stille krav til godkjenningsordninger når dette anses nødvendig for å sikre tilstrekkelig kompetanse hos disse aktørene.

Departementet kan i forskrift også fastsette at slike aktører må gi melding til Justervesenet ved utføring av oppdrag knyttet til målinger og måleredskaper.

§ 19. *Krav til merking av måleredskaper*

Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette at måleredskaper skal merkes med

- a) godkjennings- eller kontrollmerke, herunder krav om henvisning til godkjenningsdokument,
- b) produkttekniske spesifikasjoner,
- c) gjeldende betingelser for bruk av måleredskapet og
- d) hvem som er leverandør eller produsent av måleredskapet og identifikasjonsnummer på måleredskapet.

Kapittel 7 Tilsyn

§ 20. Tilsyn

Justervesenet fører nødvendig tilsyn med at bestemmelsene fastsatt i eller i medhold av denne lov etterleves.

Justervesenet kan overlate til andre med særlig kompetanse og tilstrekkelig uavhengighet å utføre tilsynsoppgaver på sine vegne. Bestemmelsene i §§ 22– 24 gjelder tilsvarende for den som utfører tilsynsoppgaver på vegne av Justervesenet, med mindre Justervesenet bestemmer noe annet.

§ 21. Justervesenets utførelse av kontroll på anmodning

Justervesenet kan på anmodning kontrollere tilstanden til et måleredskap i forhold til regelverket dersom

- a) det er umulig eller uforholdsmessig vanskelig å få kontrollert at redskapet oppfyller de fastsatte krav på annen måte, eller
- b) det foreligger andre særskilte grunner som tilsier en slik kontroll.

Merkostnader som Justervesenet har ved å utføre kontrollen, skal belastes rekvirenten fullt ut.

§ 22. Uhindret adgang

Justervesenet skal ha uhindret adgang til steder og innretninger når dette anses nødvendig for å føre tilsyn etter denne lov.

Om nødvendig kan det kreves bistand fra politiet for å sikre slik adgang.

Justervesenet har ikke adgang til private hjem med mindre det foreligger annet rettsgrunnlag.

§ 23. Rett til opplysninger

Justervesenet kan kreve at produsenter, importører, forhandlere og andre som overdrar produkter og måleredskaper, brukere av måleredskaper, reparatører, installatører, den som vedlikeholder og andre som har oppgaver i forhold til målinger og måleredskaper, legger fram opplysninger som er av betydning for tilsynet.

Tilsvarende opplysningsplikt gjelder for ansatte og andre som opptrer på vegne av den som omfattes av første ledd.

Justervesenet kan fastsette nærmere bestemmelser om hvordan opplysningene skal gis.

§ 24. Praktisk bistand og tilretteleggelse for tilsynsarbeidet

Enhver som underlegges tilsyn etter denne lov, skal sørge for å legge forholdene til rette for at tilsynet praktisk kan gjennomføres og gi den nødvendige bistand under tilsynet.

Den som det føres tilsyn med, kan ikke kreve å få dekket kostnader som er påført under utførelse av nødvendig tilsyn.

Justervesenet kan i forskrift eller enkeltvedtak fastsette nærmere bestemmelser om hvordan forholdene skal legges til rette for utførelse av tilsynet.

§ 25. Opplysninger for å vurdere behovet for nye regler mv.

Justervesenet kan i rimelig utstrekning kreve opplysninger om og undersøke faktiske forhold som anses nødvendig for å vurdere om det foreligger behov for å iverksette nye regler eller virkemidler som skal sikre lovens formål. Slike opplysninger vil kunne omfatte teknisk tilstand på måleredskaper, rutiner og prosedyrer for målemetoder og statistikk.

Kapittel 8 Reaksjoner ved brudd på regelverket

§ 26. Retting, stansing og ubrukbargjøring

Ved brudd på bestemmelsene i denne lov eller på bestemmelser fastsatt i medhold av loven kan Justervesenet kreve forholdet rettet innen en fastsatt frist.

Dersom det ulovlige forholdet er vesentlig, skal Justervesenet kreve at det ulovlige forhold umiddelbart stanses med mindre stansing må anses sterkt urimelig. Når retting etter første ledd ikke er foretatt innen fastsatt frist, kan dette i seg selv medføre at forholdet anses som vesentlig. Ved pålegg om stansing kan Justervesenet også kreve at måleredskaper eller innretninger som presenterer et måleresultat, skal merkes, forsegles, fjernes eller på annen måte ubrukbargjøres inntil forholdet er rettet.

Dersom det er grunn til å tro at den ansvarlige ikke selv vil etterfølge kravet om stansing, eller det av andre grunner anses hensiktsmessig, kan Justervesenet selv iverksette nødvendig tiltak for å hindre det ulovlige forholdet, herunder merke, forsegle, midlertidig fjerne eller på annen måte ubrukbargjøre måleredskapet. Kostnadene ved Justervesenets gjennomføring av stansing dekkes av den ansvarlige.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om når stansing skal pålegges.

§ 27. Omsetningsforbud og tilbaketrekking

Dersom produkter og måleredskaper ikke tilfredsstiller krav fastsatt i eller i medhold av denne lov, kan Justervesenet vedta forbud mot omsetning av disse produktene og måleredskapene. Justervesenet kan også kreve at

produkter og måleredskaper som allerede er lagt ut for salg eller annen type omsetning, blir trukket tilbake. Omsetningsforbud og pålegg om tilbaketrekking kan vedtas for enkeltprodukter og enkeltredskaper eller for angitte varepartier, produksjonsserier o.l. Bestemmelsen i § 26 tredje ledd gjelder tilsvarende ved vedtak etter denne bestemmelsen.

§ 28. Tilbakekall av godkjenning

Justervesenet kan kalle tilbake en godkjenning gitt etter denne lov eller etter bestemmelser fastsatt i medhold av loven dersom:

- a) den som har godkjenningen, eller en som opptrer på dennes vegne, overtrer bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsatt i medhold av loven, og
- b) det anses uforvarlig å la godkjenningen fortsatt gjelde.

§ 29. Tvangsmulkt

Justervesenet kan ilegge tvangsmulkt for å sikre at plikter etter denne lov eller etter bestemmelser fastsatt i medhold av loven blir oppfylt. Tvangsmulkt kan ilegges som en engangsmulkt eller løpende mulkt inntil det forhold som begrunner tvangsmulkten er opphørt.

Justervesenet kan fratulle påløpt tvangsmulkt helt eller delvis.

Kongen kan gi forskrifter om tvangsmulktens størrelse og varighet og eventuelle andre bestemmelser om fastsettelse og gjennomføring.

§ 30. Overtredelsesgebyr

Justervesenet kan ilegge den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i §§ 4, 7–9, 10 annet ledd og 11–13 (jf. §§ 10 første ledd og 14), 15–19 og 22–25 overtredelsesgebyr. Det samme gjelder ved overtredelse av bestemmelser gitt i medhold av disse bestemmelsene når det i forskriften er fastsatt at overtredelse av den aktuelle bestemmelse kan medføre slik administrativ sanksjon.

Når ikke annet er fastsatt, er fristen for å betale overtredelsesgebyret fire uker. Kongen gir forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr. Det fastsettes enten kriterier for utmåling av overtredelsesgebyret og et maksimumsbeløp eller faste satser som overtredelsesgebyret utmåles etter. Forskriften kan også inneholde bestemmelser om rente og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyr ikke blir betalt ved forfall.

Endelig vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

Foretak kan ilegges overtredelsesgebyr etter bestemmelsen her når overtredelsen er begått av noen som har handlet på vegne av foretaket. Dette gjelder selv om ingen enkeltperson kan ilegges overtredelsesgebyr. Med foretak menes her selskap, enkeltpersonforetak, forening eller annen sammenslutning, stiftelse, bo eller offentlig virksomhet.

Ved avgjørelsen av om et foretak skal ilegges overtredelsesgebyr, skal det særlig legges vekt på

- a) overtredelsens grovhet,
- b) om foretaket ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- c) om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser,
- d) om foretaket har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- e) om det foreligger gjentakelse og
- f) foretakets økonomiske evne.

Kapittel 9 Utfyllende bestemmelser

§ 31. Gebyrer og avgifter

Departementet kan gi forskrifter om gebyrer for behandling av godkjenninger og andre vedtak fastsatt etter denne lov eller etter bestemmelser fastsatt i medhold av loven. Departementet kan også i forskrift pålegge gebyrer for tilsyn og kontroll som gjennomføres for å sikre at loven eller bestemmelser fastsatt i medhold av loven blir fulgt. Gebyrene skal gå til å dekke kostnadene ved den måletekniske virksomheten.

Dersom det ikke anses hensiktsmessig å pålegge den enkelte gebyrer direkte, kan departementet i forskrift fastsette en generell avgift som skal dekke kostnadene ved den måletekniske virksomheten.

Departementet kan gi forskrifter om betaling for de tjenester som utføres av Norsk Akkreditering.

Ved forsinket betaling av gebyrer og avgifter, skal det betales rente i samsvar med lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

Pålegg om gebyrer og avgifter er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 32. Saksbehandlingsregler

Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter om saksbehandling etter denne lov.

Kapittel 10 Avsluttende bestemmelser

§ 33. Ikrafttredelse

Denne loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

§ 34. Oppheving og endring av andre lover

Når denne loven trer i kraft, oppheves følgende lover:

1. Lov 29. juni 1894 nr. 1 um sams normaltids for kongeriket Norig.
2. Lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt.

Fra samme tid skal § 3 i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard lyde:

Lovene om offentlige tjenestemenn, om betaling for offentlige forretninger, om mynt, mål og vekt, om tid, om formidling av landsdekkende postsendinger, om elektronisk kommunikasjon, om arbeidervern og om arbeidstvister skal gjelde for Svalbard med de endringer som Kongen fastsetter av hensyn til de stedlige forhold.

§ 35. *Overgangsbestemmelser*

Forskrifter gitt med hjemmel i lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt og lov 29. juni 1894 nr. 1 um sams normaltids for kongeriket Norig gjelder også etter at loven her har trådt i kraft, med mindre de strider mot bestemmelser i denne lov eller bestemmelser fastsatt i medhold av loven.

Departementet fastsetter i forskrift hvilke måleredskaper som det skal videreføres nærmere krav til, og i hvilke situasjoner, i en overgangsperiode inntil ny vurdering av om nærmere krav skal gjelde er foretatt i medhold av §§ 7 og 10.

Departementet kan også fastsette andre særskilte overgangsregler i forskrift.

9. feb. Lov nr. 5 2007

Lov om endring i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer).

Ot.prp.nr.7 (2006–2007), Innst.O.nr.37 (2006–2007) og Besl.O.nr.49 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 11. januar og 8. februar 2007. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. skal § 3 annet ledd nytt tredje punktum lyde:

Departementet kan ved forskrift bestemme at det skal betales en årlig avgift for gevinstautomater til dekning av utgifter til tiltak mot pengespillproblemer.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen fastsetter.

16. feb. Lov nr. 6 2007

Lov om endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover.

Ot.prp.nr.102 (2005–2006), Innst.O.nr.39 (2006–2007) og Besl.O.nr.51 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 8. februar 2007. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Endringer i følgende andre lover:

- 1 Lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader.
- 2 Lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven).
- 3 Lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting.
- 4 Lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddelloven).

I

I lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) gjøres følgende endringer:

Kapitteloverskriften til kapittel II b skal lyde:

Kapittel II b. Grenseoverskridende handlinger som skader forbrukerens kollektive interesser

§ 9 e skal lyde:

§ 9 e. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet får anvendelse på handlinger foretatt i næringsvirksomhet som strider mot bestemmelser som i henhold til EØS-avtalen beskytter forbrukernes kollektive interesser slik de er gjennomført i norsk rett.

§§ 9 f og 9 g får anvendelse på handlinger som strider mot bestemmelser som gjennomfører EØS-lovgivningen som er tatt inn i vedlegg 1 til europaparlaments- og rådsdirektiv 98/27/EF om nedleggning av forbud med hensyn til vern av forbrukernes interesser. Bestemmelsene får kun anvendelse på handlinger foretatt i næringsvirksomhet i

Norge som har virkning i en annet EØS-stat eller som er foretatt i næringsvirksomhet i en annen EØS-stat og har virkning i Norge.

§ 9 h får anvendelse på handlinger som strider mot bestemmelser som gjennomfører EØS-lovgivningen som er tatt inn i vedlegg til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning. Bestemmelsen får kun anvendelse hvis lovbruddet rammer forbrukere som har bopel i en annen medlemsstat enn der lovbruddet har sin opprinnelse eller har funnet sted, der den næringsdrivende er etablert eller der bevismaterialet befinner seg.

Departementet fastsetter i forskrift hvilke bestemmelser som til en hver tid beskytter forbrukernes kollektive interesser etter annet og tredje ledd.

§ 9 f skal lyde:

§ 9 f. *Adgang til å bringe saker inn for Forbrukerombudet og Markedsrådet*

Utenlandske myndigheter og organisasjoner som er oppført på listen over godkjente institusjoner som i henhold til EØS-avtalens bestemmelser offentliggjøres av EU-kommisjonen i De Europeiske Fellesskapers Tidende og i EØS-tillegget til dette, kan bringe sak inn for Forbrukerombudet og Markedsrådet med sikte på å få nedlagt forbud mot handling som nevnt i § 9 e annet ledd.

§ 9 g første ledd skal lyde:

§ 9 g. *Godkjenning av myndigheter og organisasjoner*

Departementet godkjenner norske myndigheter og organisasjoner som kan opptre som part i sak i andre EØS-stater med sikte på å få nedlagt forbud mot handling som nevnt i § 9 e annet ledd. Departementet underretter EFTA-statenes faste komité om de utpekte myndigheters og organisasjoners navn og formål, med sikte på oppføring på listen nevnt i § 9 f.

Ny § 9 h skal lyde:

§ 9 h. *Innlemmelse av forordning om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning*

EØS-avtalen vedlegg XIX nr. 7f (forordning (EF) nr. 2006/2004) om samarbeid mellom nasjonale myndigheter med ansvar for håndheving av forbrukervernlovgivning (forordningen om forbrukervernsamarbeid) gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegget selv, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Departementet oppnevner vedkommende myndigheter som håndhever forordningens bestemmelser og sentralt kontaktorgan.

§ 12 første ledd skal lyde:

Markedsrådet kan forby en handling som rådet finner er i strid med en bestemmelse gitt i eller i medhold av kapittel I eller § 9 c, når det finner at inngrep tilsies av hensyn til forbrukerne, eller, i forhold til § 1 annet ledd av hensyn til likestilling mellom kjønnene. Markedsrådet kan også forby part for Markedsrådet å bruke vilkår som nevnt i kapittel II eller som ikke oppfyller kravene i § 9 d, eller foreta handlinger som tilsikter slik bruk. Markedsrådet kan videre forby en handling som strider mot bestemmelser som nevnt i § 9 e annet ledd, hvis handlingen er foretatt i næringsvirksomhet i Norge og har virkning i en annen EØS-stat. Markedsrådet kan videre forby en handling der det foreligger brudd på bestemmelser som nevnt i § 9 e tredje ledd og som Forbrukerombudet etter § 9 h annet ledd er oppnevnt som vedkommende myndighet til å håndheve. Markedsrådet kan videre forby handling som rådet finner er i strid med regler som Forbrukerombudet er tillagt tilsyn med etter forskrifter gitt i medhold av lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 3– 1 fjerde ledd, når det tilsies av hensyn til forbrukerne eller av hensyn til likestilling mellom kjønnene. Markedsrådet kan forby handlinger som rådet finner er i strid med lov om alternativ behandling av sykdom mv. § 8 når hensynet til forbrukerne tilsier dette. Markedsrådet kan gi påbud om de tiltak rådet finner er nødvendige for å sikre at forbudet overholdes.

§ 13 tredje ledd skal lyde:

Forbrukerombudet kan på anmodning fra myndighet eller organisasjon som nevnt i § 9 f, med sikte på å verne forbrukernes kollektive interesser i en annen EØS-stat, behandle saker vedrørende handlinger som nevnt i § 9 e annet ledd.

§ 13 femte ledd skal lyde:

Forbrukerombudet kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at ulovlige forhold skal opphøre. Dersom frivillig ordning ikke oppnås, kan Forbrukerombudet forelegge saken for Markedsrådet til avgjørelse etter § 12.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

Forbrukerombudet kan treffe vedtak om forbud som nevnt i § 12 første ledd, første, annet, tredje, fjerde, femte og sjette punktum dersom det ikke er oppnådd frivillig ordning, og Forbrukerombudet antar at det vil medføre ulempe eller skadevirkning å avvente Markedsrådets vedtak.

§ 16 første ledd skal lyde:

I vedtak etter §§ 12 og 14 mot markedsføring i strid med §§ 1 til 5 eller mot urimelige avtalevilkår som nevnt i § 9 a skal det fastsettes et tvangsgebyr som den som vedtaket retter seg mot, skal betale dersom vedkommende overtrer vedtaket eller medvirker til at en annen foretar den handlingen vedtaket retter seg mot. Det samme gjelder vedtak etter §§ 12 og 14 som retter seg mot overtredelse av bestemmelser i kapittel II a. Det samme gjelder i vedtak etter § 12 første ledd tredje og fjerde punktum og § 14 første ledd første punktum. Dersom den som vedtaket retter seg mot, må tilbakekalle annonsekampanjer e l, skal vedkommende gis en frist for det. Fastsettelse av tvangsgebyr kan unnlates dersom særlige grunner tilsier det.

II

I lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting (kringkastingsloven) gjøres følgende endringer:

Ny § 2–11 skal lyde:

§ 2–11. *Opplysningsplikt.*

Enhver plikter å gi Medietilsynet de opplysninger som tilsynet krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven eller for å kunne oppfylle Norges avtaleforpliktelse overfor en fremmed stat eller internasjonal organisasjon. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om opplysningsplikten, herunder om hvem som er omfattet av opplysningsplikten og hvilke opplysninger som kan kreves.

Ny § 2–12 skal lyde:

§ 2–12. *Medietilsynets myndighet i forhold til grenseoverskridende kringkasting*

Medietilsynet kan kreve skriftlig bekreftelse fra kringkaster under norsk jurisdiksjon på at overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 9 e tredje ledd i lov 16. juni 1972 nr. 47 om markedsføring skal opphøre. Medietilsynet kan videre forby kringkasteren å sende innslag hvis det foreligger slik overtredelse i disse innslagene.

Ved overtredelser som nevnt i første ledd kan Medietilsynet gjennomføre gransking og besiktigelse på stedet hvor kringkasteren utøver sin virksomhet hvis det er nødvendig for at Medietilsynet skal kunne utføre sine gjøremål etter markedsføringsloven § 9 h.

Medietilsynets kompetanse etter denne bestemmelsen gjelder kun i forhold til de bestemmelsene Medietilsynet etter markedsføringsloven § 9 h annet ledd er oppnevnt som vedkommende myndighet til å håndheve.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om vedtak om forbud, herunder om framgangsmåte ved gransking.

§ 10–5 tredje ledd skal lyde:

Kongen kan gi nærmere regler om vedtak om forbud mot å sende reklame og inndragning av konsesjon.

III

I lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) gjøres følgende endringer:

§ 8 første og annet ledd skal lyde:

§ 8. Sosial- og helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i §§ 2 og 3, og bestemmelser gitt i medhold av disse lovbestemmelsene, overholdes. Sosial- og helsedirektoratet kan foreta slik gransking og besiktigelse som det finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven.

Finner Sosial- og helsedirektoratet at noen av disse bestemmelser er overtrådt, kan det pålegge retting av forholdet. Samtidig settes en frist for rettingen. Sosial- og helsedirektoratet kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet skal opphøre.

IV

I lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) gjøres følgende endring:

§ 28 nytt åttende ledd skal lyde:

Ved overtredelse av legemiddeloven § 19 og 21 eller forskrifter gitt med hjemmel i disse bestemmelsene, kan departementet kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet skal opphøre.

V

I lov 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholoven) gjøres følgende endringer:

§ 9–3 skal lyde:

§ 9–3. *Tilsyn*

Sosial- og helsedirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene om reklameforbud fastsatt i eller i medhold av denne lov overholdes. Sosial- og helsedirektoratet kan foreta slik gransking og besiktigelse som det finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven.

Enhver plikter å gi de opplysninger som er nødvendige for gjennomføringen av Sosial- og helsedirektoratets oppgaver etter lovens kapittel 9.

§ 9–4 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Sosial- og helsedirektoratet kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet skal opphøre.

VI

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

16. feb. Lov nr. 7 2007

Lov om endringer i lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven).

Ot.prp.nr.49 (2005–2006), Innst.O.nr.40 (2006–2007) og Besl.O.nr.52 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 8. februar 2007. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

I

I lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) gjøres følgende endringer:

§ 8 tredje ledd fram til og med kolon skal lyde:

I følgende registre kan navn, fødselsnummer og andre direkte personidentifiserende kjennetegn behandles uten samtykke fra den registrerte i den utstrekning det er nødvendig for å nå formålet med registeret, og direkte personidentifiserende kjennetegn skal lagres kryptert i registeret:

§ 8 tredje ledd nytt nr. 8 skal lyde:

8. Norsk pasientregister

II

Loven trer i kraft straks.

16. feb. Lov nr. 8 2007

Lov om endringer i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18.

Ot.prp.nr.85 (2005–2006), Innst.O.nr.34 (2006–2007) og Besl.O.nr.53 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 8. februar 2007. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XVIII nr. 31 (direktiv 97/81/EF), nr. 32a (direktiv 1999/70/EF) og nr. 32f (direktiv 2002/14/EF). Jf. også direktiv 2000/78/EF. Kunngjort 16. februar 2007.

I

I sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd skal lyde:

For personer som verken er bosatt i Norge eller er norske statsborgere og som er ansatt av utenlandsk arbeidsgiver for å betjene passasjerer på turistskip gjelder bare bestemmelsene i § 4, § 18 nr. 1 første og annet ledd; dog unntatt retten til omplassering i annet ledd, § 18 nr. 3 samt §§ 26 og 27, kapittel II A og kapittel II B, §§ 39, 40, 43, 45, 48 og 49. Statsborgere i land som omfattes av EØS-avtalen skal regnes likt med norske statsborgere.

§ 27 A oppheves.

Kapittel II nr. 4 med kapitteloverskrift oppheves.

Kapittel II A skal lyde:

Kapittel II A Forbud mot diskriminering

§ 33. Forbud mot diskriminering

Direkte og indirekte diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon, seksuell orientering, funksjonshemning eller alder er forbudt.

Trakassering og instruks om å diskriminere personer av grunner nevnt i første ledd anses som diskriminering. Bestemmelsene i dette kapittel gjelder tilsvarende ved diskriminering av arbeidstaker som arbeider deltid eller er midlertidig ansatt.

Ved diskriminering på grunn av kjønn gjelder likestillingsloven.

Ved diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn gjelder diskrimineringsloven.

§ 33 A. Hva kapitlet omfatter

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder alle sider ved arbeidsforholdet, herunder:

- a) utlysning av stilling, ansettelse, omplassering og forfremmelse,
- b) opplæring og annen kompetanseutvikling,
- c) lønns- og arbeidsvilkår,
- d) opphør.

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder tilsvarende for rederiets valg og behandling av selvstendig næringsdrivende og innleide sjømenn.

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder tilsvarende for innmelding i og deltakelse i en arbeidstaker-, arbeidsgiver- eller yrkesorganisasjon. Dette gjelder også for fordeler som slike organisasjoner gir sine medlemmer.

Bestemmelsene i dette kapittel får ikke anvendelse ved forskjellsbehandling som skyldes medlemskap i arbeidstakerorganisasjon for så vidt gjelder lønns- og arbeidsvilkår i tariffavtaler.

§ 33 B. Unntak fra forbudet mot diskriminering

Forskjellsbehandling som har et saklig formål, ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles og som er nødvendig for utøvelse av arbeid eller yrke, anses ikke som diskriminering etter loven her.

Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles er ikke i strid med forbudet mot indirekte diskriminering, diskriminering på grunn av alder eller diskriminering av arbeidstaker som arbeider deltid eller er midlertidig ansatt.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om rekkevidden av unntaket fra forbudet mot aldersdiskriminering i andre ledd.

§ 33 C. Innhenting av opplysninger ved ansettelse

Rederiet må ikke i utlysning etter nye sjømenn eller på annen måte be om at søkerne skal gi opplysninger om seksuell orientering, hvordan de stiller seg til politiske, religiøse eller kulturelle spørsmål eller om de er medlemmer av arbeidstakerorganisasjoner. Rederiet må heller ikke iverksette tiltak for å innhente slike opplysninger på annen måte.

§ 33 D. Særlig om tilrettelegging for sjømenn med funksjonshemning

Rederiet skal så langt det er mulig iverksette nødvendige tiltak for at sjømann med funksjonshemning skal kunne få eller beholde arbeid, utføre og ha fremgang i arbeidet og ha tilgang til opplæring og annen kompetanseutvikling. Dette gjelder ikke dersom tiltakene vil innebære en uforholdsmessig stor byrde for rederiet. Krav til gyldig helseerklæring i henhold til forskrift om legeundersøkelse av arbeidstakere på norsk skip gjelder fullt ut for funksjonshemmede sjømenn.

Er det i henhold til første ledd aktuelt å overføre sjømannen til annet arbeid, skal vedkommende tas med på råd før saken avgjøres. Sjømannen har rett til å la seg bistå av en tillitsvalgt eller av annen rådgiver.

§ 33 E. Positiv særbehandling

Særbehandling som bidrar til å fremme likebehandling er ikke i strid med bestemmelsene i dette kapittel. Særbehandlingen skal opphøre når formålet med den er oppnådd.

§ 33 F. Opplysningsplikt

Arbeidssøker som mener seg forbigått i strid med bestemmelsene i dette kapittel, kan kreve at rederiet skriftlig opplyser om hvilken utdanning, praksis og andre klart konstaterbare kvalifikasjoner for arbeidet den som ble ansatt har.

§ 33 G. Forbud mot gjengjeldelse

Det er forbudt å gjøre bruk av gjengjeldelse overfor sjømann som har fremmet klage eller på annen måte tatt opp sak om brudd på bestemmelsene i dette kapittel, eller som har gitt uttrykk for at slik sak kan bli fremmet. Forbudet gjelder ikke dersom sjømannen opptrer grovt uaktsomt.

§ 33 H. Bevisbyrde

Dersom sjømann eller arbeidssøker fremlegger opplysninger som gir grunn til å tro at det har funnet sted diskriminering i strid med bestemmelse i dette kapittel eller at det er gjort bruk av gjengjeldelse i strid med § 33 G som følge av sjømannens varsling om brudd på bestemmelse i dette kapittel, må rederiet sannsynliggjøre at det likevel ikke har funnet sted slik diskriminering eller gjengjeldelse.

Den som er blitt diskriminert i strid med dette kapittel eller utsatt for gjengjeldelse i strid med § 33 G som følge av varsling om brudd på dette kapittel, kan kreve oppreisning uten hensyn til rederiets skyld. Oppreisningen fastsettes til det beløp som retten finner rimelig under hensyn til partenes forhold og omstendighetene for øvrig.

Erstatning for økonomisk tap som følge av diskriminering i strid med dette kapittel og gjengjeldelse i strid med § 33 G som følge av varsling om brudd på dette kapittel, kan kreves etter de alminnelige regler.

Bestemmelser i tariffavtaler, ansettelsesavtaler, reglementer, vedtekter mv. som er i strid med dette kapittel, er ugyldige.

Kapittel II B skal lyde:

Kapittel II B Informasjon og drøfting

§ 34. *Plikt til informasjon og drøfting*

Rederi som jevnlig sysselsetter minst 50 sjømenn, skal informere om og drøfte spørsmål av betydning for ansettelsesforholdene med ansattes representanter.

Bestemmelsene i dette kapittel kommer til anvendelse for skip registrert i norsk ordinært skipsregister, når disse er passasjerskip eller er i fart på innsjøer og elver. Kongen kan gi forskrift om beregningen av antall sjømenn i virksomheten.

§ 35. *Gjennomføring av plikten til informasjon og drøfting*

Plikten til informasjon og drøfting omfatter

- a) informasjon om den aktuelle og forventede utvikling av rederiets aktiviteter og økonomiske situasjon,
- b) informasjon og drøfting om den aktuelle og forventede bemanningssituasjonen i rederiet, inkludert eventuell fare for innskrenkninger og de tiltak rederiet vurderer i den forbindelse,
- c) informasjon og drøfting om beslutninger som kan føre til vesentlig endring i arbeidsorganisering eller ansettelsesforhold.

Informasjon etter første ledd bokstav a skal skje på et passende tidspunkt. Informasjon og drøfting etter første ledd bokstavene b og c skal skje så tidlig som mulig.

Informasjonen skal gis slik at det er mulig for de ansattes representanter å sette seg inn i saken, foreta en passende undersøkelse, vurdere saken og forberede eventuell drøfting. Drøftingen skal bygge på informasjon fra rederiet, finne sted på det nivå for ledelse og representasjon som saken tilsier og skje på en måte og med et innhold som er passende. Drøftingen skal gjennomføres slik at det er mulig for de ansattes representanter å møte rederiet og få et grunnlagt svar på uttalelser de måtte avgi. Drøfting etter første ledd bokstav c skal ta sikte på å komme fram til en avtale med rederiet.

§ 36. *Fortrolige opplysninger*

Dersom rederiets behov tilsier at bestemte opplysninger ikke bør gis videre, kan rederiet pålegge de ansattes representanter og eventuelle rådgivere taushetsplikt. Rederiet kan i særlige tilfeller unnlate å gi informasjon eller gjennomføre drøfting dersom det på det aktuelle tidspunktet åpenbart vil være til betydelig skade for rederiet at opplysningene blir kjent.

§ 37. *Fravik*

Bestemmelsene i dette kapittel gjelder så langt ikke annet følger av tariffavtale eller annen lovgivning.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

16. feb. Lov nr. 9 2007

Lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).

Ot.prp.nr.87 (2005–2006), Innst.O.nr.35 (2006–2007) og Besl.O.nr.54 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 8. februar 2007. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Følgende lover oppheves:

- 1 Lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
- 2 Lov 19. juni 1964 nr. 20 om måling av fartøyer.
- 3 Lov 17. juni 1966 nr. 2 om luftputefartøyer.
- 4 Lov 18. juni 1971 nr. 90 om mønstring av arbeidstakere på skip m.v.
- 5 Lov 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden og hviletiden på skip.
- 6 Lov 5. juni 1981 nr. 42 om sertifikatpliktige stillinger på norske skip, borefartøy og andre flyttbare innretninger i sjøen (Sertifiseringsloven).

Endringer i følgende lover:

- 1 Almindelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10.
- 2 Lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk (gjelder bare for Svalbard).
- 3 Lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer (gjelder bare for Svalbard).
- 4 Sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18.
- 5 Lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- 6 Lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven).
- 7 Lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister.
- 8 Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).
- 9 Lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten (Kystvaktloven).
- 10 Lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter.
- 11 Lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova).

Kapittel I Innledende bestemmelser

§ 1. *Lovens formål*

Loven skal trygge liv og helse, miljø og materielle verdier ved å legge til rette for god skipssikkerhet og sikkerhetsstyring, herunder hindre forurensning fra skip, sikre et godt arbeidsmiljø og trygge arbeidsforhold om bord på skip, samt et godt og tidsmessig tilsyn.

§ 2. Lovens saklige virkeområde

Loven får anvendelse for norske og utenlandske skip. For skip under 24 meter største lengde som brukes utenfor næringsvirksomhet, gjelder loven likevel ikke.

Kongen kan gi forskrift om at loven i tillegg til skip som nevnt i første ledd, også skal gjelde for:

- boreplattformer og andre flyttbare innretninger for undersøkelse etter, utnyttelse, lagring eller transport av undersjøiske naturforekomster samt flyttbare innretninger til hjelp for slik virksomhet,
- flytekran, mudderapparat og lignende flytende innretninger,
- skip som nevnt i første ledd annet punktum hvor noen har sitt arbeid om bord.

Kongen kan også gi forskrift om at loven helt eller delvis ikke skal gjelde for:

- skip under 24 meter største lengde,
- skip som kan føre inntil tolv passasjerer,
- spesialskip,
- skip som utelukkende benyttes på elver og innsjøer,
- skip som er vernet,
- skip som tilhører Forsvaret eller som benyttes i dets tjeneste,
- andre statlige skip som brukes utenfor næringsvirksomhet,
- utenlandske skip.

Kongen kan for skip som nevnt i tredje ledd, gi særlige regler om sikkerhetsstyring, sikkerhet, miljø, sikkerhets- og terrorberedskap og tilsyn samt forvaltningstiltak og administrative sanksjoner som fraviker reglene i loven her.

§ 3. Lovens geografiske virkeområde

Loven gjelder for norske skip uansett hvor de befinner seg.

Med de begrensninger som følger av folkeretten, gjelder loven for utenlandske skip:

- i Norges territorialfarvann, herunder ved Svalbard og Jan Mayen,
- i Norges økonomiske sone,
- på norsk kontinentalsokkel.

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på utenlandske skip også utenfor områdene nevnt i annet ledd, så langt folkeretten tillater det.

Kapittel 2 Rederiets plikter. Sikkerhetsstyring

§ 4. Rederiet

Med rederiet menes den som i det sikkerhetsstyringssertifikatet som skipet skal ha etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 7, jf. § 5 i denne loven, er opplyst å være driftsansvarlig selskap.

Dersom det for skipet ikke gjelder krav om sikkerhetsstyringssertifikat som nevnt i første ledd, eller sikkerhetsstyringssertifikatet er blitt ugyldig eller er trukket tilbake, regnes skipets eier som rederiet. Er skipet registrert, regnes den registrerte eieren som skipets eier. Dersom skipets eier i tilfelle som nevnt i første punktum har innsendt dokumentasjon i henhold til § 5 med samtykke fra den driftsansvarlige eller byggeansvarlige, skal vedkommende anses som rederi etter denne loven.

Annet ledd gjelder tilsvarende dersom den som er opplyst å være driftsansvarlig selskap i skipets sikkerhetsstyringssertifikat, ikke eksisterer.

Departementet kan gi forskrifter om hvem som skal anses som «rederi» etter reglene i første til tredje ledd.

§ 5. Plikt til innsendelse av opplysninger

Dersom skipets eier overlater ansvaret for driften av skipet til en annen, skal det opplyses om navnet på den driftsansvarlige og gis andre nødvendige opplysninger til den departementet bestemmer. Den driftsansvarlige skal få en bekreftelse på at opplysningene er mottatt og fullstendige. Første og annet punktum gjelder tilsvarende under byggingen av skipet dersom skipets eier overlater ansvaret for byggingen av skipet til en annen.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om plikten til å gi opplysninger etter første ledd.

§ 6. Rederiets alminnelige plikter

Rederiet har en overordnet plikt til å påse at byggingen og driften av skipet skjer i samsvar med reglene gitt i eller i medhold av denne loven, herunder at skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord, etterlever regelverket.

Rederiet skal sørge for at lovens krav oppfylles, bortsett fra i tilfelle der skipsføreren i loven er gitt en selvstendig plikt til å sørge for dette. Rederiet skal sørge for at forholdene legges til rette for at alle de som har sitt arbeid om bord, har mulighet for å oppfylle sine forpliktelser etter loven.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om rederiets plikter etter denne bestemmelsen.

§ 7. Rederiets plikt til å etablere, gjennomføre og videreutvikle sikkerhetsstyringssystem

Rederiet skal sørge for å etablere, gjennomføre og videreutvikle et dokumenterbart og verifiserbart sikkerhetsstyringssystem i rederiets organisasjon og på det enkelte skip, for å kartlegge og kontrollere risiko samt sikre etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller i sikkerhetsstyringssystemet selv.

Sikkerhetsstyringssystemets innhold, omfang og dokumentasjon skal være tilpasset behovet til rederiet og den aktiviteten det driver.

Rederiet skal sørge for at skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord, får anledning til å medvirke ved etableringen, gjennomføringen og videreutviklingen av sikkerhetsstyringssystemet.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om kravene til sikkerhetsstyringssystem, herunder om:

- a) innhold, omfang og dokumentasjon,
- b) sikkerhetsstyringssertifikater for skip,
- c) godkjenningsbevis for sikkerhetsstyring for rederier,
- d) adgang til å fravike kravet til sikkerhetsstyringssystem for visse skip og adgang til å fravike første og annet ledd når dette er nødvendig som følge av gjennomføring av EØS-avtalen.

§ 8. Medvirkningsplikt for skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord

Skipsføreren skal medvirke ved etableringen, gjennomføringen og videreutviklingen av sikkerhetsstyringssystem etter § 7, og skal videre medvirke til at sikkerhetsstyringssystemet blir fulgt om bord og fungerer etter sin hensikt.

Andre som har sitt arbeid om bord, skal så langt dette følger av vedkommendes stilling, medvirke til at sikkerhetsstyringssystemet blir fulgt om bord.

Departementet kan gi forskrifter om medvirkningsplikten, herunder adgang til å fravike første og annet ledd når dette er nødvendig som følge av gjennomføring av EØS-avtalen.

Kapittel 3 Teknisk og operativ sikkerhet

§ 9. Teknisk sikkerhet

Et skip skal være prosjektert, bygget og utrustet på en slik måte at det ut fra skipets formål og fartsområde gir betryggende sikkerhet for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Departementet kan gi forskrifter om hvordan skip skal være prosjektert, bygget og utrustet for å tilfredsstille kravene etter første ledd, herunder om:

- a) skrogstyrke og vanntett integritet,
- b) stabilitet og flyteevne,
- c) maskineri og elektriske installasjoner,
- d) brannsikring,
- e) navigasjonsutstyr,
- f) kommunikasjonsutstyr,
- g) redningsmidler.

§ 10. Måling av skip

Et skip skal måles og være utstyrt med målebrev.

Departementet kan gi forskrifter om måling, herunder om:

- a) hvilke skip som er målepliktige,
- b) ommåling,
- c) hvem som skal forestå målingen,
- d) målebrevet og annen dokumentasjon vedrørende måling,
- e) anerkjennelse av utenlandske målebrev.

§ 11. Drift og vedlikehold

Et skip skal drives og vedlikeholdes på en slik måte at det ut fra skipets formål og det fartsområdet det er bestemt for, gir betryggende sikkerhet for liv og helse, miljø og materielle verdier.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hvordan et skip skal drives og vedlikeholdes for å tilfredsstille kravene i første ledd.

§ 12. Last og ballast

Et skip skal være lastet eller ballastet på en slik måte at stabiliteten og flyteevnen ikke settes i fare, og slik at sikkerheten for liv og helse, miljø og materielle verdier ikke trues på annen måte. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om last og ballast, herunder om farlig last, sikring av last, fribord og lastemerker.

Lasting og lossing skal skje på en slik måte at sikkerheten for liv og helse, miljø og materielle verdier ikke trues. Departementet kan gi forskrifter om lasting og lossing, herunder om laste- og losseinnetninger.

§ 13. Sertifikater

Departementet kan i forskrift stille krav om at skipet skal ha sertifikater utstedt av tilsynsmyndigheten eller den departementet bestemmer, som dokumentasjon på at skipet på utstedelsestidspunktet tilfredsstiller krav fastsatt i eller i medhold av loven.

Sertifikater kan inneholde særskilte vilkår, og skal til enhver tid være tilgjengelig om bord.

Departementet kan gi forskrift om krav til sertifikater, herunder om:

- a) hvilke sertifikater et skip skal være utstyrt med,
- b) utstedelse, gyldighet og vilkår,
- c) adgang til å fravike kravene i første og annet ledd,
- d) anerkjennelse av utenlandske sertifikater.

§ 14. Navigering

Et skip skal navigeres slik at det ikke oppstår fare for liv og helse, miljø eller materielle verdier.

Departementet kan gi forskrift om krav til sikker navigering, herunder om:

- a) sjøveisregler,
- b) bruk av navigasjonshjelpemidler,
- c) skipsbøker samt andre skipspapirer,
- d) tiltak hvor skipet eller et annet skip er i havsnød,
- e) tiltak for å trygge skipet under krig, krigsfare og lignende forhold.

§ 15. Bemanning og vakthold

Et skip skal være bemannet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

Vaktholdet om bord skal være tilstrekkelig til å opprettholde sikker navigering og andre sikkerhets- og driftsfunksjoner.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene til bemanning og vakthold.

§ 16. Kvalifikasjonskrav og personlige sertifikater

Den som har sitt arbeid om bord, må ha de kvalifikasjoner og eventuelle sertifikater som kreves for den aktuelle stillingen eller det arbeidet som skal utføres. Sertifikatet skal vise at de nødvendige kravene var oppfylt ved sertifikatets utstedelse, herunder krav til alder, tjeneste, helsetilstand, utdanning, språk og opplæring for stillingen.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om sertifikatpliktige stillinger og om kvalifikasjoner, herunder om:

- a) utstedelse og gradering av sertifikater,
- b) nødvendig dokumentasjon,
- c) anerkjennelse av utenlandske sertifikater,
- d) kvalifikasjonskontroll,
- e) adgang til å inndra sertifikater,
- f) adgang til å fravike kravene etter første ledd,
- g) mønstring.

§ 17. Helsekrav

Den som har sitt arbeid om bord, må være fysisk og psykisk skikket til tjenesten og ikke utgjøre en fare for andre om bord. Vedkommende skal legge frem helseerklæring som viser at vilkårene i første punktum er oppfylt, og har plikt til å la seg undersøke av lege når skipsføreren finner grunn til å kreve det.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd til fysisk og psykisk skikkethet, helseerklæring og legeundersøkelser, herunder om:

- a) minimumskrav til helse, syn og hørsel for ulike stillinger,
- b) helseerklæring,
- c) godkjenning av leger,
- d) klagenemnd,
- e) innberetning av yrkesskader og yrkessykdommer,
- f) adgang til å fravike kravene etter første ledd.

§ 18. Minstealder

Den som har sitt arbeid om bord må ha fylt 16 år. Departementet kan gi forskrift om minstealder, herunder om:

- a) høyere minstealder for visse fartsområder, skip og stillinger,
- b) særskilte vilkår for at personer mellom 16 og 18 år kan tjenestegjøre om bord, og særlige vernetiltak for disse,
- c) adgang til å fravike kravene etter første ledd.

§ 19. Skipsførers plikter etter dette kapitlet

Skipsføreren skal sørge for at:

- a) skipet er lastet og ballastet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte og at lasting og lossing av skipet skjer på en sikker måte, jf. § 12, sjølovens § 131 første ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene,
- b) navigeringen av skipet og føringen av skipsbøker skjer i henhold til § 14, jf. sjøloven §§ 132 og 133 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene,
- c) vaktholdet om bord er sikkerhetsmessig forsvarlig, jf. § 15 annet ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- d) andre som har sitt arbeid om bord ved tiltredelsen eller ved tildelingen av arbeidsoppgaver får nødvendig kunnskap om skipet, om sine plikter, om grunnleggende miljø- og sikkerhetsbestemmelser og om tiltak ved en sjøulykke.

Skipsføreren skal medvirke til at:

- a) driften og vedlikeholdet av skipet til enhver tid er sikkerhetsmessig forsvarlig, jf. § 11 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) skipet har de sertifikatene som kreves, jf. § 13 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- c) bemanningen av skipet er sikkerhetsmessig forsvarlig, jf. § 15 første ledd og sjøloven § 131 første ledd, samt forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene,

- d) vedkommende selv og andre som har sitt arbeid om bord er behørig kvalifisert og har gyldig helseerklæring, jf. § 16 og § 17 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene som i første og annet ledd stilles til skipsføreren.

§ 20. Plikter etter dette kapitlet for andre som har sitt arbeid om bord

Andre som har sitt arbeid om bord, skal så langt dette følger av vedkommendes stilling, medvirke til at:

- a) driften og vedlikeholdet av skipet til enhver tid er sikkerhetsmessig forsvarlig, jf. § 11 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) skipet er lastet eller ballastet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte og at lasting og lossing av skipet skjer på en sikker måte, jf. § 12 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- c) navigeringen av skipet skjer på en sikker måte og at føring av skipsbøker skjer på korrekt måte, jf. § 14 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- d) vaktholdet om bord er sikkerhetsmessig forsvarlig, jf. § 15 annet ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- e) vedkommende selv er behørig kvalifisert og har gyldig helseerklæring, jf. § 16 og § 17 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd til andre som har sitt arbeid om bord.

Kapittel 4 Personlig sikkerhet

§ 21. Sikkerhetsinnretninger og utstyr

Et skip skal ha nødvendige innretninger og utstyr og det skal treffes slike sikkerhetstiltak og andre forholdsregler som er nødvendige for å unngå eller redusere fare for liv og helse for dem som har sitt arbeid om bord.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd, herunder om:

- a) lysforhold,
- b) klima,
- c) forurensning,
- d) fysiske faktorer,
- e) rømningsveier,
- f) verne- og sikkerhetsinnretninger.

§ 22. Tilrettelegging og utføring av arbeidet om bord

Arbeidet om bord skal tilrettelegges og utføres slik at hensynet til liv og helse og til et psykososialt arbeidsmiljø blir ivaretatt på en god og hensiktsmessig måte. Ved tilretteleggingen skal det tas hensyn til den enkeltes forutsetninger for å kunne utføre arbeidet på en måte som er sikkerhetsmessig forsvarlig.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om de kravene som stilles etter første ledd for å unngå eller redusere farer forbundet med arbeidet, herunder om:

- a) kartlegging av farene og iverksettelse av hensiktsmessige tiltak,
- b) nødvendige tiltak til opplæring og øvelse samt instruksjon av dem som har sitt arbeid om bord,
- c) tilgjengelighet av hensiktsmessig sikkerhets- og verneutstyr,
- d) plikt til å informere og drøfte farer forbundet med arbeidet og sikkerheten med dem som har sitt arbeid om bord.

§ 23. Arbeidstid

Den alminnelige arbeidstiden skal være 8 timer i døgnet, med ett døgnns hvile i hver uke og hvile på offentlige fridager.

Departementet kan gi forskrift om arbeidstiden, herunder om unntak fra bestemmelsene i første ledd, enten generelt eller for visse stillinger, samt om ekstraarbeid som følge av sikkerhetsmessige forhold.

§ 24. Hviletid

Hviletiden skal minst være 10 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 24 timer, og 77 timer i løpet av hvilken som helst periode på 168 timer. Hviletiden kan deles i to perioder, hvorav en skal være på minst 6 timer. Intervallet mellom fortløpende hvileperioder skal ikke overstige 14 timer.

For sjøfolk som går vakter, gjelder bestemmelsene i første ledd ikke ved nødssituasjoner, ved arbeid som følge av en øvelse eller ved andre overordnede driftsforhold.

Bestemmelsene i første ledd kan fravikes i bindende tariffavtale. For personer som inngår i bro- eller maskinvakt, skal fravik i tariffavtale fra bestemmelsene i første ledd være begrenset til minst 6 sammenhengende timer under forutsetning av at ingen slik reduksjon strekker seg over mer enn 48 timer og at hviletiden er på minst 70 timer i løpet av en hvilken som helst periode på 168 timer.

Departementet kan gi forskrift om hviletid, herunder om fravik fra bestemmelsene i første ledd:

- a) på passasjerskip med skiftordning i innenriks fart etter at de berørte sjømanns- og rederiorganisasjoner er hørt,
- b) på fiske- og fangstfartøyer.

§ 25. Bo- og fritidsmiljø

De som har sitt arbeid om bord skal ha tilfredsstillende bo- og fritidsmiljø. Det skal finnes tilstrekkelig med lugarer, oppholdsrom, spiserom, rom for å tilberede mat, rom for personlig hygiene og sykerom. Alle rom skal være tilstrekkelig store, og innredet og utstyrt slik at et godt arbeidsmiljø sikres.

Departementet kan gi nærmere forskrifter om kravene i første ledd, under hensyn til hvor mange som arbeider om bord og skipets størrelse, konstruksjon, fartsområde og øvrige forhold. Departementet gir også forskrifter om krav til sertifikater vedrørende arbeids- og levevilkår på skip.

§ 26. Forpleining

De som har sitt arbeid om bord, skal få god og tilstrekkelig kost som skal være i samsvar med lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) og forskrifter gitt i medhold av loven.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd, herunder krav til proviant-, kjøle- og fryserom.

§ 27. Legemidler og behandling av syke

Et skip skal være utstyrt med legemidler og annet som er nødvendig til behandling av syke og skadede og til forebygging av sykdom om bord.

Syke og skadede kan i nødvendig utstrekning tas under behandling.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første og annet ledd, herunder om hvem som kan utføre behandlingen.

§ 28. Verneombud og arbeidsmiljøutvalg

På skip skal det være organisert verne- og miljøarbeid. Det skal velges verneombud av og blant dem som har sitt arbeid om bord, og opprettes et arbeidsmiljøutvalg.

Departementet kan gi forskrift om verne- og miljøarbeid, herunder om:

- a) verneombuds oppgaver og rettigheter,
- b) arbeidsmiljøutvalgets sammensetning og oppgaver,
- c) samordning av verne- og miljøarbeidet,
- d) unntak fra bestemmelsene i første ledd for visse skip.

§ 29. Skipsførers plikter etter dette kapitlet

Skipsføreren skal sørge for at:

- a) arbeidet om bord er tilrettelagt slik at det kan utføres sikkerhetsmessig forsvarlig og at det psykososiale arbeidsmiljøet ivaretas, jf. § 22 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) den fastsatte hviletiden overholdes, jf. § 24 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

Skipsføreren skal medvirke til at:

- a) skipet har nødvendige innretninger og utstyr og at det er truffet nødvendige sikkerhetstiltak og andre forholdsregler for å sikre liv og helse for de som arbeider om bord, jf. § 21 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) bo- og fritidsmiljø og forpleining er i samsvar med §§ 25 og 26 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsene,
- c) skipet er utstyrt med nødvendige legemidler mv., jf. § 27 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- d) verne- og miljøarbeidet om bord organiseres og gjennomføres på en forsvarlig måte, jf. § 28 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene som stilles til skipsføreren etter første og annet ledd.

§ 30. Plikter etter dette kapitlet for andre som har sitt arbeid om bord

Andre som har sitt arbeid om bord, skal så langt dette følger av vedkommendes stilling, medvirke til at:

- a) det treffes nødvendige sikkerhetstiltak for å sikre liv og helse for de som arbeider om bord, jf. § 21 første ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) arbeidet om bord tilrettelegges slik at det kan utføres sikkerhetsmessig forsvarlig og at det psykososiale arbeidsmiljøet ivaretas, jf. § 22 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- c) verne- og miljøarbeidet gjennomføres på en forsvarlig måte, jf. § 28 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om kravene i første ledd til andre som har sitt arbeid om bord.

Kapittel 5 Miljømessig sikkerhet**§ 31. Forbud mot forurensning**

Forurensning av det ytre miljø ved utslipp eller dumping fra skipet, eller ved forbrenning av skadelige stoffer eller på annen måte i forbindelse med driften av skipet er forbudt, med mindre annet fremgår av lov eller forskrift fastsatt med hjemmel i lov.

Forbudet mot utslipp eller dumping fastsatt i medhold av dette kapitlet gjelder ikke:

- a) ved utslipp av skadelige stoffer eller dumping som er nødvendig av hensyn til skips sikkerhet, de ombordværendes helse eller for å redde liv, eller

- b) ved utslipp av skadelige stoffer eller dumping som skyldes skade på skip, når alle rimelige forholdsregler er tatt både før og etter uhellet for å hindre eller begrense utslippet.

Dette kapitlet og forskrifter gitt i medhold av det, kommer ikke til anvendelse på forurensning som utelukkende skyldes utforskning, utvinning og utnyttelse til sjøs av undersjøiske naturforekomster.

Departementet kan gi forskrift om hva som skal anses som:

- a) skadelige stoffer, herunder organismer,
- b) utslipp,
- c) dumping,
- d) forbrenning.

§ 32. *Teknisk miljømessig sikkerhet*

Et skip skal være prosjektert, bygget og utrustet slik at det ikke skjer forurensning av det ytre miljø fra skipet i strid med § 31.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere krav til hvordan et skip skal være prosjektert, bygget og utrustet for å unngå forurensning.

§ 33. *Driften av skipet*

Driften av et skip skal legges opp og gjennomføres slik at det ikke skjer forurensning av det ytre miljø fra skipet i strid med § 31.

Departementet kan gi forskrift med nærmere krav til hvordan et skip skal drives for å unngå forurensning, herunder om:

- a) utslipp, dumping og forbrenning,
- b) bunkers og bunkring,
- c) ballasthåndtering,
- d) miljøsertifikater,
- e) dagbokføring av behandling av skadelige stoffer.

§ 34. *Beredskap, varsling og rapportering*

Et skip skal ha nødvendig beredskap, herunder en beredskapsplan, for å kunne avverge eller eventuelt begrense virkningene av forurensning av det ytre miljø fra skipet.

Ved forurensning eller fare for forurensning, skal det umiddelbart varsles om hendelsen og om de tiltakene som er eller vil bli truffet for å avverge eller begrense virkningene. En etterfølgende rapport om ulykken skal sendes tilsynsmyndigheten.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første og annet ledd, herunder om:

- a) den beredskapen skipet skal ha,
- b) hva en beredskapsplan skal inneholde,
- c) hvordan og til hvem varsling og rapportering skal skje,
- d) unntak fra bestemmelsen i første ledd for visse skip.

§ 35. *Levering av skadelige stoffer til mottaksanlegg*

Et skip skal levere skadelige stoffer til særskilte mottaksanlegg i land, så langt slike stoffer ikke kan håndteres forsvarlig om bord eller kan leveres til andre for forsvarlig håndtering.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd, herunder om meldeplikt.

§ 36. *Skip som tas endelig ut av drift*

Et skip som skal tas endelig ut av drift skal håndteres på en forsvarlig måte, slik at det ikke oppstår fare for liv, helse eller miljø.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene i første ledd, herunder om meldeplikt og om fjerning av skadelige stoffer om bord.

§ 37. *Skipsførers plikter etter dette kapitlet*

Skipsføreren skal sørge for at:

- a) det varsles umiddelbart om forurensning eller fare for forurensning og settes i verk rimelige tiltak for å hindre slik forurensning eller begrense virkningen av den, samt at etterfølgende rapport innsendes, jf. § 34 annet ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) skadelige stoffer behandles i overensstemmelse med § 35 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.
- c) dagbøker som nevnt i § 33 annet ledd bokstav e føres på en korrekt måte.

Skipsføreren skal medvirke til at:

- a) skipets utrustning er egnet til å hindre forurensning, jf. § 32 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- b) driften av skipet legges opp og gjennomføres slik at forurensning hindres, jf. § 33 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen,
- c) skipet har nødvendig beredskap for å avverge eller begrense forurensning fra skipet, jf. § 34 første ledd og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

Departementet kan gi nærmere forskrift om kravene til skipsføreren i første og annet ledd.

§ 38. Plikter etter dette kapitlet for andre som har sitt arbeid om bord

Andre som har sitt arbeid om bord, skal så langt dette følger av vedkommendes stilling, medvirke til at driften av skipet legges opp og gjennomføres slik at forurensning hindres, jf. § 33 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

Departementet kan gi nærmere forskrift om de kravene som første ledd stiller til andre som har sitt arbeid om bord.

Kapittel 6 Sikkerhets- og terrorberedskap**§ 39. Forebyggende tiltak mot angrep mv. på skip**

Det skal treffes tiltak for å hindre og beskytte skipet mot terrorhandlinger, piratvirksomhet, blindpassasjerer og andre ulovlige handlinger.

De som har sitt arbeid om bord skal være utstyrt med et identifikasjonsbevis.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om kravene til sikkerhets- og terrorberedskapen på skip, herunder om:

- a) hvilke skip som skal være omfattet av reglene,
- b) plikt til å foreta en sårbarhetsvurdering,
- c) plikt til å ha en godkjent sikkerhets- og terrorberedskapsplan for skipet,
- d) plikt til å utpeke og lære opp særskilt personell med ansvar for sikkerhets- og terrorberedskap på skipet og i rederiet,
- e) terroralarmsystem på skipet,
- f) kontroll av personer og gjenstander som er eller skal om bord på skipet,
- g) utstedelse og utforming av identifikasjonsbevis,
- h) sikkerhets- og terrorberedskapssertifikater.

§ 40. Bruk av maktmidler

Når det er nødvendig for å hindre eller beskytte mot handlinger som nevnt i § 39 første ledd, kan det fra skipets side iverksettes tiltak og anvendes maktmidler.

I andre situasjoner der dette er nødvendig for å opprettholde ro og orden om bord, kan det anvendes tiltak og maktmidler som nevnt i første ledd, så langt de er forholdsmessige.

Retten til å iverksette tiltak og anvende maktmidler tilligger skipsføreren. Enhver som befinner seg om bord, plikter å yte hjelp og respektere de tiltak som treffes.

Departementet kan gi forskrift om bruk av tiltak og maktmidler i henhold til første og annet ledd.

Kapittel 7 Tilsyn**§ 41. Tilsynsmyndighet**

Kongen fastsetter hvem som skal ha tilsynsmyndighet etter loven.

Departementet kan inngå avtale med ett eller flere klassifikasjonsselskaper om at tilsynsmyndighet kan overlates til vedkommende institusjon. Avtalen skal regulere omfanget av og vilkårene for slik overlatelse.

Departementet kan gi forskrift eller inngå avtale om at tilsyn eller tilsynsmyndighet på avgrensede områder overlates til private eller til utenlandske eller internasjonale myndigheter.

§ 42. Tilsyn med sikkerhetsstyringssystem

Det skal føres tilsyn med sikkerhetsstyringssystem, jf. § 7. Tilsynet kan blant annet omfatte følgende elementer:

- a) systemrevisjon av dokumentasjonen for at rederiet har etablert nødvendige og hensiktsmessige systematiske tiltak,
- b) verifikasjon av at de systematiske tiltakene under bokstav a er til stede og fungerer i praksis og at aktiviteten når det gjelder slike tiltak er i overensstemmelse med krav fastsatt i lov og forskrift.

Tilsynet etter første ledd kan skje gjennom intervjuer med ledelsen og personalet på forskjellig nivåer i rederiet, ved inspeksjoner eller på annen hensiktsmessig måte.

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføringen av tilsynet med sikkerhetsstyringssystem.

§ 43. Tilsynet med norske skip

Det skal føres tilsyn med norske skip.

Departementet kan i forskrift bestemme at tilsyn ikke skal finne sted helt eller delvis, med mindre Norges folkerettslige forpliktelser er til hinder for slikt unntak.

Tilsynet i henhold til første og annet ledd kan omfatte forhold som nevnt i kapittel 3, 4, 5 og 6 i denne loven og skal ha som formål å bringe på det rene om de kravene som fremgår i eller i medhold av loven, er oppfylt.

Rederiet har plikt til å be om tilsyn av norsk skip når dette er nødvendig for å oppfylle krav i eller i medhold av denne loven.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om:

- a) hyppighet, innhold og omfang av tilsynet, herunder besiktelse,
- b) den praktiske gjennomføringen av tilsynet, herunder besiktelse,
- c) rett for den som har sitt arbeid om bord til å kreve tilsyn, herunder besiktelse.

§ 44. Tilsynet med utenlandske skip

Det kan foretas tilsyn av utenlandske skip som nevnt i § 2 første ledd, jf. § 3 annet ledd.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om slikt tilsyn, herunder om:

- a) hyppigheten, innholdet og omfanget av tilsynet,
- b) den praktiske gjennomføringen av tilsynet.

§ 45. Plikt for rederiet, skipsføreren og andre til å medvirke til tilsynet

Rederiet, skipsføreren og andre som har sitt arbeid om bord skal medvirke til tilsynet etter dette kapittel, og skal blant annet:

- a) gi alle opplysninger som er nødvendige for utøvelsen av tilsynet, og
- b) utlevere skipsbøker, rapporter, tegninger og annet materiale.

Plikt til medvirkning som nevnt i første ledd påhviler også andre, så langt slik medvirkning ikke kommer i strid med deres taushetsplikt i henhold til lov eller avtale.

Tilsynsmyndigheten skal til enhver tid ha adgang til skipet og rederikontorer.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om innholdet, omfanget og gjennomføringen av medvirkningen og om tilsynets adgang til skipet og rederikontorer.

§ 46. Bistandsplikt

Rederiet og skipsføreren skal yte bistand til utenlandske og internasjonale tilsynsmyndigheter på en slik måte og i et slikt omfang som følger av Norges folkerettslige forpliktelser.

Departementet kan gi forskrift om bistandsplikten etter første ledd.

§ 47. Rederiets melde- og rapporteringsplikt

Rederiet skal gi tilsynsmyndigheten melding når det har inngått avtale om:

- a) bygging av skip,
- b) ombygging av skip,
- c) kjøp av skip.

Rederiet eller skipsføreren skal gi tilsynsmyndigheten melding ved sjøulykker etter regler om slik meldeplikt gitt i eller i medhold av lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten, og skal videre gi melding ved skade eller sykdom som rammer den som har sitt arbeid om bord.

Rederiet skal også gi rapport om andre forhold som det er av betydning for tilsynsmyndigheten å kjenne til, herunder om verne- og miljøarbeid.

Departementet kan gi forskrift om melde- og rapporteringsplikten etter denne paragrafen.

§ 48. Gebyrer

Tilsynsmyndighetens utgifter ved tilsyn, sertifikatutstedelse, måling og lignende kan kreves dekket av rederiet eller av den som ber om vedkommende tjeneste gjennom gebyr. Gebyr fastsatt med hjemmel i første ledd er tvangsgrunnlag for utlegg.

Når Statens innkrevingsentral er pålagt å inndrive gebyr som nevnt i første ledd, kan den inndrive gebyr ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2–7. Innkrevingsentralen kan også inndrive gebyr ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten får rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til en tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdelsesloven § 7–9 første ledd.

Departementet kan gi nærmere forskrift om gebyrer og innkrevingen av disse.

Kapittel 8 Forvaltningstiltak**§ 49. Pålegg om tiltak**

Er krav som følger av lov eller forskrift ikke etterkommet, kan tilsynsmyndigheten pålegge rederiet å gjennomføre nødvendige tiltak innen en bestemt tidsfrist.

Er pålegg ikke etterkommet innen den fastsatte tidsfristen, kan det iverksettes tiltak som nevnt i § 50 til § 54.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om rederiets plikt til å gjennomføre tiltak etter første ledd.

§ 50. Tvangsmulkt

Hvis rederiet ikke har etterkommet et pålegg etter § 49 innen den fastsatte fristen, kan tilsynsmyndigheten treffe vedtak om tvangsmulkt for å sikre at pålegget blir etterkommet. I vedtaket om tvangsmulkt skal det settes en ny tidsfrist for å oppfylle pålegget etter § 49, slik at tvangsmulkten begynner å løpe først når pålegget ikke er oppfylt innen denne nye fristen.

Tvangsmulkten kan fastsettes som et enkeltbeløp eller som en løpende mulkt. Ved fastsettelse av tvangsmulktens størrelse skal det blant annet legges vekt på viktigheten av de sikkerhets- og miljøhensyn som pålegget skal ivareta og kostnadene ved å oppfylle pålegget.

Tvangsmulkten tilfaller statskassen. Tilsynsmyndigheten kan, når sterke hensyn tilsier det, redusere eller frafalle påløpt mulkt.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet.

§ 51. Tilbaketrekking av sertifikater

Hvis rederiet ikke etterkommer pålegg etter § 49 eller betaler gebyrer i henhold til § 48 innen den fastsatte tidsfristen, kan tilsynsmyndigheten trekke tilbake relevante sertifikater.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om tilbaketrekking av sertifikater.

§ 52. Tvangstiltak overfor skip

Tilsynsmyndigheten kan forby et skip å forlate havn eller pålegge det å gå til havn eller fastsette andre nødvendige tiltak overfor skipet, om nødvendig med bruk av tvang, innenfor de grensene som følger av folkeretten, såfremt:

- a) skipet ikke oppfyller krav i lov eller forskrift til teknisk, operativ, personlig eller miljømessig sikkerhet, og manglene klart utgjør en fare for de interessene som vedkommende krav er satt for å beskytte,
- b) rederiet eller noen i dets tjeneste hindrer tilsynsmyndigheten i å gå om bord i skipet for å foreta tilsyn eller ikke etterkommer påbud etter § 45,
- c) skipet ikke har nødvendige sertifikater om bord.

Vedtak etter første ledd skal inneholde eventuelle pålegg som skipet må etterkomme for at forbud, pålegg eller andre tiltak som nevnt i første ledd kan oppheves eller endres. Dersom tilsynsmyndigheten har gitt pålegg som nevnt i første punktum, og dette ikke etterkommes, kan tilsynsmyndigheten om nødvendig besørge at pålegget gjennomføres for rederiets regning og risiko.

Departementet kan gi nærmere forskrift om vedtak som nevnt i første ledd, herunder om de påleggene som skipet må etterkomme og om vilkårene for bruken av tvang samt om gjennomføringen av pålegg for rederiets regning og risiko.

§ 53. Stansing og bording av skip i fart

Når det foreligger grunn til mistanke om at skip har opptrådt i strid med relevante internasjonale bestemmelser eller krav gitt i eller i medhold av lov eller forskrift som gjelder for skipet, jf. § 3, kan tilsynsmyndigheten innenfor de grensene som følger av folkeretten, stanse og borde skipet i fart for besiktelse med sikte på å undersøke forholdet nærmere, om nødvendig med bruk av tvang. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om besiktelse som nevnt i første punktum, herunder om når slik besiktelse kan skje og om vilkårene for bruken av tvang.

§ 54. Nektelse av adgang til norsk sjøterritorium for utenlandsk skip

Oppfyller ikke et utenlandsk skip de krav som stilles til det etter relevante internasjonale bestemmelser, lov eller forskrift, kan det nektes adgang til norsk sjøterritorium.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring etter første ledd herunder bestemmelser om nektelse av anløp til norsk havn på bakgrunn av tidligere tilbakeholdelser, forhold ved skipets flaggstat og andre sikkerhetsmessige forhold.

Kapittel 9 Administrative sanksjoner**§ 55. Overtredelsesgebyr**

Tilsynsmyndigheten kan ilegge administrativ sanksjon (overtredelsesgebyr) til den som på vegne av rederiet forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 6, 9, 11, 12, 13, § 15 første ledd, § 16, §§ 21, 22, 24 eller §§ 32 til 36.

Tilsynsmyndigheten kan ilegge overtredelsesgebyr til en skipsfører som, i strid med sine plikter etter §§ 19, 29 og 37, forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 12 og 14, § 15 annet ledd, §§ 22 og 24 eller §§ 32 til 35.

Tilsynsmyndigheten kan dessuten ilegge overtredelsesgebyr til andre som har sitt arbeid om bord som, i strid med sine plikter etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 20 første ledd bokstav e og § 38, forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 16 eller 33.

Overtredelsesgebyr kan ilegges etter faste satser eller utmåles i det enkelte tilfellet. Der det skal anvendes faste satser, må disse fremgå av forskrift gitt i medhold av loven. Dersom det ikke skal anvendes faste satser, skal det i forskrift angis hvilke momenter det særlig skal legges vekt på ved utmålingen, og det skal fastsettes et maksimum. Oppfyllelsesfristen for overtredelsesgebyr er fire uker fra vedtaket ble truffet.

Departementet kan gi nærmere forskrift om ilegging av overtredelsesgebyr, herunder om:

- a) faste satser for overtredelsesgebyret,
- b) hvilke momenter det skal legges vekt på ved utmålingen når det ikke anvendes faste satser, og maksimumsbeløp for slike tilfeller,
- c) adgang til i enkeltvedtak å fastsette en kortere oppfyllelsesfrist enn i fjerde ledd, eller å utsette fristen,
- d) renter og tilleggsgebyr dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt ved forfall.

§ 56. Overtredelsesgebyr mot rederiet

Hvis noen som har handlet på vegne av rederiet, har overtrådt en bestemmelse som nevnt i § 55 første til tredje ledd, kan tilsynsmyndigheten ilegge rederiet overtredelsesgebyr. Dette gjelder selv om overtredelsesgebyr ikke kan ilegges noen enkeltperson.

Ved avgjørelsen av om rederiet skal ilegges overtredelsesgebyr og ved utmålingen av gebyret skal det særlig legges vekt på:

- a) hvor alvorlig overtredelsen er,
- b) om rederiet gjennom sikkerhetsstyringssystemet eller ved instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak kunne ha forebygget overtredelsen,
- c) om overtredelsen er begått for å fremme rederiets interesser,
- d) om rederiet har hatt eller kunne oppnådd noen fordel ved overtredelsen,
- e) om det foreligger gjentakelse,
- f) rederiets økonomiske evne.

Rederiet er også solidarisk ansvarlig for overtredelsesgebyr som ilegges skipsføreren eller andre som har sitt arbeid om bord etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 55.

Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om overtredelsesgebyr mot rederiet etter første og annet ledd og om det solidariske ansvaret etter tredje ledd.

§ 57. Inndrivelse av overtredelsesgebyr

Vedtak om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Ved inndrivelse av overtredelsesgebyr gjelder bestemmelsen i § 48 annet ledd tilsvarende.

For å sikre betaling av overtredelsesgebyr etter §§ 55 og 56 som rederiet, skipsføreren eller andre som har sitt arbeid om bord er eller antas å ville bli ilagt, kan tilsynsmyndigheten forby skipet å forlate havn, pålegge det å gå til havn eller fastsette andre nødvendige tiltak inntil overtredelsesgebyret er betalt eller det er stilt tilstrekkelig sikkerhet for beløpet. Tilsynsmyndigheten kan kreve at før tiltak etter første punktum avsluttes, skal rederiet stille tilstrekkelig sikkerhet for eller betale utgiftene ved tiltaket.

Kapittel 10 Straffansvar

§ 58. Brudd på rederiets plikter når det gjelder sikkerhetsstyringssystem

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes den som på vegne av rederiet forsettlig eller uaktsomt vesentlig unnlater å etablere, gjennomføre og videreutvikle et sikkerhetsstyringssystem i samsvar med § 7 og forskrifter gitt i medhold av bestemmelsen.

§ 59. Brudd på rederiets plikter når det gjelder den tekniske og operative sikkerheten om bord

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes den som på vegne av rederiet forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 9, jf. § 6 om prosjekteringen, byggingen og utrustningen av skipet,
- b) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 11, jf. § 6 om driften og vedlikeholdet av skipet,
- c) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 13, jf. § 6 om sertifikater,
- d) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 15 første ledd, jf. § 6 om bemanningen av skipet,
- e) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 16, jf. § 6 med krav om å sørge for at de som har sitt arbeid om bord har de nødvendige kvalifikasjoner og sertifikater.

§ 60. Brudd på skipsførerens plikter når det gjelder den tekniske og operative sikkerheten om bord

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes en skipsfører som forsettlig eller uaktsomt vesentlig overtrer sine plikter etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 19 første ledd bokstav b til å sørge for at navigeringen av skipet skjer på sikker måte eller at føring av skipsbøker skjer på korrekt måte i henhold til kravene i § 14 med forskrifter.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes en skipsfører som forsettlig eller uaktsomt vesentlig overtrer sine plikter etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 19 første ledd bokstav c til å sørge for at vaktholdet om bord er sikkerhetsmessig forsvarlig i henhold til kravene i § 15 annet ledd med forskrifter.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes en skipsfører som forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 19 første ledd bokstav a til å sørge for at skipet er lastet eller ballastet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte i henhold til kravene i § 12 første ledd med forskrifter,
- b) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 19 annet ledd bokstav a til å medvirke til at driften og vedlikeholdet av skipet til enhver tid er sikkerhetsmessig forsvarlig i henhold til kravene i § 11 med forskrifter,
- c) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 19 annet ledd bokstav d til å medvirke til at vedkommende selv og andre som har sitt arbeid om bord er behørig kvalifisert i henhold til kravene i § 16 med forskrifter.

§ 61. Brudd på pliktene til andre som har sitt arbeid om bord når det gjelder den tekniske og operative sikkerheten om bord

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes andre som har sitt arbeid om bord, som forsettlig eller uaktsomt vesentlig overtrer sin plikt etter § 20 første ledd bokstav c, til å medvirke til at navigeringen av skipet skjer på sikker måte eller at føring av skipsbøker skjer på korrekt måte i henhold til kravene i § 14 med forskrifter.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes andre som har sitt arbeid om bord, som forsettlig eller uaktsomt vesentlig overtrer sin plikt etter § 20 første ledd bokstav d til å medvirke til at vaktholdet om bord er sikkerhetsmessig forsvarlig i henhold til kravene i § 15 annet ledd med forskrifter.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes andre som har sitt arbeid om bord, som forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 20 første ledd bokstav a til å medvirke til at driften og vedlikeholdet av skipet til enhver tid er sikkerhetsmessig forsvarlig i henhold til kravene i § 11 med forskrifter,
- b) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 20 første ledd bokstav b til å medvirke til at skipet er lastet eller ballastet på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte i henhold til kravene i § 12 første ledd med forskrifter,
- c) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 20 første ledd bokstav e til å medvirke til å være behørig kvalifisert i henhold til kravene i § 16 med forskrifter.

§ 62. Brudd på rederiets plikter når det gjelder den personlige sikkerheten om bord

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes den som på vegne av rederiet forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 21, jf. § 6 med krav til innretninger, utstyr og sikkerhetstiltak om bord på skipet,
- b) vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 22, jf. § 6 med krav til tilrettelegging og utføring av arbeidet om bord og ivaretagelse av det psykososiale arbeidsmiljøet.

Med bøter straffes den som på vegne av rederiet forsettlig eller grovt uaktsomt vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av § 6, jf. § 24 med krav om å påse at reglene om hviletid overholdes.

§ 63. Brudd på skipsførerens plikter når det gjelder den personlige sikkerheten om bord

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes en skipsfører som forsettlig eller grovt uaktsomt vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 29 første ledd bokstav a til å sørge for at arbeidet om bord er tilrettelagt slik at det kan utføres sikkerhetsmessig forsvarlig og ivaretar det psykososiale arbeidsmiljøet i henhold til kravene i § 22 med forskrifter.

Med bøter straffes en skipsfører som forsettlig eller grovt uaktsomt vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 29 første ledd bokstav b til å sørge for at den fastsatte hviletiden overholdes i henhold til kravene i § 24 med forskrifter.

§ 64. Brudd på rederiets plikter når det gjelder den miljømessige sikkerheten

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes den som på vegne av rederiet forsettlig eller grovt uaktsomt vesentlig overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 32 og 33, jf. § 6 med krav til den tekniske miljømessige sikkerheten og til driften av skipet.

§ 65. Brudd på skipsførerens plikter når det gjelder den miljømessige sikkerheten

Med bøter eller fengsel inntil 2 år straffes en skipsfører som forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 37 første ledd bokstav a til å sørge for at det foretas varsling, tiltak og etterfølgende rapport ved forurensning i henhold til kravene i § 34 annet ledd med forskrifter,
- b) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 37 annet ledd bokstav b til å medvirke til at driften av skipet legges opp og gjennomføres i henhold til kravene i § 33 med forskrifter, slik at det ikke skjer forurensning av det ytre miljø fra skipet i strid med § 31.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes en skipsfører som forsettlig eller grovt uaktsomt:

- a) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 37 første ledd bokstav c til å sørge for korrekt dagbokføring, jf. § 33 annet ledd bokstav e med forskrifter,
- b) vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 37 annet ledd bokstav a til å medvirke til at skipet er utrustet i henhold til kravene i § 32 med forskrifter slik at det ikke skjer forurensning av det ytre miljøet fra skipet i strid med § 31.

§ 66. Brudd på pliktene til andre som har sitt arbeid om bord når det gjelder den miljømessige sikkerheten

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes andre som har sitt arbeid om bord som forsettlig eller grovt uaktsomt vesentlig overtrer sin plikt etter bestemmelser gitt i eller i medhold av § 38 til å medvirke til at driften av skipet legges opp og gjennomføres i henhold til § 33 med forskrifter, slik at det ikke skjer forurensning av det ytre miljø fra skipet i strid med § 31.

§ 67. Brudd på rederiets og skipsførerens plikt til å følge tilsynsmyndighetens vedtak

Med bøter eller fengsel inntil 1 år straffes en skipsfører eller den som på vegne av rederiet forsettlig unnlater å følge tilsynsmyndighetens vedtak etter bestemmelser gitt i eller i medhold av §§ 52 og 53.

§ 68. Straffansvar for den som ikke er offentlig tjenestemann

Benyttes under utøvelsen av tilsynet personer som ikke er offentlige tjenestemenn, gjelder for disse samme strafferettslige ansvar som for offentlige tjenestemenn i henhold til den Almindelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902.

§ 69. Fellesbestemmelser

Ved vurderingen av om en overtredelse av bestemmelsene i dette kapittel er vesentlig, skal det særlig legges vekt på overtredelsens omfang og virkninger og graden av utvist skyld.

Dersom en annen enn den som er å anse som rederi i henhold til § 4 reelt sett ivaretar aktuelle driftsfunksjoner av skipet, kommer bestemmelsene i §§ 58, 59, 62, 64, 67 og 70 tilsvarende til anvendelse.

Fengselsstraff kan ikke anvendes når overtredelsen i henhold til folkeretten bare kan straffes med bøter.

Bestemmelsene i dette kapitlet får ikke anvendelse dersom forholdet rammes av en strengere straffebestemmelse.

§ 70. *Inndrivelse av bot eller foretaksstraff*

For å sikre betaling av bot etter dette kapitlet eller foretaksstraff etter straffeloven § 48 a som rederiet, skipsføreren eller andre som har sitt arbeid om bord er eller antas å ville bli ilagt, kan retten etter begjæring fra påtalemyndigheten beslutte å forby skipet å forlate havn, pålegge det å gå til havn eller fastsette andre nødvendige tiltak, inntil boten eller foretaksstraffen er betalt eller det er stilt tilstrekkelig sikkerhet for beløpet.

Etter begjæring fra påtalemyndigheten, kan retten også beslutte at rederiet skal stille tilstrekkelig sikkerhet for eller betale utgiftene som er forbundet med tiltak som fastsettes etter første ledd før tiltaket avsluttes.

Kapittel 11 Øvrige bestemmelser

§ 71. *Sjøassurandørers taushetsplikt*

Uten hensyn til taushetsplikt som følger av lov 10. juni 2005 nr. 44 om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomhet mv. § 1–6, har forsikringsselskaper adgang til å utlevere opplysninger som er av direkte betydning for sikkerheten til skip som er forsikret i vedkommende selskap, til andre forsikringsselskaper samt til besiktigelsesinstitusjoner, internasjonale forsikrings- og sjøfartsorganisasjoner eller norske og utenlandske sjøfartsmyndigheter. Første punktum gjelder tilsvarende for skip som har vært forsikret i vedkommende selskap i løpet av de siste tre årene før den datoen det anmodes om utlevering av opplysninger eller den datoen forsikringsselskapet utleverer opplysninger uten forutgående anmodning.

Forsikringsselskapet plikter å sende forsikringstakeren gjenpart av opplysningene som utleveres etter første ledd. Dersom opplysningene er utlevert muntlig, er det tilstrekkelig å sende forsikringstakeren melding om at slike opplysninger er utlevert og hvem som er mottaker av opplysningene.

§ 72. *Ikrafttredelse*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer, med mindre annet følger av reglene i annet ledd. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Endringen i § 74 annet ledd nr. 8 i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 475 trer i kraft fra det tidspunkt lov 7. januar 2005 nr. 2 om endringer i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) og enkelte andre lover blir satt i kraft. Fra samme tidspunkt trer opphevingen av lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 4 første ledd bokstav a, § 5 og §§ 17 til 23 i kraft.

§ 73. *Overgangsbestemmelser*

Forskrifter gitt i medhold av lover og bestemmelser som oppheves, jf. § 74, skal gjelde inntil annet er bestemt.

§ 74. *Opphevelse av og endring i andre lover*

Fra den tid loven trer i kraft oppheves følgende lover:

1. lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v.
2. lov 19. juni 1964 nr. 20 om måling av fartøyer.
3. lov 17. juni 1966 nr. 2 om luftputefartøyer.
4. lov 18. juni 1971 nr. 90 om mønstring av arbeidstakere på skip m.v.
5. lov av 3. juni 1977 nr. 50 om arbeidstiden og hviletiden på skip.
6. lov 5. juni 1981 nr. 42 om sertifikatpliktige stillinger på norske skip, borefartøy og andre flyttbare innretninger i sjøen

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I Almindelig borgerlig Straffelov av 22. mai 1902 nr. 10 gjøres følgende endringer:

§ 304, § 305, § 312, § 315, § 416, § 420, § 422 første ledd, § 424 og § 427 oppheves.

§ 308 første ledd nr. 1 oppheves. § 308 første ledd nr. 2 og 3 blir nye nr. 1 og 2.

§ 414 første ledd skal lyde:

Hvis noen overtrer det som i norsk lov eller med heimel i norsk lov er bestemt om hyrekontrakt og avregningsbok, om anmeldelse, frammøte eller om avholdelse av bevisopptak, straffes han med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

§ 418 skal lyde:

Med bøter straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forskrifter gitt av Kongen om sjøfarten i norsk territorialfarvann. Foreligger skjerpene forhold, er straffen bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

§ 419 skal lyde:

Med bøter straffes den som

1. ikke iakttar det som i eller i medhold av norsk lov er fastsatt om registrering eller merking av skip eller annet fartøy eller om plikt til å ha forsikring eller om forbud mot bruk av fartøy som ikke er registrert, merket eller forsikret, eller

2. uberettiget anbringer, fjerner, endrer eller skjuler nasjonalitets- eller registreringsmerker på et registrert skip, eller
3. ikke etterkommer departementets pålegg om å oppnevne representant eller bestyrende reder i tilfelle som nevnt i sjøloven § 3.

På samme måte straffes den som overtrer det som i eller i medhold av sjømannslov av 30. mai 1975 nr. 18 eller lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten er fastsatt om plikt til å ha til stede om bord skipspapirer samt avtrykk av lover, forskrifter og tariffavtaler.

2. I lov 21. mai 1971 nr. 47 om brannfarlige varer samt væsker og gasser under trykk (gjelder bare for Svalbard) skal § 1 annet ledd første punktum lyde:

Unntatt fra loven er brannfarlig vare om bord på skip som går inn under lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) eller under forskrifter fastsatt med hjemmel i nevnte lov.

3. I lov 14. juni 1974 nr. 39 om eksplosive varer (gjelder bare for Svalbard) skal § 1 annet ledd bokstav a første punktum lyde:

- a) eksplosiv vare om bord på skip som går inn under lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) eller under forskrifter fastsatt med hjemmel i nevnte lov.

4. I sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 gjøres følgende endringer:

§§ 26, 40, 41, 42 og 48 oppheves.

§ 1 annet ledd skal lyde:

For personer som verken er bosatt i Norge eller er norske statsborgere og som er ansatt av utenlandsk arbeidsgiver for å betjene passasjerer på turistskip gjelder bare bestemmelsene i § 4, § 18 nr. 1 første og annet ledd; dog unntatt retten til omplassering i annet ledd, § 18 nr. 3 samt § 27, kapittel II A og kapittel II B, §§ 39, 43, 45 og 49. Statsborgere i land som omfattes av EØS-avtalen skal regnes likt med norske statsborgere.

§ 4 skal lyde:

Regler om lavalder mv. finnes i lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 18.

§ 12 nr. 1 bokstav a og b skal lyde:

- a) skipet ikke oppfyller kravene i lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven), og rederiet ikke sørger for å avhjelpe manglene,
- b) rederiet eller skipsføreren unnlater å etterkomme krav om besiktelse i henhold til lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 43 femte ledd bokstav c og forskrifter fastsatt i medhold av den bestemmelsen.

5. I lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall gjøres følgende endringer:

§ 5 annet ledd skal lyde:

For forurensning fra det enkelte transportmiddel gjelder det som er fastsatt i eller i medhold av produktkontrolloven, vegtrafikkloven, skipssikkerhetsloven, havneloven, luftfartsloven og jernbaneloven i stedet for bestemmelsene i denne loven.

Ny § 32 a skal lyde:

§ 32 a. Mottaksanlegg for avfall fra skip

Forurensningsmyndigheten kan gi forskrifter om etablering og drift av mottaksanlegg i land for avfall og lasterester fra skip. Forurensningsmyndigheten kan herunder pålegge den enkelte kommune, havnemyndighet, havneeier eller andre å sørge for at det finnes tilstrekkelige leveringsmuligheter og gi bestemmelser om videre transport og disponering av mottatt avfall.

Forurensningsmyndigheten kan gi forskrifter om betaling av gebyr ved anløp i havn med mottaksanlegg og betaling av gebyr for levering av avfall og lasterester i havn.

6. I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker skal § 277 første ledd nr. 2 lyde:

- 2) overtredelse av straffeloven kap 30 og 42, lov 20 juli 1893 nr. 2 om stranding og vrak §§ 1, 2 og 5 og annen overtredelse av tjenesteplikter som sjømann og lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) kapittel 10.

7. I lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Skip som registreres i norsk internasjonalt skipsregister skal tildeles kjenningssignal av Skipsregistrene som skiller seg tydelig fra kjenningssignal som tildeles andre norske skip.

§ 7 skal lyde:

Lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) §§ 23 og 24 gjelder for skip i dette register.

Arbeidstid utover alminnelig arbeidstid skal godtgjøres som fastsatt i avtale mellom partene.

8. I lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten gjøres følgende endringer:

§ 7 annet ledd annet punktum skal lyde:

Skipsregistrene kan samtykke i at skipet også i andre tilfeller blir gitt nytt navn når det er rimelig grunn til det.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Skipsnavn kan ved melding til Skipsregistrene reserveres så snart det er sluttet avtale om kjøp eller bygging av skipet. Også i andre tilfeller kan Skipsregistrene, når det er grunn til det, reservere et skipsnavn for en søker for et tidsrom av inntil 5 år om gangen. Når et navn er reservert, har det samme vern som navn på skip som er innført i skipsregisteret.

§ 7 fjerde ledd oppheves.

§ 11 tredje ledd skal lyde:

Norsk skip med største lengde under 15 meter kan på begjæring av eieren innføres i skipsregisteret, dersom største lengde er minst 7 meter eller skipet er merkepliktig etter lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) eller skal brukes utelukkende eller hovedsakelig i næringsvirksomhet. Når skipet er innført i skipsregisteret, gjelder reglene i dette kapittel. Rettsvern etter panteloven §§ 3–2, 3–6, 3–12 eller 3–17 for avtalepant i skip mellom 7 og 10 meter bortfaller dersom rettsvernet ikke er fornyet i samsvar med panteloven § 3–3 innen ett år fra den datoen dette ledd trer i kraft. På samme måte bortfaller rettsvern etter panteloven §§ 5–4 og 5–6 for utleggpant dersom det ikke er fornyet i samsvar med panteloven § 5–3.

§ 13 annet ledd sjette punktum skal lyde:

Ved salg gis melding av både kjøperen og selgeren, men av selgeren hvis salget medfører at skipet ikke lenger er å anse som norsk.

§ 136 femte ledd oppheves.

§ 408 annet ledd skal lyde:

Om bruk av maktmidler gjelder reglene i lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 40 annet og tredje ledd. Om opptak av forklaring gjelder sjømannsloven § 49 tilsvarende for passasjerer.

I kapittel 18 gjøres følgende endringer:

Overskriften i kapittel 18 skal lyde:

Undersøkelse av sjøulykker, sjørettsskjønn

Avsnitt I og § 471 oppheves.

§ 475 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Ved arbeidsulykke som rammer arbeidstaker om bord på skipet skal melding i stedet skje etter reglene gitt i og i medhold av lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 47.

§ 489 første ledd tredje punktum skal lyde:

Er det skjellig grunn til mistanke om at reglene om skipssikkerhet eller sikkerhet til sjøs er overtrådt, skal også vedkommende politimester varsles.

I kapittel 20 gjøres følgende endringer:

Avsnitt II og § 506 oppheves.

9. I lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten gjøres følgende endringer:

§ 11 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) kapittel 5.

§ 12 første ledd bokstav b skal lyde:

- b. lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven), med unntak av kapittel 5.

§ 12 første ledd bokstav d oppheves.

10. I lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter gjøres følgende endringer:

§ 1 nr. 2 skal lyde:

fritidsbåt, enhver flytende innretning som er beregnet på og i stand til å bevege seg på vann med en største lengde på inntil 24 meter, og som brukes utenfor næringsvirksomhet.

§ 20 nytt annet ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrift om i hvilken utstrekning loven og forskrifter gitt i medhold av loven skal få anvendelse på utenlandske fritidsbåter i Norges territorialfarvann, herunder ved Svalbard og Jan Mayen, i Norges økonomiske sone og på norsk kontinentalsokkel, med de begrensninger som følger av folkeretten.

I § 23 skal paragrafoverskriften lyde:

Utstyr

§ 23 nytt annet ledd skal lyde:

Kongen kan gi forskrifter om rednings- og flyteutstyr og om krav til annet utstyr, herunder om:

1. kommunikasjonsutstyr;
2. brannslukningsutstyr;
3. annet sikkerhetsutstyr.

I § 24 skal paragrafoverskriften lyde:

Navigering

§ 24 nytt første ledd skal lyde:

En fritidsbåt skal navigeres slik at det ikke oppstår fare for liv og helse, miljø eller materielle verdier.

Nåværende første ledd i § 24 blir annet ledd.

§ 24 annet ledd nytt punkt 4 og 5 skal lyde:

4. faremeldinger, nødmeldinger og nødsignaler,
5. sjøveisregler

Ny § 26 a skal lyde:

§ 26 a. *Måling av fritidsbåter*

Kongen kan gi forskrift om måling av fritidsbåter, herunder om

- a) hvilke fritidsbåter som er målepliktige,
- b) hvem som skal foreta målingen,
- c) dokumentasjon vedrørende måling,
- d) båteierens medvirkningsplikt ved målingen,
- e) gebyr.

Ny § 26 b skal lyde:

§ 26 b. *Krav til fører av fritidsbåt*

Kongen kan gi forskrift om at fører av fritidsbåt må oppfylle krav til minstealder, helsetilstand, opplæring og andre kvalifikasjoner. Forskriften fastsetter bestemmelser om kontroll med at kravene oppfylles og om gebyr.

§ 31 skal lyde:

Bestemmelsen i § 26 b gjelder tilsvarende for småbåter.

Overskriften til kapittel 5 skal lyde:

Kapittel 5 Forurensning

§ 38 skal lyde:

§ 38. *Forbud mot forurensning mv.*

Forurensning av det ytre miljø ved utslipp eller dumping fra fritidsbåt eller ved forbrenning av skadelige stoffer eller på annen måte i forbindelse med fritidsbåten er forbudt, med mindre annet fremgår av lov eller av forskrift fastsatt med hjemmel i lov.

Båteieren og båtføreren skal sørge for at det ikke skjer forurensning av det ytre miljø i strid med første ledd, og skal treffe rimelige tiltak for å begrense virkningene av forurensning.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om forbudet mot forurensning og om pliktene etter annet ledd, herunder om:

- a) hva som skal anses som skadelige stoffer og som utslipp, dumping og forbrenning,
- b) hvordan fritidsbåter skal håndteres for å unngå forurensning,
- c) hvilke tiltak som skal settes i verk dersom forurensning oppstår,
- d) levering av skadelige stoffer til mottaksanlegg.

§ 39 skal lyde:

§ 39. *Tekniske innretninger og utstyr*

Kongen kan gi forskrifter om hvordan fritidsbåter skal være innrettet og utstyrt, slik at det ikke skjer forurensning i strid med § 38 første ledd.

§ 40 skal lyde:

§ 40. Bruk av vannscootere og liknende mindre fartøyer

Denne bestemmelsen gjelder vannscooter og liknende motordrevne mindre fartøy som er konstruert for å føre personer, og som etter alminnelig språkbruk ikke kan betegnes som båter.

Sjøfartsdirektoratet avgjør i tvilstilfeller om fartøy av en viss type omfattes av første ledd.

Bruk av fartøy som nevnt i første ledd er ikke tillatt.

Nåværende § 39 annet til fjerde ledd blir nytt fjerde til sjette ledd i § 40. Nåværende § 40 blir ny § 40 a.

§ 40 a skal lyde:

§ 40 a. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsen i § 40 tredje ledd eller bestemmelser i forskrift fastslått med hjemmel i § 40 tredje ledd eller medvirker til dette, straffes med bøter.

Ny § 41 a skal lyde:

§ 41 a. Forvaltningstiltak

Er krav fastsatt i eller i medhold av kapittel 3 og 5 ikke etterkommet, kan eieren eller føreren pålegges å gjennomføre nødvendige tiltak innen en bestemt tidsfrist.

Er pålegg etter første ledd ikke etterkommet innen fristen, kan det treffes vedtak om tvangsmulkt for å sikre at pålegget blir etterkommet. Mulkten begynner å løpe når en ny frist for å oppfylle pålegget etter første ledd er utløpt uten at det er oppfylt.

Tvangsmulkten kan fastsettes som et enkeltbeløp eller som en løpende mulkt. Ved fastsettelse av tvangsmulktens størrelse skal det blant annet ses hen til hvor viktige sikkerhets- og miljøhensyn pålegget skal ivareta, og kostnadene ved å oppfylle pålegget.

Tvangsmulkt tilfaller statskassen. Når sterke hensyn tilsier det, kan påløpt mulkt reduseres eller frafalles.

Kongen gir forskrifter med nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet og hvem som kan fatte vedtak om tvangsmulkt.

I særlige tilfeller kan det nedlegges forbud mot at en fritidsbåt forlater havn eller fastsettes andre nødvendige tiltak dersom båten klart utgjør en fare for liv og helse eller miljø. Kongen gir nærmere forskrifter om slike tvangstiltak, herunder om hvem som kan fatte vedtak.

11. I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy skal § 7 annet ledd bokstav c lyde:

- c) Transport av inntil 12 personer, såfremt det ikke vert krevd passasjersertifikat etter lov om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).

12. Endringene i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten § 11 tredje ledd tredje og fjerde punktum i nr. 8 oppheves ett år etter ikrafttredelsen.

23. feb. Lov nr. 10 2007

Lov om endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven (tilrettelegging for og oppfølging av sykmeldte mv.).

Ot.prp.nr.6 (2006–2007), Innst.O.nr.29 (2006–2007) og Besl.O.nr.44 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 14. og 19. desember 2006. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. gjøres følgende endringer:

§ 2–3 andre ledd bokstav g skal lyde:

- g) delta i dialogmøte etter innkalling fra arbeidsgiver, jf. § 4–6 fjerde ledd.

Någjeldende andre ledd bokstav g blir nytt andre ledd bokstav h.

§ 4–6 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Arbeidsgiver skal i samråd med arbeidstaker utarbeide oppfølgingsplan for tilbakeføring til arbeid i forbindelse med ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med mindre dette er åpenbart unødvendig. Arbeidet med oppfølgingsplan skal starte så tidlig som mulig, og planen skal være utarbeidet senest når arbeidstaker har vært helt eller delvis borte fra arbeidet i seks uker. Oppfølgingsplanen skal inneholde en vurdering av arbeidstakers arbeidsoppgaver og arbeidsevne. Planen skal også inneholde aktuelle tiltak i arbeidsgivers regi, aktuelle tiltak med bistand fra myndighetene og plan for videre oppfølging.

(4) Arbeidsgiver skal innkalle arbeidstaker til dialogmøte om innholdet i oppfølgingsplanen senest innen tolv uker etter at arbeidstaker har vært helt borte fra arbeidet som følge av ulykke, sykdom, slitasje eller lignende, med

mindre dette er åpenbart unødvendig. Bedriftshelsetjenesten skal være representert i møtet. Dersom både arbeidsgiver og arbeidstaker, eller arbeidstaker alene ønsker det, skal legen eller annen sykmeldende behandler delta i møtet, jf. folketrygdloven § 25–5 første ledd andre punktum. Arbeidsgiver skal gi skriftlig melding om dialogmøtet til Arbeids- og velferdsetaten.

Någjeldende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

II

I lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

§ 8–6 andre og tredje ledd skal lyde:

Dersom medlemmet delvis kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver eller nye arbeidsoppgaver etter tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak, skal det ytes graderte sykepenger, jf. § 8–13.

Dersom medlemmet ikke kan utføre sine vanlige arbeidsoppgaver, kan det under aktivisering og arbeidstrening hos vedkommende arbeidsgiver ytes fulle sykepenger i en tidsbegrenset periode. Sykepenger kan ytes i en periode på opptil 4 uker dersom medlemmet forventes å kunne gjenoppta sitt ordinære arbeid på heltid eller deltid etter en slik periode. Dersom rehabiliteringen, utprøving av funksjonsevnen, opplæring i nye arbeidsoppgaver eller annen tilrettelegging tar lengre tid, kan det ytes sykepenger i opptil 8 uker. Det kan ytes sykepenger for en lengre periode enn 4 og 8 uker dersom arbeidstrening eller annen tilrettelegging gjennom bedriftsinterne tiltak fortsatt er nødvendig og hensiktsmessig for at medlemmet skal kunne beholde arbeidet.

§ 8–7 syvende og åttende ledd skal lyde:

Tidligst mulig og senest når arbeidsuførheten har vart i 12 uker uten at en sykmeldt arbeidstaker er i arbeidsrelatert aktivitet, skal Arbeids- og velferdsetaten innhente oppfølgingsplan som eventuelt er revidert etter dialogmøte mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, unntatt når en slik plan antas å være åpenbart unødvendig, jf. § 25–2 og arbeidsmiljøloven § 4–6 tredje og fjerde ledd.

Arbeids- og velferdsetaten skal så tidlig som mulig vurdere om yrkesrettet attføring skal prøves dersom dokumenterte bedriftsinterne tiltak ikke fører frem, eller medlemmet ikke har et arbeidsforhold. Senest når arbeidsuførheten har vart seks måneder, skal Arbeids- og velferdsetaten avholde et dialogmøte mellom den sykmeldte arbeidstaker og arbeidsgiver, unntatt når et slikt møte antas å være åpenbart unødvendig. Lege eller annet helsepersonell skal delta hvis det er hensiktsmessig. Senest ved utløpet av sykepengeperioden skal det igjen vurderes om yrkesrettet attføring skal prøves.

I kapittel 25 innholdsoversikten skal andre strekpunkt lyde:

- arbeidsgiverens plikt til å føre statistikk over sykefravær, utarbeide oppfølgingsplan og gjennomføre dialogmøte står i § 25–2.

§ 25–2 overskriften skal lyde:

Arbeidsgiverens plikt til å føre statistikk over sykefravær, utarbeide oppfølgingsplan og gjennomføre dialogmøte

§ 25–2 andre ledd skal lyde:

En arbeidsgiver plikter å utarbeide en oppfølgingsplan og gjennomføre et dialogmøte etter arbeidsmiljøloven § 4–6 tredje og fjerde ledd. Etter krav fra Arbeids- og velferdsetaten skal arbeidsgiveren utlevere oppfølgingsplan som eventuelt er revidert etter dialogmøte.

§ 25–3 Tvangsmulkt tredje ledd tredje punktum skal lyde:

Mulkten skal utgjøre seks promille av grunnbeløpet i folketrygden for hver dag etter utløpet av den nye fristen for hver melding som ikke er sendt.

§ 25–5 første ledd annet punktum skal lyde:

Dersom både arbeidsgiver og arbeidstaker, eller arbeidstaker alene ønsker det, skal legen eller annen sykmeldende behandler delta i dialogmøtet som skal gjennomføres senest innen 12 uker, jf. arbeidsmiljøloven § 4–6 fjerde ledd.

III

Ikraftredelses- og overgangsbestemmelser

1. Loven trer i kraft 1. mars 2007.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

20. des. Nr. 1822 2005**Forskrift om endring i forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.D.) – med utfyllende bestemmelser for Norges idrettshøgskole.**

Fastsatt av styret ved Norges idrettshøgskole 20. desember 2005 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 16. desember 2003 nr. 4680 for graden philosophiae doctor (Ph.D.) – med utfyllende bestemmelser for Norges idrettshøgskole er det foretatt endringer og forskriften lyder i sin helhet etter dette:

§ 1. Virkeområde

Denne forskriften gjelder doktorgradsutdanningen som fører frem til graden philosophiae doctor (Ph.D.). Forskriften gir regler om opptak, gjennomføring og avslutning av Ph.D.-graden.

§ 2. Målsetting

Doktorgradsutdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet på et høyt faglig nivå og for annet arbeid i samfunnet hvor det stilles store krav til vitenskapelig innsikt.

§ 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Styret har det overordnede ansvar for doktorgradsutdanningen og gir selv regler for organiseringen.

Styret ved NIH har gitt Komité for forskerutdanning (KFU) ansvaret for doktorgradsutdanningen ved NIH, herunder at forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.D.) med utfyllende bestemmelser følges. Forslag til endringer i forskriften med utfyllende bestemmelser skal behandles av KFU og legges frem for styret som fatter endelig vedtak.

§ 4. Doktorgradsutdanningens innhold

Doktorgradsutdanningen er i hovedsak aktivt forskningsarbeid under veiledning.

Doktorgradsutdanningen omfatter:

Gjennomføring av et selvstendig forskningsarbeid i aktivt samarbeid med veileder(e).

En godkjent opplæringsdel.

Deltakelse i aktive forskermiljøer.

Faglig formidling nasjonalt og internasjonalt som er nært relatert til det pågående doktorgradsarbeid.

§ 5. Opptak*Opptakskrav*

For å bli tatt opp på et doktorgradsprogram må søkeren normalt ha femårig mastergrad eller tilsvarende utdanning som institusjonen har godkjent som grunnlag for opptak innen doktorgradsprogrammet hvor vedkommende søker opptak.

For å bli opptatt til doktorgradsprogrammet ved NIH, må søkeren ha oppnådd mastergraden i idrettsvitenskap/graden idrettskandidat eller ha annen utdanning på samme nivå med idrett i fagkretsen, eller på annen måte kunne dokumentere idrettsfaglig kunnskap og innsikt.

Søkere til doktorgradsstudiet skal som hovedregel ha oppnådd minimum gjennomsnittskaracteren B/2,5 eller bedre i mastergraden/hovedfagsstudiet.

Søkere som kan dokumentere omfattende idrettsvitenskapelig kunnskap kan i særskilte tilfeller på bakgrunn av en helhetsvurdering, med særlig vekt på FoU-arbeid, gis dispensasjon fra kravet om 2,5/B i gjennomsnittskaracter.

Søknaden

Søknad om opptak skal inneholde:

1. Prosjektbeskrivelse
2. Fremdriftsplan for gjennomføring av utdanningen
3. Finansieringsplan
4. Redegjørelse for nødvendig infrastruktur
5. Redegjørelse for veiledningsbehov og forslag til veiledere
6. Eventuelle planer for opphold ved andre, herunder utenlandske, forskningsinstitusjoner eller virksomheter
7. Plan for faglig formidling
8. Dokumentasjon av den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket
9. Opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter.

Institusjonen fastsetter søknadsskjema.

Prosjektbeskrivelsen kan utarbeides i samarbeid med hovedveileder og skal gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Ved søknad kan kandidaten levere skisse til prosjektbeskrivelse, men det skal da utarbeides en fullstendig prosjektbeskrivelse innen seks måneder etter opptak.

Søknad om opptak til dr.gradsstudiet ved NIH kan gjøres på to måter: To-trinns behandling av søknad om opptak eller ett-trinns behandling av søknad om opptak.

To-trinns behandling av søknad om opptak

Ved søknad leverer kandidaten et utkast til prosjektbeskrivelse. I utkastet til prosjektbeskrivelse skal det gjøres rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Pkt. 2–9 skal følge som vedlegg til søknaden. På bakgrunn av søknaden tildeler KFU hovedveileder til søkeren. Søker skal i samarbeid med hovedveileder utarbeide en fullstendig prosjektbeskrivelse innen 6 måneder etter at hovedveileder er tildelt. Den fullstendige prosjektbeskrivelsen skal utgjøre maks. 10 sider, ekskl. litteraturliste (12 punktskrift, 1 ½ linjeavstand). KFU foretar endelig opptak etter en vurdering av fullstendig prosjektbeskrivelse og pkt. 2–9.

Ett-trinns behandling av søknad om opptak

Ved søknad leverer kandidaten en fullstendig prosjektbeskrivelse. Prosjektbeskrivelsen kan utarbeides i samarbeid med hovedveileder og skal gjøre rede for tema, problemstillinger samt valg av teori og metode. Den fullstendige prosjektbeskrivelsen skal utgjøre maks. 10 sider ekskl. litteraturliste (12 punktskrift, 1 ½ linjeavstand). Pkt. 2–9 er vedlegg til søknaden.

For veiledere utenfor NIH skal CV vedlegges.

Ved søknad om stipendiatstilling skal kandidaten ikke tilsettes før KFU har foretatt endelig opptak. Unntatt fra denne regelen er stipendiatstillinger, hvor tilsettingen skjer i et predefinert prosjekt, hvor hovedveileder er utpekt og prosjektet beskrevet av det relevante fagmiljø. Tilsettingen kan i slike tilfelle skje under forutsetning av at søknad om opptak blir forelagt KFU til behandling i tråd med ovenstående regler senest 2 måneder fra tilsetting.

Søknaden skal leveres i 5 eksemplarer.

Avgjørelse om opptak

Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Institusjonen kan fastsette kriterier for rangering mellom kvalifiserte søkere når antallet søkere overstiger opptakskapasiteten.

Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, utarbeidelse av individuell opplæringsplan, tilleggsutdanning og immaterialrettslige avtaler.

I opptaksvedtaket skal veileder oppnevnes, ansvaret for løsningen av andre behov som er skissert i søknaden plasseres, og avtaleperioden fastlegges med startdato og varighet. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt.

Opptak kan nektes dersom:

- opphavsrettslige avtaler er til hinder for publisering og åpen disputas
- de immaterialrettslige avtaler som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet.

KFU er ansvarlig for avgjørelser angående opptak til doktorgradsutdanningen, KFU har også den endelige avgjørelse når det gjelder krav om særskilt prøve før opptak eller tilleggskrav til opplæringsdelen i programmet etter anbefaling fra den seksjon kandidaten skal knyttes til.

I de tilfeller der den faglige kompetansen ikke er tilstede i KFU, kan KFU innhente uttalelser fra en eller flere sakkyndige personer, eller nedsette en sakkyndig komité.

Ved vurdering av opptak for fast ansatte ved NIH skal det opprettes en kommisjon som bør bestå av tre eksterne medlemmer utenfor institusjonen.

§ 6. Avtale

Opptak formaliseres i form av skriftlig avtale for doktorgradsutdanningen. Avtalen inngås mellom doktorgradsstudent, veileder(e) og den enhet (program) som kandidaten er tatt opp ved. Dersom doktorgradsstudenten er tilknyttet annen arbeidsplass skal det inngås avtale som regulerer arbeidsvilkårene, herunder tid til doktorgradsarbeidet, driftsmidler og behov for vitenskapelig utstyr. Avtalen skal sikre at doktorgradsstudenten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at forskerutdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Det er utarbeidet et standard avtaleformular for doktorgradsutdanningen ved NIH. Avtalen inngås mellom doktorgradskandidaten, veileder(e) og seksjon v/seksjonsleder så snart som mulig etter opptak.

I tilfeller der doktorgradskandidaten skal utføre sitt forskningsarbeid ved en annen institusjon skal det inngås skriftlig avtale mellom NIH og vedkommende institusjon. Vesentlige endringer i planen for studiet og/eller skifte av veileder skal godkjennes av KFU etter innstilling fra seksjonsleder.

§ 7. Doktorgradsprogrammet

Forskerutdanningen skal være lagt opp slik at den skal kunne fullføres innenfor normert tidsramme. Avtaleperioden kan forlenges grunnet permisjoner som følger av kandidatens rettighet som arbeidstaker.

Institusjonen skal gi alle doktorgradsstudenter tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom institusjonen eller den enhet som administrerer programmet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at kandidaten får tilsvarende opplæring ved andre institusjoner/enheter som gir godkjent doktorgradsutdanning. I emner der det ikke foreligger egnet kurstilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som en del av opplæringsdelen.

Opplæringsdelen skal inneholde emner tilsvarende minst 30 studiepoeng og skal blant annet omfatte opplæring i vitenskapsteori og etikk. Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres. Søknad om endringer i godkjent plan for opplæringsdelen skal utarbeides i samråd med hovedveileder og avgjøres av institusjonen.

Institusjonen kan gi fritak for deltakelse i deler av opplæringsdelen dersom tilsvarende krav er oppfylt ved en annen enhet eller institusjon som gir godkjent opplæring.

Opplæringsdelen består av et kurs i vitenskapsteori og etikk, en faglig og metodisk fordypning og et formidlingsarbeid (til sammen 40 studiepoeng).

Fast ansatte ved NIH med hovedfag kan delta på opplæringsprogrammet og avlegge eksamen uten å være opptatt til doktorgradsstudiet.

Det stilles krav om oppnådd laudabelt resultat/B for å få bestått ved samtlige eksamener i opplæringsdelen.

Vitenskapsteori (5 studiepoeng)

Det avholdes et obligatorisk kurs i vitenskapsteori og etikk for doktorgradsprogrammet med en ramme på 5 studiepoeng.

Ved kursslutt skal studenten levere utkast til et essay om vitenskapsteoretiske forhold ved eget prosjekt. Essayet vurderes til bestått/ikke bestått. Ekstern sensor benyttes i bedømmingen.

Fag- og metodefordypning (30 studiepoeng)

Det skal avlegges en idrettsfaglig eksamen innen 2 år etter at studiet har startet. Denne eksamen skal inneholde en skriftlig og en muntlig komponent.

Følgende retningslinjer gjelder ved denne eksamen:

KFU oppnevner eksamenskommisjon og godkjenner pensum – etter forslag fra veileder. Pensum må være godkjent senest 6 uker før eksamen.

Den skriftlige eksamen består i en oppgave der studenten får 14 dager til disposisjon for besvarelse.

Pensum til eksamen skal bestå av en faglig fordypning tilsvarende 20–25 studiepoeng og en metodefordypning tilsvarende 5–10 studiepoeng, til sammen 30 studiepoeng. Pensum i fordypningsdelen skal være relevant for avhandlingen, men skal samtidig reflektere aktuell teori og forskning innen fagområdet. Pensum i metode skal også omfatte annen og mer generell vitenskapelig metodelitteratur enn den som er direkte relevant for doktorgradsarbeidet.

Et minimumskrav for medlemmer i eksamenskommisjonen ved idrettsfaglig eksamen er førsteamanuensis kompetanse og doktorgrad. Medlemmene må etter doktorgrad ha vist selvstendig egenproduksjon av vitenskapelig arbeider i publiseringskanaler som er godkjent av Utdannings- og forskningsdepartementet til dette formål.

Kommisjonen skal bestå av tre medlemmer. Så fremt mulig skal begge kjønn være representert. Ett av medlemmene skal være uten tilknytning til NIH. Veileder inngår i komiteen.

Eksamen skal ha en idrettsfaglig vinkling. Både den skriftlige og muntlige eksamen skal tilfredsstillende et laudabelt nivå/B og bedømmes til bestått/ikke bestått.

Litteratur fra gjennomførte kurs ved andre institusjoner kan godkjennes som pensum til eksamen.

Pensum som har inngått i eksamen ved lavere nivå, kan ikke inngå i pensum ved fageksamen.

Kandidater som får ikke bestått på den skriftlige delen, kan ikke fremstille seg til muntlig eksamen. Kandidater som får ikke bestått på den muntlige delen, må gå opp til ny muntlig eksamen. Kandidaten gis anledning til å fremstille seg to ganger til skriftlig og to ganger til muntlig prøve. Ny prøve, skriftlig eller muntlig, skal avlegges innen 3 md.

De studenter som ikke har mulighet til å gå opp til eksamen i løpet av 2 år etter at studiet startet, kan unntaksvis søke KFU om utsettelse. Søknaden må inneholde en redegjørelse og begrunnelse for hvorfor utsettelse er nødvendig. Søknaden skal sendes så snart kandidaten ser at det ikke er mulig å gå opp til eksamen innen fristen, senest 1 1/2 år etter at studiet startet.

Høgskolen kan terminere studiet dersom eksamen/søknad om utsettelse i henhold til ovennevnte retningslinjer ikke er avholdt/mottatt.

Høgskolen kan gjennomføre årlige kurs/seminar for doktorgradsstudentene.

Formidling (5 studiepoeng)

Det stilles krav om at dr.gradsstudenten i løpet av studiet utfører faglig formidling enten ved:

1. Forelesninger eller seminar på til sammen 15–20 timer
2. Et populærvitenskapelig arbeid
3. Annet formidlingsarbeid som utstillinger, videoer eller lignende.

Det skal gis veiledning i tilknytning til dr.gradsstudentenes formidlingsoppgaver. Omfanget av veiledningen skal nedfelles i avtale for doktorgradsutdanningen.

Veileder er ansvarlig for at stipendiater og ordinære dr.gradsstudenter får veiledning direkte på formidlingsdelen.

For studenter i stipendiatstilling vil kravet om en forelesnings- eller seminarrekke på minimum 15–20 timer dekkes gjennom pliktarbeidet som er lagt inn i stipendiatperioden. Fast ansatte ved NIH med lang undervisningserfaring er fritatt for formidlingsdelen.

§ 8. Tilknytning til forskermiljø

Hovedveileder har i samråd med institusjonen hovedansvar for å legge til rette for at doktorgradsstudenten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø med seniorforskere og andre doktorgradsstudenter. For doktorgradsstudenter som har hovedtilknytning ved annen institusjon skal det inngås avtale mellom gradstildelende og samarbeidende

institusjon som regulerer arbeidsvilkårene og herunder sikrer doktorgradsstudentens deltakelse i et aktivt forskermiljø (jf. § 6).

Dr.gradsstudentene skal knyttes til en fagseksjon. Seksjonsleder er i samråd med veileder ansvarlig for å legge til rette for at dr.gradsstudenten deltar regelmessig i et forskermiljø.

§ 9. Avhandlingen

Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder innen fagområdet. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Del av fellesarbeid godtas som avhandling i den grad doktorandens selvstendige innsats kan identifiseres og dokumenteres.

Sammenstillinger av flere, mindre arbeider godtas som avhandling i den grad doktorandens selvstendige innsats kan identifiseres og dokumenteres.

Arbeider som ikke godtas

Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere eksamener, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av en avhandling som består av flere, sammenhengende arbeider.

Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som tidligere er blitt underkjent ved institusjonen, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse først seks måneder etter at institusjonen har fattet beslutning om å forkaste avhandlingen. Bedømmelse på nytt kan bare finne sted en gang.

Offentlig tilgjengelighet

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig senest to uker før disputasen holdes.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak for en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring/publisering. Slik utsettelse kan skje når forskerutdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av en eksternt part, for at den eksterne part skal kunne ta stilling til patentering/kommersialisering. Eksternt part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.

Rettigheter ved bruk av resultater

Kandidatens rettigheter til bruk av egne resultater, utnyttelse av patenterbare oppfinnelser, opphavsrettigheter m.m., er regulert av institusjonens generelle regler på dette området samt de regler som er bestemt i Arbeidstakeroppfinnerloven.

Avhandlingen skal leveres inn enten i form av en monografi eller i form av artikler som er knyttet sammen til et hele. Artikkene i avhandlingen skal være publisert i et nasjonalt eller internasjonalt anerkjent tidsskrift med review, være antatt til publisering, eller vurdert av studentenes veileder til å være publiserbare.

§ 10. Veiledning

Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Doktorgradsstudenten skal ha jevnlig kontakt med sin(e) veileder(e) og skal inngå i et aktivt forskningsmiljø.

Minst en av veilederne skal være ansatt ved den institusjonen kandidaten er opptatt ved. Veileder skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Hvis doktorgradsstudenten har flere veiledere, skal det oppnevnes en hovedveileder med primært ansvar for den faglige oppfølging av doktoranden. Hovedveileder skal som hovedregel være ansatt ved institusjonen.

Både veileder og doktorgradsstudent plikter å rapportere i samsvar med de regler institusjonen har fastsatt, jf. § 11.

Et minimumskrav for hovedveileder er førsteamanuensis kompetanse og doktorgrad. Vedkommende må etter doktorgrad ha vist selvstendig egenproduksjon av vitenskapelig arbeider i publiseringskanaler som er godkjent av Utdannings- og forskningsdepartementet til dette formål.

Arbeidsfordeling mellom hovedveileder og biveileder skal nedfelles i doktorgradsavtalen.

§ 11. Kvalitetssikring og rapportering

Institusjonen skal ha et system for kvalitetssikring av doktorgradsopplæringen. Systemet skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og mangler ved veiledningen samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler. Systemet skal omfatte årlig og separat rapportering fra doktorgradsstudent og veileder, og utformes slik at dobbeltrapportering unngås.

Den enkelte kandidat skal etter hvert år utarbeide en rapport etter fastsatte retningslinjer som redegjør for studieprogresjonen. Veileder skal godkjenne rapporten. Rapportene behandles og godkjennes av KFU. KFU er ansvarlig for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet, mangler ved veiledningen samt å iverksette tiltak for å korrigere dette. KFU legger ferdigbehandlede rapporter frem for fagseksjonen til orientering. KFU skal påse at kvalitetssikringssystemet fungerer og kan ved utilfredsstillende rapporter beslutte at studiet skal avbrytes/termineres.

§ 12. Terminering av avtale

Ved vesentlig mislighold så som manglende progresjon over tid, brudd på etiske regler og alvorlige endringer i forskningsprosjektet, kan institusjonen beslutte at en doktorgradskandidat skal avslutte doktorgradsopplæringen før den er fullført.

Dersom en Ph.D.-student ikke har levert avhandlingen til bedømmelse innen 8 år etter opptak, anses studiet som avbrutt. Komité for forskerutdanning kan dispensere fra denne bestemmelsen. Høgskolens styre er klageinstans i slike saker.

§ 13. Bedømmelse

Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent vitenskapelig avhandling og et tilfredsstillende forsvar i en offentlig disputas
- Godkjent gjennomføring av opplæringsprogrammet, ev. annen godkjent faglig skolering eller kompetanse
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne.

§ 14. Innlevering

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til den instans som angis i doktorgradsprogrammet. Med søknaden skal følge det nødvendige antall eksemplarer av avhandlingen. Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent. Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres ytterligere antall eksemplarer som kreves i henhold til doktorgradsprogrammet.

Avhandlingen leveres i standardisert format og i den form (papirbasert, elektronisk) institusjonen bestemmer.

Et arbeid eller deler av et arbeid som tidligere er godkjent for doktorgraden ved norsk eller utenlandsk institusjon, kan ikke antas til bedømmelse selv om arbeidet innleveres i omarbeidet form.

Søknaden om å få avhandlingen bedømt sendes Norges idrettshøgskole v/Avdeling for forskningsforvaltning og dokumentasjon (AFD). Vedlagt søknaden skal det følge en bekreftelse på at opplæringsprogrammet er gjennomført samt 6 eksemplarer av avhandlingen.

§ 15. Oppnevning av bedømmelseskomite

Til å bedømme avhandlingen oppnevner institusjonen en sakkyndig bedømmelseskomite på minst tre medlemmer. Komiteen skal settes sammen slik at:

- begge kjønn, såfremt mulig, er representert
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til institusjonen
- minst ett av medlemmene, såfremt mulig, er utenlandsk
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Grunnhet eller fagmiljø foreslår bedømmelseskomite. Forslaget skal begrunnes og bør vise til hvordan komiteen samlet sett dekker avhandlingens fagfelt.

Institusjonen utpeker en leder blant komiteens medlemmer eller i tillegg til komiteens medlemmer.

Oppnevnt veileder kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller lede den.

Veileder foreslår medlemmer av kommisjonen overfor leder av den fagseksjon kandidaten har vært knyttet til. Bedømmelseskomiteen oppnevnes av KFU etter forslag fra leder av den fagseksjon kandidaten har vært knyttet til.

§ 16. Komiteens arbeid*Tilbaketrekning og bearbeiding*

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Doktorgradskandidaten kan likevel rette formelle feil i avhandlingen ved innlevering. Det må i tilfelle innleveres en oversikt over rettingene senest en måned før disputasen.

Uten hensyn til det foregående kan institusjonen tillate omarbeiding av avhandlingen på grunnlag av bedømmelseskomiteens foreløpige kommentarer. Det skal gis en frist for slik omarbeiding, normalt ikke lengre enn 6 måneder.

Hvis avhandlingen ikke godkjennes, kan ny innlevering først finne sted etter 6 måneder.

Opplysningsplikt

Veileder kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

Komiteen kan kreve doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon fremlagt.

Innstilling

Komiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Bedømmelseskomiteens innstilling forelegges doktorgradskandidaten, som gis frist på 14 dager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis doktorgradskandidaten ikke ønsker å fremme skriftlige merknader, underrettes komiteen snarest om dette.

Frister

Komiteens innstilling skal foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen, med mindre institusjonen har bestemt noe annet. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den datoen avhandlingen leveres på nytt.

§ 17. Komiteens innstilling og behandling av innstillingen

Behandling av enstemmig innstilling

En enstemmig komitéinnstilling skal tas til følge, såfremt et flertall av styret eller det beslutningsorganet som styret bemyndiger stemmer for dette. Dersom et flertall finner at det til tross for en enstemmig komitéinnstilling foreligger begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes, skal institusjonen søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter beslutningsorganet selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Behandling av delt innstilling

Dersom det foreligger dissens i komiteen, kan institusjonen uten ytterligere bedømmelse fatte vedtak i saken, eller søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen, eller oppnevne to nye sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Doktorkandidatens merknader vedlegges. Etter dette fatter institusjonen selv vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelser.

Bedømmelseskomiteen skal innen 3 måneder etter at avhandlingen er innlevert avgis sin innstilling. Bedømmelseskomiteen sender Komiteen for forskning og forskerutdanning (KFU), med kopi til doktoranden, en skriftlig redegjørelse av utfallet av bedømmelsen. Avhandlingen vurderes som godkjent eller ikke godkjent.

Dersom minst 2/3 av KFUs tilstedeværende medlemmer finner at det – til tross for en enstemmig komitéinnstilling – foreligger begrunnet tvil om en avhandling bør godkjennes eller ikke, skal KFU oppnevne to sakkyndige, som avgir individuelle uttalelser. KFU kan ikke tilsidesette en enstemmig komitéinnstilling uten støtte i nye sakkyndige vurderinger. Dersom begge de to sakkyndige slutter seg til konklusjonen i den opprinnelige komitéinnstilling, skal denne innstilling følges. Dersom komitéinnstillingen får støtte fra en av de to nye sakkyndige skal denne innstilling følges så fremt minst 1/3 av KFUs tilstedeværende medlemmer, stemmer for dette.

Dersom det foreligger dissens i bedømmelseskomiteen, skal KFU innhente individuelle uttalelser fra to nye sakkyndige. Dersom begge de to nye sakkyndige slutter seg til konklusjonen fra flertallet i den opprinnelige komité, skal denne innstilling følges.

Med unntak av de tilfeller der annet er eksplisitt bestemt fattes KFUs vedtak med simpelt flertall.

Dersom kandidaten gis anledning til å fremstille seg til prøveforelesning og disputas, skal kandidaten levere et sammendrag på engelsk etter gjeldende regler, samt en kort redegjørelse som er egnet for generell informasjon om doktorgradsarbeidet.

NIH har utarbeidet praktiske retningslinjer for gangen i doktorgradsvurderingen og disputasen.

§ 18. Prøveforelesning

Prøveforelesning skal være over oppgitt emne. Emne for prøveforelesning over oppgitt emne fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for kandidaten 10 virkedager før forelesningen.

Prøveforelesningen skal holdes etter at avhandlingen er innlevert, men før disputasen, og skal godkjennes av bedømmelseskomiteen.

Prøveforelesningen ved NIH skal rettes inn mot «en tenkt, opplyst, akademisk allmennhet» i denne sammenheng forstått som «en forsamling idrettsforskere og idrettsstudenter i høyere grads studier».

§ 19. Forsvar av avhandlingen

Når prøveforelesningen er avholdt og godkjent, skal doktorgradskandidaten forsvare avhandlingen i offentlig disputas. Tid og sted for disputasen skal offentliggjøres i god tid sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

Disputasen skjer på avhandlingsspråket eller norsk med mindre institusjonen godkjenner noe annet.

Det skal normalt være to opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og utpekes av institusjonen.

Disputasen ledes av doktorgradsprogramets faglige leder eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen. Førsteopponent innleder diskusjonen, og annen opponent avslutter disputasen. Institusjonen kan likevel fastsette en annen rekkefølge og oppgavefordeling mellom doktoranden og førsteopponenten. Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere ex auditorio, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunkt som denne fastsetter.

Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen innberetning til institusjonen, der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Innberetningen skal konkludere med om disputasen er godkjent/ikke godkjent.

Hvis disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas avlegges. Så vidt mulig skal ny disputas vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen. Disputasen skal finnes tilfredsstillende før diplom kan tildeles.

Bedømmelseskomiteen sender etter disputasen en grunnlagt innstilling til høgskolens styre om hvorvidt studenten bør tildeles philosophiae doctor (Ph.D.). Innberetningen skal inneholde en redegjørelse for hvordan komiteen har vurdert avhandlingen og kandidatens forsvar av denne i disputasen. Innberetningen skal i sin konklusjon fastslå hvorvidt prøvene (avhandling, prøveforelesning og disputas) samlet sett er bestått.

§ 20. *Kreering og diplom/vitnemål*

Når institusjonen har godkjent opplæring, avhandling, prøveforelesning og disputas, kreeres doktoranden til Philosophiae Doctor av institusjonens styre. Diplom og vitnemål utferdiges av institusjonen. Institusjonen fastlegger hvilke opplysninger som skal inngå i vitnemålet. I vitnemålet skal det også gis opplysninger om det faglige opplæringsprogram doktoranden har deltatt i.

§ 21. *Klage*

Klage på opptak og søknadsbehandling

Avslag på søknad om opptak etter § 5 kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes til institusjonen. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til institusjonens sentrale klagenemnd til avgjørelse.

Klage på opptaks- og søknadsbehandling sendes Komité for forskerutdanning (KFU). Hvis KFU opprettholder tidligere vedtak, kan klagen ankes inn til Den sentrale klagenemnd.

Klage på godkjenning av opplæringsprogrammet

Ved klage på avslag på søknad om godkjenning av kurs eller andre deler av opplæringsprogrammet, gjelder § 12 nr. 1 i forvaltningsloven tilsvarende. Ved klage over sensur ved særskilt eksamen eller prøver, gjelder likevel lov om universiteter og høyskoler.

Klage vedrørende godkjenning av kurs eller andre deler av opplæringsprogrammet oversendes KFU. Dersom KFU opprettholder tidligere avgjørelse/vedtak, kan klagen ankes til Den sentrale klagenemnd.

Klage på eksamen i opplæringsprogrammet behandles etter lov om universiteter og høyskoler og NIHs forskrift om opptak, studier og eksamen.

Klage på avslag på søknad om bedømmelse eller underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar

Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes institusjonen. Institusjonen kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. feb. Nr. 1676 2006

Forskrift om endring i forskrift om studentopptak, eksamen og vurdering av praksis ved Dronning Mauds Minne Høgskole.

Fastsatt av styret for Dronning Mauds Minne Høgskole 20. februar 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 sjuende ledd og § 3–10 tredje ledd. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 8. desember 2005 nr. 4685 om studentopptak, eksamen og vurdering av praksis ved Dronning Mauds Minne Høgskole er det foretatt endringer og forskriften lyder i sin helhet etter dette:

Kap. 1. Generelle bestemmelser

§ 1. *Virkeområde*

(1) Denne forskrift gjelder for alle studier med tilhørende vurderingsordninger ved Dronning Mauds Minne Høgskole.

(2) Dersom bestemmelsene i denne forskrift ikke er i overensstemmelse med gjeldende nasjonal rammeplan, gjelder rammeplanens bestemmelser framfor denne forskriften.

§ 2. *Definisjoner*

DMMH

Forkortelse for Dronning Mauds Minne Høgskole for førskolelærerutdanning.

Student

Person som er tatt opp til fag eller studium ved DMMH i samsvar med uhl. § 3–6 og § 3–7.

Rektor

Med rektor menes i denne forskriften rektor selv eller den rektor midlertidig eller permanent bemyndiger til å ta avgjørelser i bestemte typer saker.

Øvingslærer

Førskolelærer som er ansatt i en praksisbarnehage, med særskilt ansvar for å veilede og vurdere studenten som er i praksis i denne barnehagen.

Praksisveileder

En lærer ved høgskolen som har fokus på og ansvar for bestemte studenters praksis i barnehage eller skole.

Grunnutdanning

Med grunnutdanning menes studier der opptakskravet er generell studiekompetanse/realkompetanse, eventuelt sammen med spesielle opptakskrav.

Rammeplan

Nasjonal plan som beskriver mål, innhold og organisering av en hel yrkesutdanning og deler av slike.

Fagplan

Plan utarbeidet ved DMMH for et studieprogram som er regulert av nasjonal rammeplan.

Studieplan

Plan utarbeidet ved DMMH for et studieprogram som ikke er regulert av nasjonal rammeplan.

Studieprogram

Et studieløp innholdsbestemt ut fra fagplan eller studieplan, og som fører fram til en avsluttet eksamen eller grad.

Emneblokk

Den minste studiepoenggivende enhet som kan inngå i et fag, en temablokk, et studieprogram eller grad.

Temablokk

Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag som fag- eller studieplanen definerer som en samlet enhet.

Fag

Samling av beslektede emner som er samlet under én felles fagbetegnelse.

Studiepoeng

Mål på omfanget av et studium, der et fullt studieår er normert til 60 studiepoeng.

Veiledet praksis

En praksisperiode der studenten er under fagligpedagogisk veiledning av en øvingslærer. Øvingslæreren skal normalt også foreta en vurdering av studentens evner og ferdigheter i praksis.

Eksamen

En avsluttende vurdering av studentens kunnskaper eller ferdigheter når resultatet skal inngå på vitnemålet/karakterutskriften eller innregnes i en karakter på vitnemålet/karakterutskriften. Under begrepet eksamen regnes enhver type prøving med ovennevnte formål, både med og uten tilsyn, individuelt eller i gruppe, teoretisk eller praktisk.

Eksamen under tilsyn

Eksamen som avholdes i eget lokale under tilsyn av eksamensinspektører og/eller sensorer der studentene der og da utfører utdelt(e) oppgave(r).

Mappe, mappebidrag

Mappebidrag er en oppgave studenten jobber med underveis i studiet. Det totale antall mappebidrag innenfor et fag eller temablokk utgjør en mappe. Et mappebidrag kan være en fagtekst, en forestilling, en utstilling eller et didaktisk opplegg.

Mappeeksamen, eksamensmappe

Eksamensmappen er et eller flere mappebidrag som studenten har utført individuelt eller i gruppe i løpet av et lengre tidsrom forut for eksamenstidsrommet.

Eksamenstidsrom

Det tidsrommet en eksamen avholdes i eller det tidsrommet en eksamensmappe skal leveres i.

Ordinær eksamen

Eksamen som avholdes når undervisningen som leder fram til en eksamensenhet er avsluttet.

Utsatt eksamen

Eksamen som avholdes for studenter som var sykemeldt eller hadde annet gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.

Ny eksamen

Eksamen for studenter som ikke har bestått siste ordinære eksamen.

Arbeidskrav

Obligatorisk oppgave eller annet krav som skal være innlevert eller oppfylt etter nærmere bestemmelser, for at studenten skal kunne gå opp til eksamen.

Kap. 2. Opptak og rangering

§ 3. Opptak og rangering til grunnutdanningene

(1) For opptak og rangering til grunnutdanningene, gjelder de regler som departementet har fastsatt i forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler.

(2) Hvis ikke annet er fastsatt av rektor, er søknadsfristen for lokalt opptak 15. april.

(3) Tildelt studieplass kan reserveres til året etter når rektor finner at det foreligger tungtveiende grunner. Som tungtveiende grunner regnes for eksempel innkalling til militærtjeneste og graviditet. Grunn for reservering av studieplass må dokumenteres.

§ 4. Rangering for opptak til videreutdanninger

Jf. forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 § 1–1 nr. 4.

(1) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser, rangeres søkerne på følgende grunnlag:

(2) Søkere med bachelorgrad eller annen utdanning av 180 studiepoengs omfang som er godkjent som opptaksgrunnlag, rangeres på grunnlag av vektet gjennomsnitt av alle eksamener som inngår i denne utdanningen og etter omfang av relevant praksis etter fullført opptaksgrunnlag.

(3) For søkere med cand.mag.-grad, allmennlærerutdanning eller annen utdanning som omfatter mer enn 180 studiepoeng, foretas rangeringen på grunnlag av vektet gjennomsnitt av eksamener i 180 studiepoeng. Fag, emne eller emnegruppe av minimum 80 studiepoengs omfang eller integrert utdanning av minimum 120 studiepoengs omfang skal inngå i grunnlaget for rangering. For øvrig velges de eksamener som gir gunstigst resultat for søkeren.

(4) Søkere til videreutdanninger kan i likhet med søkere til mastergradsutdanninger gis betinget opptak. For søkere som gis betinget opptak, regnes ikke manglende eksamener med i vektet gjennomsnittskarakter.

(5) Med vektet gjennomsnitt menes gjennomsnittet av alle karakterer på vitnemålet vektet i forhold til antall studiepoeng/vekttall på hver karakterenhet.

(6) Omregning av karakterer for utregning av vektet gjennomsnitt skjer etter omregningstabell vedtatt av høyskoleråd.

§ 5. Søknadsfrist

(1) Hvis ikke annet er fastsatt av høyskolen, er søknadsfristen 15. april. Hvis det er ledige studieplasser etter ordinært opptak, tas søknader i mot også etter søknadsfristen og behandles fortløpende. Alle vedlegg som skal gi grunnlag for opptak, må følge søknaden.

§ 6. Opptak til mastergrad

(1) For opptak til mastergrad gjelder forskrift om krav til mastergrad, fastsatt av departementet. For opptak til mastergrader som DMMH tilbyr i samarbeid med NTNU og HIST foretar NTNU opptaket.

(2) For å bli tatt opp til et masterprogram som bygger på en lavere grad, må følgende krav være oppfylt:

(3) oppnådd bachelorgrad eller tilsvarende

(4) bestått vurdering i minst 80 studiepoeng i fagområdet til den aktuelle mastergraden, spesifisert i studieplanen for det aktuelle masterprogrammet

(5) oppfylt øvrige opptakskrav fastsatt i studieplanen for masterprogrammet.

§ 7. Betinget opptak

(1) Høyskolen kan etter nærmere vurdering gi betinget opptak der søker mangler deler av opptaksgrunnlaget forutsatt at dette skyldes forhold utenfor søkers kontroll. Manglende eksamen/eksamener må være dokumentert fullført og bestått i løpet av 1. semester. Betinget opptak kan også gis der søkerne kvalifiserer seg i løpet av vårsemesteret det året de søker. Forutsetningen er at de kvalifiserer seg før studiet påbegynnes. Disse søkerne kan ikke poengberegnes før hele opptaksgrunnlaget er dokumentert.

Kap. 3. Studierett

§ 8. Studierett og tap av studierett

(1) Studieretten gjelder det studieprogram eller emne/emnegruppe som studenten er tatt opp til. Studierett innebærer rett til deltaking i undervisning i samsvar med studieplan/fagplan/emnebeskrivelse og rett til å gjennomføre eksamen i henhold til den vurderingsform som er fastsatt. Videre gir det rett til utdanningsplan, veiledning, praksisopplæring og bruk av andre ressurser ved høyskolen.

(2) Styret kan innføre plassbegrensning ved valgfrie emner i et studieprogram så fremt studentene sikres plass ved alternative emner, slik at de kan fullføre studiet på normert tid.

(3) Rektor kan gi studenter rett til å følge undervisningen og ta eksamen ved emner som ikke er del av studieprogrammet.

(4) Styret kan vedta regler om påbudt frammøte ved studiestart, registrering, gyldig forfall, frammøte til obligatorisk undervisning, mv.

(5) Studieretten kan tapes dersom studenten unnlater å registrere seg, opprette utdanningsplan, møte til obligatorisk undervisning, søke permisjon eller overføring av studieplassen til et senere år eller semester. Vedtak om tap av studierett gjøres av rektor.

Kap. 4. Eksamen

§ 9. Eksamenstidspunkt

(1) Høgskoleråd fastsetter tidspunkt for eksamener.

(2) Rektor kan selv endre et eksamenstidspunkt eller fastsette nytt dersom forholdene krever det. I slike tilfeller varsles høgskoleråd i etterkant.

§ 10. Eksamensformer

(1) Eksamen skjer normalt på basis av disse former for prøver: mappeeksamen, skriftlig eller muntlig prøve under tilsyn, eller praktisk prøve. Eksamen eller deler av eksamen kan skje individuelt eller i gruppe.

(2) Fagplanen eller studieplanen angir hva slags eksamensform(er) som anvendes i de enkelte eksamensenheter.

(3) Rektor kan etter § 22 bestemme at enkeltstudenter kan ta eksamen under andre vilkår enn det som ellers er angitt.

(4) Å avlegge eksamen når det er mappeeksamen, vil si å levere eksamensmappen på angitt sted innenfor det oppgitte eksamenstidsrommet.

§ 11. Særskilt om anonymitet

(1) Så langt det er mulig skal arbeider som inngår i eksamen leveres anonymt.

(2) Rektor avgjør om kravet om anonymitet kan fravikes, såfremt ikke fagplanen/studieplanen allerede har fastsatt dette.

(3) Studentråd eller høgskoleråd kan innen tre måneder før eksamen skal avholdes eller to uker etter at eksamensformen er kunngjort for studentene, påklage en avgjørelse om at anonymitet fravikes. Saken må da behandles på nytt, og endelig avgjørelse tas av styret.

§ 12. Rett til å avlegge eksamen

(1) Studenter må ha betalt semesteravgiften for å kunne avlegge eksamen.

(2) Studenter som har utført alle mappebidrag innenfor en eksamensenhet har rett til å få disse lagt fram til avsluttende vurdering etter den plan som er satt opp i fagplanen.

(3) Dersom det er knyttet et eller flere arbeidskrav til en eksamensenhet, må disse være gjennomført og godkjent før man kan avlegge eksamen.

(4) Et arbeidskrav kan være en viss mengde tilstedeværelse ved undervisningen. Rektor utformer reglement for tilstedeværelse som kommer til anvendelse i den utstrekning de enkelte fag- og studieplanene fastsetter dette som arbeidskrav.

(5) Dersom en student har gyldig fravær blir det arrangert utsatt eksamen.

(6) Når en student har gyldig fravær fra gruppe-/praktisk eksamen, skal hun/han gjennomføre en egen prøve som så langt som mulig skal ha lik form, og vurderes på samme måte som den opprinnelige eksamen.

(7) Det er ikke anledning til å gjennomføre ny ren gruppe-/praktisk eksamen for å forbedre karakteren, dersom gruppen eller enkeltpersoner har bestått den opprinnelige eksamen. Denne begrensingen gjelder ikke dersom et gruppearbeid inngår som en blant flere arbeider i en eksamensmappe som også består av individuelle arbeider. Gruppearbeidet kan imidlertid ikke endres, men det kan et tilhørende refleksjonsskriv.

(8) Fritak fra arbeidskrav, herunder obligatorisk undervisning, gis av rektor og bare dersom det kan dokumenteres tilsvarende kunnskap.

§ 13. Studentens plikt forut for eksamen

(1) Studenten skal selv forut for enhver eksamen på DMMH gjøre seg kjent med denne forskriften og tilhørende regler og instruksjer.

§ 14. Oppmelding til eksamen

(1) Studenter som følger klasseundervisning, vil kollektivt bli oppmeldt til eksamen.

(2) Studenter som skal ta ny/utsatt eksamen må selv melde seg opp etter nærmere angitte frister.

(3) Studenter er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 15. Adgang til eksamen

(1) Studenter har rett til å gå opp til eksamen i emner hvor de har studierett og er påmeldt. Opplysninger om særskilte arbeidskrav, krav om bestemte prøver eller krav om obligatorisk undervisning og praksis som må være fullført før eksamen i bestemte fag kan avlegges, tas inn i studieplanen. Studenter som ikke oppfyller de fastsatte arbeidskrav, eller som ikke har fulgt obligatorisk undervisning eller gjennomført obligatorisk praksis eller obligatoriske innleveringsoppgaver, har ikke rett til å gå opp til eksamen. Rektor kan etter søknad gi dispensasjon fra denne bestemmelsen.

(2) En student har rett til å framstille seg til eksamen ved høgskolen i samme fag/emne tre ganger. For «ikke bestått» praksis gis det adgang til å ta praksisperioden bare én gang til.

(3) En student anses for å ha framstilt seg til eksamen dersom han/hun trekker seg etter avmeldingsfristens utløp, ikke møter på eksamen, ikke leverer besvarelse, eller møter på eksamen og trekker seg under eksamen. Når en student har avlagt eksamen på nytt, gjelder den beste karakteren.

(4) Når en student ikke fullfører utdanningen innen normert studietid, og det i mellomtiden er gjort vesentlige endringer i studie- eller fagplan, gjelder retten til å fullføre etter den opprinnelige studie- eller fagplan i ett år etter at endringen ble gjort gjeldende.

(5) Høgskolen arrangerer ny/utsatt eksamen på et lempelig tidspunkt slik at avgangsstudenter etter tre års bachelor – førskolelærerutdanning kan fullføre/forbedre eksamen i rimelig tid etter avsluttet utdanning.

§ 16. *Fritak fra eksamen*

(1) Søknader om fritak for eksamen eller prøve etter lov om universiteter og høyskoler § 3–5 avgjøres av rektor.

§ 17. *Ekstern evaluering av eksamensordningen*

(1) Vurderingsordningene for førskolelærerutdanningen ved DMMH skal vurderes av ekstern sensor.

Kap. 5. Gjennomføring av eksamen

§ 18. *Fravær under eksamen*

(1) Om en student er syk under eksamen skal legeerklæring leveres snarest og innen tre dager etter eksamenstidsrommet. Annen dokumentert tvingende fraværsgrunn kan også av rektor godtas som gyldig fravær. Slik dokumentasjon må framlegges innen tre dager etter eksamenstidsrommet. Ved ikke gyldig fravær har studenten brukt opp ett av sine forsøk på å kunne avlegge eksamen.

§ 19. *Hjelpemidler*

(1) Under individuelle skriftlige eksamener under tilsyn skal det i utgangspunktet ikke brukes hjelpemidler med mindre det vurderes som en forutsetning for gjennomføring av besvarelsen. Beskrivelse av slike tillatte hjelpemidler må være påført eksamensoppgaven og være kunngjort for studentene på forhånd.

(2) Med hjelpemiddel forstås ethvert medium som i prinsippet kan tilføre studenten informasjon, kunnskap, evne eller ferdighet.

(3) Det forutsettes at studenten selv bringer med seg det som måtte være angitt som tillatte hjelpemidler.

(4) Trykte tillatte hjelpemidler skal være uten private notater. Markeringer tillates.

(5) Hjelpemidler som ikke uttrykkelig er angitt som tillatte, regnes som ulovlige. Bruk av ulovlige hjelpemidler og/eller bruk av hjelpemidler som inneholder private notater blir sett på som fusk, og behandles i tråd med eget reglement som rektor utformer.

§ 20. *Gjennomføring av mappeeksamen*

(1) En mappeeksamen skjer ved at studenten leverer inn en mappe med et eller flere mappebidrag etter en nærmere angitt presiseringsinstruks.

(2) Presiseringsinstruksen skal være en tilstrekkelig utdyping av dette reglementet slik at det er helt klart for studentene hvordan mappebidragene som inngår/kan inngå i eksamensmappen skal utformes og hvordan den vil bli veiledet og vurdert.

(3) Presiseringsinstruksen vedtas av den faginstans e.l. som rektor bestemmer fortrinnsvis ved starten av det semesteret studentene begynner å arbeide med de mappebidragene som skal inngå i eksamensmappen. Presiseringsinstruksen kan endres av rektor på et senere tidspunkt dersom et flertall av studentene og et flertall av de involverte faglærerne er enige i dette.

(4) Innlevering av eksamensmappen skjer etter nærmere angitt prosedyre fastsatt av rektor.

(5) Rektor bestemmer hvilke formelle krav som skal stilles til arbeidene i en eksamensmappe. Mindre avvik fra disse formelle kravene skal medføre nedsatt karakter, alt etter hvor store avvikene er. Ved betydelig avvik kan sensorene bestemme at eksamensmappen underkjennes. Dette regnes likevel som et forsøk på å avlegge eksamen.

(6) Studenter som får strykkarakter på sin eksamensmappe, kan levere ny mappe til ny/utsatt eksamen som avholdes ca. 1. september og ca. 1. februar. Det gis totalt tre forsøk.

(7) Studenter som leverer ny/utsatt eksamensmappe når dette ikke er forbedring av tidligere karakter, skal normalt levere eksamensmappe etter de vilkår som gjaldt forrige gang studenten leverte eller normalt skulle ha levert eksamensmappe. Rektor kan bestemme om andre vilkår skal gjelde.

(8) Det gis ikke adgang til å melde seg til ny/utsatt eksamen når eksamensmappen er bestått, men studenten kan melde seg opp til eksamen i faget ved neste ordinære eksamen. Ved slikt forsøk på forbedring, følges normalt vilkårene for det studentkullet som har dette som sitt første og ordinære forsøk. Rektor kan bestemme om andre vilkår skal gjelde. De studentene som går opp til nytt forsøk har ikke krav på veiledning fra faglærer. Oppmeldingsfristen er en måned før innleveringsdato. Ved levering av eksamensmappe for ny vurdering må studenten fylle ut et nærmere angitt skjema.

(9) Rektor kan bestemme om ny/utsatt innlevering av eksamensmappe skal erstattes av en annen vurderingsform. Slik bestemmelse må nedfelles i den aktuelle fagplanen.

(10) Alle eksamensmapper oppbevares i administrasjonen. Etter at frist for klagebehandling har gått ut (ca. 3 uker), kan eksamensmappene makuleres i henhold til regler for arkivering. Studenten er sjøl ansvarlig for å beholde et eget eksemplar. Vedlegg som ikke er i papirform kan studenten hente i angitt tidsrom (se oppslag). Uavhentede vedlegg makuleres.

§ 21. Gjennomføring av individuell skriftlig eksamen under tilsyn

(1) Individuell skriftlig eksamen under tilsyn skal skje på en slik måte at studenten uten andre hjelpemidler enn de oppgitt tillatte, kan redegjøre for sine kunnskaper, evner og ferdigheter i forhold til eksamensoppgaven.

(2) Studenten skal møte opp senest 15 minutter før eksamen begynner og rette seg etter den tidsramme som er gitt for gjennomføring av eksamen. Hvis studenten kan godtgjøre at eventuelt forsinket oppmøte skyldes forhold studenten selv ikke var herre over, kan studenten likevel avlegge eksamen dersom oppmøtet ikke skjer senere enn 30 minutter etter at eksamen startet.

(3) Studenten skal rette seg etter eksamensinspektørens anvisninger. All kontakt med andre personer under eksamen skal skje gjennom eksamensinspektøren, som vurderer om slik kontakt er nødvendig og i samsvar med punkt 1 i denne paragraf.

(4) Hvis en student blir syk under eksamen, kan studenten permitteres av den som leder eksamen ved høgskolen. Legeattest må leveres senest innen tre dager for at dette skal regnes som gyldig fravær.

(5) Besvarelsen skal skrives på utdelt selvkopierende papir. Studenten skal selv se til at gjennomslaget er synlig slik at begge sensorene får leselige kopier.

(6) Dersom særlige grunner tilsier det, kan kladden vedlegges sammen med en begrunnelse for hvorfor så skjer. Sensor avgjør om kladden skal tas med i vurderingen av besvarelsen.

§ 22. Prøve under særskilte vilkår

(1) Behov for eksamen under særskilte vilkår må dokumenteres av lege eller annen sakkyndig instans. Behov for særskilte vilkår vurderes bare i de tilfellene det arrangeres en individuell eksamen under tilsyn.

(2) Med særskilte vilkår menes tilrettelegging i form av utvidet eksamenstid, spesielle hjelpemidler (f.eks. PC, video), spesiell fysisk tilrettelegging.

(3) Særskilte vilkår skal kompensere for funksjonsnedsettelse, kronisk sykdom eller for spesielle situasjoner som har oppstått i løpet av studietida. Prøve under særskilte vilkår skal i så stor grad som mulig gi likeverdige betingelser og krav som ved ordinære vilkår, men må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som ellers stilles (jf. uhl. § 4–3 (5)).

(4) Studenter som ikke har norsk som morsmål skal ha anledning til å bruke tospråklige ordbøker. Etter eget ønske kan studenter vedlegge sine besvarelser en attest som bekrefter at hun/han har et annet morsmål. Denne attesten bringer studenten med seg den dagen eksamen gjennomføres.

(5) Studenter som har lese- og skrivevansker kan gis tillatelse til å bruke rettskrivingsordbøker eller PC med retteprogram. Etter eget ønske kan studenter vedlegge sine besvarelser en attest som bekrefter at hun/han har lese- og skrivevansker. Denne attesten bringer studenten med seg den dagen eksamen gjennomføres.

(6) Studenten leverer skriftlig søknad om prøve under særskilte vilkår innen nærmere angitte frister og på angitt måte. Søknader uten dokumentasjon behandles ikke. Søknaden avgjøres av rektor.

§ 23. Gjennomføring av andre typer eksamener

(1) Styret kan fastsette nærmere regler for gjennomføring av andre typer eksamener enn de som er nevnt i paragrafene over.

Kap. 6. Sensur og vitnemål

§ 24. Interne og eksterne sensorer

(1) Enhver eksamensenhet skal vurderes av minst to sensorer. Alle kan være ansatt på DMMH (interne) bortsett fra når loven eller denne forskriften sier noe annet.

(2) Eksamen i eksamensenheter som omfatter 30 studiepoeng eller mer skal ha minst en ekstern sensor.

(3) En femdel av eksamensenhetene skal ha minst en ekstern sensor hvert år slik at alle eksamensenhetene blir omfattet av ekstern sensur i løpet av en femårsperiode.

§ 25. Oppnevning av sensorer

(1) Sensorer oppnevnes av rektor etter forslag fra berørte fagseksjoner eller fra samarbeidende institusjoner dersom emnet det skal tas eksamen i er et slikt samarbeidsprosjekt. Eksterne sensorer oppnevnes til vanlig for en treårsperiode. En oppnevning av ekstern sensor til en ordinær eksamen, gjelder også for ny og utsatt eksamen i forhold til samme ordinære eksamen.

(2) Ekstern sensor som etter (1) skal vurdere ordningen for avsluttende vurdering, oppnevnes av rektor.

(3) Ved sykdom eller annet forfall blant sensorene, kan rektor uten videre oppnevne nye sensorer dersom fagseksjoner eller samarbeidende institusjoner ikke rekker å foreslå slike i tide for at sensur skal kunne skje innenfor angitte frister. Berørte fagseksjoner eller samarbeidende institusjoner kan i slike tilfeller uttale seg etterskuddsvis om slik oppnevning.

§ 26. Sensor som oppgavekonsulent

(1) Ved eksamen under tilsyn skal eventuell ekstern sensor få anledning til å gi konsulentuttalelse om forslag til oppgavetekst.

§ 27. Sensors kompetanse og forberedelse

(1) En sensor regnes som kompetent ved sensur på mastergradsnivå når vedkommende har høyere grads utdanning innen det faget det skal sensureres i.

(2) En sensor regnes som kompetent ved sensur på nivå under mastergrad når vedkommende har lavere grads utdanning av minst ett års varighet innen det faget det skal sensureres i.

(3) Ved enfaglige eksamensenheter skal sensor være kompetent innen det faget eksamenen gjelder.

(4) Ved tverrfaglige og flerfaglige eksamensenheter, skal i utgangspunktet alle de involverte fagene være representert med en kompetent sensor. Sekundært kan man oppnevne sensorer som er reelt kompetente til å vurdere en eksamensenheter ut fra eksamensemnets egenart.

(5) Hvis en sensor oppnevnt etter punkt (4) ovenfor selv regner seg som inkompetent i forhold til det innhold som eksamensoppgaven angir, kan sensor avstå fra å sensurere de deler som faller utenfor sensors kompetanseområde. I slike tilfeller er det høgskolens plikt å skaffe en reelt eller formelt kompetent sensor til å sensurere det som er utelatt. Frist for sensur kan da utsettes i den grad det er påkrevet.

(6) Ekstern sensor skal før sensureringen starter gjøre seg kjent med aktuell fagplan, pensum, denne forskriften og andre relevante regler og instruksjoner.

§ 28. Karakterfastsetting

(1) Når vurdering gjennomføres bør sensorene drøfte seg fram til enighet. Dersom det ikke oppnås enighet, tillegges ekstern sensor størst vekt. Hvis begge sensorene er interne, regnes en av de som «eksterne». Rektor avgjør på forhånd hvilken intern sensor som skal ha rang som «ekstern», normalt en som har ikke hatt med de aktuelle studentene å gjøre.

(2) Ved ikke-anonyme arbeider, skal sensorer og øvingslærere være særskilt oppmerksomme på å være upartiske i sin vurdering.

§ 29. Begrunnelse for karakterfastsetting

(1) En student har rett til å be om begrunnelse for karakterfastsettingen. Krav om slik begrunnelse må være framsatt innen en uke etter at studenten fikk kjennskap til karakteren, men ikke senere enn tre uker etter at karakter ble kunngjort (jf. uhl. § 5-3 (1)).

(2) Begrunnelsen skal gis muntlig eller skriftlig normalt innen to uker etter at studenten har bedt om det.

§ 30. Sensurtidspunkt

(1) Frist for sensur er til vanlig 15 arbeidsdager etter eksamenstidsrommets slutt. Resultatet av vurdering som inngår som en del av vitnemålet vil bare bli offentliggjort via høgskolens nettsider.

(2) For større oppgaver og ved særskilte tilfeller kan rektor bestemme en annen sensurfrist.

§ 31. Klage

(1) Klage over formelle feil i forbindelse med vurdering leveres skriftlig, innen tre uker etter at studenten burde være kjent med forhold som begrunner klagen. Klagen stiles til høgskolens styre (jf. uhl. § 5-2 (1)).

(2) Klage over karakteruttrykk leveres skriftlig, snarest og innen tre uker etter at sensuren er kunngjort. Klagen rettes til rektor. Klage kan først leveres etter at studenten har fått begrunnelse av en av sensorene. Det oppnevnes to nye sensorer. Endringer kan skje både til gunst og ugunst for studenten. Fastsettelse av karakter ved slik klage er endelig (jf. uhl. § 5-3 (6)).

(3) Det kan ikke klages på bedømmelse av prestasjon som på grunn av prøvens art ikke lar seg etterprøve. Dette gjelder bl.a. muntlig prøve, pedagogisk praksis og lignende (jf. uhl. § 5-3 (5)).

(4) Ved klage over formelle feil og karakterfastsetting gjelder klagefristen fra den dato begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger (jf. uhl. § 5-3 (4)).

§ 32. Vitnemål

(1) Vitnemål kan utstedes når alle eksamener er bestått og alle krav etter § 15 (1) er oppfylt.

(2) Det utstedes vitnemål og Diploma Supplement etter fullført utdanning ved DMMH.

(3) Vitnemål for bachelor – førskolelærerutdanningen skal vise alle fag som inngår i studiet.

(4) Vitnemål for bachelor – førskolelærerutdanningen skal minimum inneholde karakter i pedagogikk, ferdighetskompetansen og minst fire karakterer i fag eller fagkombinasjoner i de fagligpedagogiske studiene, i tillegg til bestått i praksis.

(5) Det utstedes vitnemål med karakterer gitt etter gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått, dersom ikke annet er bestemt i fagplanen.

(6) Karakter i praksis skal være påført som bestått.

(7) Studenter som ikke har fullført studiet, kan på anmodning få utstedt karakterutskrift for de eksamener som er bestått.

(8) Vitnemål skrives kun ut én gang. Senere kan det eventuelt skrives ut duplikat mot en fastsatt avgift.

§ 33. Fusk

- (1) Som fusk eller forsøk på fusk ved eksamen eller intern prøving regnes bl.a.:
 - å ha ulovlige hjelpemidler tilgjengelig under eksamen
 - å presentere andres arbeid som sitt eget
 - å sitere kilder eller på annen måte benytte kilder i skriftlige arbeider uten tilstrekkelige kildehenvisninger
 - å ha skaffet seg adgang til eksamen ved å ha fusket ved intern prøving eller ved på uriktig grunnlag å ha fått godkjenning for deltakelse ved obligatorisk undervisning eller andre obligatoriske aktiviteter
 - å handle i strid med denne forskriften eller retningslinjer for den enkelte eksamen.
- (2) En student kan anses å ha fusket eller forsøkt å fuske fra det tidspunkt eksamen eller intern prøving er påbegynt. Eksamen eller intern prøving anses normalt å være påbegynt når oppgavetekst er utlevert eller problemformulering godkjent.
- (3) Dersom det oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk under eksamen eller intern prøving, skal eksamenskandidaten underrettes om at forholdet vil bli rapportert. Eksamenskandidaten har rett til å fullføre eksamen eller prøvingen.
- (4) Konsekvenser av fusk eller forsøk på fusk reguleres av lov om universiteter og høyskoler § 4–7 og § 4–8.

Kap. 7. Veiledet praksis i grunnutdanningen**§ 34. Praksisopplæring**

- (1) Praksisopplæringen har et omfang på om lag 21 uker og er veiledet. Praksis i barnehage utgjør om lag 19 uker og praksis i grunnskolenes første årstrinn utgjør to uker.

§ 35. Midtveisvurdering

- (1) Etter første del av praksisperioden gir øvingslærer studenten en midtveisvurdering.
- (2) Øvingslærer skal være skriftlig forberedt. Studenten får lese teksten og skrive referat fra veiledningen. Midtveisvurderingen er et internt dokument mellom student og øvingslærer.

§ 36. Sluttvurdering fra øvingslærer

- (1) Rektor utarbeider utfyllende retningslinjer for veiledning og vurdering, og utfyllende retningslinjer for skikkethetsvurdering. Disse retningslinjene legges til grunn for den skriftlige sluttvurderingen som øvingslærer utformer.
- (2) Studentens innsats i praksis skal vurderes ut fra generelle mål for praksis, høyskolens mål for perioden og studentens personlige og faglige mål.
- (3) Sluttvurderingen munner ut i et vurderingsforslag «bestått» eller «ikke bestått» praksis.

§ 37. Prosedyre ved sluttvurderingsprosessen

- (1) Vurderingsuttrykket «bestått» eller «ikke bestått» må i stor grad fastsettes på grunnlag av kvalifisert, faglig skjønn og på hvorvidt studenten har nådd de målene som er satt for praksis i praksiskontrakt. Vurderingen skal skje på bakgrunn av en helhetsvurdering av studentens praksis. Øvingslærer har hovedansvar for vurderingen.
- (2) Dersom det i løpet av praksisperioden oppstår tvil om studenten gjør nok fremgang i forhold til de målene som er satt, og det er fare for at studenten ikke får praksisperioden godkjent, har øvingslærer plikt til å gi melding om dette til rektor snarest. Som dokumentasjon på at studenten er gjort oppmerksom på situasjonen, gir øvingslærer studenten skriftlig melding om dette, på spesielt skjema.
- (3) I tilfeller der det er tvil om studenten har bestått praksis, eller når studentens praksisrapport ikke kan godkjennes, innkalles det til drøftingsforum. Drøftingsforum består av studentens øvingslærer, praksisveileder og faglærere. Både øvingslærer og praksisveileder kan ta initiativ til drøftingsforum. Drøftingsforum avsluttes med at øvingslærer setter endelig vurderingsuttrykk.
- (4) I de tilfellene hvor øvingslærer finner å måtte gi vurderingsuttrykket «ikke bestått», vil øvingslærer og praksisveileder bli innkalt til møte med rektor og leder for øvingsundervisningen. Øvingslærers og praksisveileders vurdering av studentens faglige og personlige innsats i praksisperioden er utgangspunkt for drøftingene på møtet. Det er høyskolen ved rektor som på bakgrunn av nevnte møte tar den formelle og endelige avgjørelsen om studenten har bestått eller ikke bestått praksis.

Kap. 8. Diverse bestemmelser**§ 38. Dispensasjoner**

- (1) Styret kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra denne forskriften.

§ 39. Ikrafttredelse

- (1) Denne forskriften trer i kraft fra 1. januar 2006 og erstatter tidligere retningslinjer og reglement ved DMMH som berøres av denne forskriften.
- (2) I en overgangsfase fram til 1. juli 2006 kan man fortsette å følge tidligere retningslinjer og reglement dersom det er praktisk umulig å gjennomføre enkeltparagrafer i denne forskriften.

II

Endringene trer i kraft straks.

28. nov. Nr. 1678 2006**Forskrift om endring i forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 28. november 2006 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5, samt delegeringsvedtak 30. juni 1995 nr. 600. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

I denne forskriften menes med:

- 1) *generell tollnedsettelse*: Fritakelse eller nedsettelse av den tariffbestemte innførselstoll der tollnedsettelsen gis innenfor begrensede tidsperioder, for fastsatte varenummer i tolltariffen, og uten kvantitative begrensninger.
- 2) *målpris*: I denne forskriften forstås målpriser identisk med definisjonen i gjeldende jordbruksavtale.
- 3) *noteringspris*: Pris oppnådd i markedet på representantvaren på det punkt i verdikjeden som målprisen og referanseprisen er definert på. Målepunktet er enten på produsentnivå eller engrosnivå, og fremgår av gjeldende jordbruksavtale.
- 4) *representantvare*: I denne forskriften forstås representantvare identisk med definisjonen i gjeldende jordbruksavtale.
- 5) *øvre prisgrense*: I denne forskriften forstås øvre prisgrense identisk med definisjonen i gjeldende jordbruksavtale.
- 6) *individuell tollnedsettelse*: Fritakelse eller nedsettelse av den tariffbestemte innførselstoll innrømmet et foretak eller enkeltperson av en bestemt vare og en angitt mengde innenfor en fastsatt periode.
- 7) *korn*: Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljefrø og andre arter fastsatt av Statens landbruksforvaltning samt krysninger og formalingsprodukter av disse kornslagene, eller blandingsprodukter som har disse kornslagene som en vesentlig bestanddel.
- 8) *kraftfôr*: Et formalingsprodukt til husdyrfôr som kan bestå av et eller flere fôrmidler.

§ 7 skal lyde:

Generelle tollnedsettelse under målprissystemet skal innrømmes dersom noteringspris i to påfølgende uker ligger over øvre prisgrense i henhold til jordbruksavtalen.

Generelle tollnedsettelse kan også innrømmes

1. for å holde noteringsprisen som gjennomsnitt for året på nivå med målpris,
2. for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser, eller
3. i perioden utenom målprisperioden.

§ 18 skal lyde:

Det kan innrømmes tollfritak ved import av innsatsvarer som omfattes av vedlegg 6 dersom innsatsvaren skal inngå i produksjon av industrielt bearbeidede landbruksvarer innenfor protokoll 3 tabell 1 til EØS-avtalen, og dersom den etter næringspolitiske vurderinger ikke konkurrerer med norske landbruksvarer.

Det kan også innrømmes tollnedsettelse ved import av olje som innsatsvare dersom den omfattes av vedlegg 6 og skal inngå

- a) indirekte i produksjon av industrielt bearbeidede landbruksvarer innenfor protokoll 3 tabell 1 til EØS-avtalen, eller
- b) i bearbeidede fiskeprodukter, eller
- c) i andre ferdigprodukter som kan importeres tollfritt.

Innrømmelse av tollnedsettelse etter bokstav a–c skal kun skje dersom innsatsvaren etter næringspolitiske vurderinger ikke konkurrerer med norske landbruksvarer.

Ny § 25a skal lyde:

§ 25a. *Særlige bestemmelser for fjørfekjøtt (kylling) og egg til utklekking av dyr for produksjon av slakt omfattet av vedlegg 9*

Generelle tollnedsettelse for import av fjørfekjøtt (kylling) skal innrømmes dersom noteringspris i to påfølgende uker ligger over øvre prisgrense i henhold til jordbruksavtalen.

Generelle tollnedsettelse for import av fjørfekjøtt (kylling) kan innrømmes for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser. Utnyttelsen av internasjonale kvoterettigheter skal tas hensyn til ved innrømmelse av tollnedsettelse etter dette ledd.

Individuelle tollnedsettelse for import av egg til utklekking av dyr for produksjon av slakt kan innrømmes for å hindre alvorlige markedsforstyrrelser.

For fjørfekjøtt (kylling) settes tollsatsen som regel ned til et nivå som gir importmuligheter til priser som tilsvarer referansepris for fjørfekjøtt (kylling). Referansepris skal forstås identisk med definisjonen i gjeldende jordbruksavtale.

Tollnedsettelse for fjørfekjøtt (kylling) etter første og annet ledd gis med samme relative nedsettelse på alle varenumre som er knyttet til representantvaren, med mindre Statens landbruksforvaltning finner at særlige grunner foreligger. I tilfeller hvor tollnedsettelsen ikke gis med samme relative nedsettelse på alle varenummer som omfattes, skal norskprodusert vare med størst beskyttelsesbehov innenfor hvert varenummer legges til grunn ved beregning av tollsats for varenummer hvor representantvaren ikke omfattes.

Ved tollnedsettelse for import av egg til utklekking av dyr for produksjon av slakt etter tredje ledd skal en tollsats på 12,59 kr/kg anvendes.

Nytt vedlegg 9 skal lyde:

Vedlegg 9. Fjørfekjøtt (kylling) og egg til utklekking som det kan innvilges tollnedsettelse for i henhold til § 25a:

	<i>Representantvare</i>	<i>Tolltariffens posisjon/varenummer for tollnedsettelse</i>
Fjørfekjøtt (kylling)	Fersk kylling, oppb. 900–1200 g uten innmat	02.07.1100/1200/1300/1490
Egg til utklekking av dyr for produksjon av slakt		04.07.0011

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

6. des. Nr. 1679 2006

Delegering av myndighet til Kredittilsynet etter lov om verdipapirhandel § 8–12 tredje ledd.

Fastsatt av Finansdepartementet 6. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 8–12 tredje ledd. Kunngjort 6. februar 2007.

Finansdepartementet delegerer herved, i tråd med de vanlige prinsipper for delegering til Kredittilsynet, departementets myndighet til å gi nærmere regler om konsolidering etter lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 8–12 tredje ledd til Kredittilsynet.

7. des. Nr. 1682 2006

Forskrift for graden Philosophiae doctor (Ph.D.) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap 7. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3 og § 3–7. Kunngjort 20. februar 2007.

Kap. 1. Virkeområde

§ 1–1. Denne forskriften gjelder doktorgradsutdanningen som fører frem til graden Philosophiae doctor (Ph.D.) ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Forskriften omhandler mål, ansvarsforhold, opptak, gjennomføring og avslutning av graden Philosophiae doctor (Ph.D.).

Kap. 2. Målsetting

§ 2–1. Doktorgradsutdanningen ved UMB er en forskerutdanning som har til formål å utdanne selvstendige forskere på internasjonalt nivå i samspill med nasjonale og internasjonale forskningsmiljøer.

Kap. 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

§ 3–1. Universitetsstyret har det overordnede ansvar for doktorgradsutdanningen ved UMB og gir selv regler for organiseringen.

§ 3–2. Studienemnda (SN) og forskningsnemnda (FON) samarbeider om og har felles ansvar for Ph.D.-programmene ved UMB.

- SN og FON kan vedta utfyllende bestemmelser innenfor rammen av denne forskrift. Ved uenighet mellom SN og FON, avgjøres saken av universitetsstyret
- SN har overordnet ansvar for å utvikle kvalitetssikringssystemer for undervisningsdelen i doktorgradsstudiene
- FON har overordnet ansvar for å utvikle kvalitetssikringssystemer for forskningsdelen i doktorgradsstudiene.

Kap. 4. Doktorgradsutdanningens innhold

§ 4-1. Doktorgradsutdanningen omfatter:

- Et selvstendig forskningsarbeid i samarbeid med veiledere og eventuelt andre forskere
- En godkjent opplæringsdel
- Deltakelse i aktive forskermiljøer, nasjonalt og internasjonalt
- Faglig formidling som er nært relatert til doktorgradsarbeidet
- Utarbeidelse av en doktorgradsavhandling basert på forskningsarbeidet.

Kap. 5. Opptak

§ 5-1. Opptak skjer fortløpende gjennom hele året. Aktuelt institutt er formell opptaksmyndighet.

§ 5-2. For å bli tatt opp som doktorgradsstudent må søkeren ha mastergrad eller tilsvarende utdanning som UMB har godkjent som grunnlag for opptak.

Søkeren skal ha en sterk faglig bakgrunn fra sitt tidligere studium. Karakterene fra høyere grads eksamener (120 stp.), skal normalt være i den beste halvdel av studentpopulasjonen.

§ 5-3. Søknad om opptak skal inneholde:

- Dokumentasjon av den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket
- Forenklet beskrivelse av prosjektet
- Forslag til veiledergruppe
- Finansieringsplan
- Opphavsrettslig avtale
- Immaterialrettslige avtaler.

Søknad om opptak stiles til aktuelt institutt på fastsatt søknadsskjema innen 2 måneder etter tiltredelsesdato.

§ 5-4. Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden.

Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, utarbeidelse av individuell opplæringsplan, tilleggsutdanning og immaterialrettslige avtaler. I opptaksvedtaket skal veiledere oppnevnes, ansvaret for løsningen av andre behov som er skissert i søknaden plasseres (som for eksempel arbeidsplass, innkjøp av utstyr), og avtaleperioden fastlegges med startdato og varighet. Eventuell forlengelse av avtaleperioden må relateres til rettighet som arbeidstaker eller avklares spesielt.

Opptak kan nektes dersom:

- Opphavsrettslige avtaler er til hinder for publisering og åpen disputas
- De immaterialrettslige avtaler som er inngått, er så urimelige at institusjonen ikke bør medvirke i prosjektet
- Doktorgradsstudenten har svak faglig bakgrunn.

§ 5-5. Det skal utarbeides utdanningsplan og en prosjektbeskrivelse for forskningsoppgaven innen seks måneder etter opptak. Utdanningsplanen skal utarbeides i samarbeid med hovedveileder og skal inneholde:

- Prosjektbeskrivelse av forskningsoppgaven
- Fremdriftsplan for gjennomføring av forskningsdelen
- Fremdriftsplan for gjennomføring av opplæringsdelen
- Redegjørelse for nødvendig infrastruktur
- Eventuelle planer for opphold ved andre, herunder utenlandske universiteter, forskningsinstitusjoner eller virksomheter
- Publiseringsplan
- Opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter.

Instituttstyret godkjenner utdanningsplanen.

Kap. 6. Avtale

§ 6-1. Opptak formaliseres i form av skriftlig avtale for doktorgradsutdanningen. Avtalen inngås mellom doktorgradsstudent, veiledergruppe og det instituttet som doktorgradsstudenten er tatt opp ved, eventuelt også med eksterne institusjoner. Dersom doktorgradsstudenten er tilknyttet annen arbeidsplass skal det inngås avtale som regulerer arbeidsvilkårene, herunder tid til doktorgradsarbeidet, driftsmidler og tilgang til vitenskapelig utstyr. Avtalen skal sikre at doktorgradsstudenten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø og legge til rette for at forskerutdanningen skal kunne gjennomføres til avtalt tid.

Kap. 7. Doktorgradsprogrammet

§ 7-1. Doktorgradsutdanningen skal være lagt opp slik at den kan fullføres innenfor normert tidsramme på 3 års heltidsstudium. Avtaleperioden kan forlenges ved permisjoner og avtalte deltidsstudier som godkjennes av instituttet.

§ 7-2. Maksimal studietid for doktorgradsutdanningen er 8 år fra opptak til innlevering av avhandlingen til bedømmelse. Permisjoner, lengre sykefravær, pliktarbeid og godkjente deltidsstudier medregnes ikke i de 8 årene. Doktorgradsstudenten mister retten til å disputere hvis maksimal studietid overskrides.

§ 7-3. UMB skal gi alle doktorgradsstudenter tilbud om opplæring på høyt vitenskapelig nivå. Dersom UMB eller den enhet som administrerer programmet ikke selv arrangerer hele opplæringsdelen, skal forholdene legges til rette for at doktorgradsstudenten får egnet opplæring ved andre institusjoner/enheter som gir godkjent doktorgradsutdanning. I emner der det ikke foreligger egnet undervisningstilbud, kan individuelt lesepensum godkjennes som en del av opplæringsdelen.

§ 7-4. Opplæringsdelen skal inneholde emner tilsvarende 30 til 70 studiepoeng. Minst 30 studiepoeng skal ligge på 300- eller 400-nivå. Avlagt eksamen eldre enn 10 år kan normalt ikke godkjennes.

§ 7-5. For å få godkjent emner i opplæringsdelen må resultatet på emnet være B eller bedre.

Opplæringsdelen skal være gjennomført og godkjent før avhandlingen innleveres.

§ 7-6. Søknad om endringer i godkjent plan for opplæringsdelen skal utarbeides i samråd med hovedveileder og godkjennes av instituttstyret.

Kap. 8. Tilknytning til forskermiljø

§ 8-1. Hovedveileder har i samråd med institusjonen hovedansvar for å legge til rette for at doktorgradsstudenten deltar regelmessig i et aktivt forskermiljø med seniorforskere og andre doktorgradsstudenter.

Kap. 9. Avhandlingen

§ 9-1. Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid av internasjonal standard og på et høyt faglig nivå når det gjelder problemformuleringer, begrepsmessig presisering, metodisk, teoretisk og empirisk grunnlag, dokumentasjon og fremstillingsform. Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

Avhandlingen kan bestå av flere delarbeider. Del av fellesarbeid godtas i avhandlingen.

§ 9-2. I de tilfeller hvor doktorgradsstudenten ikke er eneforfatter på publikasjoner, skal doktorgradsstudentens bidrag presiseres ved innlevering av doktoravhandlingen. Alle medforfattere skal i tillegg underskrive en erklæring om eget bidrag.

§ 9-3. Doktorgradsstudenten skal føre opp Universitetet for miljø- og biovitenskap som adresse på publikasjoner og andre arbeider som inngår i doktorgradsarbeidet.

§ 9-4. Avhandlingen skal normalt skrives på engelsk.

§ 9-5. Arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere eksamener, kan ikke antas til bedømmelse med mindre arbeidet inngår som en mindre del av avhandling som består av flere, sammenhengende arbeider.

En doktoravhandling som ikke blir godkjent, kan leveres til ny vurdering i omarbeidet form en gang. Slik ny levering kan skje først seks måneder etter at det første vedtaket ble fattet.

§ 9-6. Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring og publisering av en doktorgradsavhandling, med unntak for en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjøring/publisering. Slik utsettelse kan skje når doktorgradsutdanningen helt eller delvis er finansiert av en eksternt part, for at den eksterne part skal kunne ta stilling til patentering/kommersialisering. Eksternt part kan ikke stille vilkår om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres.

§ 9-7. Doktorgradsstudentens rettigheter til bruk av egne resultater, utnyttelse av patenterbare oppfinnelser, opphavsrettigheter m.m., er regulert av Arbeidstakeroppfinnerloven og UMBs egne regler om ansattes rettigheter.

Kap. 10. Veiledning

§ 10-1. Arbeidet med doktoravhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Det skal være en veiledergruppe bestående av flere forskere. Doktorgradsstudenten skal ha jevnlig kontakt med sine veiledere og inngå i et aktivt forskningsmiljø.

§ 10-2. Veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Fra veiledergruppen skal det oppnevnes en hovedveileder med primært ansvar for den faglige oppfølging av doktorgradsstudenten. Hovedveileder skal være fast vitenskapelig ansatt ved UMB, eventuelt professor II eller førsteamanuensis II.

§ 10-3. Både doktorgradsstudent og veiledere plikter å rapportere i samsvar med de regler universitetsstyret har fastsatt, jf. § 11.

Kap. 11. Kvalitetssikring og rapportering

§ 11-1. UMB skal ha et system for kvalitetssikring av doktorgradsopplæringen. Systemet skal omfatte tiltak for å avdekke manglende progresjon i avhandlingsarbeidet og mangler ved veiledningen, samt rutiner for å følge opp avdekkede mangler.

§ 11–2. En del av kvalitetssikringen av doktorgradsopplæringen skal være 3 faste seminarer i opplæringsperioden, et start-, et midtveis- og et sluttseminar. Det vises til «Arbeid med doktorgradsavhandlinger» i UMBs kvalitetssikringssystem.

Kap. 12. Terminering av avtale

§ 12–1. Ved vesentlig mislighold, så som manglende progresjon over tid, brudd på etiske regler og vesentlige endringer i forskningsprosjektet, kan universitetsstyret beslutte at en doktorgradsstudent må avslutte doktorgradsopplæringen før den er fullført.

Kap. 13. Bedømmelse

§ 13–1. Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

- Godkjent gjennomføring av opplæringsdelen
- Godkjent prøveforelesning over oppgitt emne
- Godkjent vitenskapelig avhandling
- Godkjent forsvar i en offentlig disputas.

Kap. 14. Oppnevning av bedømmelseskomité

§ 14–1. Instituttet foreslår bedømmelseskomité. Forslaget skal begrunnes og bør vise til hvordan komiteen samlet sett dekker avhandlingens fagfelt. Doktoranden skal ha anledning til å gi skriftlig merknader til komiteens sammensetning før det oversendes universitetsstyret.

Oppnevnte veiledere og eller medforfattere, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen.

§ 14–2. Til å bedømme avhandlingen oppnevner universitetsstyret en sakkyndig bedømmelseskomité på minst tre medlemmer. Komiteen skal settes sammen slik at:

- Begge kjønn, såfremt mulig, er representert
- To av medlemmene er uten tilknytning til Universitetet for miljø- og biovitenskap, hvorav minst et av medlemmene bør komme fra en anerkjent utenlandsk institusjon
- Ett av medlemmene skal være tilsatt ved UMB i fast stilling, og er også komiteens administrator
- Alle medlemmene har doktorgrad.

Kap. 15. Innlevering

§ 15–1. Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til studieavdelingen ved UMB for registrering. Med søknaden skal det følge 5 sammenheftede eller innbundne eksemplarer av avhandlingen. Sammen med søknaden skal det foreligge dokumentasjon for at opplæringsdelen er fullført og godkjent. Erklæring fra ev. medforfattere skal også foreligge.

§ 15–2. Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden. Doktorgradsstudenten har kun anledning til å foreta rettelser av formell art etter innlevering, forutsatt at doktorgradsstudenten sender en oppgave over samtlige rettinger som er foretatt i det innleverte arbeid. Oversikten leveres komiteen senest en uke før disputasen.

Kap. 16. Komiteens arbeid

§ 16–1. Komiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstilling og eventuelle dissenser skal begrunnes.

§ 16–2. Bedømmelseskomiteens innstilling forelegges doktorgradsstudenten, som gis frist på 10 virkedager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis doktorgradsstudenten ikke ønsker å fremme skriftlige merknader, underrettes komiteen snarest om dette.

§ 16–3. Hovedveileder kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 16–4. Komiteen kan kreve doktorgradsstudentens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon fremlagt.

§ 16–5. Komiteens innstilling skal foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen. Tillater komiteen omarbeiding av avhandlingen, løper ny frist fra den datoen avhandlingen leveres på nytt.

Kap. 17. Omarbeiding for ny bedømmelse

§ 17–1. En avhandling som ikke godkjennes for disputas, kan likevel anbefales innlevert i omarbeidet versjon for ny bedømmelse, dersom komiteen mener at en omarbeiding vil kunne gi tilfredsstillende resultat innen rammen av ca. seks måneders arbeidsinnsats.

§ 17-2. En doktoravhandling som ikke blir godkjent, kan leveres til ny vurdering i omarbeidet form en gang. Slik ny levering kan skje først seks måneder etter at det første vedtaket ble fattet, jf. § 9-5 og § 21-6.

§ 17-3. Avhandlingen skal, med mindre særlige grunner taler mot dette, bedømmes av opprinnelig komité.

Kap. 18. Komiteens innstilling og behandling av innstillingen

§ 18-1. En enstemmig komitéinnstilling skal tas til følge, og doktoranden kan da forsvare avhandlingen.

§ 18-2. Dersom det foreligger dissens i komiteen, kan universitetsstyret:

- Uten ytterligere bedømmelse fatte vedtak i saken
- Søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen
- Oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen
- Vedta at de to nye sakkyndige skal inngå i en utvidet bedømmelseskomiteé.

Doktorandens merknader vedlegges. Etter dette fatter universitetsstyret vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelser.

Kap. 19. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 19-1. Dersom avhandlingen godkjennes til disputas, leveres:

- Ytterligere 11 eksemplarer av avhandlingen
- Et kortfattet sammendrag i elektronisk form til bruk som pressemelding
- Et sammendrag av avhandlingen på norsk og engelsk
- Utfylt Agreement form Dissertation abstracts International (Section C).

§ 19-2. Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig ved Universitetsbiblioteket for miljø- og biovitenskap senest to uker før disputasen avholdes.

Kap. 20. Prøveforelesning

§ 20-1. Doktoranden skal holde en prøveforelesning over oppgitt emne etter at avhandlingen er innlevert og godkjent. Emne for prøveforelesning fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktoranden 10 virkedager før forelesningen.

§ 20-2. Prøveforelesningen skal godkjennes av bedømmelseskomiteen. Når prøveforelesningen er avholdt og godkjent, skal doktorgradsstudenten forsvare avhandlingen i offentlig disputas.

Kap. 21. Forsvar av avhandlingen

§ 21-1. Tid og sted for disputasen skal offentliggjøres minimum 10 virkedager før disputas sammen med opplysninger om hvordan avhandlingen er offentliggjort.

§ 21-2. Disputasen skjer normalt på engelsk.

§ 21-3. Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen.

§ 21-4. Disputasen ledes av instituttleder eller den denne bemyndiger. Den som leder disputasen, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen og for prøveforelesningen. Deretter gjør doktoranden rede for hensikten med og resultatet av den vitenskapelige undersøkelsen. Førsteopponent innleder diskusjonen, og andreopponent avslutter disputasen.

Øvrige tilstedeværende som ønsker å opponere ex auditorio, må under disputasen gi melding om dette til disputasens leder innen det tidspunkt som denne fastsetter.

§ 21-5. Etter disputasen sender bedømmelseskomiteen innberetning til universitetsstyret, der den gjør rede for hvordan den har vurdert forsvaret av avhandlingen. Beretningen skal inneholde:

- Komiteens vurdering av avhandlingen
- Komiteens vurdering av forsvaret
- Komiteens vurdering av prøveforelesningen
- Komiteens vurdering av avhandlingens nivå i internasjonal sammenheng
- Rapport om instituttgodkjenning av opplæringsdel.

Innberetningen skal konkludere med om disputasen er godkjent/ikke godkjent.

§ 21-6. Hvis disputasen ikke godkjennes, kan ny disputas avlegges tidligst etter 6 måneder. Så vidt mulig skal ny disputas vurderes av den opprinnelige bedømmelseskomiteen.

Kap. 22. Tildeling av graden og vitnemål

§ 22-1. Når universitetsstyret har godkjent opplæring, avhandling, prøveforelesning og disputas, tildeles doktoranden graden philosophiae doctor av UMBs universitetsstyre.

§ 22–2. Vitnemål utferdiges fortløpende. Vitnemål skal inneholde opplysninger om tittelen på avhandlingen, tema for prøveforelesning, emner i opplæringsdelen og veiledere.

I tillegg får doktoren et doktorgradsdiplom som underskrives av rektor.

Kap. 23. Klage

§ 23–1. Avslag på søknad om opptak etter § 5 kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes til UMB. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til UMBs klagenemnd til avgjørelse.

§ 23–2. Ved klage på avslag på søknad om godkjenning av kurs eller andre deler av opplæringsprogrammet, gjelder § 12 nr. 1 i forvaltningsloven. Ved klage over sensur ved særskilt eksamen eller prøver, gjelder likevel lov om universiteter og høyskoler.

§ 23–3. Underkjenning av avhandling, prøveforelesning eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens § 28 flg. Grunnlagt klage sendes UMB. UMB kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Kap. 24. Sluttbestemmelser

§ 24–1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft f.o.m. 1. januar 2007.

§ 24–2. Rektor kan i spesielle tilfeller dispensere fra disse bestemmelser. Rektor rapporterer eventuelle dispensasjoner til styret.

16. jan. Nr. 75 2007

Forskrift om gebyr for luftfartens offentlige forretninger (Gebyrregulativet).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 16. januar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 13–8, jf. § 3–1. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. *Generelt*

(1) Gebyr etter denne forskrift oppkreves av og innbetales til Luftfartstilsynet dersom ikke annet er bestemt i forskriften.

(2) For betaling av forretninger som ytes av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (The European Aviation Safety Agency – EASA) gjelder ikke denne forskrift, men § 1 femte ledd i forskrift 23. mai 2005 nr. 459 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå m.v., samt forordning (EF) nr. 488/2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA) i norsk rett.

(3) Alle beløpsangivelsene i denne forskrift er i norske kroner (NOK) hvor ikke annet er fastsatt.

(4) Gebyr etter denne forskrift betales etter de satser og de regler som gjelder på tidspunktet gebyret kan kreves innbetalt etter forskriften.

(5) Gebyr skal betales av den som anmoder om tjenesten eller av vedkommendes fullmaktsgiver. Den som anmoder om en tjeneste på vegne av andre, innestår selv for at han har den nødvendige fullmakt.

(6) Alle vektgrenser i denne forskrift er MTOW (Maximum Take-off Weight/maksimal tillatt startvekt) i kilo.

(7) Dersom en gitt godkjenning/tillatelse blir tilbakekalt av Luftfartstilsynet, må det ved en eventuell ny godkjenning/tillatelse betales fullt gebyr som for første gangs utstedelse. Det samme gjelder når gitt godkjenning/tillatelse utløper eller faller bort uten å bli fornyet, jf. likevel § 3 tredje ledd for luftdyktighetsbevis.

(8) Fast gebyr, gebyr etter regning og grunngebyr

a) Fast gebyr er fastsatt totalpris for visse forretninger etter denne forskrift. Fast gebyr betales når ikke annet fremgår.

Fast gebyr skal innbetales til Luftfartstilsynet sammen med søknaden.

b) Gebyr etter regning:

Gebyr etter regning betales for de forretninger forskriften bestemmer.

Gebyr etter regning fastsettes på grunnlag av faktisk timeforbruk og direkte utgifter til reise, opphold, diett, materialer mv. som har vært nødvendig for utførelse av forretningen. Ved avregningen av endelig fastsatt gebyr fratrekkes tidligere innbetalt grunngebyr og eventuell annen forskuddsinnbetaling. Endelig avregning skjer etter at forretningen er avsluttet.

c) Grunngebyr er et minimumsgebyr for de forretninger etter denne forskrift som kan gebyrlegges etter regning.

d) Grunngebyr skal innbetales til Luftfartstilsynet sammen med søknaden.

I de tilfeller fastsatt gebyr etter regning ikke overstiger grunngebyret, betales grunngebyret.

e) For forretninger som utføres utenfor Norge, vises til § 1 tiende ledd.

f) Ved fastsettelse av gebyr etter regning benyttes for arbeidstid en timesats på kr 770 og for reisetid en timesats på kr 320.

I tillegg kommer utgifter til reise, opphold, diett, materialer mv.

- g) Luftfartstilsynet kan bestemme at et forskudd skal innbetales før arbeidet igangsettes eller videreføres. Forskudd kan fastsettes opp til det gebyr som antas å påløpe for forretningen, utover eventuelt tidligere innbetalt forskudd/grunnbeløp.
- h) Dersom arbeidet med forretningen strekker seg ut over én måned, kan Luftfartstilsynet ved utgangen av hver måned kreve a konto innbetalinger for medgåtte timer og faktiske kostnader som ikke er dekket av innbetalt grunngebyr og eventuelt forskudd.
- i) Luftfartstilsynet kan i det enkelte tilfellet bestemme at det ikke skal innkreves gebyr ut over grunngebyr og eventuelt innbetalt forskudd.
- (9) Årsgebyr:
- a) Årsgebyret skal dekke Luftfartstilsynets løpende virksomhetstilsyn.
- b) Årsgebyret skal i sin helhet betales til Luftfartstilsynet innen betalingsfristen hvert kalenderår etter de betingelser som er fastsatt i denne forskrift, jf. § 1 ellefte ledd. Årsgebyret dekker en periode på 12 måneder fra kalenderårets begynnelse med mindre annet er bestemt i forskriften.
- c) Årsgebyret betales etter de rettigheter som er registrert i Luftfartstilsynet på det tidspunkt faktura for årsgebyr skrives ut. Mottar Luftfartstilsynet melding om reduksjon i grunnlaget for årsgebyret etter at faktura er skrevet ut, kan det søkes om refusjon av for meget betalt gebyr. Det skal uansett betales årsgebyr ut det kvartal rettigheten endres i. Eventuell økning i gebyrgrunnlaget etter fakturering av årsgebyr blir tilleggsfakturert.
- d) Årsgebyret skal første gang betales ved utstedelse av godkjenning/tillatelse.
Ved første gangs betaling av årsgebyr skal følgende tabell gjelde:

Tidspunkt for utstedt tillatelse	Første årsgebyr som skal betales
1. kvartal	4/4 av årsgebyret
2. kvartal	3/4 av årsgebyret
3. kvartal	2/4 av årsgebyret
4. kvartal	1/4 av årsgebyret

- e) Plikten til å betale årsgebyr faller bort når gitt godkjenning/tillatelse ikke fornyes eller på annen måte utgår. Plikten til å betale årsgebyr faller ikke bort selv om den gitte godkjenning/tillatelse er midlertidig tilbakekalt.
- f) For syntetisk flygetrener og simulator gjelder egne bestemmelser for årsgebyr, jf. § 11 fjerde ledd.
- (10) Gebyr for forretninger som utføres utenfor Norge:
For forretninger som utføres utenfor Norge skal det betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. Det skal likevel ikke betales mindre enn det faste gebyret, grunngebyret eller årsgebyret, med tillegg av kostnader til reise, opphold, diett og reisetid.
- (11) Betalingsbetingelser:
Gebyrer som faktureres fra Luftfartstilsynet, forfaller til betaling senest 22 dager etter fakturadato.
Ved for sen betaling svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.
- (12) Virkning av manglende betaling:
Dersom skyldig gebyr, eller del av gebyr, ikke er innbetalt til Luftfartstilsynet senest 2 måneder etter første purring, kan Luftfartstilsynet inndra de rettigheter som gebyret vedrører. En rettighet vil ikke bli fornyet dersom årsgebyret ikke er innbetalt.
- (13) Tilbakebetaling/ettergivelse av gebyr og forskudd på gebyr:
- a) Innbetalt gebyr for påbegynt forretning og innbetalt årsgebyr for en påbegynt periode kan ikke kreves tilbakebetalt.
- b) Luftfartstilsynet kan likevel etter søknad bestemme at innbetalt gebyr helt eller delvis skal tilbakebetales dersom søker godtgjør at det foreligger særlige forhold. Det samme gjelder for ettergivelse av påløpt, ikke innbetalt gebyr jf. § 3 niende ledd, bokstav c samt § 9 trettende og fjortende ledd.
- c) Dersom søknaden om godkjenning/tillatelse trekkes tilbake, kan Luftfartstilsynet etter søknad og etter en vurdering av de kostnader Luftfartstilsynet har pådratt seg, bestemme om innbetalt gebyr helt eller delvis skal tilbakebetales.
- d) Dersom en påbegynt forretning avbrytes kan ubenyttet innbetalt forskudd kreves tilbakebetalt av søker, jf. § 1 niende ledd, bokstav c og d.
- (14) Dispensasjon:
Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift.

§ 2. Gebyr for registrering av luftfartøy m.m. i Norges luftfartøyregister

- (1) Gebyrene skal dekke kostnadene for arbeid ved gjennomgåelse av dokumentasjon som leder frem til registrering av rettigheter i luftfartøy og utstedelse av attester/bevis.
- (2) Gebyr beregnes ut i fra vektkategori av fartøy eller beløp på panterett.
- (3) Gebyr betales pr. registreringsforretning. Tilsvarende betales ett gebyr for hver registerenhet en attest/bevis omfatter.
- (4) Gebyr innbetales forskuddsvis. Et dokument anses ikke som innkommet før gebyr er betalt, jf. luftfartsloven § 3–19 første ledd og § 3–17 tredje ledd siste punktum.

(5) Det skal betales gebyr for følgende aktiviteter:

<i>Gebyr for registrering av luftfartøy, overdragelse av luftfartøy, registrering og påtegning på leieavtaler</i>	
<i>Fartøytype og vekt</i>	<i>Gebyr</i>
Seilfly, motorseilfly og ballonger	1.610
Motordrevet luftfartøy	
T.o.m. 2.000 kg	2.140
2.001–5.700 kg	3.200
5.701–10.000 kg	6.400
10.001–30.000 kg	9.700
Over 30.000	12.900

<i>Gebyr for registrering av pant, påtegning av panteobligasjon og registrering</i>	
<i>Panteobligasjonens pålydende</i>	<i>Gebyr</i>
T.o.m. kr 500.000	1.610
kr 500.001–kr 10.000.000	3.200
kr 10.000.001–kr 100.000.000	6.400
Over kr 100.000.001	12.900

<i>Andre aktiviteter</i>	<i>Gebyr</i>
Utskrift	380
Duplikat	380
Innsendt dokumentasjon til forhåndsuttalelse, pr. dokument	780

(6) Gebyr for kunngjøring i henhold til luftfartsloven § 3–4 annet ledd og § 3–35 annet ledd er kr 3.740,- + annonseringskostnader.

(7) Gebyr betales ikke for tinglysing, registrering eller anmerkning av:

- hjemmelovergang på grunnlag av uskiftebevilling,
- melding som tingretten, gjeldsnemnda eller bostyrer foretar i medhold av konkursloven eller panteloven,
- utleggsforretning, arrestforretning og midlertidig forføyning,
- erklæring fra retten om at det er besluttet gjennomføring av tvangsdekning i et realregistrert formuesgode.

§ 3. Gebyr for luftdyktighetsbevis mv.

(1) Gebyr for utstedelse av luftdyktighetsbevis skal dekke kostnader ved bl.a. gjennomgåelse av luftfartøyets tekniske dokumentasjon vedrørende typesertifikat, vedlikehold, samt eventuelle modifikasjoner og reparasjoner. Gebyret skal også dekke utgiftene ved besiktelse og eventuell prøveflyging.

(2) Årsgebyret dekker kostnader ved det løpende luftdyktighetstilsyn.

(3) Gjenutstedelse og tilbakekalling mv. av luftdyktighetsbevis:

- For alle fartøyer som har stått uten gyldig luftdyktighetsbevis i 90 dager eller mer, må det ved eventuell gjenutstedelse av luftdyktighetsbevis betales gebyr som ved utstedelse for nytt luftfartøy. Etter 2 år uten gyldig luftdyktighetsbevis skal det ved eventuell gjenutstedelse betales gebyr etter satser som gjelder for brukt luftfartøy.
- Dersom et luftdyktighetsbevis er midlertidig tilbakekalt, skal det ikke betales utstedelsesgebyr ved en eventuell ikraftsettelse såfremt årsgebyr for løpende tilsyn er betalt. Luftdyktighetsbevis kan ikke være midlertidig tilbakekalt i mer enn maksimalt to år før beviset bortfaller.
- Dersom et luftdyktighetsbevis har vært midlertidig tilbakekalt i 90 dager eller mer innenfor opprinnelig gyldighetstid, skal det betales gebyr etter regning for særskilt besiktelse i forbindelse med eventuell ny ikraftsettelse dersom slik besiktelse blir foretatt, jf. § 3 niende ledd bokstav a.
- Dersom et luftdyktighetsbevis er blitt tilbakekalt med endelig virkning, jf. § 1 sjuende ledd, skal nytt utstedelsesgebyr betales ved eventuell gjenutstedelse, også innenfor opprinnelig gyldighetstid. Innenfor en periode på 2 år fra tilbakekallelsen skal det ved gjenutstedelsen betales gebyr som for nytt fartøy, jf. § 3 tredje ledd bokstav a.

(4) Utstedelse av luftdyktighetsbevis:

- For utstedelse av luftdyktighetsbevis for en periode ut over 6 måneder betales gebyr som for ordinær utstedelse.
- For utstedelse av luftdyktighetsbevis for en begrenset periode på 6 måneder eller mindre betales 1/2 grunngebyr, eventuelt gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. I tillegg betales 1/4 årsgebyr for innværende kvartal. For hvert påbegynte kvartal deretter betales ytterligere 1/4 årsgebyr.
- For utstedelse av luftdyktighetsbevis med samme utløpsdato som gjeldende luftdyktighetsbevis betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.
- For utstedelse av spesielt luftdyktighetsbevis med henblikk på eksport, dvs. «Not valid for Flight», betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(5) Søknad om refusjon av årsgebyr etter at luftdyktighetsbevis er utstedt:

Årsgebyr for luftdyktighet kan ikke reduseres til mindre enn 1/4 årsgebyr. Det skal betales årsgebyr for hvert påbegynte kvartal hvor luftdyktighetsbeviset er i kraft.

(6) Luftfartøy registrert i utlandet kan opereres ervervsmessig av norske selskaper inntil 6 måneder. For løpende luftdyktighetstilsyn med slike luftfartøy betales gebyr med halvparten av det beløp som er angitt i tabellen under, kolonne for årsgebyr. Ved besiktelse av luftfartøyet i utlandet skal det ikke betales mindre enn foran nevnte gebyr med tillegg av kostnader til reise, opphold, diett og reisetid.

(7) Et luftfartøy anses som veteranluftfartøy når følgende vilkår er oppfylt:

- det er minst 50 år siden luftfartøytypen fikk typesertifikat; og,
- luftfartøyet er av en type som har spesiell flyhistorisk verdi; og,
- bruken av luftfartøyet har hovedsakelig tilknytning til luftfartøyets historiske verdi og omfatter et mindre antall flytimer per år; og,
- luftfartøyet ikke nyttes til ervervsmessig bruk.

På bakgrunn av søknad fra eier/bruker avgjør Luftfartstilsynet i hvert enkelt tilfelle om et luftfartøy anses som veteranluftfartøy.

(8) Gebyrsatser for luftdyktighetsbevis/særskilt flygetillatelse:

<i>Kategori av luftfartøy</i>	<i>Utstedelse for brukt luftfartøy</i>	<i>Utstedelse for nytt luftfartøy</i>	<i>Årsgebyr for luftdyktighetstilsyn</i>
Seilfly, motorseilfly, ballong	3.580	2.750	1.190
Motordrevet luftfartøy:			
a) Til og med 2.000 kg, minstegebyr	4.610	3.010	3.010
i tillegg pr. påbegynt 100 kg over 1.000 kg	460	300	300
b) 2.001 – 6.000 kg, minstegebyr	9.300 ⁱ	5.940 ⁱ	5.940
i tillegg pr. påbegynt 100 kg over 2.000 kg	1.250	710	710
c) 6.001 – 50.000 kg, minstegebyr	58.700 ⁱ	34.440 ⁱ	34.440
i tillegg pr. påbegynt 1.000 kg over 6.000 kg	1.530	1.220	1.220
d) 50.001 kg og over, minstegebyr	125.740 ⁱ	86.820 ⁱ	86.820
i tillegg pr. påbegynt 1.000 kg over 50.000 kg	1.810	1.330	1.330
Selvbygde luftfartøy	4.610	3.010	3.010
Veteranluftfartøy	4.610	0	3.010
Særskilt flygetillatelse (gjelder ikke enkeltflyginger)	3.010	3.010	3.010

i Grunnggebyr, eventuelt gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

Den som er registrert som ansvarlig eier/bruker av et luftfartøy når faktura på årsgebyr skrives ut er også ansvarlig for betaling av gebyret ved forfall, med mindre annet er avtalt med Luftfartstilsynet.

(9) Utførelse av besiktelser og kontroll-/prøveflyginger som kan medføre tilleggsgebyr:

a) Når Luftfartstilsynet av hensyn til luftdyktigheten finner det påkrevd med særskilt besiktelse av luftfartøy ut over ordinært luftdyktighetstilsyn, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

Det samme gjelder ved forgjeves fremmøte i forbindelse med ordinært tilsyn når besiktelse/prøveflyging/kontrollflyging er berammet, men ikke kan avholdes på grunn av omstendigheter som Luftfartstilsynet ikke kan lastes for.

b) Nedenfor nevnte tilfeller inngår i grunnlaget for gebyrberegningen ved første gangs utstedelse:

1. dersom flere enn én prøveflyging/kontrollflyging er nødvendig før luftdyktighetsbevis kan utstedes, og dette skyldes forhold som Luftfartstilsynet ikke kan lastes for.
2. dersom ekstra besiktelse av luftfartøy eller tilhørende materiell er nødvendig før luftdyktighetsbevis kan utstedes, og dette skyldes forhold som Luftfartstilsynet ikke kan lastes for.
3. ved forgjeves fremmøte når besiktelse/prøveflyging/kontrollflyging er berammet, men ikke kan avholdes på grunn av omstendigheter som Luftfartstilsynet ikke kan lastes for.

c) Luftfartstilsynet kan bestemme at gebyr beregnet etter § 3 niende ledd bokstav a og b, helt eller delvis kan frafalles dersom forholdet skyldes særlige omstendigheter som søker ikke kan lastes for og som gjør det rimelig at gebyret frafalles.

§ 4. Gebyr for typeakseptering, typesertifisering og modifikasjons- og reparasjonsgranskning av luftfartøy og annet flymateriell

(1) For de forretninger som er nevnt nedenfor betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. Denne bestemmelsen gjelder kun for luftfartøy (annex II-luftfartøy) og annet flymateriell som ikke har eller vil få EASA-typesertifikat eller annen EASA-godkjenning, og som dermed ikke omfattes av EASA-forskriften, jf. § 1 annet ledd.

a) Modifikasjoner

Gjennomgåelse og godkjenning av tegninger og beregninger mot relevant byggekode, samt besiktelse av endringer på luftfartøy/flymateriell og eventuelt testflyging. Et grunnggebyr på kr 770 betales sammen med søknaden.

b) Skader/reparasjoner

Besiktelse av skader av betydning for luftdyktigheten og godkjenning av reparasjonsunderlag, samt eventuelt besiktelse ved godkjenning av reparasjoner. Et grunngebyr på kr 770 betales sammen med søknaden.

c) Typesertifisering/typeakseptering

Gjennomgåelse og godkjenning av tegninger og beregninger for nye konstruksjoner, besiktelse og kontroll av luftfartøy/flymateriell og eventuelt testflyging, samt annet arbeid i forbindelse med typesertifisering/typeakseptering. Et grunngebyr på kr 770 betales sammen med søknaden.

§ 5. Gebyr for spesielle tjenester

(1) For tillatelse til selvbygging av luftfartøy betales et gebyr på kr 1570 før behandling av søknad om byggetillatelse. For eventuell fornyelse/gjenutstedelse av tillatelse betales et gebyr på kr 770. For særskilt flygetillatelse i forbindelse med prøveflyging av selvbygde luftfartøy, jf. gebyrtabell under § 3 åttende ledd.

(2) For prøve i forbindelse med godkjenning av teknisk sjef, verkstedsjef, kvalitetssjef, innleid kvalitetsrevisor, ingeniørsjef, skolesjef og flygesjef betales et gebyr på kr 2.690 for hver prøve. For eventuell psykologitest betales i tillegg kr 770.

(3) For duplikat av luft- og miljødyktighetsbevis og reisedagbok betales et gebyr på kr 640 for hver sak.

(4) For duplikat av flygehåndbok eller autorisasjonsside betales et gebyr på kr 640 for hver sak.

(5) For søknad om godkjenning av avtale om leie av luftfartøy betales et gebyr på kr 5.750 pr. fartøy. For godkjenning av forlengelse av leieavtale for luftfartøy betales et gebyr på kr 1.150 pr. fartøy.

(6) For Luftfartstilsynets arbeid med eller delttagelse i prosjekter knyttet til organisasjoner, produkter, systemer, prosedyrer, installasjoner mv. som ikke kommer inn under andre punkter i denne forskrift, betales gebyr etter regning.

(7) Dersom Luftfartstilsynet i slike tilfeller må kjøpe inn tjenester fra andre, vil disse bli fakturert videre med 5 prosent påslag.

(8) Ved utsendelse av rettighetsdokumenter og annet materiell i oppkrav, kan Luftfartstilsynet i tillegg til ordinært gebyr kreve porto og oppkravsgebyret dekket.

§ 6. Gebyr for godkjenning av vedlikeholdsorganisasjoner (CAMO) og flyverksteder (Part-145) som utfører vedlikehold, modifisering og reparasjon av flymateriell

(1) Gebyr for godkjenning av vedlikeholdsorganisasjoner og flyverksteder skal dekke kostnadene ved bl.a. gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, tekniske standarder og organisasjon, samt utredning og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) Årsgebyret skal dekke det løpende virksomhetstilsyn med vedlikeholdsorganisasjon og flyverksted, samt fornyelse av godkjenningen.

(3) Gebyrsatser for godkjenning av vedlikeholdsorganisasjon og flyverksted:

<i>Kategori av vedlikeholdsorganisasjon/flyverksted</i>	<i>Utstedelse/godkjenning</i>	<i>Årsgebyr for virksomhetstilsyn</i>
1–10 personer	14.500	8.900
11–25 personer	24.100	16.300
26–50 personer	34.400 ⁱ	24.200
51–100 personer	45.800 ⁱ	33.300
101–200 personer	62.400 ⁱ	45.800
201–400 personer	83.200 ⁱ	63.800
401–600 personer	116.200 ⁱ	89.800
Over 600 personer	160.000 ⁱ	124.200

i Grunngebyr, eventuelt gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(4) For søknad om endring av gitt godkjenning betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(5) For virksomhetstilsyn av linjestasjoner og faste eller midlertidige baser i eller utenfor Norge, ut over hovedbase, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(6) For søknad om opprettelse av fast eller midlertidig sekundærbase etter at godkjenning av vedlikeholdsorganisasjon/flyverksted er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

§ 7. Gebyr for godkjenning av organisasjoner som utfører produksjon av flymateriell

(1) Gebyr for godkjenning av organisasjon som utfører produksjon av flymateriell, skal dekke kostnader ved bl.a. gjennomgåelse og godkjenning av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder, samt utredning og inspeksjon før godkjenning gis.

(2) Årsgebyret skal dekke det løpende virksomhetstilsyn med organisasjon som utfører produksjon samt fornyelse av godkjenning.

(3) Gebyrsatser for godkjenning av organisasjon som utfører produksjon:

<i>Kategori av produksjonsbedrift</i>	<i>Utstedelse/godkjennelse</i>	<i>Årsgebyr</i>
1–10 personer	14.500	8.900
11–25 personer	24.100	16.300
26–50 personer	34.400 ⁱ	24.200
51–100 personer	48.800 ⁱ	33.300
101–200 personer	62.400 ⁱ	45.800
201–400 personer	83.200 ⁱ	63.800
401–600 personer	116.200 ⁱ	89.800
Over 600 personer	160.000 ⁱ	124.200

i Grunngebyr, eventuelt gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(4) For søknad om endring av gitt godkjennelse betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

§ 8. Gebyr for godkjennelse av organisasjoner som utfører design av flymateriell

(1) Gebyr for godkjennelse av organisasjon som utfører design av flymateriell, skal dekke kostnader ved bl.a. gjennomgåelse og godkjennelse av driftshåndbøker, organisasjon, tekniske standarder, samt utredning og inspeksjon før godkjennelse gis. Denne paragrafen gjelder kun for organisasjoner som designer luftfartøy (annex II-luftfartøy) eller annet flymateriell som ikke har EASA-typesertifikat eller en annen EASA-godkjennelse og som dermed ikke omfattes av EASA-forskriften, jf. § 1 annet ledd.

(2) Årsgebyret skal dekke det løpende virksomhetstilsyn med organisasjon som utfører design av flymateriell, samt fornyelse av godkjennelsen.

(3) Gebyrsatser for godkjennelse av organisasjon som utfører design av flymateriell:

<i>Kategori av designbedrift</i>	<i>Utstedelse/godkjennelse</i>	<i>Årsgebyr for virksomhetstilsyn</i>
1–5 personer	9.500	6.500
6–10 personer	12.900	9.100
11–19 personer	18.200 ⁱ	12.800
20–29 personer	25.400 ⁱ	17.700
30–39 personer	33.000 ⁱ	23.100
40–49 personer	41.200 ⁱ	28.900
Over 50 personer	49.400 ⁱ	34.600

i Grunngebyr, eventuelt gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(4) For søknad om endring av gitt godkjennelse betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

§ 9. Gebyr for luftfartssertifikat og -bevis

(1) Gebyr for luftfartssertifikat og -bevis skal dekke Luftfartstilsynets kostnader til prøver og utstedelser.

(2) Gebyr for teoriprøve skal være Luftfartstilsynet i hende senest 3 uker før prøven skal avholdes (innen påmeldingsfristen).

(3) Fast gebyr eller grunngebyr for ferdighetsprøve (skill test) skal betales sammen med søknad om oppmelding til prøven.

(4) For personell ansatt i SAS betales samtlige gebyrer i forbindelse med prøver til sertifikat og bevis til luftfartsmyndigheten i det land som utsteder sertifikatet.

(5) Gebyrsatser for avleggelse av prøver og dokumentutstedelse for flygende personell:

<i>Sertifikat eller kompetansebevis</i>	<i>Teoriprøve</i>	<i>Ferdighetsprøve/ Skill test/Praktisk prøve^v</i>	<i>Ferdighetskontroll/ Prof. Check^v</i>	<i>Dokumentutstedelse*</i>
Privatflygersertifikat, PPL	1.880	1.880 ⁱ	1.120	540
Trafikkflygersertifikat, CPL	5.250	5.250 ⁱ	3.750	540
Trafikkflygersertifikat, ATPL	7.500	7.500 ⁱ	5.250	540
Instrumentrettighet IR	3.750	3.750 ⁱ	2.250	540
Flymaskinistsertifikat FE	1.500 ⁱⁱ	3.750 ⁱ	2.250	540
Kabinsertifikat				540
Flytelefonistsertifikat RT	750	750 ⁱ		540
Enkeltfag – øvrige flygersertifikat, IR-rettighet og morseprøve	750			
Mørkeflyging				540
Instruktørrettighet, FI, CRI, IRI, MCCI, snittflyging		3.750 ⁱ	2.250	540
Instruktørrettighet TRI, SFI		5.250 ⁱ		540
Klasse-/typerettighet, én-motors stempel fly/helikopter		1.880 ⁱ	1.120	540
Forlengelse iht. 12-timersregelen			iv	540

<i>Sertifikat eller kompetansebevis</i>	<i>Teoriprøve</i>	<i>Ferdighetsprøve/ Skill test/Praktisk prøve^v</i>	<i>Ferdighetskontroll/ Prof. Check^v</i>	<i>Dokumentutstedelse*</i>
Klasse-/typerettighet én-pilot operert fly/helikopter		3.750 ⁱ	iii	540
Typerettighet fler-pilot fly/helikopter		3.750 ⁱ	iii	540
Utover én ferdighetskontroll pr. kalenderår			520	
Validering		5.250 ⁱ		540
Kontrollantautorisasjon	1000		520	540
Bytte fra BSL-C til JAR-FCL, inkl. dokumentutstedelse				1080 ⁱ
Øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat/bevis/rettighet og duplikat ^{**}				540 ⁱ
Utvidet ferdighetsprøve for å oppnå ATPL teorikreditt		5.250 ⁱ		

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

ii Pr. fag.

iii Avhengig av sertifikatilknytning, se hhv. PPL, CPL, ATPL.

iv Forlengelse, ved saksbehandling foretatt i Luftfartstilsynet kommer «øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat/bevis/rettighet» i tillegg. Ved partial pass betales 90% av relevant gebyr ved neste gjennomføring.

v Gjelder nyutstedelse, gjenutstedelse, utvidelse, forlengelse.

* Gjelder også for overføring av sertifikatmappe fra annet land.

(6) Gebyrsatser for avleggelse av tekniske prøver og dokumentutstedelse for flyteknisk personell:

<i>Sertifikat eller kompetansebevis</i>	<i>Teoriprøve</i>	<i>Praktisk prøve</i>	<i>Dokumentutstedelse*</i>
Flyteknisk sertifikat, grunnutdanning (ICAO), enkeltfag	530 ⁱⁱ		
Flyteknisk sertifikat, faggruppeutdanning (AML)		4.610 ⁱ	540
Flytelefonisertifikat for flyteknikere		1.150 ⁱ	
Autorisasjonssveising, pr. prøve ⁱⁱⁱ		2.330 ⁱ	540
Spesialtillatelse for vedlikeholdsarbeid på luftfartøy (SPS/SPM)		1.550 ⁱ	
Vedlikeholdssertifikat for luftfartøy, Part-66, grunnutdanning, enkeltfag	530 ⁱⁱ		
Vedlikeholdssertifikat for luftfartøy, Part-66, kategori		4.500 ⁱ	540
Vedlikeholdssertifikat for luftfartøy, Part-66, underkategori ^{**}		4.500 ⁱ	540
Validering		2.250 ⁱ	540
Øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat/bevis/rettighet/duplikat			540

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

ii Pr. fag.

iii I tillegg kommer ev. honorar til godkjent kontrollorgan.

* Gjelder nyutstedelse, gjenutstedelse, utvidelse, forlengelse eller duplikat.

** Gjelder for luftfartøytype.

(7) Når kombinert prøve avlegges, betales bare ett gebyr for prøven. Det høyeste gebyr betales.

(8) Det betales gebyr for kun én dokumentutstedelse:

a) når flere utvidelser samtidig knytter seg til samme sertifikat/bevis;

b) når fornyelse, forlengelse og utvidelse (klasse/typebevis) gjennomføres samtidig og knytter seg til samme sertifikat/bevis;

c) ved samtidig fornyelse/forlengelse av flere sertifikat og/eller bevis.

(9) Gebyr for ferdighetsprøve (skill test) og praktisk prøve til flyteknikersertifikat omfatter ikke utgifter til å fremskaffe luftdyktig og behørig utrustet og bemannet luftfartøy eller syntetisk flygetrener eller til nødvendig verktøy og materialer. Søker sørger selv for avtale om og betaling for dette.

(10) Ferdighetsprøve (skill test) og praktisk prøve avholdes på norsk oppflygingsplass, som kunngjort i AIC N, og til avtalt tid. Når særlige grunner tilsier det, kan Luftfartstilsynet fravike denne hovedregel. I slike tilfeller betaler søker et gebyr etter regning ut over grunngebyret etter § 9 femte ledd, for å dekke tilleggskostnader fravirket medfører.

I de tilfeller ferdighetsprøve (skill test) eller praktisk prøve avholdes utenfor Norge, gjelder bestemmelsen i § 1 tiende ledd.

(11) Ved forgjeves fremmøte når ferdighetsprøve (skill test) og praktisk prøve er berammet, men ikke kan avholdes på grunn av omstendigheter som Luftfartstilsynet ikke kan lastes for, betales gebyr etter § 9 femte eller sjette ledd, eventuelt etter tiende ledd.

(12) Teoriprøve avholdes på faste eksamenssteder og til fastsatte tider, som kunngjort i AIC N. Etter skriftlig søknad, og når særlige grunner tilsier det, kan Luftfartstilsynet fravike fastsatt eksamenstid. I slike tilfeller beregnes et tillegg på kr 770 pr. enkeltfag ut over fast gebyr etter § 9 femte eller sjette ledd.

a) Luftfartstilsynet har under utprøving et elektronisk eksamenssystem. Eksamen utenom fastsatt dato, avlagt elektronisk, belastes ikke med tilleggsgebyr i systemets testperiode.

(13) Gebyr som er betalt for prøve som ikke gjennomføres, kan ikke kreves tilbakebetalt med mindre avlysningen skyldes Luftfartstilsynet.

(14) Ved oppmelding til ny prøve/eksamen etter at samme prøve/eksamen tidligere ikke er bestått eller gjennomført, må nytt gebyr betales.

(15) Ved avholdelse av en Bridge-eksamen betales gebyr som til full teoriprøve avhengig av sertifikattilknytning.

(16) Gebyrsatser for flygeledere:

<i>Sertifikat eller kompetansebevis</i>	<i>Sertifiseringsprøve</i>	<i>Rettighetsprøve</i>	<i>Dokumentutstedelse</i>
Flygeledersertifikat	7.500	5.250	540
Autorisasjon av AFIS-fullmektiger	7500		
Elevbevis		1.880	
Øvrig saksarbeid som fører til nytt sertifikat/bevis/rettighet og duplikat			540 ⁱ

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

§ 10. Gebyr for utdannings- og skoletillatelser

(1) Gebyr for å utstede tillatelse til utdanningsvirksomhet og skole skal dekke kostnadene ved bl.a. gjennomgåelse og godkjenning av dokumentasjon av faginnhold og sammensetning, studieplan, utredning og eventuelt inspeksjon før tillatelse gis.

(2) Årsgebyret skal dekke det løpende virksomhetstilsyn med utdanningsvirksomheten eller skolen og forlengelse av utdannings- eller skoletillatelsen.

(3) Gebyrsatser for utdannings- og skoletillatelser:

<i>Utdannings- og skoletillatelser</i>	<i>Utstedelse/Autorisasjon</i>	<i>Årsgebyr for virksomhetstilsyn</i>
Registrert lærested (RF) – ikke-erhvervmessig luftfartsskole: PPL-A og PPL-H og flytelefonisertifikat (R/T)	5.460	2.730
Flygertreningsorganisasjon (FTO) – ervervmessig luftfartsskole: PPL-A, PPL-H, flytelefonisertifikat (R/T), CPL-A, CPL-H, Instrumentrettighet (IR) og Instruktørrettighet (FI)	54.660 ⁱ	27.330
Flygertreningsorganisasjon (FTO) – ervervmessig luftfartsskole: Nye utdanningsprogram	10.940 ⁱ	
Type treningsorganisasjon (TRTO) – ervervmessig luftfartsskole: Type- og klasserettigheter	54.660 ⁱ	27.330
Type treningsorganisasjon (TRTO) – ervervmessig luftfartsskole: Nye type- og klasserettigheter	10.940 ⁱ	
Teorikurs til trafikkflygersertifikat: ATPL-A og ATPL-H	10.940 ⁱ	
Godkjenning av klasse-/typeutdanning for utvidelse av flygersertifikat	10.940 ⁱ	
Undervisningsprogram hvor syntetisk flygetrener på lavere nivå enn JAR-STD 1A/H og JAR-ATD 2A/H inngår ved godskrivning av instrumentbakketid	ii	ii
Godkjenning av flyteknisk typekurs og faggruppeutdanning	10.940 ⁱ	
Godkjenning av flyteknisk utdanningsprogram (Part 147)	54.660 ⁱ	27.330
Godkjenning av institusjon for utdanning av flygeledere	54.660	
Godkjenning av nye treningsprogram for allerede godkjente institusjoner for utdanning av flygeledere	10.940	

<i>Utdannings- og skoletillatelser</i>	<i>Utstedelse/Autorisasjon</i>	<i>Årsgebyr for virksomhetstilsyn</i>
Godkjenning av enhet som sertifiseringsenhet for utdanning av flygeledere	10.940	
Godkjenning av enhetsspesifikt treningsprogram for utdanning av flygeledere	10.940	

i Grunngelyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

ii Gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(4) For søknad om endring av gjeldende rettigheter til et høyere kvalifikasjonsnivå og/eller nytt område, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

§ 11. *Gebyr for godkjenning av syntetiske flygetrenere*

(1) Gebyr for godkjenning av og tilsyn med praktisk utdanning med syntetisk flygetrener skal dekke kostnadene ved bl.a. kontroll av flygetrener og treningsprogrammer, evaluering og godkjenning av dokumentasjon og utførte tester og eventuell besiktelse før godkjenning gis. Gebyret dekker godkjenning og tilsyn som foretas av en felles skandinavisk simulatorgruppe i regi av Det Skandinaviske Tilsynskontor (STK) som igjen opptrer på vegne av luftfartsmyndighetene i Norge, Sverige og Danmark i slike saker.

(2) Gebyr for godkjenning av og tilsyn med flygesimulatorer og avanserte syntetiske flygetrenere fastsettes av norsk luftfartsmyndighet etter felles skandinaviske satser.

(3) Innbetaling av grunngebyr skjer samtidig med søknaden om godkjenning til den skandinaviske luftfartsmyndigheten som ivaretar innkreving og fakturering. Årsgebyr blir utfakturert en gang pr. år. Gebyret fastsettes i det lands valuta som har påtatt seg fakturerings- og innkrevingsfunksjonen på vegne av STK og den skandinaviske simulatorgruppen.

(4) Fellesskandinaviske gebyrsatser for godkjenning av og tilsyn med syntetiske flygetrenere:*

<i>Type av syntetisk flygetrener*</i>	<i>Utstedelsesgebyr i SEK¹</i>	<i>Årsgebyr i SEK</i>
Flysimulator		136.900
Variant av flysimulator		68.300

i Gebyr etter regning.

* Gebyr innkreves og faktureres p.t. av Luftfartsverket i Sverige.

(5) Flygetrener av lavere kategori enn JAR-STD 1A/H og JAR-ATD 2A/H omfattes ikke av ordningen med felles skandinavisk godkjenning og tilsyn, og godkjennes bare dersom den inngår i et undervisningsprogram, jf. § 10 tredje eller fjerde ledd.

§ 12. *Gebyr for lisens/Air Operator's Certificate (AOC) og driftstillatelse til ervervsmessig luftfartsvirksomhet*

(1) Gebyr for å utstede lisens/AOC og driftstillatelse til ervervsmessig luftfartsvirksomhet skal dekke kostnader ved bl.a. gjennomgåelse og godkjenning av dokumentasjon av forretningsplan, økonomi og finansiering, organisasjon, vedlikeholdsordning, tekniske og operative standarder, utredning og inspeksjon før lisens og/eller driftstillatelse gis.

(2) Årsgebyret dekker kostnader ved løpende virksomhetstilsyn med selskapet, eventuelt med inspeksjon, og fornyelse av lisens/AOC og/eller driftstillatelse, samt vedlikeholdsordning.

(3) Lisens/AOC/drifstillatelse gjelder bare for den operatør den er utstedt til.

(4) Gebyret for et selskap beregnes ut fra vektategorien for selskapets tyngste fartøyer.

(5) For selskaper som har både AOC/lisens og driftstillatelse betales bare ett gebyr, gebyret for AOC/lisens. Gebyrsatser for lisens/AOC/drifstillatelse:

<i>Fartøy, kategori og vektklasse</i>	<i>Utstedelse av AOC</i>	<i>Årsgebyr for AOC</i>	<i>Utstedelse av drifstillatelse</i>	<i>Årsgebyr for drifstillatelse</i>
VFR, opptil 2.000 kg	27.900	22.400	11.200	5.600
VFR, 2.001–5.700 kg	39.300	33.600	16.800	8.500
VFR, 5.701–10.000 kg	56.100	44.800	22.400	11.200
IFR, opptil 2.000 kg	84.000	72.800	39.300	16.800
IFR, 2.001–5.700 kg ⁱ	112.100	95.100	67.200	33.600
IFR, 5.701–10.000 kg ⁱ	168.100	145.800	112.100	50.400
IFR, 10.001–30.000 kg, ⁱ under 10 fartøyer	448.200	336.200	168.100	84.000
IFR, 10.001–30.000 kg, ⁱ 10 fartøyer eller flere	1.680.800	1.120.500	224.100	112.100
IFR, 30.001–100.000 kg, ⁱ under 10 fartøyer	1.680.800	1.120.500		
IFR, 30.001–100.000 kg, ⁱ 10 fartøyer eller flere	3.921.800	3.361.500		

<i>Fartøy, kategori og vektklasse</i>	<i>Utstedelse av AOC</i>	<i>Årsgebyr for AOC</i>	<i>Utstedelse av driftstillatelse</i>	<i>Årsgebyr for driftstillatelse</i>
IFR, 100.001 kg og tyngre, ¹ under 10 fartøy	3.921.800	3.361.500		
IFR, 100.001 kg og tyngre, ¹ 10 fartøy eller flere	8.403.700	7.283.300		

i For utstedelse av AOC/driftstillatelse er dette et grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(6) Dersom det samtidig søkes om tillatelse for flere av kategoriene i § 12 femte ledd, betales kun gebyr etter den kategori som gir høyest gebyr etter det totale antall luftfartøy.

(7) For søknad om endring i gitt tillatelse betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. Det betales likevel ikke gebyr når et selskap foretar utskifting av et fartøy til et annet av samme type.

(8) For søknad om endring av gitt driftstillatelse til nye driftsarter betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(9) For virksomhetstilsyn av linjestasjoner og faste eller midlertidige baser i eller utenfor Norge, ut over hovedbase, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(10) For søknad om opprettelse av linjestasjoner og faste eller midlertidige baser ut over hovedbase etter at lisens/AOC/driftstillatelse er utstedt, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(11) For søknad om tillatelse til transport av farlig gods betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. Et grunngebyr på kr 770 betales sammen med søknaden. Det samme gjelder for enkelt søknad om dispensasjon fra bestemmelsene i BSL D 1–7 pkt. 8 eller BSL JAR OPS 1–3 kapittel (subpart) R vedr. transport av farlig gods.

§ 13. Gebyr for konsesjon og teknisk/operativ godkjenning av flyplasser

(1) Gebyr for søknad om konsesjon til å anlegge, drive og inneha flyplass og for søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon, jf. luftfartsloven § 7–5 annet ledd, skal dekke kostnadene som behandling av søknad og utstedelse av rettighetsdokumenter medfører. Det må betales gebyr selv om søknaden ender med avslag. Fornyelsesgebyret skal dekke kostnadene ved fornyelse av konsesjon.

For søknad om å få utvide gitt konsesjon for landingsplass til ikke allmenn bruk (privat bruk) til å gjelde konsesjon for landingsplass til allmenn bruk (offentlig bruk), betales gebyr som for ny søknad om konsesjon. Ved skifte av eier betales gebyr som for søknad om konsesjon.

(2) Gebyrsatser for søknad om konsesjon for flyplasser:

<i>Kategori av flyplass</i>	<i>Utstedelse</i>	<i>Fornyelse</i>
Konsesjon for flyplass til allmenn bruk (offentlig bruk)	61.200	30.600
Konsesjon for flyplass til ikke allmenn bruk (privat bruk)	15.200	7.500

a) Gebyr for søknad om dispensasjon fra krav om konsesjon er kr 5.350.

b) Gebyr for søknad om endring av konsesjonsvilkår er kr 5.350.

c) Gebyr for søknad om dispensasjon fra konsesjonsvilkår er kr 2.650.

(3) Gebyr for teknisk/operativ godkjenning av flyplass skal dekke kostnadene ved bl.a. gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis. Årsgebyret skal dekke Luftfartstilsynets løpende virksomhetstilsyn med flyplasser, herunder rutinemessige inspeksjoner, samt fornyelse av teknisk/operativ godkjenning.

(4) Gebyr for godkjenning av flyplassjef skal dekke kostnadene ved gjennomgang og utstedelse av dokumenter og gjennomføring av godkjenningssamtale.

(5) Gebyrsatser for teknisk/operativ godkjenning av flyplasser:

Gruppering av flyplasser:

Gruppe 1: Flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingsystem i kategori II eller III.

Gruppe 2: Flyplass som har minst én rullebane med instrumentlandingsystem i kategori I.

Gruppe 3: Flyplass som ikke kommer i gruppe 1 eller 2, og som har trafikk med luftfartøy med største tillatte startvekt (MTOW) 5.700 kg eller over, eller er godkjent med 10 passasjerer eller flere.

Gruppe 4: Flyplass som ikke kommer i gruppe 1, 2 eller 3 og som har en eller flere av følgende aktiviteter:

- Flyging i samsvar med instrumentflygereglene
- Luftrutetraffikk
- Flyging med landfly med betalende passasjerer
- Hoved- eller sekundærbase for ervervsmessig luftfartsforetak med landfly eller helikopter.

Gruppe 5: Flyplass som ikke kommer i gruppe 1, 2, 3 eller 4.

Gruppe 6: Flyplass for flyging på kontinentalsokkelen.

<i>Gruppe av flyplass</i>	<i>Utstedelse</i>	<i>Årsgebyr for tilsyn</i>
Flyplass gruppe 1	1.412.700 ¹	941.700
Flyplass gruppe 2	471.000 ¹	235.400
Flyplass gruppe 3	117.800 ¹	58.900

<i>Gruppe av flyplass</i>	<i>Utstedelse</i>	<i>Årsgebyr for tilsyn</i>
Flyplass gruppe 4	58.900 ⁱ	14.100
Flyplass gruppe 5	6.400 ⁱ	770
Flyplass gruppe 6	ii	ii

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

ii Gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

Gebysatsen for godkjenning av flyplassjef er kr 5.600.

(6) For søknad om å få endret teknisk/operativ godkjennelse av flyplass til en annen gebyrgruppe eller andre endringer i godkjenningvilkårene betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd, punkt b. Grunngebyret er i dette tilfellet forskjellen mellom satsene i gebyrgruppene, jf. § 13 femte ledd. For søknad om andre endringer i gjeldende rettigheter betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(7) Når Luftfartstilsynet finner det påkrevd med særskilt inspeksjon av flyplass ut over rutinemessig inspeksjon, betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(8) Ved fornyelse av flyplassjef som innebærer ny godkjenningssamtale betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b. Fornyelse av godkjenning av samme person som ikke innebærer ny godkjenningssamtale inngår i årsgebyret for tilsyn.

§ 14. *Gebyr for tilsyn med lufttrafikkjeneste*

(1) Gebyr for godkjennelse av lufttrafikkjenesten skal dekke kostnader ved bl.a. tilsyn, gjennomgåelse av dokumentasjon, kontroll av lufttrafikkjenesten, evaluering og utføring av tester før eventuelt godkjennelse gis.

(2) Årsgebyret skal dekke kostnader ved løpende virksomhetstilsyn med lufttrafikkjenesten, eventuelt inspeksjon og fornyelse av godkjennelse.

(3) Gebysatser for tillatelse:

<i>Kategori av lufttrafikkjeneste</i>	<i>Godkjennelse</i>	<i>Årsgebyr</i>
Kategori A: Kontrollsentral m/u innflygingskontrollsektor. Kontrolltårn m/innflygingskontrolltjeneste. Oslo Lufthavn Gardermoen	238.100	182.000
Kategori B: Kontrolltårn u/innflygingskontrolltjeneste. AFIS-enheter.	126.100	70.100

(4) For oppgradering fra AFIS til flygekontrolltjeneste betales gebyr lik differansen mellom de to kategoriene.

§ 15. *Gebyr for tilsyn med flynavigasjonstjeneste og kontrollflytjenester*

(1) Gebyr for godkjennelse av flynavigasjonstjeneste skal dekke kostnadene ved bl.a. gjennomgåelse av dokumentasjon, samt utredning og inspeksjon før godkjennelse gis. Årsgebyret skal dekke Luftfartstilsynets løpende virksomhetstilsyn med flynavigasjonstjenester, herunder rutinemessige inspeksjoner.

(2) Gebysatser for adgangskontroll av flynavigasjonsutstyr (CNS/ATM) og tilsyn med flynavigasjonstjenester inkluderer driftsrelaterte oppgraderinger av utstyr i bruk.

(3) Gebysatser for godkjennelse av og tilsyn med flynavigasjonstjenester:

<i>Type flynavigasjonsutstyr</i>	<i>Utstedelse</i>	<i>Årsgebyr for tilsyn</i>
Peiler VDF og/eller UDF (pr. anlegg)	14.100 ⁱ	7.100
NDB/lokator (pr. anlegg)	14.100 ⁱ	7.100
DVOR eller CVOR og DME (pr. installasjon)	42.500 ⁱ	21.200
Kommunikasjonssentral	42.500 ⁱ	*
Langtidslagringsmedia	14.100 ⁱ	*
Kontroll, monitor, infosystem	42.500 ⁱ	*
Fremvisersystem	42.500 ⁱ	*
Kontrolltårn m/u innflygingskontrolltjeneste, AFIS-enheter	51.600 ⁱ	25.900
LLZ og/eller MRK/DME (pr. installasjon)	70.600 ⁱ	35.300
Radar (pr. sensor)	141.200 ⁱ	70.600
S-CAT-I	141.200 ⁱ	70.000
ILS, kategori I	141.200 ⁱ	70.600
ILS, kategori II/III	282.600 ⁱ	141.200
Kontrollsentral	471.000 ⁱ	235.400

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

* Årsgebyr for kontrolltårn m/u innflygingskontroll og AFIS-enheter inkluderer kommunikasjonssentral, langtidslagringsmedia, kontroll-, monitor-, info- og fremvisersystem.

(4) For søknad om teknisk godkjennelse av flynavigasjonsutstyr og endring av gitt godkjennelse betales gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(5) Gebyrsatser for kontroll og tilsyn med kontrollflytjenester. Gebyret skal dekke inspeksjon, dokumentkontroll, utstedelser og fornyelse av kontrollflytjenester.

	<i>Adgangskontroll</i>	<i>Årsgebyr</i>
Kontrollflytjenester	45.000 ⁱ	25.000

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

(6) For godkjenning av system for varsling og merking av luftfartshinder betales gebyr etter regning.

§ 16. *Gebyr for tilsyn og sikkerhetsgodkjenning: lufthavner, selskaper mv. (security-tilsyn)*

(1) Gebyr for tilsyn og sikkerhetsgodkjenning skal dekke kostnadene ved bl.a. gjennomgåelse av dokumentasjon og inspeksjon før godkjenning gis. Årsgebyret skal dekke Luftfartstilsynets løpende virksomhetstilsyn med innehaver av godkjenning, herunder rutinemessige inspeksjoner, samt fornyelse av godkjenning.

(2) Gebyrsatser for tilsyn og sikkerhetsgodkjenning av:

<i>Tilsynsobjekt</i>	<i>Kategori</i>	<i>Utstedelse</i>	<i>Årsgebyr</i>
Lufthavn	mer enn 10 mill. passasjerer	273.300 ⁱ	136.700
	1–10 mill. passasjerer	136.700 ⁱ	68.300
	mindre enn 1 mill. passasjerer	54.660 ⁱ	27.330
Fraktselskap	3 eller flere kontorer*	54.660 ⁱ	27.330
	2 kontorer*	43.730 ⁱ	21.860
	1 kontor*	21.860 ⁱ	10.940
Luftfartsselskap	mer enn 100 ansatte	109.310 ⁱ	54.660
	mindre enn 100 ansatte	54.660 ⁱ	27.330
Postselskap		54.660 ⁱ	27.330
Utdanningsinstitusjon		54.660 ⁱ	27.330
Myndighetssertifisering av enkeltpersoner		550	
Vandelskontroll av enkeltpersoner		550	

i Grunngebyr, ev. gebyr etter regning, jf. § 1 åttende ledd bokstav b.

* Kontor eller sted.

§ 17. *Gebyr for medisinske tjenester*

(1) Gebyr for medisinske tjenester skal dekke kostnader for sivile medisinske undersøkelser ved det nasjonale flymedisinske senter ved Flymedisinsk Institutt på Blindern i Oslo (FMI). I tillegg skal gebyret bidra til å dekke kostnader til administrasjon av flymedisinsk seksjon ved Luftfartstilsynet og legemnemnda for flygere.

(2) Gebyrtabeller for medisinske tjenester:

<i>Type undersøkelse</i>	<i>Trafikkflyger</i> <i>Legeattest klasse 1</i>	<i>Privatflyger</i> <i>Legeattest klasse 2</i>	<i>Flygeleder</i> <i>Legeattest</i>
Spesialistundersøkelse	5.450	3.270	5.450
Enkel fornyelse	1.960	1.650	1.960

<i>Annet luftfartspersonell</i>	<i>Søknadsskjema for legeattest til luftfartssertifikat, legeerklæring generell flymedisinsk undersøkelse</i>
<i>Legeattest</i>	
Kabinbesetningsmedlem	1.670
Besetningsmedlem på luftfartøy utstyrt for pasienttransport	1.670
Seilflyger, fører av fri ballong, fører av mikrofly	1.670
Flytekniker	1.670
Personell i brann- og havaritjenesten	1.670
<i>Enkeltundersøkelser</i>	
Otorhinolaryngologisk undersøkelse hos spesialist i øre-nese-halssykdommer, fastsatt skjema	1.040
Oftalmologisk undersøkelse hos spesialist i øyesykdommer, fastsatt skjema	1.080
Øvrige spesialistundersøkelser	1.080
EKG	320
Arbeids-EKG	1.080
Audiogram	320
Lungefunksjonsundersøkelse	320
Laboratorieprøver	

<i>Annet luftfartspersonell</i>	<i>Søknadsskjema for legeattest til luftfartssertifikat, legeerklæring generell flymedisinsk undersøkelse</i>
– inntil 5 analyser	320
– inntil 10 analyser	540
– mer enn 10 analyser	870

(3) For legeattest klasse 1 som ekspederes av flymedisinsk seksjon etter undersøkelse hos andre oppnevnte flyleger enn ved FMI skal det betales et tilleggsgebyr kr 220,-. For utstedelse av legeattest for flygeleder etter undersøkelse hos andre oppnevnte flyleger enn ved FMI, skal det betales et tilleggsgebyr kr 220,-.

§ 18. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. februar 2007. Fra samme tid oppheves forskrift 20. februar 2006 nr. 226 om gebyr for luftfartens offentlige forretninger (Gebyrregulativet).

18. jan. Nr. 76 2007

Forskrift om grunnskoleopplæring og videregående opplæring på Svalbard.

Fastsatt ved Regjeringens res. 18. januar 2007 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. Fremmet av Kunnskapsdepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. *Rett og plikt til grunnskoleopplæring*

Barn og unge av norske statsborgere har samme rett og plikt til grunnskoleopplæring den tiden de er bosatt på Svalbard som de ville hatt på fastlandet, jf. opplæringsloven § 2–1. Barn av utenlandske statsborgere har rett til slik grunnskoleopplæring den tiden de bor på Svalbard.

§ 2. *Lokalstyrets ansvar for opplæring*

Longyearbyen lokalstyre skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring på Svalbard. Lokalstyret kan også drive videregående opplæring.

§ 3. *Regelverk for opplæringsvirksomheten*

Opplæringsloven og forskrifter gitt med hjemmel i opplæringsloven gjelder så langt de etter forholdene passer. Kunnskapsdepartementet avgjør hvilke bestemmelser som passer.

§ 4. *Opprettelse av egne skoler*

Kunnskapsdepartementet kan pålegge utenlandske firmaer på Svalbard å opprette egne skoler for barn av deres ansatte dersom de ansatte ikke ønsker at deres barn skal gå i norsk skole. Slike skoler skal opprettes etter de retningslinjer som gjelder i de land hvor firmaene er registrert.

§ 5. *Iverksetting*

Denne forskriften gjelder fra 18. januar 2007.

Fra samme dato blir forskrift 12. juni 1981 nr. 3380 om grunnskole og videregående skole på Svalbard opphevet.

19. jan. Nr. 77 2007

Forskrift om endring i forskrift om midlertidig regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 19. januar 2007 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11 og § 25, jf. forskrift 22. desember 2006 nr. 1618 om midlertidig regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 § 22. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 22. desember 2006 nr. 1618 om midlertidig regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 gjøres følgende endringer:

Forskriften tittel skal lyde:

Forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007

§ 2 skal lyde:

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta i fisket etter norsk vårgytende sild, fiske og lande inntil 780.800 tonn norsk vårgytende sild i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, i fiskerisone ved Jan Mayen, i EU-sonen, Færøyenes fiskerisone, Islands økonomiske sone og i internasjonalt farvann på de vilkår som er fastsatt i denne forskrift. Av dette kvantum avsettes 3.000 tonn til forsknings- og undervisningskvoter, samt 750 tonn til agn.

Av totalkvoten kan inntil 74.995 tonn fiskes i EU-sonen.

Av totalkvoten kan inntil 30.000 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.
Av totalkvoten kan inntil 90.000 tonn fiskes i Islands økonomiske sone.

Nye § 3, § 4 og § 5 under kapittel 1 skal lyde:

§ 3. Gruppekvote for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse kan fiske og lande inntil 425.046 tonn norsk vårgytende sild.

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med adgang til å fiske med trål kan fiske og lande inntil 85.476 tonn norsk vårgytende sild.

§ 5. Gruppekvote for fartøy i kystfartøygruppen

Fartøy med adgang til å delta i kystfartøygruppen kan fiske og lande inntil 266.528 tonn norsk vårgytende sild. Av dette kvantum avsettes 2.000 tonn til fartøy som har adgang til å delta med landnot eller garn i medhold av § 30 i forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).

Nåværende § 3 til § 24 blir nye § 6 til § 27.

§ 8 første kolon skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 18 kan fartøy som partråler på følgende vilkår fordele kvantumet ved landing, uavhengig av hvilket fartøy som fører fangsten:

§ 9 skal lyde:

Fartøy med adgang til å delta iht. § 29 i forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften), kan fiske og lande følgende kvanta norsk vårgytende sild:

<i>Fartøyets hjemmelslengde</i>	<i>Kvotefaktor</i>	<i>Fartøykvote (tonn)</i>
under 7,00 m	1,0	48,00
7,0–7,99 m	1,5	72,00
8,0–8,99 m	2,0	96,00
9,0–9,99 m	3,0	144,00
10,0–10,99 m	3,5	168,00
11,0–11,99 m	4,0	192,00
12,0–12,99 m	4,5	216,00
13,0–13,99 m	5,0	240,00
14,0–14,99 m	6,0	288,00
15,0–15,99 m	7,0	336,00
16,0–16,99 m	8,0	384,00
17,0–17,99 m	9,0	432,00
18,0–18,99 m	10,0	480,00
19,0–19,99 m	11,0	528,00
20,0–20,99 m	12,0	576,00
21,0–21,99 m	13,5	648,00
22,0–22,99 m	15,0	720,00
23,0–23,99 m	16,5	792,00
24,0–24,99 m	18,0	864,00
25,0–25,99 m	19,5	936,00
26,0 m og over	21,0	1008

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe iht. deltakelsesforskriftens § 30, kan ikke ha en høyere kvote enn tilsvarende 6 kvotefaktorer. Faktoren beregnes etter fartøyets faktiske lengde.

§ 15 første ledd skal lyde:

Uten hensyn til bestemmelsene i § 13 første ledd og § 14, kan fartøy som har fått tillatelse fra Fiskeridirektoratets regionkontor fiske norsk vårgytende sild innenfor områdene nevnt i disse bestemmelsene etter puljevis innseiling. Det kan settes vilkår om inspektør om bord.

§ 17 første ledd skal lyde:

Uten hensyn til bestemmelsene i § 13 – § 16 kan Fiskeridirektoratets regionkontor ved fare for neddreping, innblanding av norsk vårgytende sild under minstemål eller innblanding av torsk, hyse, sei og uer, i alle områder hvor det fiskes etter norsk vårgytende sild, stenge og gjenåpne områder for fiske i bestemte områder og til bestemte tider, og kan sette nærmere vilkår, herunder bruk av sorteringsrist, forby omsetning direkte fra notkast og anwise til fiske i andre områder.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. jan. Nr. 78 2007**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 19. januar 2007 med hjemmel i forskrift 21. desember 2006 nr. 1611 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007 § 31. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 21. desember 2006 nr. 1611 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007 gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd nr. 3 skal lyde:

- 3) 200.925 tonn sei i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N, hvorav 250 tonn avsettes til agn.

§ 3 skal lyde:

Trålfartøy som har tråltillatelse kan fiske og lande inntil 56.903 tonn torsk, 28.139 tonn hyse og 74.342 tonn sei, hvorav 1.000 tonn sei avsettes til dekning av bifangst i industritrålfisket.

Av disse kvanta kan:

- 1) fartøy med torsketråltillatelse fiske og lande inntil 56.153 tonn torsk, hvorav 1.896 tonn avsettes til distriktskvote, samt 27.389 tonn hyse og 59.474 tonn sei, og
- 2) fartøy med seitråltillatelse fiske og lande inntil 13.868 tonn sei. Fartøy med seitråltillatelse kan i tillegg fiske og lande inntil 750 tonn torsk og 750 tonn hyse som bifangst.

II

Endringene trer i kraft straks.

22. jan. Nr. 79 2007**Forskrift om endring i forskrift om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften).**

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 22. januar 2007 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 1, § 114, § 117, § 118 og § 119, jf. delegeringsvedtak 12. oktober 1979 nr. 1 og delegeringsvedtak 8. januar 1980 nr. 1. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 16. juni 1983 nr. 1122 om hindring av forurensning fra skip (MARPOL-forskriften) gjøres følgende endringer:

Vedlegg A henvisninger til paragrafer i forskriftens kapittel 6 skal endres til henvisninger til tilsvarende paragrafer i forskriftens kapittel 7.

Vedlegg A del 3 nr. 2 første kolon skal lyde:

2. Forbrenningsanlegg nevnt i § 7–12 annet ledd skal ikke overstige følgende grenseverdier:

II

Endringene trer i kraft straks.

22. jan. Nr. 80 2007**Forskrift om forsøksordning med rettsmekling for jordskifterettene.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 22. januar 2007 med hjemmel i lov 21. desember 1979 nr. 77 om jordskifte o.a. (jordskifteloven) § 89b, jf. delegeringsvedtak 12. mai 2006 nr. 530. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. Virkeområde

Forsøksordningen om rettsmekling i medhold av jordskifteloven (jskl.) § 89b omfatter alle jordskifteretter.

Forsøksordningen omfatter saker etter jskl. § 88 og § 88a krevd etter 1. april 2007. Er partene enige om det, kan rettsmekling etter disse bestemmelser også gjennomføres for slike saker som er innkommet til jordskifteretten før dette tidspunktet.

§ 2. Beslutning om rettsmekling

Så snart alle parter er gjort kjent med kravet og ellers snarest, skal den jordskiftedommer som forbereder saken, vurdere om det skal foretas rettsmekling. Før rettsmekling besluttet, skal partene gis adgang til å uttale seg. Når jordskiftedommeren finner det hensiktsmessig, kan det likevel innkalles til rettsmekling uten at partene har uttalt seg om spørsmålet.

Ved avgjørelsen av om det skal foretas rettsmekling i saken, skal det bl.a. legges vekt på om partene samtykker i rettsmekling, hvilken utsikt det er for at rettsmeklingen kan føre til forlik, i hvilken utstrekning rettsmeklingen kan

føre til en forenkling av saken selv om den ikke fører til forlik og om styrkeforholdet mellom partene eller kostnadene gjør rettsmekling betenkelig.

Jordskifterettens beslutning om rettsmekling kan ikke påkjæres.

§ 3. *Rettsmekler*

Rettsmeklingen skal foretas av forberedende jordskiftedommer, en av de øvrige dommerne ved jordskifteretten eller av en annen person med innsikt i rettsmekling og/eller de punkter saken reiser. Bare unntaksvis bør det oppnevnes en rettsmekler som ikke partene godtar. Rettens beslutninger etter denne bestemmelse kan ikke påkjæres.

Med partenes samtykke kan det oppnevnes medhjelper til rettsmekleren. Medhjelper skal ha innsikt i rettsmekling og/eller de punkter saken reiser.

Jordskifterettens leder kan utarbeide lister over personer utenfor jordskifteretten som kan være aktuelle rettsmeklere.

§ 4. *Gjennomføring av rettsmekling*

Rettsmeklingen foregår utenfor rettsmøter. Rettsmekleren/medhjelper bestemmer selv fremgangsmåten for rettsmeklingen, f.eks. om det skal holdes meklingsmøter med partene hver for seg eller samlet.

Rettsmekleren fører en protokoll for meklingsmøtene som skal angi navn på jordskifterett, tiden og stedet for meklingsmøtet, sakens nummer, meklers/medhjelpers, partenes og prosessfullmektigens navn, om partene møter personlig og eventuelt hvem som møter for dem. Dersom det er avhørt vitner eller sakkyndige, skal også dette nedtegnes. Protokollen skal kort opplyse om utfallet av meklingen. Protokollen oppbevares i sakens dokumenter.

Rettsmekleren bestemmer om og i tilfelle i hvilket omfang bevisførsel skal skje under rettsmeklingen. Bevisførsel finner ikke sted uten samtykke av partene og den som i tilfelle må fremlegge bevis eller gi forklaring.

Rettsmekleren, partene og prosessfullmektigene har taushetsplikt tilsvarende tvistemålsloven § 284.

§ 5. *Rettsmeklerens oppgaver*

Rettsmekler skal gjennom meklingen forsøke å forlike partene. Rettsmekleren kan komme med forslag til løsning av hele eller deler av saken. Rettsmekleren skal underrette jordskifteretten om utfallet av meklingen.

§ 6. *Forlik*

Hvis partene kommer til enighet, kan forliket inngås som rettsforlik. Det må settes rettsmøte ledet av en jordskiftedommer til inngåelse av rettsforlik.

Hvis partene kommer til enighet, kan forliket inngås som rettsfastsettende vedtak. Jordskifteretten sørger for videre behandling av rettsfastsettende vedtak i tråd med bestemmelsene i jskl. § 17a, fjerde og femte ledd. Er partene enige om det, kan det også i forliket fastsettes at jordskifteretten ikke skal merke, måle opp eller kartfeste grenser som er fastsatt i forliket.

Forlik inngått i rettsmekling er offentlige. Jordskifteretten skal sørge for rapportering til ansvarlig kartmyndighet vedrørende grenser mv.

§ 7. *Behandling dersom enighet ikke oppnås*

Dersom det ikke oppnås forlik under rettsmeklingen, kan den jordskiftedommer som har vært mekler, bare delta i den videre behandling av saken dersom jordskiftedommeren finner det ubetenkelig og partene ikke ønsker at det skal skje et skifte av jordskiftedommer.

§ 8. *Godtgjørelse til rettsmekler, sakkyndige, vitner mv.*

En rettsmekler eller medhjelper som ikke er dommer eller tjenestemann ved jordskifteretten, skal ha en godtgjørelse som fastsettes av jordskifteretten. Med mindre jordskifteretten, rettsmekleren og partene er blitt enige om annen godtgjørelse, fastsettes godtgjørelsen etter satsene for fri sakførsel, jf. forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v.

Godtgjørelsen til eventuelle sakkyndige fastsettes etter satsene for fri sakførsel, jf. forskrift 3. desember 1997 nr. 1441 om salær fra det offentlige til advokater m.v., og for vitner mv. etter lov 21. juli 1916 nr. 2 om vitnegodtgjørelse.

§ 9. *Forskudd på og fordeling av utgifter ved rettsmekling*

Partene dekker hver sin like del av eventuelle utgifter til rettsmeklingen. Hvis partene kommer til enighet under rettsmeklingen, kan en annen fordeling avtales. Partene kan avtale at retten skal fastsette utgiftsfordelingen ut fra utfallet av meklingen. En slik fastsettelse kan ikke påkjæres.

Hvis partene kommer til enighet, bærer hver av partene sine egne saksomkostninger dersom annet ikke er avtalt. Partene kan avtale at retten fastsetter fordelingen, jf. tvistemålsloven § 175 fjerde ledd.

Dersom det ikke oppnås forlik under rettsmeklingen, fastsettes saksomkostningene knyttet til rettsmeklingen sammen med sakens samlede kostnader, og fordeles etter reglene i jordskifteloven kapittel 8.

Når rettsmekling er besluttet, skal den som har krevd saken eventuelt innbetale et forskudd for utgifter til rettsmekling. Betales ikke forskuddet innen en frist som retten har satt, skal kravet avvises, jf. tvistemålsloven § 170.

§ 10. *Rapportering*

Landbruks- og matdepartementet fastsetter hvordan jordskifterettene, skal rapportere.

§ 11. Ikrafttredelse m.m.

Forskriften trer i kraft 1. april 2007 med virketid fram til 31. mars 2012.

23. jan. Nr. 81 2007**Forskrift om endring i forskrift om omsetningsforbud av chili, chiliprodukter, karripulver, gurkemeie og palmeolje som inneholder Sudan rød I, Sudan rød II, Sudan rød III eller Sudan rød IV.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 23. januar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 første ledd. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 12. august 2003 nr. 1043 om omsetningsforbud av chili, chiliprodukter, karripulver, gurkemeie og palmeolje som inneholder Sudan rød I, Sudan rød II, Sudan rød III eller Sudan rød IV gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Denne forskrift omfatter:

- frukt av slekten Capsicum, tørket og knust eller malt med tolltariffnummer 09.04.2000 som næringsmiddel
- chiliprodukter med tolltariffnummer 09.10.9100 i hvilken som helst form som næringsmiddel
- karripulver med tolltariffnummer 09.10.9920 i hvilken som helst form som næringsmiddel
- gurkemeie, tørket og knust eller malt med tolltariffnummer 09.10.3000 som næringsmiddel
- palmeolje med tolltariffnummer 15.11.1090 som næringsmiddel.

II

Endringen trer i kraft straks.

23. jan. Nr. 82 2007**Forskrift om opphevelse av midlertidig forskrift om kringkastingsavgift.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 23. januar 2007 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8–3 andre ledd og delegeringsvedtak 30. januar 2004 nr. 243. Kunngjort 26. januar 2007.

Midlertidig forskrift 9. oktober 1997 nr. 1110 om kringkastingsavgift oppheves med virkning fra 23. januar 2007.

24. jan. Nr. 83 2007**Forskrift om endring i forskrift om aromaer mv til næringsmidler.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 24. januar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54v (vedtak 2006/252/EF) og nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006). Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1379 om aromaer mv til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54v (vedtak 1999/217/EF) tilføyes endringsvedtak vedtak 2006/252/EF.

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII tilføyes nytt nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006).

§ 3 og § 3a skal lyde:

§ 3. Bruk og godkjenning av aromaer til næringsmidler

Aromaer skal kun brukes i eller på næringsmidler hvor Mattilsynet har godkjent slik bruk, jf. vedlegg III.

Kun aromastoffer som står oppført i vedtak 1999/217/EF endret ved vedtak 2000/489/EF, vedtak 2002/113/EF, vedtak 2004/357/EF, vedtak 2005/389/EF og vedtak 2006/252/EF, og som oppfyller de kravene som er fastsatt i denne forskrift, kan brukes eller omsettes for bruk i næringsmidler.

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54v (forordning (EF) nr. 2065/2003) om røykaroaer som anvendes eller er bestemt for anvendelse i eller på næringsmidler gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 3a. *Vitenskapelig vurderingsprogram for aromaer og kvalitetskrav til metoder for analyser av primære røykprodukter*

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zg (forordning (EF) nr. 1565/2000) om fastsettelse av tiltak som er nødvendige for vedtakelse av et evalueringsprogram i medhold av forordning (EF) nr. 2232/96 gjelder som forskrift, med de tilpasninger som framgår av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig. Informasjon som er nødvendig for gjennomføring av evalueringsprogrammet må leveres innen tidsfristene angitt i forordning (EF) nr. 622/2002.

EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzx (forordning (EF) nr. 627/2006) om gjennomføring av forordning (EF) nr. 2065/2003 for så vidt gjelder kvalitetskrav til validerte analysemetoder for prøvetaking, identifisering og karakterisering av primære røykprodukter, gjelder som forskrift, med de tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. jan. Nr. 84 2007

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 24. januar 2007 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9 og § 11, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 26. januar 2007.

I

I forskrift 17. januar 2007 nr. 52 om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007 gjøres følgende endring:

§ 3 nytt femte ledd skal lyde:

Dersom det etter nevnte utseilingsfrist er fartøy på trekningslisten, kan Norges Sildesalgslag gå videre på listen. Fartøy på trekningslisten som får adgang av laget til å gå, må melde utseiling innen fire døgn fra meldingen er mottatt.

II

Endringen trer i kraft straks.

25. jan. Nr. 85 2007

Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone sør for 62° N i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. januar 2007 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt å drive fiske og fangst med fartøy som fører svensk flagg i Norges økonomiske sone sør for 62° N.

§ 2. *Kvoter*

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører svensk flagg adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone sør for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene og vest for en rett linje gjennom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr:

- a) 382 tonn torsk
- b) 707 tonn hyse
- c) 880 tonn sei
- d) 190 tonn lyr/hvitting
- e) 242 tonn makrell, herunder bifangst
- f) 800 tonn industrifisk, hvorav maksimalt 400 tonn hestmakrell
- g) 846 tonn sild
- h) 164 tonn reker
- i) Andre arter i tradisjonelt omfang.

§ 3. *Bifangst*

Bifangst av torsk, hyse, sei, lyr og hvitting avregnes mot kvotene for disse fiskeslagene. Bifangst av makrell i sildefisket er begrenset til 10% i vekt av sild til enhver tid.

§ 4. Rapporteringsplikt

Fiskeridirektoratet kan gi nærmere regler om rapporteringsplikt, herunder regler om daglig fangstrapportering.

§ 5. Beregning av fangstkvanta

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 6. Straff og inndragning

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

26. jan. Nr. 86 2007**Ikrafttredelse av lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid.**

Fastsatt ved kgl.res. 26. januar 2007 med hjemmel i lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid § 33. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

Lov 26. januar 2007 nr. 4 om målenheter, måling og normaltid skal tre i kraft 1. januar 2008.

26. jan. Nr. 87 2007**Forskrift om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007.**

Fastsatt ved kgl.res. 26. januar 2007 med hjemmel i stortingsvedtak 28. november 2006 nr. 1337, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23-2, § 23-3, § 23-4 og § 23-9. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. Personkrets

Denne forskriften omfatter personer som er medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-1 til § 2-6 med inntekt som ikke er skattepliktig til Norge etter de ordinære skattelover og skattevedtak, eller etter lov om skatt til Svalbard, samt medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-7 og § 2-8 og utsendt arbeidstaker som er medlem i trygden etter konvensjon inngått etter lov om folketrygd § 1-3.

§ 2. Avgiftsgrunnlag

- a) For rettigheter etter kapitlene 5, 8, 9 og 14 i lov om folketrygd skal avgift fastsettes i prosent av inntekt som nevnt i skatteloven § 12-2.

Det skal ikke betales avgift når inntekten er mindre enn 39.600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 prosent av den del av inntekten som overstiger 39.600 kroner.

- b) For rettigheter etter kapitlene 4, 6, 7, 10, 11 til 13 og 15 til 19 i lov om folketrygd skal avgift fastsettes i prosent av pensjonsgivende inntekt, jf. § 3-15 første ledd.

Det skal ikke betales avgift når inntekten er mindre enn 39.600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 prosent av den del av inntekten som overstiger 39.600 kroner.

- c) Når en person etter søknad er opptatt i folketrygdens pensjonsdel med hjemmel i § 2-7 og § 2-8 og samtidig betaler trygdeavgift i Norge av personinntekt som nevnt i skatteloven § 12-2 bokstav f og g, skal differansen mellom den fulle avgift og avgiften for slik personinntekt og tilskudd fra staten innkreves av Arbeids- og velferdsetaten.

§ 3. Avgiftssatser

- a) Pliktig medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-1 til § 2-5, herunder utsendte arbeidstakere som er medlem i trygden etter avtale i medhold av lovens § 1-3, med inntekt som ikke er skattepliktig til Norge etter de ordinære skattelover eller skattevedtak, eller lov om skatt til Svalbard, svarer ordinær trygdeavgift.
- b) For sjømenn som er ansatt på norsk skip i utenriksfart som er registrert i det ordinære norske skipsregisteret, med unntak av personer som er ansatt i tjeneste hos utenlandsk arbeidsgiver som driver næringsvirksomhet ombord, og er medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-6, betaler arbeidsgiveren en fast sats på kr 288 pr. måned uten hensyn til antall tjenestedager i måneden.
- c) Medlem i trygden etter lov om folketrygd § 2-7 og § 2-8 betaler trygdeavgift for de rettigheter trygden omfatter.

Avgiften som innbetales til trygdemyndighetene fastsettes til følgende proSENTSATSER:

Forhold mht. skatteplikt og avgiftsbetaling til skattemyndighetene. Arbeidsgivers plikt til å betale arbeidsgiveravgift.	Avgiftsgrunnlag					
	Uten sykepenger	Etter § 2 a) Sykestønad mv.		Etter § 2 b) Pensjon mv.		
	1	Tillegg for sykepenger 2a	Tillegg for begrenset rett til sykepenger* 2b	Uten yrkesskade trygd 3	Tillegg for yrkesskade trygd 4	
Medlemmet er ikke skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter ikke å betale arbeidsgiveravgift	9,1	4,7	2,3	21,7	0,2
Medlemmet er ikke skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter å betale arbeidsgiveravgift	6,8	0,0	0,0	14,8	0,0
Medlemmet er skattepliktig i Norge	ORDINÆR TRYGDEAVGIFT BETALES IKKE SAMMEN MED SKATTEN					
Medlemmet er skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter ikke å betale arbeidsgiveravgift	5,3	4,7	2,3	11,7	0,2
Medlemmet er skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter å betale arbeidsgiveravgift	3,0	0,0	0,0	4,8	0,0
Medlemmet er skattepliktig i Norge	ORDINÆR TRYGDEAVGIFT BETALES SAMMEN MED SKATTEN					
Medlemmet er skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter ikke å betale arbeidsgiveravgift	2,3	4,7	2,3	6,9	0,2
Medlemmet er skattepliktig i Norge	Arbeidsgiver plikter å betale arbeidsgiveravgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

* Gjelder for begrenset rett til sykepenger mv. i utlandet etter lov om folketrygd § 8–9 annet ledd.

§ 4. Misjonærer og visse andre grupper

Departementet kan fastsette avgifter på grunnlag av de avgiftssatser som er fastsatt for annen ervervsinntekt enn lønnsinntekt, selv om vedkommende må anses som arbeidstaker.

§ 5. Forskrifter

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring av bestemmelsene i denne forskriften og kan foreta justeringer i de fastsatte regler og avgifter, herunder også gi særregler for medlemmer med lønnsinntekt opptjent på fremmed stats kontinentalsokkel og utsendte arbeidstakere som delvis er omfattet av folketrygdloven i medhold av gjensidighetsavtaler.

§ 6. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft straks og gis virkning fra 1. januar 2007. Fra samme dag oppheves forskrift 27. januar 2006 nr. 85 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2006.

26. jan. Nr. 88 2007**Forskrift om ikraftsetting av lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) og om overgangsregler til tvisteloven.**

Fastsatt ved kgl.res. 26. januar 2007 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) § 37–1 og § 37–2. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 26. januar 2007.

§ 1. Lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) trer i kraft 1. januar 2008.

§ 2. Tvisteloven gjelder for saker som:

- a) er brakt inn for forliksrådet etter 31. desember 2007,
- b) er brakt inn for tingretten etter 31. desember 2007,
- c) er brakt inn for annen førsteinstansdomstol eller namsmyndighet etter 31. desember 2007,
- d) er anket eller begjært overprøvd etter 31. desember 2007,
- e) blir begjært gjenåpnet etter 31. desember 2007.

Tvisteloven gjelder for tvister som er reist under tvangsfullbyrdelse eller bobehandling etter 31. desember 2007.

Opphever retten en avgjørelse etter 31. desember 2007, skal en fortsatt behandling skje etter tvisteloven når ikke retten selv opptar saken til hovedforhandling etter tvistemålsloven § 388.

§ 3. Forskriften trer i kraft 1. januar 2008.

*Merknader til forskrift om overgangsregler**Til § 1:*

Den nye tvisteloven trer i kraft 1. januar 2008, jf. også forskriften § 3 om ikraftsetting av forskriften. Tvisteloven § 37–3 omfatter alle regler i andre lover som endres ved tvisteloven. Derved bestemmer forskriften også fra hvilket tidspunkt disse lovendringene skal gjelde. Når ikke annet følger av § 2, vil alle reglene i loven straks gjelde for alle saker og for alle forhold den ellers regulerer.

Til § 2:

§ 2 gir uttrykk for hovedprinsippet om at en sak ikke skal bli behandlet etter både tidligere og ny lov i én og samme instans. Trer tvisteloven i kraft under behandlingen av en sak, vil den nye loven først kunne gjelde under en eventuell behandling for neste instans.

Når forliksklage, stevning, anke, begjæring om gjenåpning er sendt etter 31. desember 2007, vil tvisteloven gjelde selv om fristen for å reise sak eller bruke rettsmiddel løp ut før lovens ikraftsetting.

Hva som er en «sak» som nevnt i innledningen til første ledd, må forstås på bakgrunn av den videre oppregningen i samme ledd. Det er ikke bare ordinære sivile søksmål som utgjør en sak. Andre gjøremål for domstoler og namsmyndigheter vil også være en sak, slik som sak om straff, straffeprosessuelle tvangsmidler, rettslig prøving av vedtak i helse- og sosialsektoren, gjeldsforhandling, akkordforhandling, konkursbehandling, dødsboskifte, ektefelleskifte, behandling av begjæring eller krav om mortifikasjon, rettslig skjønn, midlertidig sikring og begjæring om ulike former for tvangsfullbyrdelse, slik som utlegg, tvangsdekning, utlevering, fravikelse, sikkerhetsstillelse eller fullbyrdelse av andre plikter. Begjæring om bevisikring, som etter tvistemålsloven omtales som bevisopptak utenfor rettsak, er også en sak. Anmodning om bevisopptak fra en domstol til en annen skal derimot ikke regnes som ny sak, jf. den avsluttende merknaden til første ledd bokstav b og c.

Under tvangsfullbyrdelse og bobehandling kan tvister i dag bli overført til søksmåls former, dvs. til behandling etter de reglene som gjelder for vanlige søksmål. Etter tvisteloven omtales dette flere steder som behandling ved allmennprosess, jf. forslaget til tvisteloven § 37–3 om endring av tvangsfullbyrdsloven § 6–6 og konkursloven § 154. Enten en tvist blir overført til søksmåls former eller besluttet behandlet ved allmennprosess, vil tvistebehandlingen da starte med en stevning. Det er når denne blir sendt, jf. forskriften § 2 første ledd bokstav b, som blir avgjørende for om denne tvistebehandlingen skal behandles etter tvisteloven. Blir det etter tvistelovens ikraftsetting reist tvist under skifte- og konkursbehandling eller under sak om tvangsfullbyrdelse, skal behandling av tvisten skje etter tvisteloven selv om begjæringen om tvangsfullbyrdelse eller bobehandling er sendt før 31. desember 2007. Dette er særskilt regulert i forskriften § 2 annet ledd. Skifte- og konkursbehandling og tvangsfullbyrdelsessaker kan trekke ut i tid, og det er uheldig hvis tvister som oppstår underveis, må behandles etter tvistemålsloven flere år etter at tvisteloven har trådt i kraft.

For tvister under jordskifte foreslår departementet at tvisteloven bare skal gjelde dersom kravet om jordskifte er sendt etter 31. desember 2007. Det samme gjelder for skjønn som holdes som del av jordskiftet. For skjønn som jordskifteretten holder som egen sak, vil det derimot være avgjørende når skjønnet er brakt inn for jordskifteretten, jf. forskriften § 2 første ledd bokstav c. Det vil si når begjæringen er sendt.

Første ledd omhandler ikke saker som behandles av et forvaltningsorgan. Det gjelder ikke overgangsregler for de sakene, slik at tvistelovens bestemmelser om endring av lovregler av betydning for saksbehandlingen skal gjelde fra 1. januar 2008, selv om forvaltningen har tatt til med sin saksbehandling tidligere. Som eksempler nevnes endringer i reglene om plikt til å møte for kontrollkommisjonen, jf. psykisk helsevernloven § 6–4, og om pasientombudets rett til å få opplysninger, jf. pasientrettighetsloven § 8–5.

I første ledd bokstav a til c er det «brakt inn» som er beskrevet som skjæringstidspunktet. Med det menes at forliksklage, stevning, begjæring, krav mv. er sendt den myndighet saken skal bringes inn for. Det er uten betydning at klagen er sendt feil forliksråd. Tvisteloven og dens § 6–3 fjerde ledd tredje punktum skal gjelde dersom forliksklagen er sendt etter lovens ikraftsetting. På tilsvarende måte skal tvisteloven § 4–2 gjelde når søksmål er reist for en tingrett i strid med § 6–2 annet ledd.

Bokstav b og c regulerer skjæringstidspunktet i førsteinstans.

I tvisteloven kapittel 5 er det fastsatt regler om plikter før sak reises. Dersom en stevning sendes retten umiddelbart etter lovens ikrafttreden, vil kapittel 5 gjelde like fullt selv om tvisteloven ikke har gjeldt i den tidsperiode det vil ha vært naturlig å oppfylle disse pliktene. Tilsvarende gjelder for de vilkår for tingrettsbehandling som følger av tvisteloven § 6–2 annet ledd. Det er lagt vekt på at ikraftsettsdatoen blir bestemt lenge før loven trer i kraft, slik at partene har anledning til å innrette seg etter disse nye reglene om mekling og avklaring.

Tvistelovens regler kommer bare til anvendelse på saker der stevning er sendt etter lovens ikrafttreden. Det er uten betydning om retten beslutter rettsmekling etter at loven trer i kraft. Det samme gjelder om behandlingen av en sak da settes i gang igjen etter at den har vært utsatt eller stanset. Settes saksbehandlingen i gang igjen etter at en avgjørelse er blitt opphevet i overordnet instans, gjelder derimot bestemmelsen i forskriften § 2 tredje ledd. Det skal ikke regnes som ny sak at en rett sender rettsanmodning om bevisopptak til en annen domstol. Selv om anmodningen er sendt etter ikrafttredelsen, skal bevisopptaksretten derfor ikke anvende tvisteloven dersom saken ble brakt inn for den rettsanmodende domstolen før ikrafttredelsen.

Bokstav d regulerer skjæringstidspunktet for når tvisteloven skal gjelde for behandling av anke mv. Saken er anket når ankeerklæring er sendt. Saken er begjært overprøvd når det er sendt begjæring om overskjønn eller overtakst. Klage over namsmannens avgjørelse eller handlemåte under tvangsfullbyrdelse må også regnes som begjæring om overprøving, slik at det da blir tidspunktet for når klagen settes fram for namsmannen som blir avgjørende, jf. tvangsfullbyrdelsesloven § 5–16 første ledd. Det er uten betydning for lovvalget om rettsmidlerklæringen er gitt feil betegnelse, for eksempel at et kjæremål er sendt etter lovens ikrafttredelse. Etter trygderettsloven bringes saker til Trygderetten gjennom «anke». Departementet ser ikke grunn til at disse skal omfattes av overgangsregelen i annet ledd. Tvisteloven gjør ikke vesentlige endringer i helheten i saksbehandlingsreglene for Trygderetten. Det vil neppe skape problemer at alle endringene straks skal gjelde, også på de saker som er tatt til behandling før ikrafttredelsen. Det vises for øvrig til merknaden foran om at «sak» i innledningen til annet ledd ikke er ment å omfatte saker for forvaltningsorgan, og at Trygderetten tradisjonelt ikke er regnet som en domstol.

Forskriften innebærer at den rett som har behandlet en sak etter tvistemålsloven, og som mottar anke eller begjæring om overprøving etter ikraftsetting, skal følge tvisteloven i sin behandling av anken eller begjæringen. Videre innebærer forskriften at det er tidspunktet for avgivelsen av anken som blir avgjørende for hvilke regler som skal gjelde om ankeinstansens overprøvingsadgang, om det er nødvendig med samtykke til å fremme anken, og om anken kan bli nektet fremmet.

Annet ledd er aktuell når sak om tvangsfullbyrdelse eller skifte- eller konkursbehandling er påbegynt før ikraftsetting av tvisteloven, men hvor det oppstår en tvist som må avgjøres under saken etter at tvisteloven har trådt i kraft. Behandlingen av tvisten skal da skje etter tvisteloven. Tvister som overføres til behandling i søksmåls former/ved allmennprosess starter med stevning og omfattes av overgangsreglene i første ledd.

Tredje ledd er aktuell når saken ikke er behandlet etter tvisteloven i den instans som har truffet den opphevede avgjørelsen. Den fortsatte behandling i underinstansen skal da skje etter tvisteloven dersom opphevelsen ble gjort etter at loven trådte i kraft. Det er datoen for avgjørelsen om opphevelse som utgjør skjæringstidspunktet. Bestemmelsen gjelder uten hensyn til om saksbehandlingen i overordnet instans er skjedd etter tvisteloven, som ikke åpner for at saken fremmes til realitetsbehandling dersom den angrepne avgjørelsen er blitt opphevet, jf. tvisteloven § 29–24 første ledd sammenholdt med § 29–22 annet ledd. Forbeholdet i avslutningen av forskriften § 2 tredje ledd er derfor bare aktuelt når den instans som har opphevet avgjørelsen, har behandlet saken etter tidligere lov.

22. jan. Nr. 89 2007

Forskrift om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for elektronisk kommunikasjon.

Fastsatt av Post- og teletilsynet 22. januar 2007 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 1–4, § 2–3, § 8–2 og § 10–5, jf. Kronprinsreg.res. 4. juli 2003 nr. 881 om funksjonsfordeling innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon del I punkt 2. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. X nr. 7c (direktiv 2004/108/EF). Kunngjort 30. januar 2007.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre en hensiktsmessig grad av elektromagnetisk kompatibilitet som definert i § 3.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for apparater og faste installasjoner som benyttes til elektronisk kommunikasjon, og setter krav til tekniske kontrollorgan som foretar vurdering av EMC-egenskaper til apparater som benyttes til elektronisk kommunikasjon.

Virkeområdet omfatter også enkelteksemplarer av andre apparater og faste installasjoner som kan forstyrre elektronisk kommunikasjon.

Forskriften gjelder ikke

- a) utstyr regulert av forskrift 20. juni 2000 nr. 628 om EØS-krav til radio- og teleterminalutstyr.
- b) utstyr regulert av forskrift 15. juni 1999 nr. 709 om EØS-godkjenning av maritimt radioutstyr.
- c) radioamatørutstyr tillatt brukt etter forskrift 28. juni 2004 nr. 1020 om radioamatørlisens. Byggesett og utstyr som er bygget eller modifisert av radioamatører er heller ikke omfattet.
- d) utstyr regulert av forskrift 23. mai 2005 nr. 459 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå mv. og forordning (EF) nr. 488/2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA-forskriften).
- e) utstyr som på grunn av sine fysiske egenskaper ikke i vesentlig grad kan bli forstyrret av elektromagnetiske signaler og ikke genererer signaler som kan forårsake forstyrrelser.

§ 3. Definisjoner

I tillegg til definisjonene i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon menes med:

- a) *apparat*: ethvert ferdig produkt eller kombinasjon av slike, som er kommersielt tilgjengelig som en enkelt funksjonell enhet og som er i stand til å produsere elektromagnetisk forstyrrelse, eller som under bruk kan påvirkes av slik forstyrrelse.
- b) Som apparater regnes også:
 1. komponenter og sammensatte enheter beregnet for inkorporering i et produkt, og
 2. mobile installasjoner som består av en kombinasjon av apparater og eventuelt andre anordninger.
- c) *fast installasjon*: en bestemt kombinasjon av flere typer apparater og eventuelt andre innretninger som er satt sammen, installert og beregnet for permanent bruk på et forhåndsbestemt sted. Elektronisk kommunikasjonsnett er et eksempel på en fast installasjon.
- d) *elektromagnetisk kompatibilitet*: den evne et apparat eller en fast installasjon har til å virke tilfredsstillende i sitt elektromagnetiske miljø uten å forårsake uakseptabel elektromagnetisk forstyrrelse for andre apparater og faste installasjoner i dette miljøet.
- e) *elektromagnetisk forstyrrelse*: et hvert elektromagnetisk fenomen som kan redusere et apparats eller en fast installasjons funksjonalitet. En elektromagnetisk forstyrrelse kan eksempelvis være elektromagnetisk støy, et uønsket signal eller en endring i selve utbredelsesmediet.
- f) *elektromagnetisk immunitet*: et apparats eller en fast installasjons evne til å virke som forutsatt under elektromagnetisk påvirkning.
- g) *elektromagnetisk miljø*: alle elektromagnetiske fenomener som eksisterer i et nærmere avgrenset område.
- h) *harmonisert standard*: teknisk standard vedtatt av et anerkjent europeisk standardiseringsorgan etter oppdrag fra Europakommisjonen.
- i) *sikkerhetsformål*: formål som skal sikre liv, helse og eiendom.

§ 4. Vilkår for omsetning og bruk

Apparater og faste installasjoner som omfattes av forskriften kan bare omsettes dersom de tilfredsstillers forskriftens krav, og tas i bruk dersom de er korrekt installert og vedlikeholdt og blir brukt som forutsatt.

§ 5. Grunnleggende EMC-krav

Apparater og faste installasjoner skal være konstruert og produsert slik at de:

- a) ikke forårsaker kraftigere elektromagnetiske forstyrrelser enn at radio- og teleterminalutstyr og andre apparater og faste installasjoner kan virke som forutsatt og
- b) har tilstrekkelig elektromagnetisk immunitet til å kunne virke som forutsatt.

§ 6. Samsvarsvurdering ved intern produksjonskontroll

Produsenten skal vurdere om apparatets elektromagnetiske kompatibilitet tilfredsstillers kravene i § 5. Apparatet skal vurderes under alle normale driftsforhold og ved alle konfigurasjoner som produsenten angir at apparatet er beregnet for. Apparater som tilfredsstillers relevante harmoniserte standarder anses å oppfylle kravene i § 5.

Produsenten, eller dennes autoriserte representant i EØS, skal utstede en samsvarserklæring, jf. § 9, som bekrefter at apparatet tilfredsstillers kravene i forskriften, og skal merke hver enhet i samsvar med reglene i § 10 og § 11.

Produsenten skal utarbeide teknisk dokumentasjon som beskrevet i § 8.

Produsenten eller dennes autoriserte representant i EØS plikter å ha samsvarserklæringen og den tekniske dokumentasjonen tilgjengelig for Post- og teletilsynet for kontroll i minst ti år etter at produksjon av produktet er opphørt. Dersom produsenten ikke er representert i EØS, har den som markedsfører apparatet i EØS dette ansvaret.

§ 7. Samsvarsvurdering ved bruk av teknisk kontrollorgan

I tillegg til kravene i § 6 kan produsenten eller dennes autoriserte representant i EØS forelegge den tekniske dokumentasjonen for teknisk kontrollorgan, jf. § 12, for en vurdering av om de grunnleggende kravene, eller spesifiserte deler av kravene i § 5, anses oppfylt.

Dersom det tekniske kontrollorganet anser de angitte kravene som oppfylt, skal kontrollorganet gi en skriftlig uttalelse om dette. Produsenten, eller dennes autoriserte representant i EØS, skal vedlegge kontrollorganets uttalelse som en del av den tekniske dokumentasjonen, jf. § 8.

§ 8. Teknisk dokumentasjon for apparater

Dokumentasjonen skal beskrive konstruksjon og produksjon av apparatet, og skal spesielt omfatte:

- a) en generell beskrivelse av apparatet,
- b) bekreftelse av overensstemmelse med harmoniserte standarder dersom slike helt eller delvis er benyttet,
- c) opplysninger om standard som helt eller delvis er benyttet,
- d) beskrivelse av metoder som er valgt for å oppfylle kravene i § 5 dersom standard, eller deler av standard, ikke er benyttet,
- e) resultater av konstruksjonsberegninger, målinger og lignende og
- f) uttalelse fra teknisk kontrollorgan dersom prosedyre etter § 7 er benyttet.

Produsenten skal iverksette nødvendige tiltak for å sikre at apparatet er i samsvar med den tekniske dokumentasjon.

§ 9. Samsvarserklæring for apparater

Samsvarserklæringen skal minst inneholde:

- a) referanse til direktiv 2004/108/EF,
- b) identifikasjon av apparatet, jf. § 11, første ledd,
- c) navn og adresse på produsent, eller produsentens autoriserte representant i EØS,
- d) datert referanse til de spesifikasjonene som er benyttet i forbindelse med samsvarserklæringen,
- e) dato for samsvarserklæringen og
- f) identifikasjon og underskrift av den person som har fullmakt til å forplikte produsenten eller produsentens autoriserte representant i EØS.

Den som har utstedt samsvarserklæringen har ansvar for at apparater som er tilgjengelige for omsetning er i samsvar med den tekniske dokumentasjonen beskrevet i § 8 og kravene i forskriften for øvrig.

§ 10. CE-merking

Produsenten eller produsentens autoriserte representant i EØS skal merke apparat som oppfyller kravene i forskriften slik det fremgår av vedlegg 1.

Det er ikke tillatt å bruke merker som kan forveksles med CE-merkingen som kreves etter forskriften.

§ 11. Annen merking og informasjon

Ethvert apparat skal merkes med typebetegnelse, parti eller serienummer eller annen informasjon som muliggjør identifisering av apparatet.

Navn og adresse på produsenten skal vedlegges apparatet. Dersom produsenten ikke er etablert i EØS, skal i tillegg navn og adresse på produsentens autoriserte representant i EØS eller den som er ansvarlig for markedsføring innen EØS vedlegges.

Det skal vedlegges informasjon om eventuelle tiltak som må iverksettes for å sikre at kravene i forskriften § 5 blir tilfredsstillt når apparatet settes sammen, installeres, tas i bruk eller vedlikeholdes.

Apparater som ikke tilfredsstiller krav til elektromagnetisk kompatibilitet for bomiljøer, skal ledsages av en tydelig angivelse av denne bruksbegrensningen. Der det er hensiktsmessig, skal bruksbegrensningen også angis på innpakningen.

Brukerdokumentasjonen skal inneholde nok informasjon til at apparatet skal kunne brukes som forutsatt.

§ 12. Teknisk kontrollorgan

Samferdselsdepartementet utpeker teknisk kontrollorgan for apparater som omfattes av forskriften.

Organene skal oppfylle følgende minstekrav:

- 1) de skal ha tilgang til nødvendig personale, midler og utstyr,
- 2) personalet skal ha teknisk kompetanse og faglig integritet,
- 3) med hensyn til de prøvinger, rapporter, sertifikater og kontrolltiltak som er nevnt i forskriften, skal ledere og teknisk personale være uavhengige av alle miljøer, grupper eller enkeltpersoner som direkte eller indirekte har interesser knyttet til vedkommende produkt,
- 4) personalet skal ha taushetsplikt, og
- 5) det skal tegnes en ansvarsforsikring, med mindre ansvaret dekkes av staten i henhold til nasjonal lovgivning.

For øvrig får inhabilitetsreglene i forvaltningslovens kapittel II om ugildhet anvendelse for personell som utfører oppdrag for tekniske kontrollorgan.

§ 13. Faste installasjoner

Eier av fast installasjon er ansvarlig for at installasjonen er fagmessig utført, har tilfredsstillende kvalitet og tilfredsstiller EMC-kravene i § 5.

Apparater som markedsføres som selvstendige enheter, og som bygges inn i en fast installasjon, skal tilfredsstille alle relevante krav i forskriften.

Apparater som kun er beregnet for innbygging i en fast installasjon og som ikke er kommersielt tilgjengelig på annen måte, behøver ikke å tilfredsstille kravene i § 5, § 6, § 7, § 10 og § 11.

Dersom det er usikkert om en fast installasjon tilfredsstiller kravene, spesielt ved klager over forstyrrelser forårsaket av installasjonen, kan Post- og teletilsynet be om dokumentasjon som viser at installasjonen tilfredsstiller kravene. Det samme gjelder dersom det anses nødvendig å foreta en kontroll av installasjonen.

Dersom det konstateres at installasjonen ikke tilfredsstillter kravene, kan Post- og teletilsynet kreve at hensiktsmessige tiltak blir iverksatt slik at installasjonen tilfredsstillter kravene i § 5.

§ 14. Dokumentasjon av faste installasjoner

Faste installasjoner skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal inneholde informasjonen som er spesifisert i § 11 første og annet ledd og skal bekrefte at installasjonen er bygget på en fagmessig god måte. Dokumentasjonen skal til enhver tid være oppdatert. Dokumentasjonen skal oppbevares av eier og være tilgjengelig for tilsyn under hele installasjonens levetid.

For apparater som kun er beregnet for innbygging i en bestemt fast installasjon og som ikke er kommersielt tilgjengelig på annen måte, skal den faste installasjonen og dens egenskaper i forbindelse med elektromagnetisk kompatibilitet identifiseres. Tiltak som iverksettes for å sikre samsvar med EMC-kravene i § 5, skal angis.

§ 15. Særlige tiltak

Kravene i forskriften er ikke til hinder for at følgende tiltak iverksettes i forbindelse med installasjon eller bruk av apparater og faste installasjoner:

- a) tiltak som iverksettes for å løse et eksisterende eller forventet problem med hensyn til elektromagnetisk kompatibilitet i et bestemt område eller
- b) tiltak som iverksettes av sikkerhetsmessige grunner for å beskytte elektroniske kommunikasjonsnett og mottaker- eller senderstasjoner brukt til sikkerhetsformål.

§ 16. Utstillinger, demonstrasjoner og lignende

Apparater og faste installasjoner kan demonstreres på utstillinger, messer o.l. selv om de ikke tilfredsstillter kravene i forskriften hvis de har klar og tydelig merking om at de ikke kan omsettes eller tas i bruk før det tilfredsstillter forskriftens krav.

Demonstrasjon kan bare gjennomføres etter at det er iverksatt tilstrekkelige tiltak for å unngå elektromagnetiske forstyrrelser.

§ 17. Tilsyn

Post- og teletilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i forskriften eller vedtak fastsatt med hjemmel i forskriften blir oppfylt.

Som ledd i tilsynet kan Post- og teletilsynet eller den som bistår Post- og teletilsynet gjennomføre kontroll hos eier av fast installasjon, produsent, importør og forhandler av apparater og hos bruker.

Post- og teletilsynet kan gjennomføre stikkprøver, utføre målinger eller annen kontroll av apparater og faste installasjoner og ta apparater med for nærmere kontroll.

Den som produserer, importerer, forhandler eller leier ut apparater, plikter å skaffe til veie apparater som Post- og teletilsynet ber om å få utlevert for nærmere kontroll, selv om apparatene ikke er tilgjengelig på lager.

Den som blir kontrollert plikter å gi opplysninger og utlevere dokumentasjon, gi tilsynet uhindret adgang til virksomheten, lokaler, apparater og faste installasjoner, oppgaver over omsatte apparater og faste installasjoner o.l. og for øvrig gi nødvendig medvirkning til gjennomføringen av kontrollen, jf. ekomloven § 10–3 og § 10–4.

§ 18. Sanksjoner

Ved brudd på pliktene etter forskriften kan Post- og teletilsynet gjennomføre sanksjoner etter ekomloven kapittel 10. Dersom produsenten ikke kan identifiseres, kan sanksjonene gjennomføres mot eieren av apparat eller fast installasjon.

§ 19. Straff

Brudd på forskriften kan straffes med hjemmel i ekomloven § 12–4.

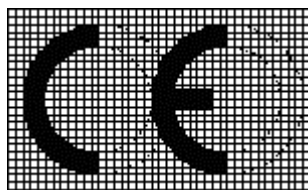
§ 20. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft 20. juli 2007. Fra samme dato oppheves forskrift 2. januar 1996 nr. 3 om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for teletstyr.

§ 21. Overgangsbestemmelser

Apparater produsert før forskriftens ikrafttreden, og som tilfredsstillter kravene i forskrift 2. januar 1996 nr. 3 om elektromagnetisk kompatibilitet (EMC) for teletstyr, kan markedsføres og tas i bruk frem til 20. juli 2009.

Vedlegg 1. Merking

Bokstavene CE

Dersom CE-merkingen forminskes eller forstørres, skal størrelsesforholdet slik det fremgår av modellen ovenfor, overholdes. De ulike delene CE-merkingen består av skal, så langt som mulig, ha samme høyde og høyden skal ikke være under 5 mm.

CE-merkingen skal påføres på apparatet. Der det ikke er mulig på grunn av apparatets størrelse og utforming, skal merket plasseres på eventuell emballasje og på medfølgende dokumentasjon.

23. jan. Nr. 90 2007

Forskrift om endring i forskrift om endring i forskrift om legemidler (legemiddelforskriften).

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 23. januar 2007 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler (legemiddelloven) § 6 jf. delegeringsvedtak 20. desember 2002 nr. 1734 og lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–14 fjerde ledd. Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 1. desember 2006 nr. 1327 om endring i forskrift 22. desember 1999 nr. 1559 om legemidler (legemiddelforskriften) gjøres følgende endring:

II andre punktum skal lyde:

Endringen i § 12–17 gjelder fra 1. juli 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

26. jan. Nr. 91 2007

Forskrift om avgifter til folketrygden for året 2007 for misjonærer mv. som er opptatt i folketrygden i medhold av folketrygdloven § 2–8.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i forskrift 26. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser for visse grupper medlemmer i trygden for året 2007 § 4 og § 5. Kunngjort 30. januar 2007.

§ 1. Forskriften her omfatter personer som er sendt av norsk misjonsorganisasjon eller menighet for å drive humanitært eller filantropisk arbeid i utlandet, og som er medlem i trygden i medhold av folketrygdloven § 2–8. I særlige tilfelle kan departementet etter søknad bestemme at medlem i trygden som er sendt ut av annen organisasjon, også skal omfattes av forskriften.

Forskriften får anvendelse uten hensyn til hvor i utlandet arbeidet foregår og uten hensyn til hvilken inntekt som oppbevares under utenlandsoppholdet, men oppholdet må ha en varighet på minst to år. Det er et vilkår at vedkommende misjonsorganisasjon mv. har som formål å drive virksomhet av humanitær eller filantropisk art.

Forskriften gjelder uten hensyn til om vedkommende er skattepliktig til Norge og uten hensyn til om arbeidsgiver plikter å betale arbeidsgiveravgift. At en person går inn under forskriften, innebærer ikke at arbeidsgiver er fritatt for å betale arbeidsgiveravgift på grunnlag av lønn eller godtgjørelse som en slik person får under utenlandsoppholdet.

§ 2. For medlem i trygden som nevnt i § 1 fastsettes følgende avgifter til folketrygden for 2007:

- 3,0 prosent av pensjonsgivende inntekt for den som er medlem i trygden med rett til stønad etter lovens kapittel 5 (helsetjenester), kapittel 7 (gravferd) og § 14–17 (engangsstønad ved fødsel og adopsjon).
- 6,3 prosent av pensjonsgivende inntekt for den som er medlem i trygden med rett til stønad og pensjon etter lovens kapitler 4 (arbeidsløshet), 6 (grunn- og hjelpestønad), 7 (gravferd), 10 (medisinsk rehabilitering), 11 (yrkesrettet attføring), 12 (uførepensjon), 15 (enslig mor eller far), 16 (tidligere familiepleier), 17 (gjenlevende ektefelle), 18 (barnepensjon) og 19 (alderspensjon).
- 9,3 prosent av pensjonsgivende inntekt for den som er medlem i trygden med rett til alle ytelsene under bokstav a) og b).

Det skal ikke betales avgift når inntekten er mindre enn 39.600 kroner. Avgiften må ikke utgjøre mer enn 25 prosent av den del av inntekten som overstiger 39.600 kroner.

Dersom Arbeids- og velferdsdirektoratet i medhold av folketrygdloven § 2–9 annet ledd samtykker i at medlemskapet også skal omfatte sykepenges etter kapittel 8 og foreldre- og svangerskapspenges etter kapittel 14 og/eller ytelses ved yrkesskade etter kapittel 13, skal det betales følgende tillegg til de foran fastsatte satser:

- 1,2 prosent av pensjonsgivende inntekt for sykepenges og foreldre- og svangerskapspenges etter lovens kapittel 8 og 14.
- 0,2 prosent av pensjonsgivende inntekt for ytelses ved yrkesskade etter lovens kapittel 13.

De her fastsatte avgiftssatser får ikke anvendelse for ervervsinntekt som medlemmet eventuelt har av annen virksomhet enn nevnt i § 1.

§ 3. Dersom medlemmet vil kunne få en lavere avgift i medhold av forskrift om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser i folketrygden for visse grupper medlemmer for året 2007, fastsatt ved kongelig resolusjon av 26. januar 2007 nr. 87, skal denne lavere avgift legges til grunn.

§ 4. Forskriften trer i kraft straks og gis virkning fra 1. januar 2007. Fra samme dag oppheves forskrift 27. januar 2006 nr. 86 om avgifter til folketrygden for året 2006 for misjonærer mv. som er opptatt i folketrygden i medhold av folketrygdloven § 2–8.

26. jan. Nr. 92 2007

Forskrift om avgifter til folketrygden for året 2007 for arbeidstakere utsendt til Norge fra Amerikas forente stater og Canada.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i forskrift 26. januar 2007 nr. 87 om fastsettelse av avgiftsgrunnlag og avgiftssatser for visse grupper medlemmer for året 2007 § 5. Kunngjort 30. januar 2007.

§ 1. Denne forskriften omfatter arbeidstakere i Norge som

- a) i medhold av artikkel 5 nr. 2 og 8 i avtalen om sosial trygd mellom Norge og Amerikas forente stater av 30. november 2001 nr. 2, eller
- b) i medhold av artikkel 7 i avtalen om sosial trygd mellom Norge og Canada av 12. november 1985 nr. 2 og punkt 6(b) og 9 i denne avtales sluttprotokoll,

er pliktig medlem i folketrygdens sykestønadsdel under arbeid i Norge.

§ 2. Trygdeavgiften fastsettes til lav sats (3,0 prosent) av personinntekt som nevnt i skatteloven § 12–2 bokstav a. Dersom disse inntektene ikke er skattepliktige, fastsettes trygdeavgiften til 6,8 prosent.

§ 3. Dersom det for arbeidstakere nevnt i § 1 foreligger plikt til å betale arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven § 23–2 fastsettes denne avgiften til 7,0 prosent. Arbeidsgiveravgiften innkreves av skattemyndighetene.

§ 4. Forskriften trer i kraft straks og gis virkning fra 1. januar 2007. Fra samme dag oppheves forskrift 27. januar 2006 nr. 87 om avgifter til folketrygden for året 2006 for arbeidstakere utsendt til Norge fra Amerikas forente stater og Canada.

26. jan. Nr. 93 2007

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 10–80. Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

Ny § 10–80 skal lyde:

§ 10–80. Forskriftsfullmakt

Bestemmelser fastsatt med hjemmel i skatteloven § 10–80 er gitt i denne forskrift § 10–32 og § 10–43.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

26. jan. Nr. 94 2007

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.

Fastsatt av Finansdepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 10–70. Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 10–70–1 annet ledd skal lyde:

(2) Fortsatt utsettelse med innbetaling av skatten er betinget av at det innen 30. april i hvert av de påfølgende år etter utflyttingen dokumenteres at eiendel som nevnt er i behold, og hvor skattyteren har sitt skattemessige bosted.

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

26. jan. Nr. 95 2007

Forskrift om endring i forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK).

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 § 6, § 81, § 84, § 86a og § 86b og kap. XVI (§ 93 – § 99). Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 24. juni 2003 nr. 749 om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK) gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 3 annet ledd skal lyde:

Anlegg og konstruksjoner, herunder tanker, rørsystem og andre innretninger som anlegges etter bestemmelser gitt i eller i medhold av lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven). Unntaket omfatter også utbedring, utskiftning og reparasjon av slike anlegg og konstruksjoner, men ikke grunn- og terrengarbeider, herunder fundamentering.

§ 7 nr. 3 tredje ledd oppheves.

§ 16 nr. 1 annet ledd 1. punktum skal lyde:

Det skal fremgå av nabovarselet at merknad fra naboer eller gjenboere må være kommet til ansvarlig søker innen to uker etter at nabovarselet er sendt og nødvendig grunnlagsmateriale etter denne paragraf nr. 3 er gjort tilgjengelig.

§ 16 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Det skal fremgå av nabovarselet at merknad fra naboer eller gjenboere må være kommet til kommunen innen to uker etter at nabovarsel er sendt og grunnlagsmaterialet etter denne paragraf nr. 3 er gjort tilgjengelig.

§ 23 nr. 1 bokstav d første ledd 4. punktum oppheves.

§ 23 ny nr. 3 skal lyde:

3. Fristene i nr. 1 bokstav b–k gjelder kun for saker som er i samsvar med gjeldende arealplaner, jf. plan- og bygningslovens § 20–6 annet ledd 1. og 2. punktum og § 31 nr. 1 første ledd, og i samsvar med plan- og bygningslovens § 17–2, § 23 og § 33.

II

Endringene trer i kraft 1. juli 2007.

26. jan. Nr. 96 2007

Forskrift om endring i forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK).

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 § 6, § 77, § 81, § 82, § 84 og § 106a. Gjennomfører delvis EØS-avtalen vedlegg IV nr. 17 (direktiv 2002/91/EF). Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 22. januar 1997 nr. 33 om krav til byggverk og produkter til byggverk (TEK) gjøres følgende endringer:

§ 1–2 annet ledd skal lyde:

For fritidsbolig med én bruksenhet gjelder kun forskriftens kapittel I til og med VII, § 8–1, § 8–2, § 8–21, § 8–22, § 8–37, § 8–5, § 8–51 tredje ledd, § 9–2 første og annet ledd, § 9–22, § 9–5, § 9–52, samt kapittel XI og XII.

§ 3–2 skal lyde:

Grad av utnytting kan fastsettes i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel, reguleringsplan eller bebyggelsesplan.

Det skal angis en eller flere av følgende beregningsmåter:

- a) Bebygd areal (BYA)
- b) Prosent bebygd areal (%–BYA)
- c) Bruksareal (BRA)
- d) Prosent bruksareal (%–BRA).

§ 3-4, § 3-5, § 3-6 og ny § 3-7 skal lyde:

§ 3-4. Bebygd areal (BYA)

Bebygd areal for bebyggelse på en tomt angis i m² og skrives $BYA=00\text{ m}^2$.

Bebygd areal beregnes med utgangspunkt i Norsk Standard 3940, dog slik at parkeringsarealet inngår i beregningsgrunnlaget etter § 3-12.

§ 3-5. Prosent bebygd areal (%-BYA)

Prosent bebygd areal angir forholdet mellom bebygd areal etter § 3-4 og tomtearealet. Prosent bebygd areal skrives $\%-BYA=00\%$.

§ 3-6. Bruksareal (BRA)

Bruksareal for bebyggelse på en tomt angis i m² og skrives $BRA=00\text{ m}^2$.

Bruksareal beregnes med utgangspunkt i Norsk Standard 3940, dog slik at parkeringsarealet inngår i beregningsgrunnlaget etter § 3-12. I tillegg gjelder følgende:

- For bygninger med etasjehøyde over 3,0 m, beregnes bruksareal som om det var lagt et horisontalplan for hver 3. m. Det kan fastsettes i bestemmelsene til arealplan at bruksarealet skal regnes uten tillegg for tenkte plan.
- For bruksareal under terreng, se § 3-8.

§ 3-7. Prosent bruksareal (%-BRA)

Prosent bruksareal angir forholdet mellom bruksareal etter § 3-6 og tomtearealet. Prosent bruksareal skrives $\%-BRA=00\%$.

Nåværende § 3-7 og § 3-8 blir § 3-8 og § 3-9.

Ny § 3-10 skal lyde:

§ 3-10. Bygningers høyde

Gesims- og mønehøyde angis med kotetall eller i meter fra planert terreng. Høyder måles som i § 4-2. Avvik fra høydebestemmelsene i plan- og bygningsloven § 70 nr. 1 må fastsettes i den enkelte plan. Kommunen kan i bestemmelsene til plan fastsette høyder for ulike deler av bygning.

Nåværende § 3-10 og § 3-11 blir § 3-11 og § 3-12.

§ 4-2 skal lyde:

Gesimshøyde er høyde til skjæringen mellom ytterveggenes ytre flate og takflaten. Hvor taket er forsynt med en ark eller en brystning som stikker mer enn 0,3 m opp over takflaten ved brystningen, regnes høyden til toppen av arken eller brystningen. Gesimshøyde måles i forhold til planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt bygningen.

Mønehøyde er høyde fra overkant møne til planert terrengs gjennomsnittsnivå rundt bygningen.

Høyde som beskrevet i plan- og bygningsloven § 70 nr. 2 er gjennomsnittlig gesimshøyde for fasaden mot vedkommende nabogrense.

Kommunen kan i planbestemmelsene fastsette at høyder skal måles i forhold til planert terreng, gatenivå eller en nærmere fastsatt kotehøyde.

For bygning som går gjennom et kvartal, bestemmer kommunen hvilke høyder som skal brukes for de ulike deler av bygningen. Det samme gjelder for hjørnebygninger og for byggverk med meget stort areal eller uvanlig form.

§ 7-32 nr. 2 første ledd 2. punktum skal lyde:

Byggverk i pålitelighetsklasse 4 skal ikke plasseres i skredfarlig område.

§ 7-41 nr. 3 fjerde ledd 4. punktum skal lyde:

Nivåforskjeller i kommunikasjonsvei og trapper skal ha sikker avgrensning, være tydelig merket og ha solid håndlist på begge sider.

§ 8-2 skal lyde:

§ 8-2. Energikrav

Byggverk skal utføres slik at det fremmer lavt energibehov. Byggverk skal lokaliseres, plasseres og/eller utformes med hensyn til energieffektivitet, avhengig av lokale forhold.

§ 8-21, § 8-22 og § 8-23 skal lyde:

§ 8-21. Krav til energieffektivitet

Bygning skal være så energieffektiv at den enten tilfredsstiller de krav som er angitt til energiltak under bokstav a eller kravene til samlet netto energibehov (rammekrav) som angitt under bokstav b. Minstekrav i bokstav c skal uansett ikke overskrides.

For beregning av bruksareal (BRA) legges definisjonene i NS 3940 til grunn.

For helårsbolig med laftet yttervegg gjelder kun bokstav c.

For fritidsbolig under 150 m² BRA og fritidsbolig med laftede yttervegger gjelder kun bokstav c. For fritidsbolig under 50 m² BRA gjelder ikke § 8-21.

a) *Energitiltak*

Energitiltak i bygning skal tilfredsstillende følgende nivå:

- Samlet glass-, vindus- og dørareal: maksimalt 20% av bygningens oppvarmede bruksareal (BRA).
- U-verdi yttervegg: 0,18 W/m² K.
- U-verdi tak: 0,13 W/m² K.
- U-verdi gulv på grunn og mot det fri: 0,15 W/m² K.
- U-verdi glass/vinduer/dører: 1,2 W/m² K som gjennomsnittsverdi inkludert karm/ramme.
- Normalisert kuldebroverdi skal ikke overstige 0,03 W/m² K for småhus og 0,06 W/m² K for øvrige bygg, der m² angis i oppvarmet BRA.
- Lufttetthet: 1,5 luftvekslinger pr. time ved 50 Pa trykkforskjell. For småhus gjelder 2,5 luftvekslinger pr. time ved 50 Pa trykkforskjell.
- Årsmidlere temperaturvirkningsgrad for varmegjenvinner i ventilasjonsanlegg: 70%.
- Spesifikk vifteeffekt i ventilasjonsanlegg, SFP-faktor (specific fan power):
 - næringsbygg 2/1 kW/m³ s (dag/natt)
 - bolig 2,5 kW/m³ s (hele døgnet).
- Automatisk utvendig solskjermingsutstyr eller andre tiltak for å oppfylle krav til termisk komfort uten bruk av lokalkjøling.
- Natt- og helgesenking av innetemperatur til 19 °C for de bygningstyper der det kan skilles mellom natt, dag og helgedrift. Idrettsbygg skal ha natt- og helgesenking av innetemperatur til 17 °C.

Det er tillatt å fravike et eller flere av energitiltakene, dersom kompensierende tiltak gjør at bygningens energibehov ikke økes.

b) *Samlet netto energibehov*

Samlet netto energibehov for bygningen skal ikke være større enn:

<i>Bygningskategori</i>	<i>Rammekrav kWh/m² oppvarmet BRA år</i>
Småhus	125 + 1600/oppvarmet BRA
Boligblokk	120
Barnehager	150
Kontorbygg	165
Skolebygg	135
Universitet/høyskole	180
Sykehus	325
Sykehjem	235
Hoteller	240
Idrettsbygg	185
Forretningsbygg	235
Kulturbygg	180
Lett industri, verksteder	185

Det skal benyttes faste og standardiserte verdier for bruksavhengige data, samt gjennomsnittlige klimadata for hele landet.

I kombinasjonsbygg gjelder rammekravene for bygningskategoriene tilsvarende for de respektive arealene.

c) *Minstekrav*

Følgende minstekrav skal ikke overskrides:

	<i>U-verdi yttervegg, W/m² K</i>	<i>U-verdi tak, W/m² K</i>	<i>U-verdi gulv på grunn og mot det fri, W/m² K</i>	<i>U-verdi vindu, W/m² K</i>	<i>Lufttetthet, luftvekslinger pr. time ved 50 Pa trykkforskjell</i>
Bygning	0,22	0,18	0,18	1,6	3,0

For bygning med laftede yttervegger gjelder følgende minstekrav:

	<i>U-verdi yttervegg, W/m² K</i>	<i>U-verdi tak, W/m² K</i>	<i>U-verdi gulv på grunn og mot det fri, W/m² K</i>	<i>U-verdi vindu, W/m² K</i>	<i>Lufttetthet, luftvekslinger pr. time ved 50 Pa trykkforskjell</i>
Bygning med laftede yttervegger	0,60	0,13	0,15	1,4	–
Fritidsboliger under 150 m ² BRA med laftede yttervegger	0,72	0,18	0,18	1,6	–

§ 8–22. Energiforsyning

Bygning skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del av varmebehovet kan dekkes med annen energiforsyning enn elektrisitet og/eller fossile brensler hos sluttbruker.

Kravet til energiforsyning i første ledd gjelder ikke for bygning med et særlig lavt varmebehov eller dersom det fører til merkostnader over bygningens livsløp.

Boliger som etter annet ledd unntas krav om energiforsyning etter første ledd, skal ha skorstein og lukket ildsted for bruk av biobrensel. Dette gjelder likevel ikke boliger under 50 m² BRA.

For fritidsbolig under 150 m² BRA gjelder ikke § 8–22.

§ 8–23. Fjernvarme

Der hvor det ved kommunal vedtekt til plan- og bygningsloven § 66a er fastsatt tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegg, skal bygninger utstyres med varmeanlegg slik at fjernvarme kan nyttes. Omfanget av nødvendige installasjoner er beskrevet i forskriften § 9–2 og § 9–23.

§ 8–51 oppheves.

Nåværende § 8–52 og § 8–53 blir § 8–51 og § 8–52.

§ 9–23 skal lyde:

Vannbaserte varmeanlegg som skal tilknyttes fjernvarmenett, skal utføres slik at det oppnås tilfredsstillende temperatursenkning på vannet.

§ 10–33 første ledd skal lyde:

Ethvert rom skal ha tilfredsstillende belysning i forhold til rommets funksjon og brukernes behov.

§ 10–33 annet ledd 3. punktum skal lyde:

Der særlige forhold gjør det påkrevet kan vinduer erstattes med godt tilrettelagt belysning.

§ 10–37 fjerde ledd skal lyde:

Dør som inngår i rømningsvei skal ha den bredde som er nødvendig for effektiv rømning.

§ 10–42 skal lyde:

§ 10–42. Forsterket lydoverføring

Rom i publikumsbygning der forsterker og høytalesystem for kommunikasjon med publikum er montert, skal være utstyrt med teleslynge, infrarødt lydoverføringssystem eller tilsvarende system for lydoverføring.

Rom med forsterket lydoverføring skal ved inngangen være tydelig merket for å gjøre oppmerksom på at slikt anlegg er installert.

§ 10–51 annet ledd skal lyde:

Inntrinn og opptrinn skal hver for seg være mest mulig lik i hele trappens lengde. For svingte trapper skal inntrinn også i indre ganglinje være tilstrekkelig til at trappen er god å gå i.

§ 10–62 oppheves.

Nytt kapittel XI skal lyde:

Kap. XI. Vannforsynings- og avløpsanlegg**§ 11–1. Vannforsynings- og avløpsanlegg**

Vannforsynings- og avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres slik at helse, miljø og sikkerhet ivaretas.

Vannforsynings- og avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres slik at anlegget gir de ytelser som er forutsatt og tåler de indre og ytre belastninger som normalt forekommer. Vannforsynings- og avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres med tilstrekkelig tetthet mot lekkasjer. Materialer skal ha tilfredsstillende bestandighet mot forekommende termiske, mekaniske og kjemiske påvirkninger og skal være vurdert med hensyn til virkninger på omgivelsene.

Vannforsynings- og avløpsanlegg skal tilrettelegges for drift og vedlikehold. Lekkasje skal være lett å oppdage.

Vannforsynings- og avløpsanlegg skal sikres mot frost.

§ 11–2. Vannforsyningsanlegg

Anleggene skal prosjekteres og utføres slik at vannkvaliteten ikke forringes. Materialer skal ikke avgi sjenerende eller helsefarlige stoffer.

Anlegg skal være dimensjonert slik at det er tilstrekkelig mengde og tilfredsstillende trykk til å dekke vannbehovet for husholdninger, næringsvirksomhet, institusjoner o.l., samt til alminnelig brannslukking.

Levering av vann til næringsvirksomhet og brannslukking kan være begrenset av lokale forhold.

§ 11–21. Ledningsnett for vannforsyning

Vannledning skal ha tilstrekkelig tetthet mot lekkasjer ut av ledningen ved maksimalt forekommende driftstrykk.

Ledningsnettet skal sikres slik at tilbakestrømming eller inntrenging av urene væsker, stoffer eller gasser ikke kan finne sted. Dette gjelder også for tilbakesuging og tilførsel av vann fra andre vannkilder og installasjoner.

§ 11–3. Avløpsanlegg

Avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres slik at avløpsvann kan bortledes i takt med tilført vannmengde, og slik at god hygiene og helse ivaretas.

Avløpsanlegg skal prosjekteres og utføres slik at det ikke oppstår unødig oversvømmelse eller sjenanse i form av lukt.

Overvann skal infiltreres, fordrøyes eller bortledes slik at det ikke oppstår skade eller ulempe ved dimensjonerende vannmengde. Vannmengde større enn dimensjonerende vannmengde skal på annen måte søkes ledet bort med minst mulig skade eller ulempe for miljø og omgivelser.

§ 11–31. Ledningsnett for avløp

Avløpsledninger skal ha tilstrekkelig tetthet mot lekkasjer ut av ledningen ved normal bruk. Ledningsnettet skal virke uten tilstopping. Avløpsledninger skal normalt være selvrensende og ha nødvendige punkter for inspeksjon og rengjøring.

Bygninger skal sikres mot oversvømmelser på grunn av høy vannstand eller overtrykk i avløpsledninger, normalt ved at lavest liggende vannlås skal ha nødvendig høyde over innvendig topp på hovedledning i forgreningspunktet.

§ 11–4. Kommunale vilkår ved opparbeidingsplikt etter pbl. § 67

Ved opparbeiding etter plan- og bygningsloven § 67 kan kommunen stille vilkår om løsninger og produktvalg så langt det er nødvendig for å sikre rasjonell drift og vedlikehold av anlegget.

Nåværende kapittel XI blir nytt kapittel XII.

II

1. Ikrafttreden av denne forskrift er 1. februar 2007 for endringene i kap. I. Alminnelige bestemmelser, kap. VIII. Miljø og helse, kap. IX. Installasjoner og § 10–62 skorstein i bolig og 1. juli 2007 for endringene i kap. III. Grad av utnytting, kap. IV. Målerregler, kap. VII. Personlig og materiell sikkerhet, kap. X. Brukbarhet, kap. XI. Vannforsynings- og avløpsanlegg og kap. XII. Ikrafttreden, opphevelse av tidligere forskrifter og overgangsbestemmelser.
2. I de tilfeller kommunen har mottatt søknad eller melding om tiltak før 1. august 2009 kan tiltakshaver velge om tiltaket skal utføres etter reglene i § 1–2, § 8–2, § 8–21, § 8–22, § 8–23, § 9–23 eller etter tidligere bestemmelser i TEK § 1–2, § 8–2, § 8–21, § 8–22, § 8–23, § 8–51, § 9–23 og § 10–62.

26. jan. Nr. 97 2007**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. januar 2007 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670 og forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt del 4. Kunngjort 30. januar 2007.

I

I forskrift 11. januar 2007 nr. 42 om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Kvoter tildelt av Russland

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører grønlandsk flagg adgang til å fiske følgende kvanta tildelt Grønland fra Russland i Norges økonomiske sone nord for 62° N:

- a) 2000 tonn norsk arktisk torsk
- b) 600 tonn norsk arktisk hyse.

Nåværende § 3 – § 10 blir § 4 – § 11.

I

Endringene trer i kraft straks.

26. jan. Nr. 98 2007**Forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 26. januar 2007 med hjemmel i forskrift 22. desember 2006 nr. 1618 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 § 6, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. Kunngjort 30. januar 2007.

§ 1. Kvotefaktor for fartøy med ringnottillatelse

Ved beregning av fartøyskvoter for fartøy med ringnottillatelse, jf. forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 4-1, skal anvendes faktor 10,4.

§ 2. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

26. jan. Nr. 99 2007**Forskrift om etablering av et felles europeisk luftrom.**

Fastsatt ved kgl.res. 26. januar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-2, § 7-3, § 7-4 annet, tredje og fjerde ledd, § 9-1, § 15-3, § 15-4 og § 16-1 første ledd, jf. forskrift 23. november 1973 nr. 3427 om luftfart på Svalbard § 1 annet ledd. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66t (forordning (EF) nr. 549/2004), nr. 66u (forordning (EF) 550/2004), nr. 66v (forordning (EF) 551/2004) og nr. 66w (forordning (EF) 552/2004). Kunngjort 30. januar 2007.

§ 1. Gjennomføring av hovedforordningene om etablering av et felles europeisk luftrom

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66t (forordning (EF) nr. 549/2004 av 10. mars 2004 om et rammeverk for etableringen av et felles europeisk luftrom («rammeforordningen»)) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66u (forordning (EF) nr. 550/2004 av 10. mars 2004 om yting av flysikringstjenester i Det felles europeiske luftrom («tjenesteytingsforordningen»)) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66v (forordning (EF) nr. 551/2004 av 10. mars 2004 om organiseringen og bruken av Det felles europeiske luftrom («luftromsforordningen»)) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66w (forordning (EF) nr. 552/2004 av 10. mars 2004 om samvirkingsevnen i Det europeiske nett for styring av lufttrafikken («samvirkingsforordningen»)) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Nasjonal tilsynsmyndighet

Luftfartstilsynet er nasjonal tilsynsmyndighet som nevnt i rammeforordningen artikkel 4 nr. 1 dersom noe annet ikke følger av denne forskriften, eller andre forskrifter som gjennomfører regelverk EU har vedtatt i medhold av de fire forordningene som er nevnt i § 1.

§ 3. Myndighet til å gi gjennomføringsforskrifter

Luftfartstilsynet kan gi forskrifter som gjennomfører rettsakter vedtatt av EU-kommisjonen i medhold av de fire forordningene som er nevnt i § 1.

§ 4. Konsultasjonsordning

I arbeidet med nasjonal gjennomføring av forordningene som er nevnt i § 1, og ved utviklingen og gjennomføring av nye regler i medhold av disse reglene, skal Samferdselsdepartementet og Luftfartstilsynet sørge for å konsultere og involvere berørte aktører i luftfarten i overensstemmelse med kravene i artikkel 10 i rammeforordningen.

§ 5. Endring, suspensjon eller tilbakekall

Luftfartstilsynet kan endre vilkårene knyttet til sertifikater som det har utstedt i medhold av artikkel 7 nr. 3 og 4 i tjenesteytingsforordningen dersom det foreligger tungtveiende grunner. Videre kan Luftfartstilsynet suspendere eller tilbakekalle et sertifikat dersom vilkårene for å ha sertifikatet ikke lenger er til stede.

Departementet kan endre rettigheter, plikter og pålegg knyttet til utpeking og godkjenning gitt i medhold av § 6 dersom det foreligger tungtveiende grunner. Videre kan departementet suspendere eller tilbakekalle slik utpeking eller godkjenning dersom de vilkårene som er knyttet til den ikke lenger er til stede.

§ 6. Yter av lufttrafikkjenester

Departementet utpeker yter av lufttrafikkjenester med enerett til å yte slike tjenester i det norske luftrommet, jf. tjenesteytingsforordningen artikkel 8 nr. 1. Herunder kan departementet presisere hvilke tjenester eneretten omfatter.

Første ledd er ikke til hinder for at den som driver landingsplass kan søke om å få benytte seg av andre ytere av lufttrafikkjenester i tilknytning til den aktuelle landingsplassen, eller å levere slike tjenester selv. I så fall skal den som driver landingsplassen, i samråd med Luftfartstilsynet, lage en beskrivelse av det luftrommet hvor tjenestene skal ytes og de tjenestene som skal ytes i dette luftrommet. Dersom Luftfartstilsynet mener ordningen tilfredsstillende nødvendige krav til sikkerhet, tar Samferdselsdepartementet endelig stilling til om ordningen skal godkjennes.

Departementet skal påse at utpeking og godkjenninger etter første og annet ledd tar tilbørlig hensyn til offentlige interesser. Med tanke på å trygge og effektivisere luftfarten, kan departementet knytte rettigheter og forpliktelser til

utpeking etter første og annet ledd, jf. tjenesteytingsforordningen artikkel 8 nr. 2. Herunder kan Samferdselsdepartementet gi yteren pålegg som ivaretar Forsvarets behov med hjemmel i luftfartsloven § 13–9.

Godkjenninger av samarbeid som nevnt i artikkel 10 nr. 3 første punktum i tjenesteytingsforordningen gis av Samferdselsdepartementet, etter at Luftfartstilsynet har vurdert de sikkerhetsmessige sidene av samarbeidet.

§ 7. *Kontroll med regnskapsføringen til ytere av flysikringstjenester*

Luftfartstilsynet er myndighet etter artikkel 12 nr. 4 i tjenesteyterforordningen.

§ 8. *«Meldt organ» etter samvirkingsforordningen*

Luftfartstilsynet har myndighet til å utpeke og notifisere et organ etter reglene i artikkel 8 nr. 1, 2 og 4 i samvirkingsforordningen. Luftfartstilsynet skal også ha myndighet til å trekke tilbake notifikasjon etter reglene i artikkel 8 nr. 3 i samme forordning.

§ 9. *Beskyttelsestiltak*

Samferdselsdepartementet kan iverksette tiltak som avviker fra de forordningene som er nevnt § 1 i den grad det er nødvendig og tillatt etter rammeforordningen artikkel 13.

§ 10. *Anvendelse på Svalbard*

De fire forordningene som er listet opp i § 1 og forskrifter som gjennomfører regler gitt med hjemmel i disse forordningene, gjelder ikke på Svalbard, med mindre noe annet er uttrykkelig sagt i den enkelte forskriften. I så fall kommer bestemmelsene i forskriften her til anvendelse så langt de passer.

§ 11. *Overgangs- og dispensasjonsregler*

For så vidt gjelder eksisterende ordninger som nevnt i § 6 annet ledd er det tilstrekkelig at den godkjenningssproseduren som er beskrevet der er gjennomført innen 21. juni 2007. For så vidt gjelder eksisterende samarbeidsordninger som nevnt i tjenesteytingsforordningen artikkel 10 er det tilstrekkelig at den godkjenningssproseduren som er omtalt i § 6 fjerde ledd er gjennomført innen 21. juni 2007. Dersom det foreligger tungtveiende grunner kan Luftfartstilsynet dispensere fra kravene i første og annet punktum.

Dersom det foreligger tungtveiende grunner kan Luftfartstilsynet dispensere fra kravet om at sertifisering i henhold til tjenesteytingsforordningen artikkel 7 skal foreligge innen de frister som følger av tjenesteytingsforordningen artikkel 19 nr. 2.

§ 12. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft 1. februar 2007.

Vedlegg

[Forordning \(EF\) nr. 549/2004](#)

0 Foreløpig norsk versjon av tekst under oversettelse. Henvendelser om status for oversettelsen kan rettes til Samferdselsdepartementet.

[Forordning \(EF\) nr. 550/2004](#)

0 Foreløpig norsk versjon av tekst under oversettelse. Henvendelser om status for oversettelsen kan rettes til Samferdselsdepartementet.

[Forordning \(EF\) nr. 551/2004](#)

0 Foreløpig norsk versjon av tekst under oversettelse. Henvendelser om status for oversettelsen kan rettes til Samferdselsdepartementet.

[Forordning \(EF\) nr. 552/2004](#)

0 Foreløpig norsk versjon av tekst under oversettelse. Henvendelser om status for oversettelsen kan rettes til Samferdselsdepartementet.

23. jan. Nr. 106 2007

Forskrift om adgang til å delta i fangst av vågehval i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 23. januar 2007 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 12, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 2. februar 2007.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt å drive fangst av hval i 2007 uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

§ 2. *Vilkår for tildeling av tillatelse*

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til å drive fangst av vågehval når følgende vilkår er oppfylt:

- Fartøyet må være registrert i merkeregisteret,
- Søker må være ført på blad B i fiskermanntallet,
- Søker må eie minst 50% av eierandelene i omsøkte fartøy,
- Søker må ha deltatt i fangst av vågehval med det omsøkte fartøyet i minst ett av de seks siste årene,
- Søker må ikke være medeier i annet fartøy som er gitt tillatelse til å drive vågehvalfangst, og
- Søker må sende skriftlig søknad til Fiskeridirektoratet om deltakelse i fangsten innen 15. februar 2007.

For å kunne delta i fangst av vågehval må søker og skytter gjennomgå de kurs, herunder skyteprøve, som Fiskeridirektoratet bestemmer. Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne bestemmelsen.

Det er et vilkår for tildeling av tillatelse til å drive fangst av vågehval at det tas slike prøver av fangsten som Fiskeridirektoratet bestemmer.

§ 3. *Unntak*

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra vilkåret i § 2 første ledd bokstav c) for familierederi eller familieaksjeselskap.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra vilkåret i § 2 første ledd bokstav d) når søker har vært forhindret fra å drive hvalfangst på grunn av politiske verv.

Søker som har anskaffet nytt fartøy til erstatning for fartøy som nevnt i § 2 første ledd bokstav d) kan likevel gis adgang til å drive fangst av vågehval.

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra vilkårene i § 2 første ledd bokstav e). Tillatelse etter denne bestemmelsen kan begrenses til å gjelde bestemte områder.

§ 4. *Rekruttering*

Den som eier fartøy som deltok i fangst av vågehval i minst ett av de seks siste årene, kan gis tillatelse til å delta dersom øvrige vilkår er oppfylt, og søker og tidligere eier er nært beslektet. Ved avgjørelse av om tillatelse skal gis, skal det legges vekt på de faglige og tekniske forutsetninger for å drive hvalfangst.

Søker som har erfaring fra hvalfangst og/eller annen fangst kan gis tillatelse til å delta. Ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de faglige og tekniske forutsetningene for å drive hvalfangst.

§ 5. *Stedfortreder*

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller, og etter skriftlig søknad, gi den som er gitt tillatelse til å drive fangst av vågehval adgang til å benytte stedfortreder på følgende vilkår:

- a) Stedfortreder må være ført på blad B i fiskermanntallet,
- b) Stedfortreder må ha deltatt i fangst av vågehval i minst to av de tre siste årene, og
- c) Stedfortreder må ha gjennomgått de kurs som Fiskeridirektoratet bestemmer.

Fiskeridirektoratet kan dispensere fra vilkåret i første ledd bokstav b) dersom det er nødvendig for at fartøyet skal kunne gjennomføre fangsten.

§ 6. *Leiefartøy*

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller som medfører vesentlig driftsavbrudd, gi midlertidig tillatelse til å delta i vågehvalfangst med annet fartøy.

§ 7. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

26. jan. Nr. 107 2007

Forskrift om rammer for delegering mellom stat og kommune om oppgaveutførelsen i de felles lokale kontorene i arbeids- og velferdsforvaltningen.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 26. januar 2007 med hjemmel i lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) § 14 første og annet ledd. Kunngjort 2. februar 2007.

§ 1. *Området for forskriften*

Avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og en kommune om felles lokalt kontor kan inneholde bestemmelser om at statlig og kommunalt ansatt personell kan utføre oppgaver, herunder fatte enkeltvedtak, på hverandres myndighetsområder når det ligger innenfor de rammene som er fastsatt i denne forskriften, jf. arbeids- og velferdsforvaltningsloven § 14 første og annet ledd.

Ved overføring av myndighet må det legges vekt på at gjeldende ansvarsdeling mellom stat og kommune opprettholdes uavhengig av hvem som utfører oppgaven. Det skal heller ikke skje en kostnadsoverveltning mellom statlige og kommunale budsjetter.

Ved inngåelse av avtale som inneholder bestemmelser som nevnt i første ledd, skal delegeringsvedtaket legges som vedlegg til avtalen. Delegeringsvedtaket skal inneholde henvisning til styringsdokumenter, lover, forskrifter og instruksjer, jf. § 5 og § 6.

§ 2. *Delegering av oppgaver til lederen*

Oppgaver på statsetatens myndighetsområde som er lagt til Arbeids- og velferdsdirektoratet, jf. loven § 4 og § 5, kan direktoratet eller det organet som direktoratet bestemmer helt eller delvis delegere til en leder som har felles administrativt ansvar og som er kommunalt ansatt i det felles lokale kontoret.

Oppgaver på kommunens myndighetsområde som inngår i det felles lokale kontoret, jf. loven § 13 annet ledd og § 14 første ledd kan kommunen helt eller delvis delegere til en leder som har felles administrativt ansvar og som er statlig ansatt i det felles lokale kontoret.

§ 3. *Ledelse og instruksjon av personale*

Det kan avtales at lederen av det felles lokale kontoret kan ta i bruk kommunalt og statlig ansatt personell til utføring av oppgaver som nevnt i § 2 første og annet ledd.

Lederen av det felles lokale kontoret kan i forhold til ansatt personell nevnt i første ledd organisere og lede arbeidet, fordele og instruere om utføring av oppgaven.

Forhold som nevnt i tjenestemannsloven annet kapittel om «Tjenestens opphør, ordensstraff, avskjed m.m.» som gjelder statlig ansatt personell, skal kommunalt ansatt leder henwise til behandling av Arbeids- og velferdsdirektoratet eller det organet direktoratet bestemmer i tråd med fastsatte retningslinjer.

Tilsvarende forhold som nevnt i tredje ledd som gjelder kommunalt ansatt personell, skal statlig ansatt leder henwise til behandling av kommunens organer i tråd med fastsatte retningslinjer.

§ 4. *Behandlingsansvaret etter personopplysningsloven*

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan legge utøvende deler av behandlingsansvaret etter personopplysningsloven § 2 nr. 4 til en kommunalt ansatt leder av det felles lokale kontoret.

Kommunen kan legge utøvende deler av behandlingsansvaret etter personopplysningsloven § 2 nr. 4 til en statlig ansatt leder av det felles lokale kontoret.

§ 5. *Statsetatens myndighetsområde – styring og rapportering*

Rammer og retningslinjer gitt i styringsdokumenter fra overordnet myndighet i Arbeids- og velferdsetaten til det felles lokale kontorets statlige del gjelder også når oppgavene utføres av kommunalt ansatte i det felles lokale kontoret.

Lover, forskrifter og instruksjoner om oppgaveløsningen, herunder klage- og ankeordninger, på statsetatens myndighetsområde gjelder også når oppgavene utføres av kommunalt ansatte i det felles lokale kontoret.

Kommunalt ansatt leder av det felles lokale kontoret som har ansvar for statlige oppgaver, skal rapportere til Arbeids- og velferdsdirektoratet eller det organet direktoratet bestemmer i tråd med fastsatte retningslinjer for slik rapportering.

Kommunalt ansatt leder av det felles lokale kontoret som har ansvar for statlige oppgaver, skal rapportere til Arbeids- og velferdsdirektoratet eller det organet direktoratet bestemmer ved behov for tilførsel av personell. Direktoratet eller det organet direktoratet bestemmer, skal gi retningslinjer om hvordan kommunalt ansatt leder skal delta i ansettelsesprosess og lønnsforhandlinger i det felles lokale kontoret.

§ 6. *Kommunens myndighetsområde – styring og rapportering*

Rammer og retningslinjer gitt i styringsdokumenter fra overordnet myndighet i kommunen til det felles lokale kontorets kommunale del gjelder også når oppgavene utføres av statlige ansatte i det felles lokale kontoret.

Lover, forskrifter og instruksjoner om oppgaveløsningen, herunder klageordninger, på kommunens myndighetsområde gjelder også når oppgavene utføres av statlig ansatte i det felles lokale kontoret.

Statlig ansatt leder av det felles lokale kontoret som har ansvar for kommunale oppgaver, skal rapportere til kommunen i tråd med fastsatte retningslinjer for slik rapportering.

Statlig ansatt leder av det felles lokale kontoret som har ansvar for kommunale oppgaver, skal rapportere til kommunen ved behov for tilførsel av personell. Kommunen skal gi retningslinjer om hvordan statlig ansatt leder skal delta i ansettelsesprosess og lønnsforhandlinger i det felles lokale kontoret.

§ 7. *Tilbakekall*

Arbeids- og velferdsdirektoratet eller kommunen kan tilbakekalle ordningen med å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder overfor et felles lokalt kontor. I forbindelse med tilbakekall må det legges til rette for sluttbehandling av saker som allerede er tatt under behandling i det felles lokale kontoret.

Ved slikt tilbakekall må avtalen gjennomgås og inngås på nytt, jf. loven § 14 første ledd.

§ 8. *Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser*

Forskriften trer i kraft straks.

Midlertidig forskrift 29. september 2006 nr. 1108 om rammer for bestemmelser om å utføre oppgaver på hverandres myndighetsområder ved inngåelse av avtaler om pilotkontorer i arbeids- og velferdsforvaltningen oppheves fra samme tid. Avtalevilkår som er hjemlet i denne forskriften, kan videreføres inntil 31. mai 2007.

30. jan. Nr. 108 2007

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. januar 2007 med hjemmel i forskrift 15. desember 2006 nr. 1453 om regulering av fisket etter brisling i 2007 § 7. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 15. desember 2006 nr. 1453 om regulering av fisket etter brisling i 2007 gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Melding om utseiling mv.

Fartøy med adgang til å delta i havbrislingfisket i EU-sonen, skal melde utseiling til Norges Sildesalgslag. Fartøy som har tatt utseiling skal rapportere daglig kl. 12.00 til Norges Sildesalgslag om fangst siden siste melding.

For å unngå et uhensiktsmessig fiske kan Fiskeridirektoratet eller Norges Sildesalgslag fastsette hvor mange fartøyer som tar utseiling og fastsette utseilingsstopp når fisket tar til etter 31. juli.

Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp når situasjonen tilsier det.

§ 4 første punktum skal lyde:

Fartøy som fyller vilkårene i § 3 første ledd har en maksimalkvote på 1200 tonn.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. jan. Nr. 109 2007**Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. januar 2007 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670 og forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt del 4. Kunngjort 2. februar 2007.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser**§ 1. Generelt forbud**

Det er forbudt å drive fiske og fangst med fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap i Norges økonomiske sone og i fiskerisone ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene.

Kapittel 2. Fisket i Norges økonomiske sone nord for 62° N**§ 2. Kvoter nord for 62° N**

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone nord for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 16.974 tonn norsk arktisk torsk,
- b) 3.000 tonn norsk arktisk hyse,
- c) 3.950 tonn sei,
- d) 74.995 tonn norsk vårgytende sild,
- e) 10.200 tonn makrell,
- f) 1.500 tonn uer (*Sebastes mentella* og *Sebastes marinus*) som bifangst,
- g) 450 tonn andre fiskearter som bifangst,
- h) 75 tonn blåkveite som bifangst.

Det er adgang til å fiske kvoten av makrell som nevnt i første ledd bokstav e i området som fremgår av § 8 første ledd.

§ 3. Fisket i det tilstøtende området i Barentshavet

Av torskekvoten og hysekvoten som nevnt i § 2 kan inntil 10.200 tonn torsk og inntil 1.250 tonn hyse fiskes i det området som er gjengitt i § 1 i forskrift 11. januar 1978 nr. 5 om utlendingers fiske og fangst i et tilstøtende område i Barentshavet som grenser opp til Norges og Russlands fastlandskyst.

§ 4. Forbud mot fiske med torsketrål og fiske etter vassild med småmasket trål

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (135 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30' N 06° 59' Ø
2. 66° 21' N 06° 44' Ø
3. 65° 43' N 06° 00' Ø
4. 65° 20' N 06° 00' Ø
5. 65° 20' N 05° 30' Ø
6. 66° 00' N 05° 30' Ø
7. 67° 30' N 06° 34,27' Ø
8. 67° 10' N 08° 00' Ø
9. 67° 10' N 08° 35' Ø
10. 67° 00' N 08° 18' Ø
11. 66° 50' N 08° 09' Ø.

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (120 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36' N 03° 00' Ø
2. 62° 10' N 01° 15' Ø (ved NØS ytre grense)
3. 62° 40' N 00° 52' Ø (ved NØS ytre grense)
4. 63° 00' N 03° 00' Ø herifra i en rett linje til pkt. 1.

§ 5. *Bifangst av uer*

Uten hensyn til forbudet i § 4 er det ved fiske etter andre fiskearter i forbudsområdet tillatt å ha inntil 15% uer i vekt i de enkelte fangster og av landet fangst.

Bifangster av uer ved fiske etter andre kvoteregulerte fiskearter inngår i kvoten for *Sebastes mentella* og *Sebastes marinus* som nevnt i § 2 bokstav f.

§ 6. *Bifangst av blåkkeite*

Ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 7% innblanding av blåkkeite om bord ved avslutning av fisket og av landet fangst i Norges økonomiske sone. Det er likevel tillatt å ha inntil 12% blåkkeite som bifangst i de enkelte fangster.

Kapittel 3. Fisket i Norges økonomiske sone sør for 62° N

§ 7. *Kvoter sør for 62° N*

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøyer som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone sør for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 14.397 tonn torsk,
- b) 34.948 tonn hyse,
- c) 59.160 tonn sei,
- d) 14.512 tonn hvitting,
- e) 20.165 tonn rødspette,
- f) 50.000 tonn sild,
- g) 18.934 tonn makrell,
- h) 5.000 tonn øyepål,
- i) 19.000 tonn kolmule,
- j) 900 tonn reker,
- k) 1.650 tonn breiflabb,
- l) 1.300 tonn sjøkreps,
- m) 1.000 tonn lange,
- n) 200 tonn brosme,
- o) 7.000 tonn andre arter.

De kvanta av torsk, hyse, sei, hvitting, rødspette, sild og makrell som fartøy fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap har adgang til å fiske i medhold av første ledd, anses for å være oppfisket dersom disse fartøys samlede fiske av vedkommende bestand når de kvanta som er avtalt for fartøy fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap.

§ 8. *Fisket etter makrell og sei*

Makrellkvoten som nevnt i § 2 første ledd bokstav e kan også fiskes i Norges økonomiske sone mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene sør for 62° N og nord for 57° 30' N.

Av makrellkvoten som nevnt i § 7 første ledd bokstav g er det adgang til å fiske inntil 6.000 tonn i Norges økonomiske sone sør for 57° 30' N og i Skagerrak utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Seikvoten som nevnt i § 7 første ledd bokstav c kan fiskes i Skagerrak utenfor 12 nautiske mil fra grunnlinjene.

Fartøy som fører dansk eller svensk flagg har i Skagerrak adgang til å fiske inntil 4 nautiske mil fra de norske grunnlinjene i henhold til avtale av 19. desember 1966 mellom Danmark, Sverige og Norge.

§ 9. *Bifangst av hestmakrell*

Ved fisket etter kolmule tillates uunngåelig innblanding av hestmakrell.

Kapittel 4. Fisket i fiskerisonen ved Jan Mayen

§ 10. *Kvoter i fiskerisonen ved Jan Mayen*

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøyer som fører flagg fra medlemsstater i Det europeiske fellesskap adgang til å fiske 1.000 tonn kolmule i fiskerisonen ved Jan Mayen mellom 4 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene. Kvoten kan også fiskes i Norges økonomiske sone nord for 62° N.

Kapittel 5. Fellesbestemmelser

§ 11. *Beregning av fangstkvanta*

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 12. *Bifangst*

Ved fiske i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen skal den totale bifangst, inkludert den del av totalfangsten som anvendes til menneskeføde, ikke overstige:

- a) 5% sild i annet fiske og
- b) 10% bifangst av beskyttede arter i fiske etter arter som leveres til oppmaling.

§ 13. *Straff og inndragning*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 14. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

30. jan. Nr. 110 2007

Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. januar 2007 med hjemmel i forskrift 22. desember 2006 nr. 1618 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 § 6, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 26. januar 2007 nr. 98 om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Ved beregning av fartøykvoter for fartøy med ringnottillatelse, jf forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 4–1, skal anvendes faktor 10,04.

II

Endringen trer i kraft straks.

31. jan. Nr. 111 2007

Forskrift om endring i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer.

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 31. januar 2007 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova), forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder § 7 og forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbeidede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder § 7. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 28. januar 2005 nr. 60 om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet fjernes henvisningen til forskrift 21. desember 2004 nr. 1748 om tilskudd til menyer til fly i utenriksfart (cateringordningen).

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. *Tilskuddssatser for XR-ordningen*

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder (XR-ordningen) skal være:

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats med prisnedskrivning (kr/kg)</i>	<i>Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)</i>
1100	Helmelk flytende	0,61	1,07
1200	Skummet melk flytende	0,42	0,67
1300	Yoghurt	1,31	1,77
1450	Melk til drikkevarer	2,88	2,88
1500	Kondensert melk fet	2,55	3,46
1550	Kondensert melk mager	1,81	2,42
1600	Helmelkpulver 28%	7,02	9,77
1601	Helmelkpulver 28% til iskrem	7,57	9,77
1650	Melkepulver 20%	6,39	9,43
1651	Melkepulver 20% til iskrem	6,97	9,43
1700	Skummetmelkpulver	5,67	8,24
1701	Skummetmelkpulv. til iskrem	5,99	8,24
1750	Yoghurtpulver	1,70	8,24

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats med prisnedskrivning (kr/kg)</i>	<i>Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)</i>
1800	Kjernemelkpulver	8,24	8,24
2100	Fløte	4,16	5,78
2101	Fløte til iskrem	4,30	5,78
2300	Rømme	4,68	7,42
2400	Helmelkpulver 35%	8,72	10,88
2450	Fløtepulver 55%	8,19	13,75
3200	Mysepulver	0,35	1,36
3201	Mysepulver til iskrem	0,44	1,36
5100	Smør	11,60	15,95
5101	Smør til iskrem	11,99	15,95
5300	Smørrolje	14,58	19,22
6100	Ost, naturell	18,84	25,31
6200	Ostepulver	15,35	15,35
10100	Egg i skall	10,06	10,06
11100	Heleggmasse	9,98	13,31
11200	Heleggpulver	47,44	59,84
12100	Eggeplomme konservert	26,83	26,83
12200	Eggeplommepulver	52,88	66,61
20300	Bygg	0,40	0,40
20400	Havre	0,00	0,00
20550	Rughvete	0,59	0,59
21100	Hvetekli	2,88	2,88
21200	Havrekli	3,04	3,04
22300	Byggmel	3,04	3,04
22400	Havregryn	3,04	3,04
22550	Rughvetemel	2,91	2,91
30100	Poteter	0,34	0,75
31200	Mel og flak av poteter	12,38	12,38
32100	Potetstivelse	4,82	7,40
40200	Glykose (våt)	5,24	5,87
70750	Svinekjøttsortering 23%	16,78	16,78
71400	Storfekjøttsortering 14%	22,71	31,44
73000	Fårekjøttsortering 25%	8,81	10,47
74000	Høns	0,00	3,68

Kolonnen «Sats uten prisnedskrivning» benyttes hvis det ikke mottas tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1821 om tilskudd i form av prisnedskrivning til industrielt bearbejdede jordbruksvarer.

§ 2. Tilskuddsatser for XRK-ordningen

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbejdede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder (XRK-ordningen) skal være:

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
70000	Svin indrefilet	29,86
70050	Svin ytrefilet	29,86
70100	Svin flatbiff	29,86
70200	Skinke m/knoke	16,17
70250	Skinke u/ben m/svor	19,40
70350	Svinekam u/ben	16,03
70450	Svinenakke u/ben	20,94
70500	Picnicråstoff	18,82
70510	Ribberull	18,82
70550	Sideflesk u/ben sort 1	37,89
70600	Westfalerråstoff	45,76
70630	Purkekjøttsortering 6%	30,09
70640	Purkekjøttsortering 23%	13,82
70700	Svinekjøttsortering 6%	29,86
70750	Svinekjøttsortering 23%	16,79
70800	Svin småflesk u/svor	14,43
70850	Svinespekk u/svor	18,81

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
70900	Svinelever	5,78
71000	Storfe indrefilet	54,90
71050	Storfe ytrefilet	54,90
71100	Storfe flatbiff	54,90
71150	Storfe rundbiff	54,90
71200	Storfe mørbrad u/ben	54,90
71250	Storfe bankekjøtt	54,90
71300	Okserullsortering 4%	54,90
71350	Storfekjøttssortering 5%	54,90
71400	Storfekjøttssortering 14%	40,21
71500	Storfekjøttssortering 21%	31,78
71850	Storfe kam u/ben	54,90
71900	Storfe høyrygg u/ben	40,21
71950	Storfe bogstek	40,21
72300	Kalvekjøttssortering 8%	36,86
73000	Fårekjøttssortering 25%	23,76
73100	Fårelår m/knoke u/mørbrad	39,89
73150	Fårelår u/ben	59,83
73200	Lammelår m/isben	36,59
73250	Lammelår u/ben	51,23
73400	Lammerullsortering	67,81
73500	Lam pinnekjøtttråstoff u/nakke	34,86
73600	Lam pinnekjøtttråstoff m/nakke	34,86

II

Endringene trer i kraft straks.

1. feb. Nr. 112 2007

Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2007 til og med 31. mars 2012.

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. februar 2007 med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 9, § 23, § 24 og § 44, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592, jf. delegeringsvedtak 30. april 2001 nr. 1670. Kunngjort 2. februar 2007.

§ 1. Jaktbare arter

Som jaktbare arter regnes alle arter med jakttid. Jaktidsrammen for den enkelte art er fastsatt likt med tidligste jaktidsstart og seneste jaktidsavslutning. Jaktidsrammen omfatter også utvidelse av jakttidene i tråd med § 3 og § 7.

§ 2. Jakttider

<i>Art</i>	<i>Område</i>	<i>Jakttid</i>	
		<i>Fra og med</i>	<i>Til og med</i>
<i>Skarver</i>			
Toppskarv	Finnmark, Troms, Nordland og Nord-Trøndelag fylker samt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa i Sør-Trøndelag fylke	01.10.	30.11.
All storskarv	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	01.10.	30.11.
Storskarv	Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylker	01.10.	30.11.
Ungfugl med hvit buk	unntatt kommunene Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Ørland og Rissa.		
<i>Andefugler</i>			
Kortnebbgås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	I Finnmark fylke er arten fredet		
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
Grågås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	Finnmark i ytre fjordstrøk og kyst med følgende avgrensning: Nord for riksvei 98 fra Smalfjord i Vestertana til Børselv i Porsanger, men ikke i indre deler av Porsangerfjorden (inkl. øyene). Videre nord for E6 fra Olderfjord i Porsanger til Rafsbotn i Alta, men ikke indre deler av Altafjorden innenfor Laukvik–Isnestofte. Videre nord for E6 fra Isnestofte til grense Troms fylke.	21.08.	23.12.
	Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner.	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Brunnakke, krikkand og stökkand	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Toppand, havelle, kvinand, siland og laksand	Hele landet	10.09.	23.12.
Svartand	Østfold, Akershus, Oslo, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker	10.09.	23.12.
Ærfugl	Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker	01.10.	30.11.
<i>Hønsefugler</i>			
Jerpe, orrfugl og storfugl	Hele landet	10.09.	23.12.
Lirype og fjellrype	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Finnmark og Troms fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/Hellemofjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.
<i>Vadere og måker</i>			
Heilo	Hele landet med unntak av Rogaland fylke hvor arten er fredet	21.08.	31.10.
Enkeltbekkasin	Hele landet	21.08.	31.10.
Rugde	Hele landet	10.09.	23.12.
Fiskemåke, gråmåke og svartbak	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	21.08.	28.02./29.02.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
<i>Duefugler</i>			
Ringdue	Hele landet med unntak av Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	21.08.	23.12.
<i>Spurvefugler</i>			
Gråtrost og rødvingetrost	Hele landet	10.08.	23.12.
Nøtteskrike	Hele landet med unntak av Nordland, Troms og Finnmark fylker hvor arten er fredet	10.08.	28.02./29.02.
Skjære	Hele landet	10.08.	28.02./29.02.
Kråke	Hele landet	15.07.	31.03.
Ravn	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker	10.08.	15.03.

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
<i>Hareddy</i>			
Hare	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.09.	28.02./29.02.
	Troms og Finnmark fylker og Narvik, Ballangen og Evenes kommuner samt den delen av Tysfjord kommune som ligger nord for Tysfjorden/ Hellemofjorden i Nordland fylke	10.09.	15.03.
<i>Gnagere</i>			
Ekorn	Hele landet	01.11.	15.03.
Bever	I de kommuner hvor det er åpnet for adgang til beverjakt	01.10.	30.04.
<i>Rovdyr</i>			
Rødrev	Hele landet	15.07.	15.04.
Røyskatt	Hele landet	21.08.	15.03.
Mår	Hele landet	01.11.	15.03.
Grevling	Hele landet	21.08.	31.01.
Gaupe	Hele landet	01.02.	31.03.
	Jakt er kun tillatt i de områder der rovviltnemnden/direktoratet har fastsatt kvote eller tillatt kvotefri jakt på gaupe (jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt). Rovviltnemnden kan fastsette en kortere jakttid dersom særlige forhold tilsier det.		
<i>Hjortevilt</i>			
Hjort	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til hjortejakt	10.09.	15.11.
Elg	I de kommuner hvor det er åpnet for adgang til elgjakt		
	Finnmark, Troms, Nordland, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag fylker	25.09. 01.09.	31.10. 30.09.
	Unntatt: Kommunene Kautokeino og Karasjok		
	Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland fylker	10.09.	15.11.
	Oppland fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Lunner kommune	05.10.	31.10.
	Telemark fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Sauherad, Siljan, Porsgrunn, Skien, Nome, Bamble, Kragerø, samt Drangedal unntatt Tørdal etter den gamle soknegrensa, og Bø unntatt den del av kommunen som ligger sør og vest for Bø-elva.	05.10.	31.10.
	Buskerud fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Hurum, Røyken, Lier, Hole, Drammen, Øvre Eiker og Nedre Eiker	05.10.	31.10.
	Østfold, Akershus, Oslo og Vestfold fylker	05.10.	31.10.
	Hedmark fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Eidskog, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Grue, Åsnes, Våler, Elverum vest for Glomma, Stange, Løten, Hamar og Ringsaker	05.10.	31.10.
	Vest-Agder fylke	25.09.	31.10.
	Unntatt: Kommunene Kristiansand, Søgne, Sogndalen, Vennesla, Marnardal, Audnedal, Mandal, Lindesnes, Lyngdal, Farsund og Flekkefjord.	05.10.	31.10.
	Aust-Agder fylke	25.09.	31.10.

Art	Område	Jakttid	
		Fra og med	Til og med
	Unntatt: Kommunene Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Arendal, Froland, Grimstad, Birkenes, Lillesand, Evje og Hornnes, øst for Otra og Iveland	05.10.	31.10.
Rådyr	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	25.09.	23.12.
Voksen rådyrbukk	I de kommuner hvor det er åpnet adgang til rådyrjakt	10.08.	23.12.
Villrein	Hele landet (alle villreinområder)	20.08.	30.09.
<i>Fremmede/introduserte arter</i>			
Kanadagås	Hele landet med de unntak som nevnes nedenfor	10.08	23.12
	Finnmark, Troms og Nordland fylker ned til Rana og Rødøy kommuner	21.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Stripegås	Hele landet med det unntak som nevnes nedenfor	10.08.	23.12.
	Den frie jakten på hav og fjord, jf. viltloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke.	10.09.	23.12.
Knoppand (moskusand)	Hele landet	21.08.	23.12.
Mandarinand	Hele landet	21.08.	23.12.
Fasan	Hele landet	01.10.	15.10.
Sørhare og viltlevende kanin	Hele landet	10.09.	28.02./29.02.
Beverrotte	Hele landet	21.08.	15.05.
Bisamrotte	Hele landet	01.04.	31.03.
Mårhund	Hele landet	01.04.	31.03.
Villmink	Hele landet	01.04.	31.03.
Villsvin	Hele landet	01.04.	31.03.
Dåhjort og muflon	Hele landet	25.09.	23.12.

§ 3. Delegering av myndighet

1. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til fylkesmannen:

- Fylkesmannen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 23. desember når det foreligger særlige bestands-, forvaltnings- eller næringsmessige behov. Det skal framgå av søknaden hvilke hensyn som ønskes ivarettatt, hvilke deler av arealet som omfattes av driftsplaner, tiltak for samjakt og hensyn til øvrig friluftsliv. Kommunen skal også søke samarbeid med nabokommuner før søknad fremmes for fylkesmannen. Arealet med utvidet jakttid bør omfatte hele kommunen. Fylkesmannen kan av hensyn til andre brukere av utmarka innskrenke jakttiden for elg og hjort som for eksempel utsette starttidspunkt, framskyve avslutningstidspunkt og innføre opphold i jakta. Dette kan gjelde hele eller deler av kommunen.

Fylkesmannen kan etter søknad fra kommunen utvide jakttiden for elg og hjort til 31. januar i hele eller deler av kommunen der skadegjørende trekkende bestander av elg og/eller hjort medfører vesentlige beiteskader.

- Fylkesmannen kan åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. I denne perioden kan det jaktes fra kl. 0400–1100.
- Fylkesmannen kan åpne for jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid.
- Fylkesmannen kan utvide jakten på kanadagås og stripegås i inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid.

2. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til kommunen:

Utvide jakttiden for bever med inntil 15 dager i etterkant for hele eller deler av kommunen der is- og snøforhold normalt vanskeliggjør en bestandsmessig forsvarlig forvaltning innenfor ordinær jakttid.

3. Følgende myndighet til å fastsette forskrift er delegert til villreinnemnda:

Utvide jakttida for villrein i sitt villreinområde med inntil 14 dager i løpet av oktober måned når særlige bestandsmessige behov foreligger.

§ 4. Helgefredning under jakttiden for elg

Det er ikke tillatt å jakte elg på lørdager og søndager i følgende områder i Oslo, Akershus og Buskerud fylker: Asker, Bærum, Hole, Lørenskog, den delen av Lier kommune som ligger øst for riksveg 285 og Holsfjorden og den

delen av Oslo kommune som ligger sør for en linje trukket fra der kommunegrensen mot Ringerike krysser Langlivatnet rett øst for V. Fyllingen, videre østover langs vassdraget over Ø. Fyllingen–Bjørnsjøen–Helgeren–L. og St. Gørja til Manntjern og St. Svarttjern i kommunegrensen mot Nittedal.

§ 5. Snarefangst etter ryper

Det er adgang til snarefangst etter ryper fra og med 1. november til utgangen av jakttiden for ryper i følgende kommuner:

<i>Fylke</i>	<i>Kommune</i>
Oppland	Lesja, Dovre, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Øyer, Etnedal, Øystre Slidre og Vang.
Telemark	Hjartdal, Seljord, Fyresdal, Tokke, Vinje og Tinn.
Aust-Agder	Bygland, Valle og Bykle.
Vest-Agder	Åseral, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal.
Rogaland	Bjerkreim, Forsand, Hjelmeland, Gjesdal og Suldal.
Hordaland	Odda, Eidfjord, Voss, Vaksdal og Kvam.
Møre og Romsdal	Rauma, Norddal og Stordal.
Sør-Trøndelag	Røros, Holtålen, Midtre Gauldal, Tydal og Oppdal.
Nord-Trøndelag	Verdal, Steinkjer, Snåsa, Lierne, Namsskogan, Overhalla, Røyrvik, Høylandet og Meråker.
Nordland	Grane, Hattfjelldal, Rana, Hemnes, Beiarn, Brønnøy, Steigen, Sørfold, Øksnes, Evenes, Tysfjord og Narvik.
Troms	Bjarkøy, Ibestad, Tranøy, Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Bardu, Salangen, Dyrøy, Sørreisa, Lenvik, Skånland, Lavangen og Gratangen.
Finmark	Alle kommuner unntatt Vardø.

Den som skal bruke snarer til fangst av rype plikter å føre regelmessig tilsyn med snarene minst hver andre dag.

§ 6. Sanking av egg og dun

Grunneier eller bruker kan sanke egg fra fuglereir tilhørende følgende arter i følgende områder:

<i>Område</i>	<i>Arter</i>
Nordland, Troms og Finnmark	Gråmåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 14. juni.
Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag	Gråmåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Resten av landet	Gråmåke, sildemåke, svartbak, fiskemåke og kvinand i tiden til og med 20. mai.
Hele landet	Ærfugl i tidligere fredlyste egg- og dunvær i tiden til og med 1. juni.
Hele landet	Grågås i tiden fram til 15. april.
Hele landet	Stripegås og kanadagås i tiden til og med 1. juli.
Fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold, Oslo og Akershus, Østfold, Oppland og Hedmark	Snøgås og hvitkinngås i tiden til og med 1. juli.

Fylkesmannen kan gi tillatelse til sanking av egg fra grågås utover 15. april i områder hvor dette inngår i en forvaltningsplan for grågås. Fylkesmannen skal godkjenne det faglige innholdet og de tiltak som beskrives.

Dun av ærfugl kan tas bort hele sommeren etter at klekking har funnet sted.

§ 7. Dispensasjon

Direktoratet kan i særlige tilfeller endre og dispensere fra disse bestemmelsene.

§ 8. Straff

Overtredelser av bestemmelser gitt i denne forskrift straffes etter viltloven § 56.

§ 9. Ikrafttredelse og oppheving

Forskriften trer i kraft 1. april 2007. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 11. februar 2002 nr. 149 om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseongene fra 1. april 2002 til og med 31. mars 2007.

1. feb. Nr. 113 2007

Forskrift om endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 1. februar 2007 med hjemmel i lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 12, § 14, § 20, § 23, § 24, § 26 nr. 1, nr. 6, nr. 10, § 39, § 42 og § 50, jf. delegeringsvedtak 2. april 1982 nr. 592. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst gjøres følgende endring:

Kapittel 3 ny § 12a skal lyde:

§ 12a. Autorisasjon av jegerprøveinstruktører

Det kreves autorisasjon fra Direktoratet for naturforvaltning for å undervise som jegerprøveinstruktør. Autorisasjon gis på bakgrunn av fullført utdanning godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. For tillatelse etter denne bestemmelse kan det settes vilkår.

II

Endringen trer i kraft 1. februar 2007.

1. feb. Nr. 114 2007**Forskrift om felles krav for yting av flysikringstjenester.**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 1. februar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-2, § 7-4 andre, tredje og fjerde ledd, § 9-1, § 15-4, § 16-1, første ledd, jf. forskrift 26. januar 2007 nr. 99 om etablering av et felles europeisk luftrom § 3. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66x (forordning (EF) nr. 2096/2005). Kunngjort 2. februar 2007.

§ 1. Gjennomføring av forordning (EF) nr. 2096/2005

EØS-avtalen vedlegg XIII kap. VI nr. 66x (forordning (EF) nr. 2096/2005) om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Virkeområde

Denne forskrift omhandler felleseuropeiske krav for yting av flysikringstjenester innenfor norsk område, samt områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler er forpliktet til å yte flysikringstjenester, herunder på Svalbard.

§ 3. Endring, suspensjon eller tilbakekall av sertifikat etter tjenesteytingsforordningen

Luftfartstilsynet kan, i henhold til forskrift 26. januar 2007 nr. 99 om etablering av et felles europeisk luftrom § 5, endre vilkårene knyttet til sertifikater som det har utstedt i medhold av artikkel 7 nr. 3 og 4 i forordning (EF) nr. 550/2004 dersom det foreligger tungtveiende grunner. Videre kan Luftfartstilsynet suspendere eller tilbakekalle et sertifikat dersom vilkårene for å ha sertifikatet ikke lenger er tilstede, og det anses nødvendig av hensyn til flysikkerheten.

§ 4. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. februar 2007.

Vedlegg[Forordning \(EF\) nr. 2096/2005](#)

0 Foreløpig norsk versjon av tekst under oversettelse. Henvendelser om status for oversettelsen kan rettes til Samferdselsdepartementet.

1. feb. Nr. 115 2007**Forskrift om endring i forskrift om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjenesten og bakketjenesten (BSL A 1-9).**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 1. februar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-1 tredje ledd, § 7-4 annet ledd, § 9-1, jf. § 15-4, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 21. august 2003 nr. 1068 om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjenesten og bakketjenesten (BSL A 1-9) gjøres følgende endringer:

Nytt punkt settes inn foran § 1:

Til forskriften er knyttet følgende vedlegg som gjelder som del av forskriften:

Vedlegg 1: Krav til undersøkelse og oppfølging av uønskede hendelser innen flysikringstjenesten.

§ 2 skal lyde:

(1) Forskriften gjelder innenfor norsk område, samt områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler er forpliktet til å utøve flysikringstjenester.

(2) Forskriftens § 6 tredje ledd, § 7 annet ledd, § 9 annet ledd, § 13 annet og tredje ledd, § 16 annet ledd, § 17 bokstav b samt vedlegg 1 gis anvendelse for hele flysikringstjenesten. Øvrige deler av forskriften gis anvendelse bare for flyværtjenesten og kunngjøringstjenesten.

(3) Forskriften med unntak av vedlegg 1 gjelder bakketjenesten på landingsplasser til allmenn bruk.

(4) Sikkerhetsstyringssystemet skal omfatte alle arbeidsprosesser innenfor flysikringstjenesten (som spesifisert i denne paragrafs annet ledd) og bakketjenesten, samt tilhørende tjenester som styres av eller kontrolleres av disse, inkludert tjenester ytet av eller systemer levert av underleverandører.

§ 3 bokstav b og c skal lyde:

b) *Flysikringstjeneste (ANS – Air Navigation Services)*: Felles betegnelse for lufttrafikkteneste, flynavigasjonstjeneste, flyværtjeneste og kunngjøringstjeneste.

c) *Risiko*: Uttrykk for den påvirkning som uønskede hendelser representerer på menneske, miljø eller materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynligheten for/hyppigheten av og konsekvensene av de uønskede hendelsene.

§ 3 bokstav e skal lyde:

e) *System for sikkerhetsstyring*: En systematisk tilnærming til sikkerhetsstyring som omfatter organisering av virksomheten, ansvarslinjer, overordnede strategier samt prosedyrer. Styringssystemet dokumenterer hvordan virksomheten skal oppnå og opprettholde et akseptabelt sikkerhetsnivå.

§ 5 annet ledd bokstav f skal lyde:

f) de etablerte krav til kompetanse for personell som utøver arbeidsoppgaver av betydning for flysikkerheten. Det skal sikres at alle som har arbeidsoppgaver av betydning for flysikkerheten har individuelt ansvar for sikkerheten knyttet til egne handlinger i arbeidsutøvelsen, herunder at ledere har ansvaret for sitt ansvarsområdes bidrag til flysikkerheten.

§ 5 annet ledd bokstav h skal lyde:

h) de etablerte krav til intern rapportering og granskning av uønskede hendelser, jf. § 9.

§ 6 og § 7 skal lyde:

§ 6. *Krav til tjenesteleverandørens organisasjon*

(1) Tjenesteleverandør skal være organisert slik at ansvar for forhold av betydning for flysikkerheten klart fremgår.

(2) Tjenesteleverandøren skal ha en person som utøver en sikkerhetsstyringsfunksjon. Vedkommende skal ha det organisatoriske ansvar for utvikling og opprettholdelse av systemet.

(3) Den personen som utøver sikkerhetsstyringsfunksjonen bør være den samme som innehar stilling som kvalitetssjef i organisasjonen. Vedkommende skal være akseptert av Luftfartstilsynet. Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

(4) Sikkerhetsstyringsfunksjonen skal være uavhengig av linjeorganisasjonen og rapportere direkte til det høyeste nivå i organisasjonen. Dersom organisasjonen er så liten at kombinasjon av flere typer ansvar kan være til hinder for tilstrekkelig uavhengighet, skal det etableres uavhengige tilleggsordninger.

§ 7. *Kompetanse*

(1) Arbeidsoppgaver som har betydning for flysikkerheten skal bare utføres av personell med tilstrekkelig kompetanse.

(2) Tjenesteleverandør skal sørge for nødvendig opplæring, samt dokumentere de ansattes kompetanse i forhold til de arbeidsoppgaver de er satt til å utføre. Personell skal være sertifisert i den grad stillingen krever det.

(3) Tjenesteleverandøren skal sørge for at de ansatte er oppmerksomme på de potensielle farer knyttet til sine arbeidsoppgaver.

(4) Krav til vedkommende som skal inneha sikkerhetsstyringsfunksjonen:

a) dokumenterbar kunnskap om sikkerhetsstyring og system for sikkerhetsstyring

b) god kjennskap til aktuelle bestemmelser for sivil luftfart (BSL)

c) god kjennskap til tjenesteleverandørens sikkerhetsstyrings- og håndboksystem

d) kjennskap til tjenesteleverandørens organisasjon

e) dokumenterbar kunnskap om kvalitetsrevisjon.

Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

§ 9 skal lyde:

§ 9. *Rutiner for intern rapportering og behandling av uønskede hendelser*

(1) Tjenesteleverandør skal etablere og vedlikeholde et system for intern systematisk rapportering, registrering og oppfølging av uønskede hendelser, samt forhold og mangler som kan innebære risiko for uønskede hendelser og anslag mot luftfartens sikkerhet.

(2) Uønskede hendelser skal straks undersøkes slik at eventuelle korrigerende eller forebyggende tiltak kan iverksettes. Detaljerte krav for undersøkelse og oppfølging av uønskede hendelser innen flysikringstjenesten framgår av vedlegg 1. Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

(3) Det skal fremgå av systemet hvordan de korrigerende tiltakene gjennomføres.

§ 13 annet og tredje ledd skal lyde:

(2) Alle resultater og konklusjoner av analyser som gjennomføres for nye systemer eller ved endringer i eksisterende systemer, og som har betydning for flysikkerheten, skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal oppbevares gjennom hele systemets levetid. Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

(3) Luftfartstilsynet kan til enhver tid kreve å få utlevert all dokumentasjon. Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

§ 16 og § 17 skal lyde:

§ 16. Søknad

(1) Søknad om akseptering av system for sikkerhetsstyring, samt senere endringer i systemet skal sendes Luftfartstilsynet. Saksbehandlingstiden er 3 måneder fra det tidspunkt søknaden anses som komplett.

(2) Søknad om aksept av person som utøver sikkerhetsstyringsfunksjonen skal sendes Luftfartstilsynet. Dette gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

§ 17. Tilbakekall

Dersom tjenesteleverandør ikke overholder bestemmelsene i denne forskrift, kan Luftfartstilsynet tilbakekalle aksepteringen av:

a) systemet for sikkerhetsstyring, og/eller

b) personen som innehar sikkerhetsstyringsfunksjonen. Denne bestemmelsen gjelder alle deler av flysikringstjenesten.

§ 19 oppheves.

Nytt vedlegg 1 skal lyde:

Vedlegg 1

Vedlegget er en del av forskrift 21. august 2003 nr. 1068 om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjenesten og bakketjenesten (BSL A 1–9).

Krav til undersøkelse og oppfølging av uønskede hendelser innen flysikringstjenesten

Kravene i dette vedlegg gjelder for slike uønskede hendelser innen flysikringstjenesten som framkommer av BSL A 1–3.

1. Uønskede hendelser innen flysikringstjenesten skal systematisk undersøkes slik at alle relevante data som kan bidra i forståelsen av forholdene rundt hendelsen blir tilfredsstillende identifisert.

Alle data som fremkommer under undersøkelsen skal behandles og lagres på en måte som sikrer informasjonens kvalitet og konfidensialitet, og som tillater senere sammenlikning og vurdering.

2. De hendelser som anses å ha signifikant¹ betydning for flysikkerheten eller evnen til å yte sikker flysikringstjeneste, skal umiddelbart granskes eller vurderes av et team sammensatt av personer med nødvendig ekspertise.

Nødvendige tiltak for å hindre gjentakelse som måtte framkomme under granskingen, skal innføres uten unødvendig opphold.

3. Alvorligheten av alle slike uønskede hendelser, jf. punkt 2 ovenfor, skal fastsettes,² risikoen til hver hendelse skal klassifiseres,³ og resultatene skal lagres.

4. Årsakene til de uønskede hendelsene, jf. punkt 2 ovenfor, skal analyseres på en så objektiv måte som mulig for å bestemme i hvilken grad flysikringstjenesten bidro til, eller kunne ha bidratt til, å redusere risikoen som oppsto. Resultatene skal lagres.

5. Sikkerhetsanbefalinger, intervensjoner og korrigerende tiltak skal utarbeides, disse skal lagres og implementeringen skal overvåkes.

1 Alvorlighet C eller høyere, slik som det er definert i EUROCONTROL «Guidance material Severity-Classification scheme for safety occurrences in ATM».

2 Jf. EUROCONTROL «Guidance material Severity-Classification scheme for safety occurrences in ATM».

3 Jf. EUROCONTROL «Guidance material Severity-Classification scheme for safety occurrences in ATM».

II

Endringene trer i kraft 1. februar 2007.

1. feb. Nr. 116 2007**Forskrift om endring i forskrift om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste (BSL G 2-1).**

Fastsatt av Luftfartstilsynet 1. februar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7-4 annet ledd og § 7-11, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 11. november 2003 nr. 1345 om etablering, organisering og drift av lufttrafikkjeneste gjøres følgende endringer:

§ 4 skal lyde:

(1) Utøvelse av lufttrafikkjenester krever sertifisering i henhold til kravene i forordning (EF) nr. 2096/2005 om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester.

(2) For å etablere, organisere og drifte lufttrafikkjeneste kreves godkjenning fra Luftfartstilsynet. Godkjenningen gis for den enkelte enhet, for en bestemt periode og på slike vilkår som finnes påkrevd.

(3) Lufttrafikkjenesteenhetens organisasjon skal ha tilstrekkelige ressurser til operativ drift, opplæring og trening av personell, samt vedlikehold og drift av håndboksystem og infrastruktur.

(4) Dersom driften av en lufttrafikkjenesteenhet skal overtas av en ny tjenesteleverandør, plikter den etablerte leverandøren å sørge for at den nye organisasjonen får tilgang til alle operative forutsetninger for sikker drift, før ansvaret overføres.

(5) Enhver lufttrafikkjenesteenhet skal etterkomme de krav som til enhver tid blir stilt av Luftfartstilsynet.

§ 13 og § 14 skal lyde:

§ 13. Kunngjøringstjeneste

Enhver lufttrafikkjenesteenhet skal være tilknyttet en kunngjøringstjenesteleverandør sertifisert i samsvar med kravene i forordning (EF) nr. 2096/2005 om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester for å ivareta intern og ekstern kunngjøring av operative og tekniske forhold innenfor enhetens ansvarsområde.

§ 14. Flyværtjeneste

Enhver lufttrafikkjenesteenhet skal være tilknyttet en flyværtjenesteleverandør sertifisert i samsvar med kravene i forordning (EF) nr. 2096/2005 om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester, slik at påkrevd værinformasjon gjøres tilgjengelig. Enheten skal etablere rutiner for videreformidling av slik informasjon.

§ 17 skal lyde:

(1) En tjenesteleverandør skal ha en administrativ og operativ organisering i samsvar med kravene i forordning (EF) nr. 2096/2005 om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester, annex 1 pkt. 2.

(2) Det skal for hver enhet utpekes en ansvarlig leder som skal aksepteres av Luftfartstilsynet. Vedkommende skal ha det totale ansvar for å sikre at driften finansieres og gjennomføres etter den standard som Luftfartstilsynet krever.

(3) Det skal for hver enhet utnevnes en operativ leder med relevant bakgrunn. Operativ leder skal aksepteres av Luftfartstilsynet.

(4) Funksjonene nevnt i 2. og 3. ledd kan dekkes av samme person.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Opplæring, vedlikeholdstrening og oppdatering

(1) Tjenesteleverandøren skal ha program for opplæring og vedlikeholdstrening for hver enkelt enhet. Programmene skal godkjennes av Luftfartstilsynet. Kravene til program for flygeledere fremgår av vedlegg 4 pkt. 3.

(2) Det skal være utarbeidet et system for oppdatering av personell når instruksjer, regelverk og operative prosedyrer endres.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Årsmeldinger for enhetens operative drift

Enhver lufttrafikkjenesteenhet skal utferdige årsmeldinger på fastsatt skjema, som skal være Luftfartstilsynet i hende senest 1. februar påfølgende år. Krav til innhold til årsmeldingen vil fremgå av skjemaet.

§ 23 nytt første ledd skal lyde:

(1) Lokaler for utøvelse av lufttrafikkjeneste skal ha en utforming og bygningsmessig standard som sikrer at kvaliteten på tjenesteutøvelsen ikke påvirkes.

§ 23 nåværende første til femte ledd blir annet til sjette ledd.

§ 26 skal lyde:

I tillegg til de krav som framgår av forordning (EF) nr. 2096/2005 om fastsettelse av felles krav for yting av flysikringstjenester Annex I pkt. 3.3 skal tjenesteleverandøren utarbeide og vedlikeholde et håndboksystem for hver enhet. Det er ansvarlig leders plikt til enhver tid å forvise seg om at håndbøkene er i samsvar med luftfartsloven, gjeldende forskrifter, samt vilkår satt for godkjenningen. Krav til håndboksystemet fremgår av vedlegg 5.

§ 29 skal lyde:

- (1) Søknad om godkjenning til å etablere og drive den enkelte lufttrafikkjeneste enhet skal sendes til Luftfartstilsynet. Krav til søknadens innhold fremgår av vedlegg 2.
- (2) Luftfartstilsynet kan kreve tilleggsopplysninger dersom det anses nødvendig.
- (3) Saksbehandlingstiden er tre måneder regnet fra det tidspunkt som søknaden anses komplett.

Vedlegg 5 femte ledd pkt. e) oppheves, og pkt. f) og g) gis ny nummerering e) og f).

Vedlegg 5 syvende ledd nytt pkt. j) skal lyde:

- j) Lokal prosedyre for daglig kontroll av utstyr som er viktig for flysikkerheten – jf. vedlegg 7.

Vedlegg 5 syvende ledd nåværende pkt. j) til n) forskyves og gis ny nummerering k) til o).

Vedlegg 7 pkt. 2 femte ledd skal lyde:

- (5) Minimum direkte oppringt telefonsamband med tilstøtende lufttrafikkjeneste enhet(er).

Vedlegg 7 pkt. 2 nytt åttende ledd skal lyde:

- (8) Klokke som viser korrekt tid med sekundangivelse.

II

Endringene trer i kraft 1. februar 2007.

1. feb. Nr. 117 2007

Forskrift om endring i forskrift om bruk av system for sikkerhetsvurdering og sikkerhetsoppfølgingsplaner innen flysikringstjenesten (BSL A 1– 10).

Fastsatt av Luftfartstilsynet 1. februar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–1 tredje ledd, § 7–4 annet ledd og § 9–1, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 26. september 2005 nr. 1074 om bruk av system for sikkerhetsvurdering og sikkerhetsoppfølgingsplaner innen flysikringstjenesten (BSL A 1–10) gjøres følgende endringer:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å gjennomføre Eurocontrol Safety Regulatory Requirement 4 (ESARR 4) i norsk rett. Forskriften fastsetter krav til sikkerhetsvurdering og risikoreduksjon samt sikkerhetsoppfølgingsplaner ved endringer og anskaffelser innenfor flysikringstjenesten i den hensikt å oppnå et akseptabelt og høyt flysikkerhetsnivå.

§ 2. Virkeområde

(1) Forskriften gjelder innenfor norsk område, samt områder hvor Norge i henhold til internasjonale konvensjoner og avtaler er forpliktet til å utøve flysikringstjenester.

(2) Forskriftens § 4 første til tredje ledd, § 5 annet ledd, § 6 tredje ledd, § 7 annet til fjerde ledd, § 8, vedlegg 1 punktene 2, 3 og 4 samt tabellene A-1 og A-2 gis anvendelse for hele flysikringstjenesten. Øvrige deler av forskriften gis anvendelse bare for flyværtjenesten og kunngjøringstjenesten.

(3) Forskriften omfatter mennesker, prosedyrer og utstyr inklusiv maskin og programvare innen flysikringstjenesten som spesifisert i denne paragrafs annet ledd. Bestemmelsene omfatter planlegging, implementering og alle driftsfaser.

(4) Forskriften gjelder tjenesteleverandør for flysikringstjenester der:

- a) sivil tjenesteleverandør yter tjenester til sivil eller militær lufttrafikk og
- b) militær tjenesteleverandør yter tjenester til sivil lufttrafikk.

§ 3 bokstav c skal lyde:

- c) *Flysikringstjeneste (ANS – Air Navigation Services)*: Felles betegnelse for lufttrafikkjeneste, flynavigasjonstjeneste, flyværtjeneste og kunngjøringstjeneste.

§ 3 bokstav f og g skal lyde:

- f) *Lufttrafikkledning (ATM – Air Traffic Management)*: Sammenfatning av de luft- og bakkebaserte funksjoner (lufttrafikkjeneste, luftromsorganisering og trafikkflytledning) som kreves for å sikre at luftfartøyet kan operere sikkert og effektivt i alle faser av flygingen.

- g) *Risiko*: Uttrykk for den påvirkning som uønskede hendelser representerer på mennesker, miljø eller materielle verdier. Risikoen uttrykkes ved sannsynligheten for/hyppigheten av og konsekvensene av de uønskede hendelsene.

§ 3 bokstav q skal lyde:

- q) *System for sikkerhetsstyring*: En systematisk tilnærming til sikkerhetsstyring som omfatter organisering av virksomheten, ansvarslinjer, overordnede strategier samt prosedyrer. Styringssystemet dokumenterer hvordan virksomheten skal oppnå og opprettholde et akseptabelt sikkerhetsnivå.

§ 6 andre og tredje ledd skal lyde:

- (2) Tjenesteleverandør skal verifisere at alle identifiserte sikkerhetsmål og sikkerhetskrav er oppfylt:
- før implementeringen av endringen eller anskaffelsen,
 - i overgangsfasen til driftsfasen,
 - i driftsfasen, og
 - i enhver overgangsfase til utfasing.
- (3) Sikkerhetsvurderinger skal i størst mulig grad være kvantitative. Kvalitative sikkerhetsvurderinger kan unntaksvis benyttes og bruken skal i så fall begrunnes.

§ 7 første ledd skal lyde:

- (1) Resultater, fremgangsmåter, tilhørende begrunnelse i sikkerhetsvurderingen, evalueringen og risikoreduksjonen, inkludert identifiserte farer, skal samles og dokumenteres på en måte som sikrer at:
- korrekte og fullstendige argumenter finnes for å bekrefte at elementet som vurderes, så vel som hele flysikringstjenesten, er, og vil forbli, sikkert nok, dvs. møter sitt tildelte sikkerhetsmål, inklusiv spesifikasjoner av alle overvåkings- og kontrollmetoder som brukes for å demonstrere at eksisterende flysikkerhetsnivå som et minimum opprettholdes.
 - alle sikkerhetskrav relatert til implementeringen av endringen skal kunne spores til den tiltenkte operasjonen/funksjonen.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

- (3) Tjenesteleverandører skal årlig rapportere beregnet sikkerhetsnivå til Luftfartstilsynet for å dokumentere opprettholdelse av fastslått sikkerhetsnivå.

Vedlegg 1 forklarende tekst til tabell A-1 Alvorlighetsgrad skal lyde:

Tabell for klassifisering av konsekvenser

- (1) Tabellen er ikke uttømmende, og de opplistede punkter skal kun oppfattes som eksempler på type hendelse innenfor hver enkelt alvorlighetsgrad.
- (2) Tilsvarende vurderinger skal også gjøres i tilknytning til flysikringstjeneste i luftrom der det ikke stilles krav til atskillelse.
- (3) Tabellen gir en ramme for hvordan en vurderer alvorligheten av farer i et bestemt teknisk/operativt miljø. Tabellen gir en kvalitativ klassifisering av en fares effekt på teknisk/operativ drift, som en følge av ulike feil i elementer i et flysikringssystem. Vurderingen skal ta hensyn til den mest sannsynlige effekt av faren under de verst tenkelige forhold.

II

Endringene trer i kraft 1. februar 2007.

1. feb. Nr. 118 2007

Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå mv., samt forordning (EF) nr. 488/2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA-forskriften).

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 1. februar 2007 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 16-1 første ledd, jf. delegeringsvedtak 6. april 2001 nr. 321. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66s (forordning (EF) nr. 488/2005 endret ved forordning (EF) nr. 779/2006). Kunngjort 2. februar 2007.

I

I forskrift 23. mai 2005 nr. 459 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1592/2002 av 15. juli 2002 om felles regler for sivil luftfart og om opprettelse av et europeisk flysikkerhetsbyrå mv., samt forordning (EF) nr. 488/2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA-forskriften) gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66s (forordning (EF) nr. 488/2005) tilføyes følgende endringsforordning:

forordning (EF) nr. 779/2006.

§ 1 femte ledd skal lyde:

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66s (forordning (EF) nr. 488/2005) av 21. mars 2005 om avgifter og gebyrer pålagt av Det europeiske flysikkerhetsbyrået gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig, og med de endringene som følger av forordning (EF) nr. 779/2006 av 24. mai 2006 om endring av forordning (EF) nr. 488/2005 om gebyrer og avgifter som pålegges av Det europeiske flysikkerhetsbyrået.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. feb. Nr. 119 2007

Forskrift om endring i forskrift om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 3. februar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2005/734/EF, vedtak 2005/745/EF, vedtak 2005/855/EF, vedtak 2006/405/EF og vedtak 2006/574/EF). Kunngjort 5. februar 2007.

I

I forskrift 5. desember 2005 nr. 1417 om midlertidige forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler til fjørfe og andre fugler holdt i fangenskap gjøres følgende endring:

Forskriftens vedlegg skal lyde:

Risikoområder:

Alle områder av fastlandet Norge sør for Nordland fylke.

II

Endringen trer i kraft straks.

30. jan. Nr. 120 2007

Forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 30. januar 2007 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670 og forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av en fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt del 4. Kunngjort 6. februar 2007.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt å drive fiske og fangst for fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone og i fiskerisonen ved Jan Mayen mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene.

Kapittel 2. Fisket i Norges økonomiske sone nord for 62° N

§ 2. Kvoter nord for 62° N

Uten hensyn til forbudet i § 1 første ledd har fartøy som fører islandsk flagg adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone nord for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 2.000 tonn norsk arktisk torsk
- b) 600 tonn andre arter som bifangst.

§ 3. Bifangst

Kvoten som nevnt i § 2 bokstav b kan bare fiskes som bifangst i fisket etter torsk.

§ 4. Forbud mot fiske med stormasket trål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (135 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30' N 06° 59' Ø
2. 66° 21' N 06° 44' Ø

3. 65° 43' N 06° 00' Ø
4. 65° 20' N 06° 00' Ø
5. 65° 20' N 05° 30' Ø
6. 66° 00' N 05° 30' Ø
7. 67° 30' N 06° 34,27' Ø
8. 67° 10' N 08° 00' Ø
9. 67° 10' N 08° 35' Ø
10. 67° 00' N 08° 18' Ø
11. 66° 50' N 08° 09' Ø, herifra i en rett linje til pkt. 1.

Det er forbudt å fiske med stormasket trål (120 mm) og fiske etter vassild og kolmule med småasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36' N 03° 00' Ø
2. 62° 10' N 01° 15' Ø (ved ytre grense for Norges økonomiske sone)
3. 62° 40' N 00° 52' Ø (ved ytre grense for Norges økonomiske sone)
4. 63° 00' N 03° 00' Ø herifra i en rett linje til pkt. 1.

§ 5. *Bifangst av uer*

Ved fiske etter norsk arktisk torsk er det adgang til å ha inntil 15% bifangst av uer (*Sebastes marinus* og *Sebastes mentella*) i vekt av de enkelte fangster og av landet fangst.

§ 6. *Bifangst av blåkkeite*

Ved fiske etter norsk arktisk torsk er det tillatt å ha inntil 7% innblanding av blåkkeite om bord og av landet fangst ved avslutning av fisket i Norges økonomiske sone. Det er likevel tillatt å ha inntil 12% bifangst av blåkkeite i de enkelte fangster.

Kapittel 3. Fellesbestemmelser

§ 7. *Beregning av fangstkvanta*

Alle fangstkvanta skal beregnes i rund vekt.

§ 8. *Straff og inndragning*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften er gjenstand for straff og inndragning etter lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 8 og § 9. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

31. jan. Nr. 121 2007

Forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv.

Fastsatt av Kredittilsynet 31. januar 2007 med hjemmel i lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven) § 2a–9 sjettede ledd første punktum, lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel § 8–12 tredje ledd og delegeringsvedtak 6. desember 2006 nr. 1679. Jf. EØS-avtalen vedlegg IX nr. 12c (direktiv 98/78/EF endret ved direktiv 2002/87/EF, direktiv 2005/1/EF og direktiv 2005/68/EF), nr. 14 (direktiv 2006/48/EF), nr. 30a (direktiv 2006/49/EF) og nr. 30e (direktiv 2002/87/EF endret ved direktiv 2005/1/EF). Kunngjort 6. februar 2007.

§ 1. *Virkeområde*

Denne forskriften gjelder forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, forsikringsselskap, holdingselskap i finanskonsern, verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse til å drive aktiv forvaltning, og holdingselskap som nevnt i verdipapirhandelloven § 8–12 første ledd nr. 3.

§ 2. *Definisjoner*

(1) Med finansiell gruppe menes gruppe av foretak som dannes ved at en institusjon som nevnt i § 1 har en kapitalinteresse i eller er underlagt felles ledelse med et annet foretak.

(2) Med tverrsektoriell finansiell gruppe menes finansiell gruppe som i tillegg til å omfatte banker, finansieringsforetak, verdipapirforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond med tillatelse til å drive aktiv forvaltning, også omfatter forsikringsselskap.

(3) Definisjonene av kapitalinteresse og felles ledelse i finansieringsvirksomhetsloven § 2a–2 bokstav h og i gjelder tilsvarende.

§ 3. *Konsolideringsplikt*

(1) En institusjon som nevnt i § 1 skal foreta konsolidering etter forskriften her når den har en kapitalinteresse i et annet foretak eller er underlagt felles ledelse med et annet foretak.

(2) Plikten til å foreta konsolidering gjelder også for institusjon som er holdingselskap i delkonsern.

§ 4. *Konsolideringsregler*

- (1) Aksjer i foretak som omfattes av konsolideringen, skal elimineres etter samme prinsipp som benyttes ved oppkjøpsmetoden, slik at:
 - a) balanseført verdi av aksjene elimineres mot den tilsvarende egenkapitalen i foretaket på rapporteringstidspunktet og
 - b) mer- eller mindreverdier analyseres og fordeles på eiendeler og forpliktelser etter forsiktighetsprinsippet. Andre merverdier (goodwill) trekkes ut av balansen og inngår ikke i den samlede ansvarlige kapitalen.
- (2) Interne fordringer, gjeldsposter, inntekter og kostnader mellom foretakene skal elimineres.
- (3) Konsolideringen skal også omfatte ikke-balanseførte forpliktelser. Ikke-balanseførte interne poster mellom foretakene skal elimineres.
- (4) Minoritetsinteresser kan medregnes i den grad dette ikke er i strid med bestemmelser gitt i denne forskriften.
- (5) Dersom en eiendelspost er sikret ved garanti fra et annet konsernselskap, skal det beregnes kapitalkrav bare én gang av den garanterte eiendelsposten. Tilsvarende skal det ved konsolideringen beregnes kapitaldekning bare én gang for garantiansvar som er kontragarantert av annet konsernselskap.
- (6) Ved konsolidering av utenlandsk foretak skal kursen som benyttes i selskapsregnskapet benyttes ved omregning av utenlandsk valuta til norske kroner.
- (7) Verdivurderingsprinsippene i selskapsregnskapene for de operative foretakene skal legges til grunn.
- (8) Ved konsolideringen skal foretak som ikke er omfattet av § 1, følge de samme soliditetsreglene som gjelder for institusjonen som foretaket konsolideres med.
- (9) Ved beregning av ansvarlig kapital på konsolidert basis skal det tas hensyn til hvor effektivt den ansvarlige kapitalen kan overføres og gjøres disponibel på tvers av foretakene i gruppen, vurdert etter formålet til bestemmelser om kapitaldekning.

§ 5. *Finansiell gruppe bestående bare eller hovedsakelig av andre foretak enn forsikringsselskap*

- (1) Institusjoner som har kapitalinteresse i eller er underlagt felles ledelse med annet foretak enn forsikringsselskap, skal foreta konsolidering etter bestemmelsene i forskriften her ved anvendelse av bestemmelsene i forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. del I til VIII, X og XI. Minstekravet til kapitaldekning skal tilfredsstilles på konsolidert basis.
- (2) Ved konsolideringen skal beregningsgrunnlaget deles slik at de beregningsmåtene og soliditetskravene som gjelder for de ulike virksomhetsområdene på institusjonsnivå, også anvendes på konsolidert basis.

§ 6. *Finansiell gruppe bestående bare eller hovedsakelig av andre foretak enn banker, finansieringsforetak, verdipapirforetak eller forvaltningsselskap for verdipapirfond*

Forsikringsselskap og holdingselskap til forsikringsselskap som har kapitalinteresse i eller er underlagt felles ledelse med annet foretak uten at foretakene inngår i en tverrsektoriell finansiell gruppe, skal foreta konsolidering etter bestemmelsene i forskriften her ved anvendelse av bestemmelsene i forskrift 22. desember 2006 nr. 1616 om minstekrav til kapitaldekning i forsikringsselskaper, pensjonskasser, innskuddspensjonsforetak og holdingsselskap i forsikringskonsern og i forskrift 19. mai 1995 nr. 481 om beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital for norske livsforsikringsselskaper eller forskrift 19. mai 1995 nr. 482 om solvensmarginkrav og solvensmarginkapital for norske skadeforsikringsselskaper. Minstekravet til kapitaldekning og solvensmarginkravet skal tilfredsstilles på konsolidert basis.

§ 7. *Tverrsektoriell finansiell gruppe*

- (1) I tverrsektoriell finansiell gruppe skal den konsoliderte balansen som følger av § 4, henføres til henholdsvis bank- og finansieringsforetaksvirksomhet, verdipapirforetaksvirksomhet og forsikringsvirksomhet. For hvert beregningsgrunnlag anvendes de beregningsmåtene og soliditetskravene som gjelder for de enkelte virksomhetsområdene. For forsikringsdelen av gruppen skal det foretas beregninger både etter kapitaldekningsreglene og etter solvensmarginregelverket slik det fremgår av § 6.
- (2) For alle virksomhetsområdene defineres ansvarlig kapital etter forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak. For forsikringsvirksomheten defineres i tillegg solvensmarginkapital etter forskrift 19. mai 1995 nr. 481 om beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital for norske livsforsikringsselskaper og etter forskrift 19. mai 1995 nr. 482 om solvensmarginkrav og solvensmarginkapital for norske skadeforsikringsselskaper.
- (3) Minstekravet til kapitaldekning skal tilfredsstilles på konsolidert basis.
- (4) I en tverrsektoriell finansiell gruppe skal dessuten summen av (a) ansvarlig kapital for kredittinstitusjonsvirksomheten og verdipapirforetaksvirksomheten og (b) solvensmarginkapital for forsikringsvirksomheten, begge beregnet på konsolidert basis, være tilstrekkelig til å dekke summen av (a) kravet til ansvarlig kapital for kredittinstitusjonsvirksomheten og verdipapirforetaksvirksomheten og (b) solvensmarginkravet for forsikringsvirksomheten, begge beregnet på konsolidert basis.
- (5) Ved anvendelse av bestemmelsene om ansvarlig kapital som en institusjon har skutt inn i en annen institusjon, skal det skilles mellom ansvarlig kapital i institusjoner som eies av gruppens forsikringsselskap og ansvarlig kapital i institusjoner som eies av andre foretak i gruppen. Fradrag for ansvarlig kapital eid av forsikringsselskap i gruppen beregnes etter bestemmelsene for forsikringsselskap på bakgrunn av den delen av den

ansvarlige kapitalen (før fradrag) på konsolidert basis som kommer fra forsikringsselskapene i gruppen. Fradrag for ansvarlig kapital eid av andre institusjoner i gruppen beregnes etter bestemmelsene for andre institusjoner enn forsikringsselskap for den øvrige ansvarlige kapitalen (før fradrag) på konsolidert basis.

§ 8. Avsetning av kapitaldekningsreserve

(1) Avsatt kapitaldekningsreserve som nevnt i finansieringsvirksomhetsloven § 2a–9 fjerde ledd første punktum og femte ledd første punktum i en institusjon som nevnt i § 1 skal komme til fradrag med 50 prosent i kjernekapitalen og 50 prosent i tilleggskapitalen, men slik at fradraget i kjernekapitalen gjøres etter at grensen for medregning av tilleggskapital er beregnet. Tilsvarende gjelder for avsatt kapitaldekningsreserve etter pålegg fra Kredittilsynet.

(2) Dersom fradrag i tilleggskapitalen etter første ledd er høyere enn tilleggskapitalen, skal det overskytende beløpet trekkes fra kjernekapitalen.

§ 9. Krav om prosess for vurdering og opprettholdelse av tilstrekkelig kapitalnivå

(1) En institusjon skal ved anvendelsen av bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven § 2–9b første og annet ledd, verdipapirhandelloven § 8–10b første og annet ledd og forskrift som er gitt til utfylling av disse bestemmelsene, foreta konsolidering etter bestemmelsene i forskriften her og oppfylle kravene på konsolidert basis. Kravet om å foreta konsolidering gjelder foretak som omfattes av konsolideringsplikt etter § 3, og som er øverste innenlandske foretak i en finansiell gruppe.

(2) For foretak som inngår i konsolidering etter første ledd, gjelder bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven § 2–9b annet ledd og verdipapirhandelloven § 8–10b annet ledd ikke på selskapsnivå. Det enkelte foretaks risiko og samlede kapitalbehov skal likevel vises som en del av konsernets oppfyllelse av bestemmelsene som nevnt i første punktum.

(3) Plikten til å foreta konsolidering etter første ledd gjelder også for foretak som er øverste foretak i delkonsern, når foretaket har kapitalinteresse i et foretak som er etablert utenfor EØS. Bestemmelsen i § 3 annet ledd gjelder ikke.

§ 10. Ikrafttrede mv.

(1) Denne forskriften trer i kraft 1. februar 2007.

(2) Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 25. mars 1991 nr. 214 om anvendelse av kapitaldekningsregler på konsolidert basis mv.

(3) Institusjoner skal foreta konsolidering etter bestemmelsene i forskriften her og oppfylle minstekravet til kapitaldekning på konsolidert basis ved anvendelse av forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. § 49–2 første ledd. Bestemmelsene i § 5 gjelder ikke.

(4) Institusjoner som har tillatelse til bruk av IRB- eller AMA-metode og som omfattes av konsolideringsplikt etter § 3, skal foreta konsolidering etter bestemmelsene i forskriften her og oppfylle minstekravet til kapitaldekning på konsolidert basis ved anvendelsen av forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. § 49–2 sjuende ledd.

2. feb. Nr. 122 2007

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2007 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9 og § 11, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686. Kunngjort 6. februar 2007.

I

I forskrift 17. januar 2007 nr. 52 om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007 gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i første ledd, kan norske fartøy med ringnottillatelse fiske inntil 58.285 tonn lodde i fiskerisone ved Jan Mayen, i Grønlands fiskerisone nord for 64° 30' N og i Islands økonomiske sone nord for 64° 00' N. Herav kan det fiskes inntil 39.045 tonn lodde i Islands økonomiske sone.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 123 2007**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket med fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2007 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst i Norges økonomiske sone § 13, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670 og forskrift 23. mai 1980 nr. 4 om opprettelse av en fiskerisone ved Jan Mayen. Delegering av fullmakt del 4. Kunngjort 6. februar 2007.

I

I forskrift 30. januar 2007 nr. 120 om regulering av fisket med fartøy som fører islandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2007 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 1 første ledd har fartøy som fører islandsk flagg adgang til å fiske følgende kvanta i Norges økonomiske sone nord for 62° N mellom 12 og 200 nautiske mil fra grunnlinjene:

- a) 3.792 tonn norsk arktisk torsk
- b) 1.138 tonn andre arter som bifangst.

II

Endringen trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 124 2007**Forskrift om opphevelse av forskrift om rentesats etter ekteskapsloven § 70 annet ledd.**

Fastsatt ved kgl.res. 2. februar 2007 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 70 annet ledd tredje punktum. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 6. februar 2007.

I

Forskrift 18. desember 1992 nr. 1082 om rentesats etter ekteskapsloven § 70 annet ledd oppheves.

II

Forskriften gjelder fra 1. mars 2007.

2. feb. Nr. 125 2007**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Finansdepartementet 2. februar 2007 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt (skatteloven) § 5-41 første ledd. Kunngjort 6. februar 2007.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 5-41-8 annet ledd oppheves.

II

§ 5-41-8 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Ved gjenkjøp av livrenter før vilkårene til minste forsikringstid i § 5-41-2 a er oppfylt, settes den skattepliktige inntekten til en åttendedel av gjenkjøpsverdien i tillegg til den skattepliktige inntekten som følger av første ledd. Bestemmelsen i dette ledd gjelder ikke dersom gjenkjøpsverdien er satt lavere eller lik innbetalte premier.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

Endringen under II trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2011.

2. feb. Nr. 126 2007**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Finansdepartementet 2. februar 2007 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 81 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt på formue og inntekt del VII. Kunngjort 6. februar 2007.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 6–47 nytt romertall VII skal lyde:

VII. Overgangsregler ved oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c

§ 6–47–30. *Overgangsregler til oppheving av skatteloven § 6–47 bokstav c*

Bestemmelsene i § 6–47 i denne forskrift om individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven (IPA) skal gjelde videre for avtaler inngått før 12. mai 2006, etter opphevelsen av skatteloven § 6–47 bokstav c.

§ 6–47–31. *Utbetaling av inntående midler*

(1) Rettighetshaver etter en individuell pensjonsavtale skal ha rett til å få samlet verdi av inntående midler utbetalt, dersom disse midlene etter kontoutskrift pr. 31. desember 2006 ikke utgjorde mer enn 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). For en pensjonsforsikringsavtale er den samlede verdien av inntående midler samlet verdi/flytteverdi ved utgangen av året, ajourført på utbetalingstidspunktet, jf. forskrift 26. mai 1995 nr. 583 om kontoføring og kontoutskrift § 5 (post 13).

(2) Dersom verdien på utbetalingstidspunktet for en pensjonsforsikringsavtale utgjør mer enn halvparten av G, kan selskapet beregne et fradrag i de forsikringstekniske avsetningene som står i forhold til endring i risiko. Som grunnlag for slik beregning kan selskapet kreve at det fremlegges legeerklæring. Selskapet skal orientere rettighetshaver skriftlig om det vil kreve fradrag og grunnlaget for fradraget. Videre skal selskapet opplyse hva inntående verdi ved aktuell utbetalingsdato er og hvor stort fradraget er samme dato, før rettighetshaver tar endelig standpunkt til om retten til utbetaling skal benyttes.

(3) Selskapet skal innen 30. juni 2007 opplyse rettighetshaveren skriftlig om retten til å kreve utbetaling etter første ledd. Rettighetshaver som vil benytte adgangen til utbetaling, må sende skriftlig melding om dette til selskapet innen 31. desember 2010.

§ 6–47–32. *Rett til å inngå ny forsikringsavtale*

(1) Rettighetshaver etter en pensjonsforsikringsavtale skal ha rett til å inngå ny avtale på tilsvarende vilkår og med rett til samme ytelser som den eksisterende pensjonsforsikringsavtalen uten å gi nye helseopplysninger. Gebyr ved etablering av ny avtale kan ikke settes høyere enn maksimalt tillatt gebyr ved flytting av individuell livsforsikringsavtale.

(2) Rettighetshaver som vil benytte adgangen til å inngå ny avtale etter første ledd, må sende skriftlig melding om dette til selskapet innen 31. desember 2010. Dersom denne retten benyttes, er det ikke tillatt å foreta innbetaling på den opprinnelige avtalen.

§ 6–47 nytt romertall VIII skal lyde:

VIII. Overgangsregler ved oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav d

§ 6–47–40. *Overgangsregler til oppheving av skatteloven § 6–47 bokstav d*

(1) Rettighetshaver etter en avtale om fortsettelsesforsikring etter lov om foretakspensjon § 4–9 eller avtale om fortsatt pensjonssparing etter lov om innskuddspensjon § 6–5 første ledd, skal ha rett til å få samlede inntående midler utbetalt dersom disse midlene etter kontoutskrift pr. 31. desember 2006 ikke utgjorde mer enn 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G). For en avtale om fortsettelsesforsikring er den samlede verdien av inntående midler samlet verdi/flytteverdi ved utgangen av året, ajourført på utbetalingstidspunktet, jf. forskrift 26. mai 1995 nr. 583 om kontoføring og kontoutskrift § 5 (post 13).

(2) Dersom verdien på utbetalingstidspunktet for en avtale om fortsettelsesforsikring utgjør mer enn halvparten av G, kan selskapet beregne et fradrag i de forsikringstekniske avsetningene som står i forhold til endring i risiko. Som grunnlag for slik beregning kan selskapet kreve at det fremlegges legeerklæring. Selskapet skal orientere rettighetshaver skriftlig om det vil kreve fradrag og grunnlaget for fradraget. Videre skal selskapet opplyse hva inntående verdi ved aktuell utbetalingsdato er og hvor stort fradraget er samme dato, før rettighetshaver tar endelig standpunkt til om retten til utbetaling skal benyttes.

(3) Selskapet skal innen 30. juni 2007 opplyse rettighetshaveren skriftlig om retten til å kreve utbetaling. Rettighetshaver som vil benytte adgangen til utbetaling etter første ledd, må sende skriftlig melding om dette til selskapet innen 31. desember 2010.

§ 6–47–41. Rett til å inngå ny forsikringsavtale

(1) Rettighetshaver etter en avtale om fortsettelsesforsikring skal ha rett til å inngå ny avtale på tilsvarende vilkår og med rett til samme ytelser som den eksisterende forsikringsavtalen uten å gi nye helseopplysninger. Gebyr ved etablering av ny avtale kan ikke settes høyere enn maksimalt tillatt gebyr ved flytting av individuell livsforsikringsavtale.

(2) Rettighetshaver som vil benytte adgangen til å inngå ny avtale etter første ledd, må sende skriftlig melding om dette til selskapet innen 31. desember 2010. Dersom denne retten benyttes, er det ikke tillatt å foreta innbetaling på den opprinnelige avtalen.

II

Endringene trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.

2. feb. Nr. 127 2007**Vedtak om inndeling av riket i helseregioner – Sammenslåing av Helseregion Sør og Helseregion Øst.**

Fastsatt ved kgl.res. 2. februar 2007 med hjemmel i lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. (helseforetaksloven) § 4. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 6. februar 2007.

Riket inndeles i Helseregion Midt-Norge, Helseregion Nord, Helseregion Sør-Øst og Helseregion Vest slik som beskrevet i foredraget.¹ Den nye inndelingen trer i kraft fra den dato departementet bestemmer.

¹ Utdrag av foredraget følger vedlagt.

Vedlegg

1. Helseregion Midt-Norge som utgjøres av fylkene Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag.
2. Helseregion Nord som utgjøres av fylkene Nordland, Troms og Finnmark.
3. Helseregion Sør-Øst som utgjøres av fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Vestfold, Buskerud, Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland samt Oslo kommune.
4. Helseregion Vest som utgjøres av fylkene Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane.

30. jan. Nr. 133 2007**Forskrift om endring i forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner og i forskrift om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet.**

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 30. januar 2007 med hjemmel i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 49 nr. 2 og lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper § 42. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner og i forskrift 21. oktober 2003 nr. 1445 om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

I vedlegg 1 og 2 til begge forskriftene foretas følgende endringer i funksjonsinndelingen:

- Funksjon 233 endrer navn til «Annet forebyggende helsearbeid»
- Funksjon 234 endrer navn til «Aktivering og servicetjenester overfor eldre og funksjonshemmede»
- Funksjon 241 endrer navn til «Diagnose, behandling, re-/habilitering»
- Funksjon 253 endrer navn til «Pleie, omsorg, hjelp og re-/habilitering i institusjon»
- Funksjon 254 endrer navn til «Kjernetjenester knyttet til pleie, omsorg, hjelp til hjemmeboende»
- Det legges til en ny funksjon 289 med navn «Forsøk med statlige oppgaver»
- Funksjon 385 endrer navn til «Andre kulturaktiviteter og utgifter til kulturbygg»
- Det legges til en ny funksjon 465 med navn «Forsøk med statlige oppgaver»
- Funksjon 510 endrer navn til «Skolelokaler, forvaltning og internater»
- Funksjon 524 endrer navn til «Design og håndverk»
- Funksjon 525 endrer navn til «Restaurant- og matfag».

I vedlegg 3 til begge forskriftene foretas følgende endringer i artsinndelingen:

- Art 429 endrer navn til «Merverdiavgift som gir rett til momskompensasjon»
- Art 874 endrer navn til «Eiendomsskatt «Verk og bruk»
- Art 875 endrer navn til «Eiendomsskatt «Annen fast eiendom»

II

Endringene trer i kraft fra og med rapporteringsåret 2007.

31. jan. Nr. 134 2007**Forskrift om utvidet sensurfrist for fjernundervisningsemner ved Høgskolen i Sør-Trøndelag.**

Fastsatt av styret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag 31. januar 2007 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9 fjerde ledd. Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. Forskriften gjelder skriftlig eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i emner definert som fjernundervisning.

§ 2. For perioden 1. februar 2007–31. desember 2009 fastsettes sensurfristen ved eksamener iflg. § 1 til fire uker – 20 virkedager.

§ 3. Denne forskriften trer i kraft 1. februar 2007.

2. feb. Nr. 135 2007**Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 2. februar 2007 med hjemmel i forskrift 22. desember 2006 nr. 1618 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 § 7, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 26. januar 2007 nr. 98 om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2007 gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. *Kvotefaktor for fartøy med tillatelse til å fiske med trål*

Ved beregning av fartøykvote for fartøy med tillatelse til å fiske etter norsk vårgytende sild med trål, jf. konsesjonsforskriften § 2–20, skal anvendes faktor 7,5.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

2. feb. Nr. 136 2007**Forskrift om stengning av et område i Kongsfjorden på Svalbard for fiskeaktivitet.**

Fastsatt ved kgl.res. 2. februar 2007 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. *Formål*

Forskriftens formål er å avverge interessekonflikt mellom forskning og trålfiske i et område av Kongsfjorden på Svalbard som er av spesiell verdi for forskningen i Ny-Ålesund.

§ 2. *Fiske med trål – omfang av begrepet*

Denne forskriften omfatter alt fiske med trål som drives i ervervsøyemed. Fiske med trål inkluderer også annen lignende aktivitet som vil kunne skade bunnforholdene i fjorden, herunder tråling etter tang, tare og skjell. Fiske til forskningsformål eller fangst av hval er ikke omfattet av forskriften.

Sysselmannen på Svalbard kan i konkrete tilfeller avgjøre hvorvidt en aktivitet omfattes av forskriften eller ikke.

§ 3. *Forbud mot fiske med trål*

Alt fiske med trål er forbudt i følgende sammenhengende område i Kongsfjorden på Svalbard:

Øst for en rett linje mellom følgende posisjoner:

A: 78° 58,00' N	11° 19,45' Ø
B: 79° 02,24' N	11° 15,02' Ø
C: 79° 00,57' N	11° 29,16' Ø
D: 79° 03,55' N	11° 38,51' Ø.

Grensen for det området hvor fiskeriaktivitet er forbudt fremgår av vedlagte kart i målestokk 1:200.000, datert 18. mars 2005.

Forskriften med kart oppbevares hos Justis- og politidepartementet.

§ 4. Kontroll

Sysselmannen på Svalbard håndhever denne forskriften. Det kan gis direktiver til Kystvakten, jf. lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten § 12 annet ledd, jf. § 19 tredje ledd og § 22.

§ 5. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift eller medvirkning til det, straffes etter lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4 annet ledd.

§ 6. Ikrafttredelse og endring

Denne forskrift trer i kraft straks. Justis- og politidepartementet kan gjøre endringer i denne forskrift.

5. feb. Nr. 137 2007**Forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved import av fiskevarer fra Guinea.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 5. februar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. I (vedtak 2007/82/EF). Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at fisk og fiskevarer som omsettes i Norge beregnet til humant konsum, er helsemessig trygge.

§ 2. Omfang

Forskriften gjelder fisk og fiskevarer som har opprinnelse i republikken Guinea, og er beregnet til humant konsum.

§ 3. Forbud mot import

Import av fisk og fiskevarer som forskriften omfatter, er forbudt.

Forbudet gjelder alle varepartier som mottas på grensekontrollstasjonene etter ikrafttredelsen av denne forskriften, uavhengig av om varepartiet ble produsert, lagret eller sertifisert i avsenderlandet før ikrafttredelsen av forskriften.

§ 4. Utgifter og kostnadsdekning

Alle kostnader tilknyttet håndhevingen av denne forskriften, skal pålegges ansvarlig for varepartiet eller dennes representant jf. forskrift 18. oktober 1999 nr. 1163 om tilsyn og kontroll ved import og transitt mv. av animalske næringsmidler og produkter av animalsk opprinnelse mv. fra tredjeland § 21.

§ 5. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften er straffbar, jf. matloven § 28.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 138 2007**Forskrift om endring i forskrift om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak.**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 5. februar 2007 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 61 om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a fjerde ledd, § 4-1 annet ledd, § 5-5 nr. 1 og nr. 2, lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) § 5-1 siste ledd og lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer § 6-2. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1389 om godtgjørelse av utgifter til legehjelp som utføres poliklinisk ved statlige helseinstitusjoner og ved helseinstitusjoner som mottar driftstilskudd fra regionale helseforetak gjøres følgende endringer:

Overskriftene i kapittel 4 skal lyde:

Takstgruppe 1: Enkel undersøkelse – kr 32

Takstgruppe 2: Fullstendig poliklinisk undersøkelse – kr 133

Takstgruppe 3, 4, 5 og 6: Tilleggstakster for spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer

Tabellen under overskriften «Takstgruppe 3, 4, 5 og 6: Tilleggstakster for spesialutredninger og mer omfattende prosedyrer» i kapittel 4 skal lyde:

<i>Takstgruppe</i>		<i>Refusjon</i>
Takstgruppe 3	kr	229
Takstgruppe 4	kr	408
Takstgruppe 5	kr	726
Takstgruppe 6		Individuell

II

Endringene trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 139 2007

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. februar 2007 med hjemmel i forskrift 21. desember 2006 nr. 1581 om regulering av fisket etter makrell i 2007 § 23. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 21. desember 2006 nr. 1581 om regulering av fisket etter makrell i 2007 gjøres følgende endring:

§ 19 nytt syvende ledd skal lyde:

Når et fartøy som omfattes av kapittel 4 gis tillatelse til å fiske flere kvoter av makrell i medhold av drifts- eller strukturkvoteordningen, skal overførte kvoter beregnes etter § 11 – § 12 på grunnlag av mottakende fartøys største lengde.

II

Endringen trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 140 2007

Forskrift om fastsettelse av kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. februar 2007 med hjemmel i forskrift 20. desember 2006 nr. 1565 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 § 7, gitt med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5, § 9, § 11 og § 25. Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. Kvotefaktor for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Ved beregning av fartøykvote for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse, jf. forskrift om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–6 og § 2–10, skal anvendes faktor 0,57.

§ 2. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

5. feb. Nr. 141 2007

Forskrift om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. februar 2007 med hjemmel i forskrift 21. desember 2006 nr. 1610 om regulering av fisket etter kolmule i 2007 § 5 og § 11 og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. Fartøykvoter for fartøy med kolmuletråltillatelse

Kolmuletrålernes fartøykvoter beregnes på grunnlag av en kvoteenhet fastsatt til 9.000 tonn. Av den totale kvoteenhet kan en delkvoteenhet på inntil 7.520 tonn fiskes i EU-sonen og en delkvoteenhet på inntil 1.480 tonn fiskes i Færøysonen.

Fartøyets individuelle kvoter beregnes ved å multiplisere kvoteenheten, eller delkvoteenhetene for de ulike områder, med fartøyets fastsatte faktor i fisket etter kolmule.

§ 2. Maksimalkvoter for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse

Ved beregning av maksimalkvote i fisket etter kolmule for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse brukes faktoren 7.

Uten hinder av en eventuell stopp i fisket i 2007 vil fartøy i denne gruppen kunne fiske inntil maksimalkvoter basert på faktoren 5,5.

§ 3. Faktisk lastekapasitet

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan i fisket etter kolmule ta om bord og levere fangst per tur lik fartøyets faktiske lastekapasitet.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

5. feb. Nr. 142 2007**Forskrift om regulering av fisket etter bunnfisk i Grønlands fiskerisone i 2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. februar 2007 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99 og delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 9. februar 2007.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å drive fiske i Grønlands fiskerisone (ICES-områdene Va, XII og XIV og NAFO-underområde 1) i 2007.

§ 2. Totalkvoter

Uten hensyn til forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske følgende kvanta:

1. 1.450 tonn blåkveite og 200 tonn kveite ved Vest-Grønland.
2. 1.225 tonn blåkveite, 524 tonn kveite og 100 tonn uer ved Øst-Grønland.
3. 625 tonn torsk ved Øst- og Vest-Grønland i tidsrommet 1. juni–31. desember 2007.
4. 120 tonn skolest ved Øst- og Vest-Grønland.
5. 150 tonn bifangst av andre arter i henhold til grønlandske bifangstbestemmelser.

§ 3. Gruppekvoter

1. Trålfartøy kan fiske inntil 1.430 tonn blåkveite ved Vest-Grønland og 632,5 tonn blåkveite ved Øst-Grønland.
2. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske inntil 20 tonn blåkveite ved Vest-Grønland og 592,5 tonn blåkveite ved Øst-Grønland.
3. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske inntil 200 tonn kveite ved Vest-Grønland og 524 tonn kveite ved Øst-Grønland.
4. Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan fiske inntil 625 tonn torsk ved Øst- og Vest-Grønland i tidsrommet 1. juni–31. desember 2007.
5. Trålfartøy som er gitt tillatelse til å delta i fisket etter blåkveite i henhold til § 4 kan fiske inntil 100 tonn uer ved Øst-Grønland.

§ 4. Påmelding og tillatelse

Fartøy som ønsker å delta i fisket med trål må ha sendt skriftlig melding til Fiskeridirektoratet innen 7. februar 2007.

Dersom det er påmeldt flere fartøy enn det antall lisenser gir rom for, vil deltakelsen bli begrenset på grunnlag av loddtrekning.

Ingen fartøy må delta i fisket uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet kan stille vilkår om at fartøy som deltar i fisket skal samle inn biologiske data etter nærmere angitte retningslinjer.

§ 5. Fartøykvoter

Fartøy som fisker med trål, tildeles fartøykvoter.

Fiskeridirektoratet tildeler fartøykvotene.

§ 6. Rapporteringsplikt

Det skal sendes kopi til Fiskeridirektoratet av følgende meldinger som fartøyene etter grønlandske bestemmelser er pålagt å sende grønlandske myndigheter:

- 1) aktivmelding
- 2) melding om fangst pr. uke
- 3) passivmelding.

§ 7. Utseilingsfrist

Fartøy som fisker med trål må ha tatt utseiling innen 15. september 2007.

§ 8. Refordeling

Fiskeridirektoratet kan etter 1. september 2007 refordele eller oppheve fartøykvotene ved Øst-Grønland.

§ 9. Stopp i fisket

Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket.

§ 10. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 31. desember 2007.

6. feb. Nr. 143 2007**Forskrift om endring i forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgforskriften).**

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 6. februar 2007 med hjemmel i lov 28. juni 2002 nr. 57 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven). Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 2. januar 2003 nr. 5 om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgforskriften) gjøres følgende endring:

§ 16 skal lyde:

Dersom det er uklart hvem som har rett til å representere et registrert politisk parti på lokalt nivå og rett til å stille liste, skal valgmyndighetene innhente og legge til grunn uttalelse fra partiets utøvende organ, jf. partiloven § 3 (2) bokstav b.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. feb. Nr. 144 2007**Forskrift om endring i forskrift om engangsavgift på motorvogner.**

Fastsatt av Finansdepartementet 7. februar 2007 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets vedtak om engangsavgift. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 19. mars 2001 nr. 268 om engangsavgift på motorvogner gjøres følgende endring:

Ny § 3–4 skal lyde:

§ 3–4. *Alternativ beregning av bruksfradrag*

Virksomheter som er registrert etter bestemmelsene i kapittel 7 kan ved første gangs registrering av en brukt motorvogn i avgiftgruppene a, b nr. 1, f og h, be om at engangsavgiften fastsettes etter tredje ledd i denne paragraf, istedenfor etter § 3–3.

Ansvarlige for avgiften som ikke er registrert etter bestemmelsene i kapittel 7 kan inntil 15 virkedager etter første gangs registrering av en brukt motorvogn i avgiftgruppene a, b nr. 1, f og h, be om at engangsavgiften fastsettes etter tredje ledd i denne paragraf. Dersom avgiften fastsatt etter tredje ledd i denne paragraf avviker fra avgiften beregnet etter § 3–3, skal den ansvarlige for avgiften innbetale eller refunderes differansen. Korrigeringer under kr 200 gjennomføres ikke.

I engangsavgiften som fastsettes etter Stortingets vedtak om engangsavgift § 2, gjøres fradrag for det forholdstall som fremkommer ved å sammenholde motorvognens verdi som ny her i landet (inflasjonsjustert historisk nybilpris) med verdien motorvognen har som brukt. Verdivurderingen skal bygge på tilgjengelige oversikter over bruktbilpriser på det norske markedet. Toll- og avgiftsdirektoratet fastsetter hvilke prislister som skal benyttes, og hvordan de skal benyttes. Det kan gjøres sjablongmessige fradrag/tillegg i brukverdien for motorvogner med kjørelengder som vesentlig avviker fra det motorvognens alder isolert skulle tilsi.

Dersom forholdstallet ikke kan bestemmes ut fra gjeldende prislister, fastsettes forholdstallet særskilt av en egen enhet organisert av Toll- og avgiftsdirektoratet. Det samme gjelder i tilfelle dersom det må antas at de verdier som oppgis i prislister ikke er riktige. Fastsettelsen av forholdstallet etter dette ledd kan ikke påklages.

Den ansvarlige for avgiften må legge frem de opplysninger som er nødvendige for fastsettelsen av forholdstallet. Bestemmelsene i § 3–3 annet og tredje ledd gjelder tilsvarende.

II

Endringen trer i kraft 1. mai 2007.

8. feb. Nr. 145 2007**Vedtak om pris på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd bokstav a nr. 3 for inntektsåret 2006.**

Fastsatt av Finansdepartementet 8. februar 2007 med hjemmel i forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 18–3–23. Kunngjort 9. februar 2007.

Prisen på kraft ved interne leveranser etter skatteloven § 18–3 annet ledd bokstav a nr. 3 for inntektsåret 2006 settes til 18,845 øre/kWh, dvs. som 19,845 øre/kWh fratrukket 1 øre/kWh.

8. feb. Nr. 146 2007**Forskrift om endring i forskrift om tilsetning av menighetsprest.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 8. februar 2007 med hjemmel i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeoven) § 23 sjette ledd og delegeringsvedtak 17. juni 1988 nr. 648. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 17. juni 1988 nr. 3361 om tilsetning av menighetsprest gjøres følgende endringer:

§ 1 til § 7 skal lyde:

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift gjelder for tilsetning i bispedømmeråd av menighetsprest i Den norske kirke som omfattes av tjenestemannsloven. Forskriften gjelder også når bispedømmerådet tilsetter fengselsprest, studentprest, døveprest og andre spesialprester.

§ 2. Alminnelige vilkår for tilsetning

Som menighetsprest kan tilsettes person som:

- a) er medlem av Den norske kirke og
- b) har rett til å bruke tittelen *candidata/candidatus theologiae* og
- c) innenfor eller utenfor denne graden har fullført praktisk-teologisk utdanning ved, eller godkjent av, et norsk teologisk fakultet og
- d) behersker norsk språk slik det kreves etter lov 11. april 1980 nr. 5 om målbruk i offentlig teneste.

§ 3. Teologiske og kristendomsfaglige mastergrader

Som menighetsprest kan også tilsettes person som oppfyller kravene i forskriften § 2 bokstavene a), c) og d), som har rett til å bruke tittelen *master* eller en av de tidligere høyere gradstitler og som av et fakultet med rett til å tildele *cand.theol.*-graden, er vurdert å inneha en kompetanse som i innhold og omfang tilsvarende *cand.theol.*-graden.

§ 4. Annen tilsvarende kompetanse

Som menighetsprest kan også tilsettes person som oppfyller kravene i forskriften § 2 bokstavene a), c) og d), og etter vedtak av Evalueringsnemnda anses å inneha tilsvarende kompetanse som *candidata/candidatus theologiae* på følgende grunnlag:

- 1) minst femårig gradstudium på masternivå eller tilsvarende ved et høyere lærested med en innholdsprofil som er, eller som søkeren gjennom praksis har utviklet til å være, relevant for prestedtjenesten og
- 2) som del av eller i tillegg til denne graden har en faglig fordypning som, av et fakultet med rett til å tildele *cand.theol.*-graden, er vurdert som tilstrekkelig opptaksgrunnlag til teologistudier på høyere nivå, minst 80 studiepoeng, eller har dokumentert kunnskaper innen teologiens tradisjonelle hoveddisipliner som tilsvarende dette og
- 3) av nemnda ikke finnes personlig uegnet til prestedtjeneste og
- 4) har fylt 35 år og
- 5) har innehatt graden i minst 5 år. Evalueringsnemnda kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra dette vilkåret når graden ble oppnådd etter fylte 50 år.

§ 5. Særlige kvalifikasjoner

Som menighetsprest kan også tilsettes person som oppfyller kravene i forskriften § 2 bokstavene a), c) og d), og som Evalueringsnemnda har truffet vedtak om å gjøre unntak fra § 2 bokstav b) for. Vilkår for at nemnda kan treffe slikt vedtak er at det foreligger helt særlige grunner fremlagt i søknad fra vedkommende biskop. Vedkommende må ha personlige forutsetninger som gjør at han eller hun utvilsomt er særlig kvalifisert for å utføre prestedtjeneste i Den norske kirke, og det må også foreligge et særlig kirkelig behov for vedkommendes tjeneste.

§ 6. Autoriserte prester

Som menighetsprest kan også tilsettes statsborger fra annet EØS-land som er autorisert av Kirkerådet etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1832 om autorisasjon av prester i henhold til avtalen om det europeiske samarbeidsområde (EØS-avtalen), og som oppfyller kravene i forskriften § 2 bokstavene a) og d).

§ 7. Saksbehandling

En evalueringsnemnd vurderer søknader etter § 4 og § 5. Nemnda består av følgende fem medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnt av de respektive instanser:

- ett medlem med varamedlem fra de teologiske fakultetene,
- ett medlem med varamedlem fra de praktisk-teologiske seminarene,
- ett medlem med varamedlem fra den tjenestemannsorganisasjon som organiserer flest prester i Den norske kirke,
- to medlemmer med varamedlemmer blant Kirkemøtets leke medlemmer.

Kirkerådet administrerer oppnevningprosessen og ser til at instansenes oppnevning gir god kjønnsbalanse.

Oppnevningen skjer for fire år og følger Kirkerådets funksjonsperiode. Kirkerådets sekretariat er også sekretariat for nemnda.

Evalueringsnemnda konstituerer seg selv og velger selv sin leder. Lederen velges for to år av gangen. Evalueringsnemndas vedtak kan påklages til Kirkerådet etter nærmere regler om klageordning gitt av Kirkemøtet.

Kirkerådet sørger for at det hvert år oversendes en melding til departementet om de vedtak som er truffet etter § 4 og § 5, inklusive vedtak i eventuelle klagesaker.

§ 8 – § 18 oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2007.

9. feb. Nr. 147 2007

Ikrafttredelse av lov 9. februar 2007 nr. 5 om endring i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer).

Fastsatt ved kgl.res. 9. februar 2007 med hjemmel i lov 9. februar 2007 nr. 5 om endring i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer) del II. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

Lov 9. februar 2007 nr. 5 om endring i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. (avgift til tiltak mot pengespillproblemer) trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 148 2007

Forskrift om endring i forskrift om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m.

Fastsatt ved kgl.res. 9. februar 2007 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Fremmet av Kultur- og kirkedepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

I

I forskrift 21. desember 2000 nr. 1366 om lotteritilsynet og lotteriregisteret m.m. gjøres følgende endring:

§ 4–3 skal lyde:

§ 4–3. Gebyr for gevinstautomater og underholdningsautomater

For oppstilling av underholdningsautomat betaler entreprenøren eller automateieren et gebyr på kr 1.500,– for hvert påbegynt år automaten er oppstilt.

For oppstilling av gevinstautomat betaler entreprenøren eller automateieren et gebyr på kr 3.000,– for hvert påbegynt år automaten er oppstilt.

For oppstilling av gevinstautomat betaler entreprenøren eller automateieren en årlig sektoravgift på kr 1.000,– for hvert påbegynte år til dekning av utgifter til tiltak mot pengespillproblemer.

For gebyr som betales etter annet ledd skal entreprenør eller automateier avregne kr 850,– av gebyret fra lokalinnhaverens andel av overskuddet fra automaten.

Dersom gebyr ikke er betalt innen tre måneder etter at automaten er oppstilt, faller oppstillingstillatelsen bort uten vedtak eller varsel.

II

Endringen trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 149 2007

Forskrift om sanksjonar mot Iran.

Fastsett ved kgl.res. 9. februar 2007 med heimel i lov 7. juni 1968 nr. 4 om gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd. Fremja av Utanriksdepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

Med heimel i lov 7. juni 1968 nr. 4 om gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd fastsetjast fylgjande forskrift til gjennomføring av Tryggingrådet's resolusjon 23. desember 2006 nr. 1737.

§ 1.

1. Det er forbode for norske rettssubjekt og for einkvar som oppheld seg på norsk territorium å selje, forsyne eller overføre direkte eller indirekte til Iran:

- a) gjenstandar, materiell, utstyr, varer og teknologi som kan bidra til Irans opprikingsrelaterte, repossesserings- eller tungtvassrelaterte aktivitetar eller til utvikling av leveringssystem for kjernevåpen som omfattast av vedlegg til eksportkontrollforskrifta¹

b) andre gjenstandar, materiell, utstyr, varer og teknologi som nemnd og einkvar annan gjenstand, materiell, utstyr, varer og teknologi dersom norske styresmakter,² Tryggingrådet eller Sanksjonskomiteen for Iran bestemmer at desse vil kunne bidra til opprikkingsrelaterte, repressering- eller tungtvassrelaterte aktivitetar eller til utvikling av leveringssystem for kjernevåpen, samt anna aktivitet som relaterer seg til område som IAEA har uttrykt bekymring for eller peika ut.

2. Forbodet i nr. 1 gjeld uavhengig av kor gjenstandane, materiellet, utstyret, varene eller teknologien har sitt opphav. Likeeins er det forbode for norskregistrert skip eller luftfarty å frakte gjenstandar, materiell, utstyr, varer eller teknologi som nemnd i nr. 1 til Iran.

3. Ved sal, forsyning eller overførsel av alle gjenstandar, materiell, utstyr, varer og teknologi som er listeført som nemnd og eksport ikkje er ulovleg som nemnd i nr. 1, skal retningslinene i medhald av eksportkontrollforskrifta³ fylgjast; og sluttbruk og framkomststad skal effektivt kunne verifiserast.

4. Det er forbode for norske rettssubjekt og for einkvar som oppheld seg på norsk territorium å yte Iran teknisk bistand eller trening, finansiell bistand, investering, mekling eller andre tenestar, samt overførsel av finansielle ressursar eller tenester i samband med forsyning, sal, overdraging, produksjon eller bruk av forbodne gjenstandar, materiale, utstyr, varer og teknologi som nemnd i nr. 1.

5. Det er forbode for norske rettssubjekt og for einkvar som oppheld seg på norsk territorium å skaffe seg gjenstandar frå Iran som nemnd i nr. 1. Det er forbode å nytte norskregistrert skip eller luftfarty til frakt av slike varer. Forbodet gjeld uavhengig av kor varene har sitt opphav.

6. Føresegnene i nr. 1 og nr. 4 gjeld ikkje når Sanksjonskomiteen på førehand bestemmer, og etter ei individuell vurdering, at slikt sal, forsyning, overførsel eller anskaffing av slike gjenstandar eller assistanse klart ikkje vil bidra til utvikling av Irans teknologi i samband med landets kjernefysiske aktivitetar og utvikling av leveringssystem for kjernevåpen, medrekna når slike gjenstandar eller assistanse er til mat eller til jordbruks-, medisinske eller andre humanitære føremål, føresett at kontraktar for levering av slike gjenstandar eller assistanse har tilfredsstillande sluttbrukgarantiar og at Iran har forplikta seg til ikkje å bruke slike gjenstandar i kjernefysiske aktivitetar eller til utvikling av leveringssystem for kjernevåpen.

1 Forbodet i § 1 omfattar varer og utstyr som er oppført på UD's vareliste II; <http://www.odin.dep.no/filarkiv/273093/vare206.pdf>. Sjå særleg kategori 0; kjernemateriale, anlegg og utstyr. Tryggingrådets lister som det er vist til i resolusjon 1737 er i sin heilskap gjengitt på <http://www.eksportkontroll.mfa.no>.

2 Seksjon for nedrustning og ikkje-spreiing, Utanriksdepartementet.

3 Sjå <http://www.eksportkontroll.mfa.no>.

§ 2.

1. Formuesgode som tilhøyrrer eller direkte eller indirekte kontrollerast av personar eller einingar som er listeført i vedlegg 1, samt personane eller einingane angitt av Tryggingrådet eller av Sanksjonskomiteen, skal frysast. Den som frys eit formuesgode skal straks underrette Utanriksdepartementet¹ om dette.

2. Det er forbode for einkvar å stille formuesgode til rådvelde for personar eller einingar som angitt i nr. 1.

3. Nr. 1 og nr. 2 gjeld ikkje for godskriving av renter eller beløp som er forfalle til betaling før fryspålegget tok til å gjelde, under føresetnad av at også slike midlar frysast. Utanriksdepartementet skal straks underrettast om eventuell godskriving etter denne føresegna.

4. Unntak frå nr. 1 og nr. 2 kan gjerast for bruk av formuesgode til:

- dekking av vesentlege behov og ekstraordinære utgifter i Noreg for ein person som nemnd i nr. 1
- betaling i Noreg av skatt, lovpliktige forsikringspremiar og avgifter for offentlege tenester
- innfriing av pantehefting kor det aktuelle formuesgodet var gjenstand for pantsetjing før fryspålegget tok til å gjelde, og formuesgodet ikkje tilfell personar eller einingar som nemnd i nr. 1
- oppfylling av ein dom kor det aktuelle formuesgodet var søksmålgjenstand føresett at dom har falle før fryspålegget tok til å gjelde, og formuesgodet ikkje tilfell personar eller einingar som angjeve i nr. 1
- betaling av gebyr til ein finansinstitusjon i Noreg til vedlikehald av konti
- naudsynte aktivitetar som er i direkte samband med gjenstandane til bruk i lettvasreaktorar og lågopprika uran som er omfatta av § 1 nr. 1, bokstav b, fyrste alternativ når det inngår i ferdigmonterte brenselselement for slike reaktorar, og dei relevante statane har notifisert dette til Sanksjonskomiteen.

5. Føresegnene i § 2 nr. 1 og 2 skal ikkje hindre dei listeførte personane eller einingane frå å utføre forfalle betaling etter kontrakt som var inngått før fryspålegget tok til å gjelde føresett at kontrakten ikkje relaterer seg til dei forbodne gjenstandane, materiellet, utstyret, varene, teknologiane, assistanse, trening, finansiell assistanse, investering, mekling eller tenester som nemnd i § 1 nr. 1 og 4, samt at betaling ikkje direkte eller indirekte vert motteke av ein person eller eining som nemnd i vedlegg 1.

Godkjenning av utbetalingar i medhald av denne føresegna skal vedtakast av Utanriksdepartementet i samråd med Sanksjonskomiteen for Iran.

1 Førespurnader vedrørande § 2 rettast til Seksjon for humanitær- og strafferett, Utanriksdepartementet.

§ 3.

Utanriksdepartementet gjevast fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve føresegnene i denne forskrifta.

§ 4.

Denne forskrifta trer i kraft straks.

Vedlegg 1

Liste over einingar og personar som er involverte i Irans kjernefysiske aktivitetar

Einingar:

1. Atomic Energy Organisation of Iran
2. Mesbah Energy Company
3. Kala-Electric (aka Kalaye Electric)
4. Pars Trash Company
5. Farayand Technique
6. Defence Industries Organisation
7. 7th of Tir
8. Shahid Hemmat Industrial Group (SHIG)
9. Shahid Bagheri Industrial Group (SBIG)
10. Fajr Industrial Group.

Personar:

11. Mohammad Qannadi
12. Behman Asgarpour
13. Dawood Agha-Jani
14. Ehsan Monajemi
15. Jafar Mohammadi
16. Ali Hajinia Leilabadi
17. Lt. Gen. Mohammad Mehdi Nejad Nouri
18. Gen Hosein Salimi
19. Ahmad Vahid Dastjerdi
20. Reza-Gholi Esmaeli
21. Bahmanyar Morteza Bahmanyar
22. Maj. Gen. Yahya Rahim Safavi.

9. feb. Nr. 150 2007

Delvis ikraftsetjing av lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering.

Fastsett ved kgl.res. 9. februar 2007 med heimel i lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering § 50 første ledd. Fremja av Miljøverndepartementet. Kunngjort 9. februar 2007.

Lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering § 1, § 2, § 3, § 4, § 22, § 28, § 30, § 31, § 32 andre og tredje ledd, § 50 og § 51 femte ledd trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 151 2007

Forskrift om iverksetting av matrikkelen.

Fastsatt av Miljøverndepartementet 9. februar 2007 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering § 22, § 30, § 31, § 32 og § 50, jf. lov 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (Delingsloven) § 2-4, § 2-5, § 4-1 og § 5-5 og forskrift 19. oktober 1979 nr. 4 til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet. Kunngjort 9. februar 2007.

I

§ 1. Statens kartverk bestemmer når matrikkelen skal settes i verk for den enkelte kommune. For kommuner hvor matrikkelen er satt i verk, gjelder bestemmelsene i § 2 og § 3.

Kommuner kan før iverksettingen etter avtale med Statens kartverk føre matrikkelen sammen med GAB-registeret og eiendomskart. Føringen skal skje etter bestemmelsen i § 3.

§ 2. Matrikkelen erstatter GAB-registeret og kommunens eiendomskart. Når det i lov eller forskrift direkte eller indirekte vises til GAB-registeret eller kommunens eiendomskartverk, skal bestemmelsen gjelde matrikkelen tilsvarende.

§ 3. Føring av opplysninger i matrikkelen skal følge instruks fastsatt av Statens kartverk. Lov 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (Delingsloven), med tilhørende forskrifter, gjelder ellers så langt den passer.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 1

Planen for iverksettingen av matrikkelen består av en pilotfase (prøveperiode) og en ordinær gjennomføringsfase. Første ledd gjelder den ordinære gjennomføringsfasen, mens andre ledd gjelder pilotfasen. I pilotfasen vil GAB og matrikkelen bli ført parallelt med hverandre. GAB vil i denne perioden fremdeles være det offisielle eiendomsregisteret.

Pilotfasen startet januar 2007 etter avtale med 15 kommuner. Pilotfasen vil gå fram til 15. april 2007. Gjennomføringsfasen skal etter planen løpe fra mai 2007 til mars 2008. I løpet av gjennomføringsfasen skal samtlige kommuner få iverksatt matrikkelen. Kommunene skal etter planen deles i fire grupper. Første gruppe vil få iverksetting av matrikkelen i mai eller juni 2007, mens siste gruppe får iverksettingen i februar eller mars 2008. Basert på erfaringene fra pilotfasen vil Statens kartverk sette opp en endelig gjennomføringsplan og bekjentgjøre gruppeinndelinger og iverksettingsdatoer. Det kan bli aktuelt å endre gruppeinndelingen underveis basert på situasjonen i den enkelte kommunen. Statens kartverk vil varsle kommunene i god tid om dette.

Til § 2

Matrikkelen erstatter GAB-registeret og kommunens eiendomskartverk. Når det i lov eller forskrift vises til GAB-registeret eller kommunens eiendomskart, skal vedkommende bestemmelse gjelde matrikkelen tilsvarende. Det gjelder også indirekte henvisninger, f.eks. i form av henvisning til delingsloven. Slike direkte eller indirekte henvisninger finnes bl.a. i:

- lov 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (Delingsloven)
- forskrift 19. oktober 1979 nr. 4 til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven).
Del. av myndighet
- forskrift 26. juni 2003 nr. 968 om føringen av grunneiendoms-, adresse- og bygningsregisteret (GAB-registeret)
- lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner
- forskrift 24. juni 2003 nr. 749 om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK)
- forskrift 5. juli 1991 nr. 456 om skrivemåten m.v. av stadnamn.

Til § 3

Iverksettingen av matrikkelen innebærer i utgangspunktet ikke noe mer enn at matrikkelen erstatter GAB og kommunens eiendomskartverk. All saksbehandling som ligger til grunn for føring av opplysninger i matrikkelen skal fortsatt skje etter delingslovens system. Det gjelder både grunneiendoms-, adresse- og bygningsdelen, og kartdelen. Føring av matrikkelen skal bl.a. basere seg på data fra kart- og delingsforretninger gjennomført etter bestemmelsene i delingsloven og tilhørende forskrifter. Kommunen skal fortsatt utarbeide målebrev etter reglene i delingsloven. Dokumentflyt og ansvarsdeling mellom kommunen og tinglysingsmyndigheten i saker som krever tinglysning, skjer uendret. Kommunen skal sende melding til tinglysning i samsvar med delingsloven § 4–2 og § 4–3. For kart- og delingsforretninger og annet arbeid etter delingsloven, skal det betales gebyr etter delingsloven § 5–2.

Klagebehandlingen skal skje etter reglene i delingsloven, jf. § 1–6, med unntak av klage på vedtak om utlevering av opplysninger fra matrikkelen. Klage på slikt vedtak skjer etter reglene i forvaltningsloven.

Innsyn i matrikkelen skal skje etter reglene i GAB-forskriften § 4. For øvrig gjelder personopplysningsloven. Utlevering av opplysninger fra matrikkelen skal skje etter § 30 i lov om eiendomsregistrering. I den grad denne bestemmelsen krever utfyllende bestemmelser, gjelder forskrift om føringen av grunneiendoms-, adresse- og bygningsregisteret (GAB-registeret) så langt den passer.

Konvertering av opplysninger fra GAB-registeret og eiendomskart til matrikkelen og matrikkelføring er unntatt fra personopplysningslovens krav til informasjon, melding og konsesjonsplikt, jf. lov om eiendomsregistrering § 22 åttende ledd.

9. feb. Nr. 152 2007

Forskrift om endring i forskrift om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 9. februar 2007 med hjemmel i forskrift 21. desember 2006 nr. 1610 om regulering av fisket etter kolmule i 2007 § 5 og § 11 og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 13. februar 2007.

I

I forskrift 5. februar 2007 nr. 141 om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2007 gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse kan i fisket etter kolmule ta om bord og levere fangst per tur lik fartøyets faktiske lastekapasitet, dog ikke utover størrelsesbegrensning angitt i § 2–7 og § 2–11 i forskrift

13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konesjonsforskriften).

II

Endringen trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 153 2007

Midlertidig forskrift om avskåret klagerett ved billighetserstatning til tidligere beboere ved barnehjem i Bergen kommune.

Fastsatt ved kgl.res. 9. februar 2007 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28 fjerde ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 13. februar 2007.

§ 1. Unntak fra klageretten

Vedtak i erstatningsutvalget for Bergen kommunes billighetserstatningsordning for personer som har hatt opphold på barnehjemsinstitusjoner i kommunen i perioden 1. juli 1954 til 1. januar 1980, opprettet ved bystyrevedtak 22. september 2003 og forlenget ved bystyrevedtak 22. mai 2006, kan ikke påklages.

§ 2. Ikrafttredelse og opphør m.m.

Forskriften trer i kraft straks.

Forskriften får også virkning for vedtak truffet av erstatningsutvalget før ikrafttredelsen.

Forskriften opphører 31. desember 2007.

9. feb. Nr. 154 2007

Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv.

Fastsatt ved kgl.res. 9. februar 2007 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. del V nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 13. februar 2007.

Endringen av aksjeloven § 16–17 og allmennaksjeloven § 16–17 i lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. del I og del II trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 155 2007

Delegering av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter aksjeloven § 16–17 tredje ledd og allmennaksjeloven § 16–17 tredje ledd.

Fastsatt ved kgl.res. 9. februar 2007 med hjemmel i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) § 16–17 tredje ledd og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) § 16–17 tredje ledd. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 13. februar 2007.

Kongens myndighet etter lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 16–17 tredje ledd og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 16–17 tredje ledd delegeres til Nærings- og handelsdepartementet.

12. feb. Nr. 156 2007

Forskrift om endring i forskrift om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften).

Fastsatt av Petroleumstilsynet 12. februar 2007 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3 og § 4–4 femte ledd og forskrift 31. august 2001 nr. 1016 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 25 og § 57 første ledd bokstav c. Kunngjort 13. februar 2007.

I

I forskrift 3. september 2001 nr. 1100 om utforming og utrusting av innretninger med mer i petroleumsvirksomheten (innretningsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 47 nytt første ledd skal lyde:

Brønnbarrierer skal være slik at brønnintegriteten sikres og barrierefunksjonene ivaretas i brønnens levetid.

§ 47 nåværende første ledd blir nytt andre ledd.

§ 47 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Ved midlertidig og permanent forlating av en brønn skal barrierene utformes slik at de ivaretar brønnintegriteten for den lengste tiden brønnen forventes forlatt.

§ 47 nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved plugging av brønner skal foringsrørene kunne kuttes uten å skade omgivelsene.

§ 47 nåværende siste ledd blir nytt femte ledd.

§ 52 oppheves.

§ 54 overskriften og første ledd skal lyde:

§ 54. Ventiltre og brønnhode

Ventiltrær og brønnhoder skal utformes slik at forsvarlig utvinning, reentring, brønnintervensjon og brønnkontroll kan utføres.

§ 72 første ledd andre punktum skal lyde:

Merking av innretninger skal være i samsvar med Kystdirektoratets bestemmelser.

§ 83 nr. 4 oppheves.

II

Endringene trer i kraft 12. februar 2007.

12. feb. Nr. 157 2007

Forskrift om endring i forskrift om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften).

Fastsatt av Petroleumstilsynet og Statens forurensningstilsyn 12. februar 2007 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3, og forskrift 31. august 2001 nr. 1016 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 25 og § 57 første ledd bokstav d og lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 40 og § 42. Kunngjort 13. februar 2007.

I

I forskrift 3. september 2001 nr. 1157 om utføring av aktiviteter i petroleumsvirksomheten (aktivitetsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 55a tredje ledd skal lyde:

Oljeinnholdet i vann som slippes til sjø, skal være så lavt som mulig, jf. rammeforskriften kapittel III om prinsipper for helse, miljø og sikkerhet og styringsforskriften § 4 om mål og strategier og § 5 om interne krav. Oljeinnholdet skal ikke overstige 30 mg olje per liter vann som veid gjennomsnitt for en kalendermåned.

§ 56a tredje ledd nr. 2 skal lyde:

2) Bioakkumulering

Kjemikalier som består av flere stoff, skal testes for de organiske enkeltstoffenes potensial for bioakkumulering. Kravet gjelder for stoff med lavere molekylvekt enn 700 g/mol. Stoffene skal testes etter OECD 117 «Partition Coefficient (n-octanol/water), High Performance Liquid Chromatography (HPLC) Method» eller OECD 107 «Partition Coefficient (n-octanol/water): Shake Flask Method». For stoff som ikke lar seg teste etter standardiserte metoder, som overflateaktive stoff, skal det gjøres en beregning eller faglig vurdering av bioakkumuleringspotensialet. Faglige vurderinger skal fortrinnsvis utføres av uavhengig instans, og skal dokumenteres.

§ 56a tredje ledd nr. 3 nytt tredje ledd skal lyde:

Giftighetstester på ferskvannorganismer kan aksepteres dersom resultater fra marine tester ikke er tilgjengelige, og dersom de er utført etter standardiserte metoder.

§ 56a tredje ledd nr. 3 nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd og skal lyde:

For organiske enkeltstoffer som er lite nedbrytbare (BOD < 20% i løpet av 28 dager) og for kjemikalier tatt i bruk etter 1. januar 2004 skal akutt giftighet være testet på stoffnivå. Giftighetstesting, inkludert fisketest, skal være gjennomført på stoffnivå for alle kjemikalier fra og med 1. januar 2007. Krav til fisketest gjelder ikke dersom kjemikallet er

- uorganisk og har en giftighet overfor de øvrige testorganismene på EC_{50} eller $LC_{50} \leq 1$ mg/l
- organisk og har en giftighet overfor de øvrige testorganismene på EC_{50} eller $LC_{50} \leq 10$ mg/l.

§ 56b nr. 1 første ledd første strekpunkt skal lyde:

- Prioritetslisten fra St.meld.nr.21 (2004–2005)

§ 56b nr. 1 annet ledd siste strekpunkt skal lyde:

- Stoff som er arvestoffskadelige eller reproduksjonsskadelige.

§ 56b nr. 2 første ledd siste strekpunkt nest siste underpunkt skal lyde:

- Bioakkumuleringspotensial, $\text{Log Pow} \geq 3$ og molekylvekt < 700 eller

§ 61 fjerde ledd skal lyde:

Analysen skal utføres på en systematisk og standardisert måte. Oljeinnhold i vann skal analyseres etter OSPAR referansemetode for bestemmelse av dispergert olje i vann (OSPAR ref. nr. 2005–15 som er en modifikasjon av ISO 9377–2) eller analysemetoder som er kalibrert mot denne.

§ 63 annet ledd skal lyde:

Avfallet som genereres i forbindelse med virksomheten, skal håndteres på en miljømessig og hygienisk forsvarlig måte.

§ 74 overskriften skal lyde:

§ 74. *Grunn gass og grunne formasjonsvæsker*

§ 76 første ledd skal lyde:

Ved bore- og brønnaktiviteter skal det være testede brønnbarrierer med tilstrekkelig uavhengighet, jf. også innretningsforskriften § 47 om brønnbarrierer.

Vedlegg 1 teknisk vedlegg 2 pkt. 2.1 skal lyde:

2.1 Grunnlagsundersøkelser

Grunnlagsundersøkelser skal gjennomføres før:

- leteboring i nye områder med ukjente naturtyper eller hvor det er påvist særlige sårbare miljøressurser i tilknytning til sedimentene
- i øvrige områder før produksjonsboring og utbygging begynner på de enkelte feltene.

Punktene over gjelder for alle typer installasjoner. En grunnlagsundersøkelse skal ha gyldighet i 6 år eller så lenge SFT i samråd med relevant faginstans, bestemmer.

Vedlegg 1 teknisk vedlegg 2 pkt. 4.2.4 skal lyde:

4.2.4 Metaller

Analysene skal omfatte følgende elementer:

- Ba eller tilsvarende hovedkomponent i vektstoff, samt Cd, Cr, Cu, Pb og Zn undersøkes på samtlige stasjoner ved alle grunnlagsundersøkelser og ved første oppfølgende overvåkingsundersøkelse i regionen. I påfølgende undersøkelser skal analyse av metaller inngå dersom det er påvist forhøyede nivåer.
- Hg undersøkes på de to nærmeste stasjonene nedstrøms installasjonen ved grunnlagsundersøkelsen og ved den ordinære overvåkingen, (Teknisk vedlegg 3). I påfølgende undersøkelser skal analyse av metaller inngå dersom det er påvist forhøyede nivåer.

II

Endringene trer i kraft 12. februar 2007.

12. feb. Nr. 163 2007

Forskrift om endring i forskrift om materiale og opplysninger i petroleumsvirksomheten (opplysningspliktforskriften).

Fastsatt av Petroleumstilsynet og Statens forurensningstilsyn 12. februar 2007 med hjemmel i lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet § 10–18, lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3 og § 18–5 og forskrift 31. august 2001 nr. 1016 om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten (rammeforskriften) § 21, § 23, § 25 og § 57 første ledd bokstav b og lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensingsloven) § 9, § 39 tredje ledd og § 40. Kunngjort 16. februar 2007.

I

I forskrift 3. september 2001 nr. 1107 om materiale og opplysninger i petroleumsvirksomheten (opplysningspliktforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 11 andre og tredje ledd skal lyde:

Ved fare- og ulykkessituasjoner som nevnt i første ledd bokstav a til og med d, men av mindre alvorlig eller mindre akutt karakter, skal operatøren gi enkeltvis skriftlig melding til Petroleumstilsynet første arbeidsdag etter at situasjonen inntraff eller ble oppdaget.

Tilsynsmyndighetene fastsetter nærmere format for det skriftlige varselet som nevnt i første ledd, og for meldingen som nevnt i andre ledd.

I vedlegget pkt. 4 tilføyes nytt siste ledd:

Ved bruk av beredskapskjemikalier skal mengde og bruksområde angis i rapporten.

Vedlegget tabell 5.1 skal lyde:

Tabell 5.1 Forbruk og utslipp av kjemikalier fordelt etter deres miljøegenskaper⁶

Utslipp	Kategori ¹	Fargekategori	Mengde stoff brukt (tonn)	Mengde stoff sluppet ut (tonn)
Vann				
Kjemikalier på PLONOR-listen				
Hormonforstyrrende stoffer	1			
Stoff som er antatt å være eller er arvestoffskadelig eller reproduksjonsskadelig ²	1.1			
Liste over prioriterte kjemikalier som omfattes av resultatmål 1 (Prioritetslisten) St.meld.nr.21 (2004–2005) og St.meld.nr.25 (2002–2003)	2			
Bionedbrytbarhet < 20% og log Pow $\geq 5^3$	3			
Bionedbrytbarhet < 20% og giftighet EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 10 mg/l	4			
To av tre kategorier:	6			
Bionedbrytbarhet < 60%, log Pow ≥ 3 , EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 10 mg/l ³				
Uorganisk og EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 1 mg/l	7			
Bionedbrytbarhet < 20% ³	8			
Andre kjemikalier ⁴				
Sum ⁵				
Mengde kjemikalier rapportert i kategori 6, 7, 8 og Andre kjemikalier som også står på OSPARs tainting liste				

1 Kategori i tabell 5.1 relateres til kategori i tabell 6.1 for å sikre overensstemmelse med rapporterte tall i de to tabellene.

2 Med arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige stoffer forstås mutagenkategori (Mut) 1–3 og reproduksjonsskadekategorier (Rep) 1–3 jf. vedlegg til forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

3 Data for nedbrytbarhet og bioakkumulering skal være i henhold til godkjente tester for offshore kjemikalier.

4 «Andre kjemikalier» er de som faller utenfor kategoriene nevnt ovenfor i tabellen.

5 «Sum» skal stemme med tallene for forbruk og utslipp av kjemikalier rapportert i kapittel 4.

6 Tabell 5.2–5.9 skal ha samme form som tabell 5.1.

Vedlegget tabell 8.3 skal lyde:

Tabell 8.3 Akutt forurensning av kjemikalier og borevæsker fordelt etter deres miljøegenskaper

Utslipp	Kategori ¹	Fargekategori	Mengde stoff sluppet ut (tonn)
Vann			
Kjemikalier på PLONOR-listen			
Hormonforstyrrende stoffer	1		
Stoff som er antatt å være eller er arvestoffskadelig eller reproduksjonsskadelig ²			
Liste over prioriterte kjemikalier som omfattes av resultatmål 1 (Prioritetslisten) St.meld.nr.21 (2004–2005) og St.meld.nr.25 (2002–2003)	2		
Bionedbrytbarhet < 20% og log Pow $\geq 5^3$	3		
Bionedbrytbarhet < 20% og giftighet EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 10 mg/l	4		
To av tre kategorier: Bionedbrytbarhet < 60%, log Pow ≥ 3 , EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 10 mg/l	6		
Uorganisk og EC ₅₀ eller LC ₅₀ ≤ 1 mg/l	7		

<i>Utslipp</i>	<i>Kategori¹</i>	<i>Fargekategori</i>	<i>Mengde stoff sluppet ut (tonn)</i>
Bionedbrytbarhet < 20% ³	8		
Andre kjemikalier ⁴			
Sum ⁵			

1 Kategori i tabell 8.3 relateres til kategori i tabell 5.1.

2 Med arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige stoffer forstås mutagenkategori (Mut) 1–3 og reproduksjonsskade kategorier (Rep) 1–3 jf. vedlegg til forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

3 Data for nedbrytbarhet og bioakkumulering skal være i henhold til godkjente tester for offshore kjemikalier.

4 «Andre kjemikalier» er de som faller utenfor kategoriene nevnt ovenfor i tabellen.

5 Sum skal stemme med tallene for utslipp av kjemikalier rapportert i tabell 8.2.

II

Endringene trer i kraft 12. februar 2007.

13. feb. Nr. 164 2007

Forskrift om rentesats etter ekteskapsloven og skifteloven.

Fastsatt av Justis- og politidepartementet 13. februar 2007 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 70 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 18. desember 1992 nr. 1077, og lov 21. februar 1930 om skifte § 65 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1993 nr. 1120. Kunngjort 16. februar 2007.

§ 1. Renten etter lov 21. februar 1930 om skifte § 65 tredje ledd annet punktum og lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 70 annet ledd er for hvert kalenderår en fast prosent effektiv årlig rente, som svarer til forsinkelsesrenten etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum, slik den er fastsatt pr. 1. januar det aktuelle året, fratrukket 5,2 prosentpoeng.

§ 2. Forskriften trer i kraft 1. mars 2007. Fra ikrafttredelsen er renten for 2007 5,3 prosent p.a. Den nye rentesatsen gjelder for både eksisterende og nye fordringer.

§ 3. Fra den tid forskriften trer i kraft oppheves forskrift 16. desember 1993 nr. 1199 om rentesats etter skifteloven § 65 tredje ledd.

14. feb. Nr. 165 2007

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 14. februar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 12, § 15, § 19 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg I (vedtak 2005/43/EF). Kunngjort 16. februar 2007.

I

I forskrift 31. desember 1998 nr. 1477 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av sæd, eggceller og embryo av visse dyrearter gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningen i forskriftens hjemmelsfelt skal lyde:

Jf. EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 92/65/EØF, vedtak 94/63/EF, vedtak 95/294/EF, vedtak 95/388/EF, vedtak 95/483/EF, vedtak 96/540/EF, vedtak 2000/284/EF, vedtak 2001/734/EF, vedtak 2004/52/EF, vedtak 2004/205/EF og vedtak 2005/43/EF).

Vedlegg A nr. 13 bokstav d skal lyde:

- d) sæden oppfyller vilkårene i kapittel III i vedlegg D til direktiv 92/65/EØF og kapittel A(I) i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 999/2001.

Vedlegg B nr. 13 bokstav b, c og d skal lyde:

- b) eggcellene/embryoene¹ stammer fra sauer/geiter¹ som oppfyller vilkårene i kapittel IV i vedlegg D til direktiv 92/65/EØF.
- c) eggcellene/embryoene¹ oppfyller vilkårene i kapittel III i vedlegg D til direktiv 92/65/EØF og kapittel A(I) i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 999/2001.
- d) sæden som er brukt til befruktning oppfyller vilkårene i direktiv 92/65/EØF og kapittel A(I) i vedlegg VIII til forordning (EF) nr. 999/2001, hvis det dreier seg om embryo.

¹ Stryk det som ikke passer.

II

Endringene trer i kraft straks.

14. feb. Nr. 166 2007**Kunngjøring av rentesats for inntektsåret 2006 til bruk ved fremføring av underskudd og overskytende friinntekt i henhold til forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum.**

Fastsatt av Finansdepartementet 14. februar 2007 med hjemmel i forskrift 30. april 1993 nr. 316 om skattlegging av inntekt vunnet ved utvinning og rørledningstransport av petroleum § 16. Kunngjort 16. februar 2007.

For inntektsåret 2006 har Finansdepartementet beregnet rentesatsen til bruk ved fremføring av underskudd og overskytende friinntekt etter petroleumsskatteloven § 3 bokstav c annet ledd første punktum og § 5 sjette ledd annet punktum til 2,8 prosent.

14. feb. Nr. 167 2007**Kunngjøring av normrentesats for inntektsåret 2006 til bruk ved anvendelse av forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen.**

Fastsatt av Finansdepartementet 14. februar 2007 med hjemmel i forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen § 5 annet ledd. Kunngjort 16. februar 2007.

For inntektsåret 2006 har Finansdepartementet beregnet normrentesatsen etter forskrift 18. august 1998 nr. 819 om skattemessig behandling av leie av flyttbar produksjonsinnretning på kontinentalsokkelen § 5 annet ledd til 4,20 prosent.

16. feb. Nr. 168 2007**Ikrafttredelse av lov 16. februar 2007 nr. 8 om endringer i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18.**

Fastsatt ved kgl.res. 16. februar 2007 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 8 om endringer i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 del II. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Lov 16. februar 2007 nr. 8 om endringer i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 gjelder fra 1. mars 2007.

16. feb. Nr. 169 2007**Delegering av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter sjømannsloven § 34 annet ledd.**

Fastsatt ved kgl.res. 16. februar 2007 med hjemmel i sjømannslov 30. mai 1975 nr. 18 § 34 annet ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Kongens myndighet etter sjømannsloven § 34 annet ledd delegeres til Nærings- og handelsdepartementet.

16. feb. Nr. 170 2007**Ikrafttredelse av lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven).**

Fastsatt ved kgl.res. 16. februar 2007 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 72 første ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) gjelder fra 1. juli 2007.

16. feb. Nr. 171 2007**Delegering av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet, Miljøverndepartementet og Forsvarsdepartementet etter skipssikkerhetsloven og utpeking av tilsynsmyndighet.**

Fastsatt ved kgl.res. 16. februar 2007 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2 annet ledd, § 2 tredje ledd bokstav a, b, c, d, e, f, g og h og § 2 fjerde ledd, § 3 tredje ledd og § 41 første ledd. Fremmet av Nærings- og handelsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Delegering av Kongens myndighet etter lov om skipssikkerhet i samsvar med fremlagt forslag.¹

¹ Se vedlegg.

Vedlegg

1. Innledning

Ny skipssikkerhetslov ble vedtatt av Stortinget 8. februar 2007. Kongens myndighet etter skipssikkerhetsloven skal delegeres til Nærings- og handelsdepartementet, Miljøverndepartementet og Forsvarsdepartementet. Forslag til delegering har vært forelagt Miljøverndepartementet og Forsvarsdepartementet før utarbeidelse av den kongelige resolusjonen.

2. Delegering av Kongens myndighet til Nærings- og handelsdepartementet

Kongens myndighet etter følgende bestemmelser delegeres til Nærings- og handelsdepartementet:

§ 2 annet ledd, § 2 tredje ledd bokstav a, b, c, d, e, g, h og § 2 fjerde ledd.

3. Myndighet lagt til Nærings- og handelsdepartementet

Med departementet forstås i følgende bestemmelser Nærings- og handelsdepartementet:

§ 4 fjerde ledd

§ 5 annet ledd

§ 6 tredje ledd

§ 7 tredje ledd

§ 8 tredje ledd

§ 9 annet ledd

§ 10 annet ledd

§ 11 annet ledd

§ 12 første ledd og annet ledd

§ 13 første ledd og tredje ledd

§ 14 annet ledd

§ 15 tredje ledd

§ 16 annet ledd

§ 17 annet ledd

§ 18 annet ledd

§ 19 tredje ledd

§ 20 annet ledd

§ 21 annet ledd

§ 22 annet ledd

§ 23 annet ledd

§ 24 fjerde ledd

§ 25 annet ledd

§ 26 annet ledd

§ 27 tredje ledd

§ 28 annet ledd

§ 29 tredje ledd

§ 30 annet ledd

§ 39 tredje ledd

§ 40 fjerde ledd

§ 41 annet ledd og tredje ledd

§ 42 tredje ledd

§ 43 annet ledd og femte ledd

§ 44 annet ledd

§ 45 fjerde ledd

§ 46 annet ledd

§ 47 fjerde ledd

§ 48 tredje ledd

§ 49 tredje ledd

§ 50 fjerde ledd

§ 51 annet ledd

§ 52 tredje ledd

§ 53 første ledd

§ 54 annet ledd

§ 55 femte ledd

§ 56 fjerde ledd.

4. Delegering av Kongens myndighet til Miljøverndepartementet

Kongens myndighet etter følgende bestemmelser delegeres til Miljøverndepartementet:

- § 2 tredje ledd bokstav a, b, c, d, e, f, g, h for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 2 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 3 tredje ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet.

5. Myndighet lagt til Miljøverndepartementet

Med departementet forstås i følgende bestemmelser Miljøverndepartementet:

- § 4 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 5 annet ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 6 tredje ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 31 fjerde ledd
- § 32 annet ledd
- § 33 annet ledd
- § 34 tredje ledd
- § 35 annet ledd
- § 36 annet ledd
- § 37 annet ledd
- § 38 annet ledd
- § 43 annet ledd og femte for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 44 annet ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 45 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 46 annet ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 47 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 49 tredje ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 50 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 52 tredje ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 53 første ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 54 annet ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 55 femte ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet
- § 56 fjerde ledd for så vidt gjelder miljømessig sikkerhet.

6. Delegering av Kongens myndighet til Forsvarsdepartementet

Kongens myndighet etter § 2 tredje ledd bokstav f og § 2 fjerde ledd, for så vidt gjelder skip som nevnt i § 2 tredje ledd bokstav f, delegeres til Forsvarsdepartementet.

7. Utpeking av tilsynsorgan

Tilsynsmyndighet etter § 41 første ledd skal være Sjøfartsdirektoratet.

16. feb. Nr. 172 2007

Ikrafttredelse av lov 16. februar 2007 nr. 6 om endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover.

Fastsatt ved kgl.res. 16. februar 2007 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 6 om endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover del VI. Fremmet av Barne- og likestillingsdepartementet. Kunngjort 16. februar 2007.

Lov 16. februar 2007 nr. 6 om endringer i lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) og enkelte andre lover trer i kraft fra 1. mars 2007.

31. jan. Nr. 173 2007

Forskrift om opptak til høyere utdanning.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31. januar 2007 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–6, § 3–7 og § 4–9, jf. delegeringsvedtak 7. oktober 2005 nr. 1107. Kunngjort 20. februar 2007.

Kapittel 1. Virkeområde

§ 1–1. Virkeområde

(1) Forskriften gjelder for opptak til grunnutdanninger ved institusjoner under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Forskriftens kapittel 6 om politiattest gjelder for opptak til høyere utdanning, jf. lov om universiteter og høyskoler § 4–9.

(2) Med grunnutdanning menes utdanninger som normalt bygger på videregående opplæring og som ikke bygger på eller har annen høyere utdanning som del av opptakskrav.

(3) Det er normalt krav om generell studiekompetanse for opptak til all grunnutdanning der det ikke er fastsatt unntak, jf. kapittel 3 i denne forskriften. I tillegg til kravet om generell studiekompetanse har departementet fastsatt spesielle opptakskrav for enkelte utdanninger, jf. kapittel 4.

(4) Forskriften, med unntak av kapittel 6 om politiattest, gjelder ikke ved innpassing etter første studieår i flerårige profesjonsutdanninger, for opptak til utdanning som bygger på grunnutdanning, «profesjonsdelen» av utdanning og etter- og videreutdanning. For slike utdanninger har institusjonene fullmakt til selv å fastsette opptakskrav og rangeringsregler dersom departementet ikke har fastsatt slike i annen forskrift eller rammeplan.

(5) Departementet kan unnta enkeltstudier fra reglene i denne forskriften.

(6) Forskriften gjelder også, med visse unntak, jf. forskriftens § 8–1, for klager over enkeltvedtak i den nasjonale opptaksmodellen (NOM) for grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak (SO).

Kapittel 2. Generell studiekompetanse

§ 2–1. Generell studiekompetanse – Kunnskapsløftet

(1) Det generelle grunnlaget for opptak til universiteter og høyskoler (generell studiekompetanse) skal normalt være:

Vitnemål om bestått norsk treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse, eller

fylt 23 år i løpet av opptaksåret og kan dokumentere minimum fem års fulltids arbeidserfaring og/eller utdanning (23/5-søkere). Omsorgsarbeid og militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste kan også regnes som arbeidserfaring. Som utdanning gjelder bestått årstrinn i videregående opplæring, godkjent årskurs fra folkehøyskole, og/eller eksamen fra studium av minst ett års varighet.

For begge alternativene over kreves følgende fag fra videregående opplæring som må være dekket innenfor, eller tatt i tillegg til kravene over:

- norsk 393 timer
- engelsk 140 timer
- matematikk 224 timer
- naturfag 140 timer
- samfunnsfag 84 timer
- historie 140 timer.

Fagene er oppgitt med samlet omfang i timer (60 minutters enheter). Fagene må være bestått med karakteren 2 eller bedre.

(2) For søkere som har bestått norsk 309 timer og samisk/finsk 309 timer og historie 113 timer, gjelder ikke kravet om norsk 393 timer og kravet om historie 140 timer.

(3) Opptaksorganet har plikt til å vurdere om annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper kan godkjennes som likeverdig. Departementet kan gi nærmere regler.

(4) Søkere med generell studiekompetanse på grunnlag av videregående opplæring eller tidligere ordninger før Kunnskapsløftet, skal fortsatt ha generell studiekompetanse, jf. overgangsbestemmelsen i § 9–1.

§ 2–2. Utenlandsk utdanning

(1) Søkere med 3-årig videregående utdanning fra de andre nordiske landene er kvalifisert for opptak uten tilleggskrav i norsk når den videregående utdanningen gir generelt opptaksgrunnlag til universiteter og høyskoler i de respektive landene.

(2) Søkere som har utenlandsk utdanning fra land utenfor Norden, må dokumentere bestått utdanning på nivå med norsk 3-årig videregående opplæring som gir generell studiekompetanse, og i tillegg dokumentere kunnskaper i norsk med én av følgende prøver:

1. Bestått norsk med 393 timer fra videregående opplæring.
2. Bestått eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene.
3. Bestått eksamen fra 1-årig høyskolestudium i norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter.
4. Test i norsk, høyere nivå, («Bergenstesten») med minimum 450 poeng.

(3) Universitetet eller høyskolen kan godta annen dokumentasjon av norskkunnskaper. Søkere som for eksempel vil dokumentere norskkunnskaper med norsk eller et annet nordisk språk som morsmål, må normalt dokumentere at de har hatt opplæring i morsmålet på minst norsk/nordisk grunnskolenivå.

(4) Søkere med diplom fra International baccalaureate (IB) fyller kravene til generell studiekompetanse. Dette gjelder også norskkravet, dersom søkere har tatt norsk A eller norsk B på minst lavere nivå («standard level»), eller som oppfyller kravene i tredje ledd.

(5) Kravene til norskkunnskaper gjelder ikke for søkere som skal tas opp til fremmedspråklige utdanningsprogram, og studenter som deltar i internasjonale utvekslingsprogram.

§ 2–3. Opptak på grunnlag av fullført høyere utdanning

Søkere som er tatt opp til høyere utdanning på grunnlag av regler om unntak fra kravet om generell studiekompetanse, jf. kapittel 3, og som har bestått en slik utdanning på minst ett år (60 studiepoeng), får generell studiekompetanse under forutsetning av at de også oppfyller kravet om norsk, jf. § 2–1, dog slik at søkere fra land utenom Norden kan dokumentere norskkunnskaper etter bestemmelsene i § 2–2.

§ 2–4. Opptak på grunnlag av fullført fagskoleutdanning

Søkere som har fullført 2-årig fagskoleutdanning godkjent etter lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning, får generell studiekompetanse under forutsetning av at søkerne også oppfyller kravet om norsk, jf. § 2–1, dog slik at søkere fra land utenom Norden kan dokumentere norskkunnskaper etter bestemmelsene i § 2–2.

Kapittel 3. Unntak fra krav om generell studiekompetanse**§ 3–1. Realkompetanse**

(1) Søkere som er 25 år eller eldre i opptaksåret og som ikke har generell studiekompetanse, har krav på å få vurdert om de er kvalifiserte for et bestemt studium på grunnlag av realkompetanse.

(2) Realkompetanse er kunnskaper søkeren har fått gjennom yrkespraksis, ubetalt arbeid, organisasjonsarbeid, utdanning eller på annen måte.

(3) Utdanningsinstitusjonen må vurdere kvalifikasjonene i forhold til det faget som søkeren ønsker å studere, og finne fram til egnete og hensiktsmessige framgangsmåter for slike vurderinger. Søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet uten å ha generell studiekompetanse.

§ 3–2. Dispensasjon

(1) Institusjonene kan i særskilte tilfeller gjøre unntak fra kravet om generell studiekompetanse for søkere under 25 år. Vilkåret for slik dispensasjon er at søkeren kan dokumentere at det ikke har vært mulig, på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller lignende, å tilfredsstille enkelte av de kravene som normalt blir stilt for å bli tilkjent generell studiekompetanse.

(2) Utdanningsinstitusjonen må vurdere kvalifikasjonene i forhold til det faget som søkeren ønsker å studere, og finne fram til egnete og hensiktsmessige framgangsmåter for slike vurderinger. Søkeren må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet uten å ha generell studiekompetanse.

§ 3–3. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning

Institusjoner kan ta opp søkere som ikke oppfyller kravene til generell studiekompetanse til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning, jf. § 2–1 første ledd, og § 4–4 fjerde strekpunkt. Det forutsettes at søkerne har relevant fagbrev eller svennebrev.

§ 3–4. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte arkitektur- og tekniske fag

Det gjøres unntak fra kravet om generell studiekompetanse for følgende studier:

– *Integrert masterstudium i teknologiske fag, 3-årig ingeniørutdanning og maritime fag*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritim høyskoleutdanning eller 2-årig teknisk fagskole etter ordninger fastsatt før departementet fastsatte rammeplan 1998/1999.

– *Arkitektutdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 2-årig teknisk fagskole etter ordninger fastsatt før departementet fastsatte rammeplan 1998/1999.

– *Matteknologiutdanning*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som har bestått 1-årig forkurs for ingeniør- og maritim høyskoleutdanning eller 1-årig tilpasningskurs, eller 2-årig teknisk fagskole etter ordninger fastsatt før departementet fastsatte rammeplan 1998/1999.

– *2-årig ingeniørutdanning*

Studiet er tilpasset søkere som har bestått 2-årig teknisk fagskoleutdanning fra relevant linje.

§ 3–5. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte språkfag

– *Samisk semesteremne og samisk nybegynnerkurs*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse og spesielle opptakskrav fastsatt under § 4–10 fjerde strekpunkt gjelder for søkere som har samisk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

– *Finsk semesteremne*

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder søkere som har finsk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

§ 3–6. Unntak fra kravet om generell studiekompetanse for opptak til enkelte kunstfag

Unntak fra kravet om generell studiekompetanse gjelder for søkere som fyller spesielle faglige krav fastsatt av institusjonen ved opptak til følgende utdanninger og/eller institusjoner (jf. § 4–1):

– Kunsthøyskolene

– Folkekunst og folkemusikk ved Høgskolen i Telemark

– Kunstfaglig utdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

- Studier i utøvende og skapende musikk
- Studium i folkedans ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- Forfatterstudium ved Høgskolen i Telemark
- Scenekunstutdanning ved Høgskolen i Østfold
- Studium i duodji 1 ved Samisk høgskole
- Studium ved Den norske ballethøgskole.

Kapittel 4. Spesielle opptakskrav

§ 4-1. *Spesielle opptakskrav i tillegg til generell studiekompetanse*

(1) I tillegg til kravet om generell studiekompetanse har departementet fastsatt spesielle opptakskrav for studier og fagområder jf. § 4-2 til § 4-10. Fagkravene refererer i hovedsak til norsk videregående opplæring, studieforberedende utdanningsprogram. Fagkravene må være bestått.

(2) Opptaksorganet har plikt til å vurdere om annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper kan godkjennes som likeverdige. Departementet kan gi nærmere regler.

§ 4-2. *Spesielle opptakskrav til enkelte helse- og veterinærfag*

- *Medisin, odontologi, ernæring og farmasi*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 og Kjemi (1 + 2).
- *Bioingeniørutdanning og Reseptarutdanning*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Fysikk 1 eller Biologi 1 eller Kjemi 1.
- *Ortopediingeniørutdanning*
Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.
- *Tannteknikerutdanning*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) eller Fysikk 1 eller Kjemi 1.
- *Veterinærmedisin*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Kjemi (1 + 2).

§ 4-3. *Spesielle opptakskrav til informatikk, realfag, natur- og miljøfag*

- *Informatikkutdanning*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).
- *Integrerte masterstudier i informatikk* ved Universitetet i Oslo, studieretningene *Nano- og mikroelektronikk, Avbildning, Robotikk, Simulering og visualisering*
Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.
- *Realfag, natur- og miljøfag*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2) og Matematikk (R1 + R2) eller Fysikk (1 + 2) eller Kjemi (1 + 2) eller Biologi (1 + 2) eller Informasjonsteknologi (1 + 2) eller Geofag (1 + 2) eller Teknologi og forskningslære (1 + 2).

§ 4-4. *Spesielle opptakskrav til arkitektur- og teknologiske fag*

- *Arkitektutdanning* ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.
Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.
- *Arkitektutdanning* ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo og Bergen arkitektskole
Søkeren må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Integrert masterstudium i teknologiske fag*
Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.
Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 må dokumentere kunnskaper tilsvarende Matematikk R2.
Søkere med bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller fagkravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene som er fastsatt her.
- *3-årig ingeniørutdanning*
Matematikk (R1 + R2) og Fysikk 1.
Søkere med 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 eller bestått 1-årig forkurs for ingeniørutdanning og maritim høyskoleutdanning fyller kravene for opptak uten hensyn til de spesielle kravene som er fastsatt her.
Søkere med nyere godkjent teknisk fagskoleutdanning må dokumentere tilsvarende kunnskaper.
For søkere med generell studiekompetanse som blir tatt opp til treterminordning og for søkere som tas opp til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning med grunnlag i fagbrev/svennebrev, jf. § 3-3, gjelder ikke det spesielle opptakskravet ovenfor.
- *2-årig ingeniørutdanning*
Søkere må dokumentere toårig teknisk fagskoleutdanning fra relevant linje.

§ 4-5. Spesielle opptakskrav til enkelte økonomiske og administrative fag

- *Integrert masterstudium i økonomisk/administrative fag og i samfunnsøkonomi*
Matematikk R1 eller Matematikk (S1 + S2).
- *Kostøkonomutdanning*
Fagbrev som institusjonskokk eller tilsvarende.

§ 4-6. Spesielle opptakskrav til enkelte hotell- og reiselivsfag

- *Hotelladministrasjon*
Søkere må dokumentere 1 år relevant praksis.
- *Kjøkken- og restaurantledelse*
Fagbrev som kokk, institusjonskokk eller servitør. Andre fag-/svennebrev fra utdanningsprogram for restaurant- og matfag kan vurderes.

§ 4-7. Spesielle opptakskrav til pedagogiske fag

- *Allmennlærerutdanning og 5-årig integrert lærerutdanning*
Søkeren må dokumentere minimum 35 skolepoeng og et gjennomsnitt på minimum karakteren 3,0 i norsk (393 timer) og 3,0 i matematikk (224 timer). For søkere til allmennlærerutdanning ved Samisk høgskole, gjelder i tillegg krav fastsatt i § 4-10. For søkere som har samisk som førstespråk eller andrespråk gjelder karakterkravet i norsk for gjennomsnittet av karakterene i norsk (309 timer) og samisk (309 timer). For søkere som har norsk tegnspråk eller finsk som andrespråk, gjelder karakterkravet i norsk gjennomsnittet av karakterene i første- og andrespråk.
- *Allmennlærerutdanning med musikk*
Søkeren må, i tillegg til kravene i første strekpunkt, dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Allmennlærer- og førskolelærerutdanning med sørsamisk*
Søkeren må dokumentere kunnskaper i sørsamisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. For allmennlærerutdanning gjelder i tillegg kravene i første strekpunkt.
- *Faglærerutdanning i formgivning, kunst- og håndverksfag*
Søkeren må dokumentere kunnskaper og ferdigheter i formgivingsfag eller kunstoffag etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Faglærerutdanning i musikk, dans og drama og annen grunnutdanning i musikk, dans og drama som er pedagogisk rettet*
Søkeren må dokumentere kunnskaper og ferdigheter i musikk, dans eller drama etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Yrkesfaglærerutdanning*
Fag-/svennebrev eller annen fullført og bestått 3-årig yrkesutdanning i skole fra videregående opplæring og 2 års relevant praksis etter avsluttet utdanning. I de tilfeller der det kreves autorisasjon for å praktisere i yrket, kreves det også autorisasjon for opptak til yrkesfaglærerutdanningen.

§ 4-8. Spesielle opptakskrav til enkelte språkfag

- Ved Høgskolen i Agder:
- *Oversetting og interkulturell kommunikasjon – Engelsk*
Engelske programfag (140 timer + 140 timer).
 - *Oversetting og interkulturell kommunikasjon – Fransk*
Fransk nivå II.
 - *Oversetting og interkulturell kommunikasjon – Tysk*
Tysk nivå II.

§ 4-9. Spesielle opptakskrav til enkelte kunstoffag

- Ved opptak til følgende utdanninger må søkeren bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen:
- Studier ved Kunsthøgskolen i Bergen
 - Studier ved Kunsthøgskolen i Oslo
 - Scenekunstutdanning ved Høgskolen i Østfold
 - Studier i utøvende og skapende musikk
 - Musikkvitenskap ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet og Universitetet i Oslo
 - Kunstoffaglig utdanning ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
 - Forfatterstudium
 - Studieprogram i kunst, medier og kommunikasjon – dansevitenskap
 - Studier ved Den norske balletthøgskole.

§ 4-10. Spesielle opptakskrav til diverse fag

- *Spesialtilpasset høyskoleutdanning for døve* ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
Søkere må dokumentere ferdigheter i norsk tegnspråk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.

- *Medieteknikkutdanning, programproduksjonsutdanning og film- og fjernsynsutdanning* ved Høgskolen i Lillehammer
Søkere må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Kulturprosjektledelse og Prosjektledelse for fjernsyn* ved Høgskolen i Lillehammer
Søkeren må dokumentere kunnskaper i form av innsendt arbeid og bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *Studium* ved Samisk høgskole
Søkeren må dokumentere kunnskaper i samisk språk etter nærmere regler fastsatt av institusjonen.
- *2-årig trafikkklærerutdanning*
Søkeren må ha hatt gyldig førerkort klasse B (personbil) sammenhengende de siste tre årene.
Søkere til følgende institusjoner må bestå opptaksprøve etter nærmere regler fastsatt ved institusjonen:
 - Fotojournalistutdanning ved Høgskolen i Oslo
 - Animasjon ved Høgskolen i Volda
 - Studium ved Norges idrettshøgskole
 - Industridesign ved Arkitektur- og designhøgskolen
 - Produktdesignutdanning ved Høgskolen i Akershus
 - Studier ved Rudolf Steinerhøgskolen.

§ 4–11. *Desentralisert utdanning og deltidsutdanning*

For opptak til desentralisert og/eller deltidsutdanning kan institusjonene fastsette spesielle opptakskrav i form av relevant yrkeserfaring og arbeidstilknytning i studietiden. For opptak til deltidsstudium kan det i tillegg stilles krav om tilknytning til utdanningsstedet.

Kapittel 5. Opptak på visse vilkår (Betinget opptak)

§ 5–1. *Opptak på visse vilkår*

- (1) Søkere som på grunn av spesielle omstendigheter ikke kan avlegge eksamen i videregående opplæring, og som derfor ikke kan få dokumentasjon for bestått opplæring som normalt er krav for opptak til institusjoner som omfattes av denne forskrift, kan få opptak til høyere utdanning på visse vilkår. Søkeren får opptak til høyere utdanning på vilkår av at han/hun består eksamen i ett eller flere fag i videregående opplæring i løpet av første semester etter opptak. Det er en forutsetning at søkeren har karakteren 2 eller bedre i standpunktarakter i det faget han/hun ikke har avlagt eksamen i, og at søkeren ikke allerede har avsluttende vurdering i faget.
- (2) Med særskilte forhold menes her sykdom, ulykker eller dødsfall i nær familie. Dersom det foreligger andre særskilte forhold, kan opptaksorganet gi opptak på visse vilkår. Særskilte forhold må dokumenteres ved attest fra lege, annet helsepersonell, politi eller tilsvarende.
- (3) Søkere som har fått opptak på visse vilkår, kan ikke få reservert studieplass til senere opptak.
- (4) Studenter med opptak på visse vilkår som ikke fyller opptakskravene innen den fastsatte fristen, mister studieplassen og studieretten.
- (5) Studenter som avlegger eksamen i et studium de har fått opptak til på visse vilkår, får ikke denne eksamenen godkjent som bestått uten at opptakskravet er oppfylt.
- (6) Den utdanningsinstitusjon som gir opptak på visse vilkår, skal så langt det er mulig og rimelig, legge til rette for at studenten både kan gå opp til utsatt eksamen i videregående opplæring, og gjennomføre det studiet det på visse vilkår er gitt opptak til. Dersom institusjonen ikke finner å kunne legge til rette på denne måten, skal studenten få forlenge opptaket på visse vilkår til neste gang det blir arrangert utsatt eksamen i det aktuelle faget i videregående opplæring.

Kapittel 6. Politiattest ved opptak til høyere utdanning

Bestemmelser om politiattest vil bli fastsatt senere.

Kapittel 7. Rangering av søkere ved opptak

§ 7–1. *Generelt om rangering og kvoter*

- (1) Opptak til studier skjer på grunnlag av rangering innenfor kvoter. Kvote er et bestemt antall eller en bestemt andel av studieplassene som fordeles blant søkere som tilfredsstillt nærmere bestemte krav.
- (2) Alle kvalifiserte søkere som innen fastsatte frister for opptaket dokumenterer at de oppfyller tilhørighetskriteriene for en kvote, konkurrerer om studieplass i kvoten.
- (3) Grunnlaget for rangering er den dokumentasjon som kvalifiserer søkeren for et studium.
- (4) Søkere med høy poengsum rangeres foran søkere med lav poengsum. Søkere med lik poengsum i en kvote rangeres etter alder.
- (5) 10 dager etter studiestart kan den enkelte institusjon, dersom det har vist seg umulig å innkalle søkere i samsvar med rangeringslister, tilby ledige studieplasser til kvalifiserte søkere uten hensyn til rangeringen for øvrig.

§ 7-2. Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

(1) Kvote for førstegangsvitnemål omfatter søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har fått utstedt førstegangsvitnemål etter tre år i videregående opplæring etter bestemmelser fastsatt i forskrift til lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa. Kvoten omfatter også søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har oppnådd generell studiekompetanse på bakgrunn av vitnemål fra yrkesfag samt fagkravene i § 2-1.

(2) Søkere i kvote for førstegangsvitnemål rangeres på grunnlag av bestemmelsene i § 7-5, § 7-8, § 7-9 eller etter § 7-13 og § 7-14.

(3) 50% av studieplassene skal tilbys søkere i kvote for førstegangsvitnemål.

(4) Søkere som fyller kriteriene for opptak i kvote for førstegangsvitnemål, men som ikke får tilbud om studieplass, konkurrerer videre i ordinær kvote.

(5) Departementet kan unnta enkelte studier fra kravet om kvote for førstegangsvitnemål.

§ 7-3. Spesielle kvoter

(1) Når særskilte forhold gjør det ønskelig, kan departementet fastsette spesielle kvoter for enkelte utdanninger. Spesielle kvoter har andre tilhørighetskriterier enn kvote for førstegangsvitnemål.

(2) Departementet kan i særskilte tilfeller fastsette kvote for førstegangsvitnemål innenfor en spesiell kvote.

(3) Departementet kan fastsette avvikende rangeringsregler for spesielle kvoter, herunder regler for tildeling av særlige tilleggs poeng.

(4) Søkere som fyller kriteriene for opptak i en spesiell kvote, men som ikke får tilbud om studieplass, konkurrerer eventuelt videre i kvote for førstegangsvitnemål og deretter i ordinær kvote, jf. § 7-2.

§ 7-4. Poengberegning av søkere med mer enn ett grunnlag for rangering

Søkere som fyller kravene til generell studiekompetanse både som 23/5-søker og på grunnlag av 3-årig videregående opplæring eller tilsvarende, jf. § 2-1, skal poengberegnes etter begge disse grunnlagene for rangering. Ved rangering som 23/5-søker kan det for disse søkerne inngå fag fra beståtte vitnemål eller kompetansebevis som er nødvendig for at søkeren skal bli kvalifisert for et studium, og fag som kan gi tilleggs poeng. Lærestedet skal bruke den poengberegningen som gir høyest rangering.

§ 7-5. Karakterpoeng for søkere med 3-årig videregående opplæring

(1) Alle fag med tallkarakterer som inngår i grunnlaget for rangering, skal regnes med i beregningen av karakterpoeng.

(2) Karakterpoeng er gjennomsnittet av samtlige tallkarakterer, med to desimaler, multiplisert med 10.

(3) Departementet kan fastsette omregningsregler for søkere med International Baccalaureate Diploma, fransk baccalauréat og søkere med videregående opplæring fra utlandet.

(4) For søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer gjelder fastsatt omregningstabell, jf. § 9-2.

§ 7-6. Karakterpoeng for 23/5-søkere

(1) Karakterpoengene regnes ut på grunnlag av de fagene som dekker generelle og spesielle opptakskrav og de fagene som gir tilleggs poeng.

(2) Karakterpoengene regnes ut som gjennomsnittet av samtlige tallkarakterer med to desimaler, multiplisert med 10.

(3) Søkere som tilfredsstillt ett eller flere generelle eller spesielle fagkrav for opptak på grunnlag av annen utdanning eller dokumentasjon av kunnskaper enn fagene bestått i norsk videregående opplæring, skal rangeres etter § 7-12.

§ 7-7. Karakterforbedringer

Ved beregning av karakterpoeng utenom kvote for førstegangsvitnemål skal karakterforbedringer erstatte tidligere karakter(er) i samme fag.

§ 7-8. Tilleggs poeng for realfag

(1) Det gis inntil 4 tilleggs poeng for realfag (realfagspoeng). Det kan ikke gis dobbel uttelling for fag som overlapper hverandre.

(2) Alle programfag i programområde for realfag med et omfang på 140 timer gir 0,5 realfagspoeng, bortsett fra Matematikk R2 og Fysikk 2 som gir 1,0 realfagspoeng.

(3) Søkere med studieforberedende Vg3 i utdanningsprogram for naturbruk får 0,5 realfagspoeng.

(4) Søkere med vitnemål fra annen videregående opplæring som er offentlig godkjent kan få inntil 4 realfagspoeng når det i deres utdanning inngår fagkombinasjoner som må anses likeverdige med de realfag i norsk videregående opplæring som gir rett til tilleggs poeng.

(5) Søkere med IB-diplom får 0,5 realfagspoeng for matematikk, biologi, fysikk og kjemi tatt på lavere nivå («Standard Level»), 1,0 realfagspoeng for biologi og kjemi tatt på høyere nivå («Higher Level»), og 1,5 realfagspoeng for matematikk og fysikk tatt på høyere nivå («Higher Level»).

(6) Søkere med vitnemål fra fransk baccalauréat får realfagspoeng som følger:

– Bestått Linje S Scientifique gir 3,0 realfagspoeng

– Bestått Linje ES Economique gir 0,5 realfagspoeng.

(7) Poengberegnete søkere med opptaksgrunnlag fra utlandet for øvrig, kan gis inntil 4 realfagspoeng når det i deres utdanning inngår fagkombinasjoner som må anses likeverdige med de realfag i norsk videregående opplæring som gir rett til tilleggs-poeng.

(8) Poengberegnete søkere med opptaksgrunnlag fra videregående opplæring før Kunnskapsløftet, kan gis inntil 4 realfagspoeng når det i deres utdanning inngår fagkombinasjoner som må anses likeverdige med de realfag som gir rett til tilleggs-poeng.

§ 7-9. Tilleggs-poeng for underrepresentert kjønn

Departementet kan bestemme at det for enkelte utdanninger gis 1 eller 2 tilleggs-poeng for søkere av det kjønn som er klart underrepresentert blant studenter eller yrkesutøvere fra vedkommende utdanning.

§ 7-10. Tilleggs-poeng for alder

(1) For søkere utenom kvote for førstegangsvitnemål som har vitnemål om bestått treårig videregående opplæring som gir studie- eller yrkeskompetanse, gis det 2 alderspoeng pr. år fra og med det året søkeren fyller 20 år, maksimalt 8 poeng.

(2) For 23/5-søkere gis det 2 alderspoeng pr. år fra og med det året søkeren fyller 24 år, maksimalt 8 poeng.

§ 7-11. Tilleggs-poeng for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller militær førstegangstjeneste

(1) Det gis 2 tilleggs-poeng for enten et fullført studium eller samlet 60 studiepoeng ved universitet eller høyskole, eller ett år på en folkehøgskole med godkjent skoledokumentasjon, eller fullført militær førstegangstjeneste eller siviltjeneste.

(2) Et fullført halvårig studium eller 30 studiepoeng gir 1 tilleggs-poeng.

(3) Det gis maksimalt 2 tilleggs-poeng etter denne bestemmelsen.

§ 7-12. Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

(1) Kvalifiserte søkere som ikke kan poengberegnes, må rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en skjønnsmessig vurdering. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengberegning.

(2) Ved vurderingen skal det tas hensyn til om søkeren har et opptaksgrunnlag og en fagsammensetning som er likeverdig med det som gir grunnlag for tilleggs-poeng for realfag for søkere som kan poengberegnes.

(3) Opptaksorganet skal ved vurderingen legge vekt på søkerens reelle kvalifikasjoner for studiet, herunder søkerens norskkunnskaper.

§ 7-13. Rangering på grunnlag av særskilt vurdering

(1) Grunnlag for opptak etter særskilt vurdering kan være at annet morsmål enn norsk, sykdom, funksjonshemming eller andre spesielle forhold gir grunn til å anta at søkerens karakterpoengsum etter bestemmelsene i § 7-5 til § 7-7 ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner.

(2) Søkere som ønsker å bli vurdert etter denne bestemmelsen, må be om dette i søknaden og legge ved egen begrunnelse og dokumentasjon av de forhold som anføres.

(3) Forhold som nevnt over gir ikke i seg selv rett til studieplass. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter § 7-1 til § 7-12 og § 7-14.

(4) For studier med opptaksprøve kommer denne bestemmelsen til anvendelse for så vidt tilbud om opptaksprøve eller endelig rangering helt eller delvis bygger på poengberegning etter § 7-1 til § 7-12.

(5) Søkere som ikke får tilbud om opptak etter disse reglene, skal rangeres etter reglene i hhv. § 7-1 til § 7-12 og § 7-14.

§ 7-14. Rangering på grunnlag av opptaksprøve

(1) Søkere til studier som etter § 4-4, § 4-9 og § 4-10 har opptaksprøve som spesielt opptakskrav kan rangeres på en av følgende måter:

- Etter § 7-1 til § 7-13 alene
- På grunnlag av opptaksprøve alene
- På grunnlag av både § 7-1 til § 7-13 og opptaksprøve.

(2) Departementet fastsetter hvilket alternativ som skal brukes for de enkelte studier. Kvote for førstegangsvitnemål, jf. § 7-2, gjelder med mindre departementet har fastsatt unntak, jf. § 7-2 femte ledd.

Kapittel 8. Nasjonal klagenemnd for opptak gjennom Samordna opptak

§ 8-1. Nasjonal klagenemnd for opptak gjennom Samordna opptak

(1) Reglene for nasjonal klagenemnd gjelder klager over enkeltvedtak i den nasjonale opptaksmodellen (NOM) for grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak (SO).

(2) Reglene for nasjonal klagenemnd gjelder ikke vedtak om opptak på grunnlag av realkompetanse og vedtak om unntak fra krav om generell studiekompetanse, jf. § 3-6 i lov om universiteter og høyskoler. Forskriften gjelder heller ikke for klager på vurdering av spesielle opptakskrav som omfatter ferdigheter eller opptaksprøver etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. Klager på slike vedtak behandles i samsvar med den klageordning som er etablert ved det enkelte lærested.

§ 8-2. Klagenemndas oppnevning og sammensetning

- (1) Klagenemnda oppnevnes av departementet.
- (2) Klagenemnda skal ha sju medlemmer og slik sammensetning:
 - a) En leder og nestleder som skal fylle de lovbestemte krav til lagdommere.
 - b) Tre medlemmer, hvorav en skal oppnevnes som nestleder, jf. kravet over, og deres varamedlemmer fra de institusjoner forskriften gjelder for.
 - c) Ett medlem med personlig varamedlem fra forvaltningsområdet for videregående opplæring.
 - d) To medlemmer og deres varamedlemmer foreslått av representative studentorganisasjoner.
- (3) Studentrepresentantene oppnevnes normalt for to år.
- (4) Sekretariatet for klagenemnda skal ligge i Samordna opptak.

§ 8-3. Klagenemndas avgjørelse

- (1) Klagenemnda er vedtaksfør når lederen eller nestlederen og minst fire andre medlemmer, herav en studentrepresentant, er til stede.
- (2) Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

Kapittel 9. Overgangsregler**§ 9-1. Generell studiekompetanse etter tidligere ordninger**

(1) Søkere som iht. Reform 94 har bestått 3-årig videregående opplæring med grunnkurs, VKI og VKII, eller bestått fagopplæring med fagbrev/svennebrev, eller er 23/5-søkere, og som har følgende fag, bestått med karakteren 2 eller bedre, fra videregående opplæring (Reform 94):

- norsk (14)
- engelsk (5)
- matematikk (5)
- naturfag (5)
- samfunnsfag (6), som omfatter nyere historie (4) og samfunnslære (2),

har generell studiekompetanse. Fagene er oppgitt med gjennomsnittlig uketimetall i parentes.

(2) For søkere som har lest norsk og samisk med respektive (11) + (11) uketimer, gjelder ikke kravet om 14 uketimer norsk.

(3) Søkere som har bestått 2-årig teknisk fagskole etter rammeplan fastsatt av departementet 1998/1999 oppfyller kravene til generell studiekompetanse.

(4) Søkere som har fullført og bestått 3-årig videregående opplæring, studieretning for allmenne fag eller studieretning for handels- og kontorfag, har generell studiekompetanse. Tilsvarende gjelder for søkere som har bestått eksamen artium eller eksamen fra økonomisk gymnas.

(5) Grunnkurs, VKI og VKII i studieretning for handels- og kontorfag med bestått i fagene norsk, matematikk, regnskapslære, engelsk, sosialøkonomi og organisasjonslære, tilsvarer fagkravene i norsk, engelsk, matematikk og samfunnsfag.

(6) For søkere som våren 1992 eller tidligere har avlagt eksamen eller delprøver i samfunnsfag ved studieretning for allmenne fag, blir 5 uketimer godkjent. Dette kan omfatte geografi, historie og samfunnslære eller samfunnskunnskap.

(7) Søkere som før 1. juni 1997 er tatt opp til, eller kan dokumentere å ha fått en vurdering av sitt opptaksgrunnlag ved et universitet eller en vitenskapelig høyskole på grunnlag av annen høvelig utdanning (tidligere Vei I-, II- og III-vurderinger), eller er tatt opp med hjemmel i § 4 bokstav b punkt 20 i tidligere forskrift 12. desember 1991 nr. 812 om opptak til regionale høyskoler, har generell studiekompetanse.

(8) For søkere med 3-årig videregående opplæring fra Oslo By Steinerskole til og med 2004 og fra øvrige Rudolf Steinerskoler til og med 2005, gjelder at det skal vurderes individuelt om de fyller kravene til generell studiekompetanse.

§ 9-2. Overgangsregler om rangering

Omregningstabell for søkere med vitnemål fra norsk gymnas med bokstavkarakterer:

S = 6, M = 5, G = 4, T = 4, Ng = 2.

Kapittel 10. Ikrafttredelse**§ 10-1. Ikrafttredelse**

Forskriften trer i kraft 1. januar 2009 og gjelder fra og med opptak til studieåret 2009–2010. Fra samme dato oppheves følgende forskrift:

- Forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler.

For opptak til våren 2009 gjelder imidlertid forskrift 10. oktober 2005 nr. 1191 om opptak til universiteter og høyskoler, inntil opptaket er avsluttet.

Vedlegg 1

Tabell for omregning av karakterpoeng for søkere med International Baccalaureate (IB-diplom)

<i>IB-poengsum (minus «bonus points»)</i>	<i>Karakterpoeng</i>
42	60,0
41	58,6
40	57,1
39	55,7
38	54,3
37	52,9
36	51,4
35	50,0
34	48,6
33	47,1
32	45,7
31	44,3
30	42,9
29	41,4
28	40,0
27	38,6
26	37,1
25	35,7
24	34,3

Vedlegg 2

Tabell for omregning av karakterpoeng for søkere med fransk baccalaréat

<i>Fransk gjennomsnittskarakter</i>	<i>Norske karakterpoeng</i>
10	38
11	42
12	46
13	50
14	54
15	58
15,5	60
16	60
17	60
18	60
19	60
20	60

Kommentar:

Alle karakterverdier fra 15,5 og oppover regnes om til 60 norske karakterpoeng. For karakterverdier mellom heltallene brukes følgende formel:

Karakterpoeng = 10 x (0,4 x (fransk karakter – 0,5)).

9. feb. Nr. 174 2007**Forskrift om endring i forskrift om vin.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 9. februar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 10, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen protokoll 47 nr. 1 (forordning (EØF) nr. 2676/90 endret ved forordning (EF) nr. 1293/2005), nr. 4 (forordning (EF) nr. 1622/2000 endret ved forordning (EF) nr. 643/2006) og nr. 6 (forordning (EF) nr. 753/2002 endret ved forordning (EF) nr. 1512/2002). Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 11. oktober 2006 nr. 1147 om vin gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen protokoll 47:

- nr. 1 (forordning (EØF) nr. 2676/90) tilføyes: forordning (EF) nr. 1293/2005
- nr. 4 (forordning (EF) nr. 1622/2000) tilføyes: forordning (EF) nr. 643/2006
- nr. 6 (forordning (EF) nr. 753/2002) tilføyes: forordning (EF) nr. 1512/2002.

§ 4 første ledd nytt siste strekpunkt skal lyde:

- forordning (EF) nr. 643/2006.

§ 6 første ledd nytt siste strekpunkt skal lyde:

- forordning (EF) nr. 1293/2005.

§ 7 første ledd nytt siste strekpunkt skal lyde:

- forordning (EF) nr. 1512/2005.

II

Endringene trer i kraft straks.

9. feb. Nr. 175 2007

Vedtak om endring i instruks til tilsynsveterinæren i Mattilsynet – distriktskontoret for kartlegging av og tiltak mot *Campylobacter* i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfeslakterier.

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 9. februar 2007 med hjemmel i forskrift 21. mars 1995 nr. 265 om hygiene og kontroll m.v. ved produksjon og omsetning av ferskt fjørfekjøtt § 63 og § 65. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I instruks 23. juni 2004 nr. 1033 til tilsynsveterinæren i Mattilsynet – distriktskontoret for kartlegging av og tiltak mot *Campylobacter* i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfeslakterier gjøres følgende endringer:

Under punkt 1 skal underpunkt 1.1, 1.2 og 1.3 lyde:

- 1.1 *Slaktekylling*: kylling av tamhøns (*Gallus gallus*) uansett alder.
- 1.2 *Campylobacter*: termostabile species innenfor bakterieslekten *Campylobacter*.
- 1.3 *Positiv flokk*: se gjeldende handlingsplan (<ref=http://www.zoonose.no>http://www.zoonose.no</ref>) mot *Campylobacter* spp i slaktekylling.

Punkt 3 til 7 skal lyde:

3. *Prøveuttak i slakteri*

- 3.1 Det skal tas ut prøver for *campylobacter*undersøkelse fra alle partier av kylling ved slaktning. Besetninger med kontinuerlig produksjon (hvor det ikke praktiseres «alt inn – alt ut» produksjon) og hvor partier er mindre enn 1000 dyr, skal prøvetas én gang per måned.
- 3.2 Prøvene skal uttas på tilsynsveterinærens kontrollplass.
- 3.3 Prøvene skal bestå av blindtarm.
- 3.4 Fra hver flokk tas 10 blindtarmsprøver fordelt på 10 enkeltdyr. Prøvene må ikke tas så raskt etter hverandre at kun et fåtall transportkasser prøvetas.
- 3.5 Prøvene tas, oppbevares og analyseres i henhold til gjeldende handlingsplan mot *Campylobacter* spp i slaktekylling.

4. *Laboratorieundersøkelse av prøver, krav til laboratorier og verifisering av resultater*

- 4.1 Prøver skal oppbevares, fraktes til laboratoriet og analyseres slik det fremgår av gjeldende handlingsplan mot *Campylobacter* spp i slaktekylling.
- 4.2 Laboratoriene skal ha et godkjent kvalitetssikringssystem og erfaring med analyser for *Campylobacter*. Mattilsynet – distriktskontoret bestemmer i samråd med Mattilsynet, regionkontoret, hvor prøvene skal analyseres.
- 4.3 Analysene bør påbegynnes samme dag som prøven er uttatt.
- 4.4 Dersom avstanden eller transportmuligheter mellom Mattilsynet – distriktskontoret og laboratoriet gjør det vanskelig å påbegynne analysen samme dag, kan det maksimalt gå 3 døgn.
- 4.5 Prøvene skal analyseres ved hjelp av metoden som oppgis i gjeldende handlingsplan mot *Campylobacter* spp i slaktekylling.
- 4.6 Mulige *Campylobacter* isolater fra kyllingslakt skal sendes for verifisering, som angitt i den gjeldende handlingsplan mot *Campylobacter* spp i slaktekylling.

5. *Tiltak*

Tiltakene i denne instruksjonen gjelder slaktekylling yngre enn 50 dager.

- 5.1 Virksomheten skal pålegges å varmebehandle eller fryse (–18 °C eller kaldere i minst 3 uker) samtlige godkjente slakt fra en positiv flokk, jf. § 63, dersom ikke virksomheten på eget initiativ gjør dette.
- 5.2 Virksomheten kan pålegges å legge godkjent slakt fra flokk med ukjent status på lager i påvente av at analyseresultatene foreligger dersom ikke virksomheten på eget initiativ gjennomfører varmebehandling eller innfrysing i tråd med pkt. 5.1.

Ved positivt analyseresultat skal partiet behandles som nevnt under pkt. 5.1. Ved negativt analyseresultat kan slaktene frambyes uten ytterligere tiltak.

6. Rapportering

6.1 Tilsynsveterinæren i Mattilsynet – distriktskontoret skal løpende rapportere alle resultater til Veterinærinstituttet ved Zoonosesenteret.

7. Ikrafttredelse

7.1 Denne instruks trer i kraft 1. juli 2004. Samtidig oppheves instruks 6. juni 2001 nr. 628 til tilsynsveterinæren/det kommunale næringsmiddeltilsynet for kartlegging og tiltak mot campylobacter i fjørfe og ferskt fjørfekjøtt i fjørfekjøttlakterier.

Punkt 8 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks.

11. feb. Nr. 176 2007

Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Islands økonomiske sone sesongen 2006–2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 11. februar 2007 med hjemmel i forskrift 17. januar 2007 nr. 52 om regulering av fisket etter lodde ved Grønland, Island og Jan Mayen i sesongen 2006–2007 § 8. Kunngjort 20. februar 2007.

§ 1. Stopp i fisket

Fisket etter lodde i Islands økonomiske sone stoppes med virkning fra 11. februar 2007 kl. 14.00.

Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd kan fartøy med særskilt tillatelse fra myndighetene fortsette fisket inntil 15. februar.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsen gitt i denne forskrift straffes etter lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannfiske m.v. § 53.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

14. feb. Nr. 177 2007

Forskrift om endring i forskrift om fastsettelse av kvotefaktor i fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 14. februar 2007 med hjemmel i forskrift 20. desember 2006 nr. 1565 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 § 6, § 7 og § 19. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 5. februar 2007 nr. 140 om fastsettelse av kvotefaktor ved fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 gjøres følgende endringer:

Ny § 2 skal lyde:

§ 2. Ringnotfartøy uten konsesjonsplikt (SUK-gruppen)

Ved beregning av fartøykvote for ringnotfartøy uten konsesjonsplikt, jf. deltakerforskriftens § 21 skal det anvendes faktor 1,33 i Nordsjøen og 0,05 i Skagerrak.

Nåværende § 2 blir ny § 3.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. feb. Nr. 178 2007

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 16. februar 2007 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 23, § 26, § 45 og § 59, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 82 første og annet ledd skal lyde:

Enhver som kommer til riket, skal straks melde seg for passkontrollen eller, dersom dette ikke har vært mulig, nærmeste politimyndighet for å legitimere sin identitet og gi slike opplysninger som er nødvendig for å fastslå om innreisen vil være lovlig. Enhver som reiser fra riket, er underlagt utreisekontroll og skal ved utreisen melde seg for passkontrollen eller, dersom dette ikke har vært mulig, nærmeste politimyndighet for å legitimere sin identitet, jf. lovens § 23 første ledd. Utlending som ikke omfattes av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen plikter ved utreise å gi slike opplysninger som er nødvendig som følge av Norges forpliktelser i henhold til Schengen-samarbeidet, jf. grenseforordningen artikkel 7 nr. 3 bokstav b og c.

Meldeplikt etter første ledd gjelder ikke ved passering av indre Schengen-grense, med mindre det midlertidig er gjeninnført grensekontroll når det foreligger en alvorlig trussel mot offentlig orden eller indre sikkerhet, jf. grenseforordningen artikkel 23.

§ 85 skal lyde:

Inn- og utreise skal skje over godkjente grenseovergangssteder dersom ikke annet er bestemt, jf. lovens § 23 annet ledd. Justisdepartementet fastsetter hvilke grenseovergangssteder som er godkjent. Liste over grenseovergangssteder følger som vedlegg 1 til denne forskrift.

Det kan gjøres unntak fra første ledd for

- a) passering av indre Schengen-grense,
- b) befal eller mannskap som kommer til eller reiser fra riket på kystfiskefartøy,
- c) befal eller mannskap som kommer til eller reiser fra riket på skip eller luftfartøy når vilkårene i § 117 annet ledd første og annet punktum eller § 84 er oppfylt,
- d) person som kommer til eller reiser fra riket på lystseilas. Et lystfartøy som kommer fra en havn utenfor Schengen-territoriet må på forhånd skaffe seg tillatelse til å passere over annet sted enn godkjent grenseovergangssted. Tillatelse gis av vedkommende politimester. For personer som er visumpliktige gjelder vilkårene i § 111,
- e) befal eller mannskap som kommer til eller reiser fra riket på fartøy med rett til å drive ervervsmessig fiske og fangst etter lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 4, forutsatt at dette ikke er i strid med hensynet til offentlig orden og indre sikkerhet i et Schengen-land.

Vedkommende politimester kan samtykke i inn- eller utreise over annet sted enn godkjent grenseovergangssted når særlige grunner tilsier det.

Bestemmelsen i annet ledd bokstav a gjelder ikke når det midlertidig er gjeninnført grensekontroll i samsvar med grenseforordningen artikkel 23. Svensk og norsk statsborger som er bosatt i grensestrøk mellom Sverige og Norge i følge noteveksling mellom Sverige og Norge 30. august 1917 og finsk og norsk statsborger som kommer inn under Avtale om visse norsk/finske grensespørsmål 4. januar 1983 nr. 1, kan likevel passere over annet sted enn godkjent grenseovergangssted.

§ 87 tredje ledd skal lyde:

Ved indre Schengen-grense kan det foretas inn- og utreisekontroll for et bestemt tidsrom dersom det foreligger en alvorlig trussel mot offentlig orden eller indre sikkerhet, jf. grenseforordningen artikkel 23.

§ 88 første og annet ledd skal lyde:

Ved innreisekontroll påses at enhver har pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument, jf. lovens § 24. Det påses også at visumpliktig utlending har visum til Norge, jf. lovens § 24. Ved nordisk yttergrense må det påses at utlending som skal til andre nordiske land har de nødvendige visa, jf. passkontrolloverenskomstens artikkel 6. Det skal, om nødvendig ved nærmere eksaminasjon, bringes på det rene at det ikke foreligger grunn for bortvisning, jf. lovens § 27.

Ved utreisekontroll påses at enhver har pass eller annet legitimasjonspapir som er godkjent som reisedokument. For utlending som ikke omfattes av EØS-avtalen eller EFTA-konvensjonen skal det i tillegg foretas slik kontroll som er nødvendig som følge av Norges forpliktelser i henhold til Schengen-samarbeidet, jf. grenseforordningen artikkel 7 nr. 3 bokstav b og c.

§ 90 første ledd skal lyde:

På turistskip (cruiseskip) som kommer fra havn utenfor Schengen-territoriet, skal det ved anløp av norsk havn foretas kontroll av passasjerer, som kan begrenses til kontroll av passasjerlisten og av passasjerenes reisedokumenter uten personlig fremmøte, jf. grenseforordningen artikkel 18. Passasjer som går i land, skal innreisekontrolleres på vanlig måte med mindre en risikoanalyse tilsier at slik kontroll ikke er nødvendig, jf. § 88.

§ 90 annet ledd oppheves. Nåværende tredje ledd blir annet ledd.

§ 117 overskriften skal lyde:

§ 117. *Kontroll av utenlandsk sjømann som ønsker å benytte landlovsretten*

§ 117 annet ledd skal lyde:

Slik utlending kan uten politiets tillatelse foreta besøk under landlov og oppholde seg i den havn der skipet ligger og i den tid det ligger der, likevel ikke ut over tre måneder. Vedkommende politimester bestemmer rekkevidden av dette området. Når fører plikter å gi melding etter § 152 er det et vilkår at utlendingen er oppført på listen over besetningsmedlemmer og at listen er kontrollert. Vil utlending reise til annet sted i riket eller til annet Schengen-land under skipets opphold her, skal innreisekontroll foretas på vanlig måte. Slik kontroll skal også foretas når skipets samlede liggetid i norsk og annen havn på Schengen-territoriet overstiger tre måneder. I slike tilfeller kreves oppholdstillatelse, jf. § 7, for å gå i land og oppholde seg i den eller de norske havner skipet anløper.

§ 152 skal lyde:

§ 152. *Plikt til å gi forhåndsmelding for fører av luftfartøy eller skip*

Fører av luftfartøy som kommer fra eller går til utlandet skal etter at innsjekking er avsluttet etter anmodning gi politiet fortegnelse over reisende, herunder eventuelle blindpassasjerer, og mannskap, jf. lovens § 45 første ledd bokstav b. Fortegnelsen skal inneholde de samme opplysninger som passasjerlisten, jf. lovens § 45 annet ledd.

Fører av skip som skal passere grensen på vei til norsk havn, skal gi politiet fortegnelse over reisende, herunder eventuelle blindpassasjerer, og mannskap, jf. lovens § 45 første ledd bokstav c. Fortegnelsen skal gis på formulærer som er godkjent av norske myndigheter, jf. § 45 annet ledd. Fortegnelsen skal om mulig gis 24 timer før ankomst til indre farvann. Med «indre farvann» menes alt farvann som ligger innenfor grunnlinjen.

Fører av turistskip (cruiseskip) eller eventuelt skipsagenten skal sende skipets rute (seilingsplan) og cruisets program til politiet senest 24 timer før skipet forlater havnen og før det anløper hver enkelt havn på medlemsstatenes territorium.

Fører av skip som skal passere grensen på vei fra norsk havn skal gi melding til politiet om tidspunktet for avgang og gi fortegnelsen som nevnt i annet ledd første punktum.

Følgende fartøyer kan unntas fra bestemmelsen i annet og fjerde ledd:

- a) ferge som trafikkerer i direkte regelmessig rute mellom Norge og et Schengen-land,
- b) lystfartøyer som kommer direkte fra annet Schengen-land,
- c) militære fartøyer,
- d) kystfiskefartøyer.

Politiet kan etter avtale med andre offentlige myndigheter bestemme at føreren av luftfartøy eller skip skal levere fortegnelsen til disse myndighetene som gir den videre til politiet.

II

Endringene trer i kraft 1. mars 2007.

19. feb. Nr. 179 2007

Forskrift om endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften).

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. februar 2007 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 10, § 12 og § 23. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1785 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 31 skal lyde:

§ 31. *Plikt til å forebygge og begrense rømming*

Det skal utvises særlig aktsomhet for å hindre at fisk rømmer. Det skal videre sørges for at eventuell rømming oppdages raskest mulig og at rømmingen i størst mulig grad begrenses.

Det skal gjennomføres en risikovurdering med sikte på å minimalisere risikoen for rømming. Risikovurderingen skal danne grunnlag for systematiske tiltak.

Landbasert akvakulturanlegg skal ha egnet innretning for å hindre at fisk rømmer gjennom avløpet eller på annen måte.

Maskevidde i notpose skal være tilpasset fiskens størrelse, slik at fisken ikke kan slippe igjennom notposen.

Det er forbudt å slippe fisk ut fra anlegget.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. feb. Nr. 180 2007**Forskrift om endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften).**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 19. februar 2007 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 5, § 10, § 12 og § 23. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 22. desember 2004 nr. 1785 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 31 skal lyde:

§ 31. *Plikt til å forebygge og begrense rømming*

Det skal utvises særlig aktsomhet for å hindre at fisk rømmer. Det skal videre sørges for at eventuell rømming oppdages raskest mulig og at rømmingen i størst mulig grad begrenses.

Det skal gjennomføres en risikovurdering med sikte på å minimalisere risikoen for rømming. Risikovurderingen skal danne grunnlag for systematiske tiltak.

Landbasert akvakulturanlegg skal ha egnet innretning for å hindre at fisk rømmer gjennom avløpet eller på annen måte. Innretningen skal minimum bestå av en dobbel sikring eller annen likeverdig rømmingssikring. Det må kunne dokumenteres at annen likeverdig rømmingssikring er minst like rømmingshindrende som dobbelt sikring.

Maskevidde i notpose skal være tilpasset fiskens størrelse, slik at fisken ikke kan slippe igjennom notposen.

Det er forbudt å slippe fisk ut fra anlegget.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2008.

19. feb. Nr. 181 2007**Forskrift om endring i forskrift om tiltak mot sjukdommer på bier.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 19. februar 2007 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 tredje ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 20. februar 2007.

I

I forskrift 27. april 2001 nr. 437 om tiltak mot sjukdommer på bier gjøres følgende endringer:

I hjemmelshenvisningen skal første punktum lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 27. april 2001 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 tredje ledd, § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790.

§ 18 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. fra region A til region B og D,

II

Endringene trer i kraft straks.

15. feb. Nr. 187 2007**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 15. februar 2007 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingssloven) § 25, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 105 ny bokstav k og l lyde:

- k) anerkjent flyktning og statsløs og andre uten statsborgerskap som er bosatt i et EU-land og som er innehaver av et reisedokument utstedt av dette landet,
- l) visumpliktig skoleelev som er bosatt i et EU-land som har implementert rådsbeslutning 94/795/JIS, når denne reiser på klassetur i følge med lærer fra vedkommende skole.

II

Endringen trer i kraft 5. mars 2007.

20. feb. Nr. 188 2007**Forskrift om endring i forskrift om jakt, fangst og fiske i statsallmenning.**

Fastsatt av Direktoratet for naturforvaltning 20. februar 2007 med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) § 25, § 26 og § 29, delegeringsvedtak 21. november 1975 nr. 4 og delegeringsvedtak 8. januar 1976 nr. 4297. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 8. mars 2004 nr. 515 om jakt, fangst og fiske i statsallmenning gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning

§ 2 første ledd skal lyde:

Forskriften regulerer jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning.

§ 3 og § 4 skal lyde:

§ 3. Retten til jakt, felling, fangst og fiske

All jakt, felling, fangst og fiske skal bys ut på en måte som er akseptabel for allmennheten.

Dersom det ved jakt/felling av elg, hjort, rådyr, bjørn, ulv, jerv, gaupe, bever og småvilt uten hund, er nødvendig å regulere antall jegere, skal det påses at det er en rimelig fordeling mellom innenbygdsboende og utenbygdsboende jegere/jaktlag. Tilsvarende gjelder ved regulering av antallet fiskekort jf. fjellovens § 30 første ledd, annet pkt.

§ 4. Felles forvaltningsområder

Mindre statsallmenninger som ikke egner seg for fritt salg av jakt- eller fiskekort eller selvstendig forvaltning, skal fortrinnsvis forvaltes felles med naboeiendommer for å oppnå en rasjonell og forsvarlig forvaltning.

§ 5 andre ledd oppheves.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Følgende korttyper skal være tilgjengelige:

1. Dagskort/døgnkort.
2. Ukekort.
3. Sesongkort.
4. Familiekort for fiske (ektepar, samboerpar og enslige) m/barn under 20 år. Fjellstyrer med felles fiskekortordning jf. fjellovens § 31, kan søke Direktoratet for naturforvaltning om fritak.
5. Fjellstyret kan dessuten:
 - a) fastsette 2- og 3-dagers/døgnkort.
 - b) fastsette særskilte kortordninger for, ungdom mellom 16 og 20 år, personer over 67 år og for grupper på kortere turer hvor jakt og fiske ikke er det primære formålet (ekskursjoner, skoleklasser på tur).
 - c) bestemme at personer som etter forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt og fangst § 6 helt eller delvis skal slippe å betale for jaktkortet.

Når jakt tilbys på ukebasis i regulert periode med søknadsfrist kan fjellstyret velge kun å tilby ukekort og sesongkort. Døgnkortet skal være gyldig i 24 timer. Dersom fjellstyret selger døgnkort skal jeger/fisker selv kunne bestemme fra hvilket tidspunkt kortet skal gjelde.

§ 7 siste punktum skal lyde:

Likevel ikke for lengre enn totalt 5 jaktår.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Elg og hjort

Følgende alternative utbudsmåter skal gjelde:

- a) Fast pris pr. kg kjøtt for felt dyr. Fjellstyret kan bestemme at det skal betales en fast grunnavgift for hvert enkelt dyr som tildeles. Innbetalt grunnavgift trekkes fra i det endelige oppgjør for felte dyr.
- b) I særlige tilfeller kan jaktretten leies ut til fast pris pr. dyr.

Er det flere søkere skal tildeling skje ved loddtrekning.

Slik jakt kan leies bort ved ett- eller flerårige kontrakter. Likevel ikke for lengre enn totalt 5 jaktår.

Fjellstyret kan bestemme at jaktlag skal bestå av et minste antall jegere. Jaktlag med jeger som disponerer egen eiendom med areal som gir fellingsrett på minst ett dyr eller har annen jakt på privat eller statlig grunn, vil ved

tildeling bli prioritert etter jaktlag med jegere som ikke har slik jaktmulighet. Jegere med slik jaktadgang på privat eller statlig grunn skal oppgi dette i søknaden.

Jeger med jakt på statsallmenning, kan ikke jakte på egen grunn, privat grunn eller annen statlig grunn før året kvote på tildelt område på statsallmenning er felt.

Dersom jeger holder tilbake informasjon i søknaden, eller jakter på egen grunn, privat grunn eller annen statlig grunn før jakta på statsallmenningen er avslutta, kan fjellstyret vedta å utelukke vedkommende jeger eller oppheve kontrakten med jaktlaget.

Elg- og hjortejakt på statsallmenningsgrunn skal utlyses slik at det gjøres kjent for alle bosatte i Norge. Utlysingsteksten skal gjøres tilgjengelig på Internett.

§ 10 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) hvem som er ansvarlig kontaktperson.

§ 10 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) hvilke dyr laget har rett til å felle.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Rådyr

Rådyr skal utbys etter en nærmere fastsatt kortpris. Slik jakt kan også leies bort ved ett- eller flerårige kontrakter. Likevel ikke for lengre enn totalt 5 jaktår.

Kapitteloverskriften etter § 11 oppheves.

Ny § 12 skal lyde:

§ 12. Kvotejakt og lisensfelling av bjørn, ulv, jerv og gaupe

Tillatelse til lisensfelling og kvoteregulert jakt/felling av bjørn, ulv, jerv og gaupe skal tilbys i de områder hvor fastsatt myndighet har vedtatt kvote.

Ny kapitteloverskrift skal lyde:

Kapittel IV. Priser

Ny § 13 skal lyde:

§ 13. Prisrammer

Følgende prisrammer er gjeldende frem til 31. mars 2011. For de ulike korttyper skal øvre prisramme for utenbygdsboende fiskere/jegere være:

Fiske:

Dagskort/døgnkort	kr	70,-
Ukekort	kr	235,-
Sesongkort	kr	480,-

Familiekort:

Dagskort/døgnkort	kr	125,-
Ukekort	kr	430,-
Sesongkort	kr	850,-

Småviltjakt og fangst:

Dagskort/døgnkort	kr	160,-
Ukekort	kr	900,-
Sesongkort	kr	1600,-

Villreinjakt:

Fritt dyr	kr	5800,-
Liten bukk inntil 55 kg	kr	4600,-
Simle/ungdyr	kr	3100,-
Kalv	kr	1400,-

I tillegg til de oppgitte priser kan fjellstyret kreve et depositum som tilbakebetales ved innsendt statistikk over felt vilt.

Prisen på småviltjakt og villreinjakt for utenbygdsboende kan overstige prisen for innenbygdsboende med inntil det dobbelte. Ved prisfastsettelse etter § 9 første ledd bokstav b, skal totalbeløpet for hvert felte dyr ikke overstige den øvre prisrammen som er fastsatt for vedkommende kategori dyr. Når statsallmenning blir slått sammen med

andre eiendommer slik at småviltjakt/fisketilbudet blir vesentlig forbedret, kan de fastsatte prisrammer overstiges med inntil det dobbelte. Dersom større utmarkstreknings blir slått sammen til felles kortområder kan fjellstyret med DNs samtykke fastsette særskilt pris på slike felleskort.

Prisen for fiske med garn og oter og fiskekort for personer som ikke er bosatt i Norge (utlendinger) kan overstige de fastsatte priser med inntil det dobbelte.

For fiske i vassdrag med anadrom laksefisk kan kortprisen overstiges med inntil det tredobbelte av maksimal prisramme for innlandsfisk.

Straks fjellstyrets vedtak om prisfastsettelse er endelig, skal avskrift sendes Direktoratet for naturforvaltning, Tungasletta 2, 7485 Trondheim, på særskilt fastsatt skjema.

§ 13 blir ny § 14 der ny overskrift skal lyde:

§ 14. *Maksimalpriser for elg, hjort, rådyr, bjørn, ulv, jerv, gaupe og bever*

Ny kapitteloverskrift skal lyde:

Kapittel V. Melding om felling ved jakt på elg og hjort

Ny § 15 skal lyde:

§ 15. *Melding om felling*

Fjellstyret kan bestemme at jeger eller jaktlag skal gi melding til oppsyn eller kontaktperson ved felling i henhold til tillatelse. Fjellstyret bestemmer når slik melding skal gis og gir underretning om dette i jegerkontrakt.

Kapitteloverskrift «Kapittel V. Avsluttende bestemmelser» skal lyde:

Kapittel VI. Avsluttende bestemmelser

Nåværende § 14, § 15 og § 16 blir nye § 16, § 17 og § 18.

II

Endringene trer i kraft straks.

20. feb. Nr. 189 2007

Forskrift om endring i forskrift om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg.

Fastsatt av Vegdirektoratet 20. februar 2007 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav a. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 3. januar 2007 nr. 9 om nærmere bestemmelser om tillatte vekter og dimensjoner for offentlig veg gjøres følgende endring:

I nr. 6 «Vegliste riksveger» riksveg 86 i Troms skal lyde:

<i>Riksveg nr.</i>	<i>Bruksklasse</i>	<i>Maks. totalvekt tonn</i>	<i>Tillatt vogntog- lengde meter</i>
	<i>Vinter</i>		
86	Islandsbotn – Svanelvmo – Gryllefjord – Torsken	Bk10	50
			18,75

II

Endringen trer i kraft 15. mars 2007.

20. feb. Nr. 190 2007

Forskrift om endring i forskrift om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon.

Fastsatt av Vegdirektoratet 20. februar 2007 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13 og delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1, jf. forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy § 5–2 nr. 2 bokstav b. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 3. januar 2007 nr. 21 om nærmere vilkår for dispensasjon og om tillatt lengde og bredde uten dispensasjon gjøres følgende endring:

I nr. 4 «Vegliste riksveger» riksveg 86 i Troms skal lyde:

Riksveg nr.	Vegstrekning	Bruksklasse	Veggruppe	Generelt tillatt vogntoglengde (meter)
86	Islandsbotn – Svanelvmo X fv	Bk10	A	18,75
86	Svanelvmo – Gryllefjord – Torsken	Bk10	B	18,75

II

Endringen trer i kraft 15. mars 2007.

21. feb. Nr. 191 2007

Forskrift om endring i forskrift om tilretteleggingstilskudd.

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 21. februar 2007 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 8–6 femte ledd og § 21–12 sjetten ledd. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 19. desember 2003 nr. 1671 om tilretteleggingstilskudd gjøres følgende endring:

§ 4 fjerde ledd og nytt femte ledd skal lyde:

Det kan ytes tilskudd til kjøp av gjenstander/arbeidshjelpemidler. Tilskuddet kan ikke benyttes til kjøp av gjenstander/arbeidshjelpemidler som kan dekkes etter folketrygdlovens § 10–5.

Det kan ikke ytes tilskudd til behandling.

II

Endringen trer i kraft fra 1. mars 2007.

22. feb. Nr. 192 2007

Forskrift om endring i forskrift om nedsatt tollsats for konserverindustrien.

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 22. februar 2007 med hjemmel i tolltariffens innledende bestemmelser § 5, delegeringsvedtak 30. juni 1995 nr. 600 og forskrift 5. juli 2002 nr. 828 om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konserverindustrien § 5. Kunngjort 23. februar 2007.

I

I forskrift 24. august 2004 nr. 1223 om nedsatt tollsats for konserverindustrien gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Nedsatt tollsats for innførsel av varer som nevnt i forskrift 5. juli 2002 nr. 828 om individuelle tollnedsettelse og fordeling av tollkvoter til konserverindustrien (konserverforskriften) § 5 annet ledd skal være:

Vareslag	Varenummer	Produkt	Nedsatt tollsats
1	2	3	4
Sølvløk	07.10.8050	Sølvløk, fryst	4,08
Sukkererter	07.10.2100	Sukkererter, fryst	0,50
Stangselleri	07.10.8060	Stangselleri, fryst	4,60
Minigulrot/	07.10.8091	Minigulrot, fryst	6,84
pariserrot	07.10.8091	Pariserrot, fryst	6,55
Tomattinger	07.10.8099	Tomattinger, fryst	2,00
Kirsebær/moreller	08.11.9003	Kirsebær, fryst	5,00
	20.07.9905/9909	Kirsebærpulp	5,30
	20.09.8093	Kirsebærsaft/kons.	0,00
Rips	08.11.2001	Rips, fryst m/sukker	1,60
	08.11.2008	Rips, fryst u/sukker	0,60
	20.09.8099	Ripssaft/kons.	5,75
Stikkelsbær	08.11.2001	Stikkelsbær, fryst m/sukker	1,60
	08.11.2008	Stikkelsbær, fryst u/sukker	0,60
	20.09.8099	Stikkelsbærsaft/kons.	5,75
Bjørne-,	08.11.2001	Div. bær, fryst m/sukker	1,60
logan-, morbær	08.11.2008	Div. bær, fryst u/sukker	0,60
	20.07.9905/9909	Bjørnebærpulp mfl.	5,30
	20.09.8099	Bjørnebærsaft/kons. mfl.	5,75

Vareslag	Varenummer	Produkt	Nedsatt tollsats	
1	2	3	4	
Boysenbær	08.11.9008	Boysenbær fryst m/sukker	1,60	
		Boysenbær fryst u/sukker	0,60	
Tyttebær	08.11.9001	Tyttebær, fryst	0,00	
Multer	08.11.9002	Multer, fryst	0,00	
Blåbær	08.11.9004	Blåbær, fryst	0,60	
		20.07.9904/9909	Blåbærpulp	1,76
Bringebær	20.09.8099	Blåbærsaft/kons.	0,00	
		20.07.9905/9906	Bringebærpulp	5,30
		20.09.8091	Bringebærsaft/kons.	5,75
Jordbær	20.07.9905/9906	Jordbærpulp	5,30	
		20.09.8092	Jordbærsaft/kons.	5,75
Skogsbær	20.07.9905/9909	Skogsbærpulp	5,30	
		20.09.9000	Skogsbærsaft/kons.	5,75
Solbær	20.07.9905/9906	Solbærpulp	5,30	
Plomme	08.11.9008	Plommer, fryst	1,60	
		20.07.9905/9909	Plomme-/sviskepulp	5,30
		20.09.8099	Plommesaft/kons.	5,75
Pære	20.07.9905/9909	Pærepulp	1,75	
		20.09.8099	Pærsaft/kons.	5,75

I tillegg ilegges skogsbærblandinger (08.11.2008/9008) tariffbestemt toll etter bærinnhold, men maksimalt 4,00 kr/kg.

II

Endringen trer i kraft 1. mars 2007.

23. feb. Nr. 193 2007

Vedtak om endring i delegering av myndighet etter lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner.

Fastsatt ved kgl.res. 23. februar 2007. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 23. februar 2007.

I vedtak 18. desember 1992 nr. 1079 om delegering av myndighet etter lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner gjøres følgende endringer:

- a) Nytt romertall VII skal lyde: De enkelte departementer behandler kommunens eller fylkeskommunens klage på vedtak om pålegg innenfor eget fagområde etter kommuneloven § 60 d fjerde ledd jf. forvaltningsloven § 28 første ledd.
- b) Tidligere romertall VII blir nytt romertall VIII.

Rettelser.

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 14/2004 s. 2167 (i forskrift 17. november 2004 nr. 1473 om endring i generell forskrift 26. oktober 1995 nr. 871 for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppspleieprodukter).

Ved en inkurie falt § 14 syvende ledd ut. § 14 syvende ledd skal lyde:

Fargestoffer kan angis i vilkårlig rekkefølge etter de øvrige ingredienser, i samsvar med fargeindeksnummeret eller den betegnelse som er angitt i vedlegg IV.

§ 14 nåværende syvende og åttende ledd blir åttende og niende ledd.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2007-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2004	14	2167	Forskrift nr. 1473	2

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2006 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no